

CONTENTS

अनुक्रमणिका

BUDGET ESTIMATES - 'A', 'B', 'E', 'G' & 'TREE AUTHORITY' 2008-2009

अर्थसंकल्पीय अंदाज - 'अ', 'ब', 'ई', 'ग', आणि 'वृक्ष प्राधिकरण' २००८-२००९

Sr. No. अनु क्र.	PARTICULARS	PAGE NO. पृष्ठ क्रमांक	तपशील
1	NOTE OF THE MUNICIPAL COMMISSIONER ON THE BUDGET ESTIMATES A, B, E & G FOR THE YEAR 2008-09	1 - 1.44	सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज अ, ब, ई आणि ग च्या बाबतीतील महानगरपालिका आयुक्तांचे मनोगत
2	MAJOR INITIATIVES IN THE CONTEXT OF BUDGETARY OBJECTIVES	2 - 2.13	अंदाजपत्रकीय उद्दीष्टांच्या पाश्चिमात्य महत्वाचे उपक्रम
3	GRAPHICAL INFORMATION ON BUDGETARY ESTIMATES	3 - 3.16	अर्थसंकल्पीय अंदाजांची आलेखीय माहिती
4	HIGHLIGHTS OF THE PROPOSED BUDGETARY PROVISIONS AND EXPECTED OUTCOMES	4 - 4.128	प्रस्तावित अर्थसंकल्पातील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व अपेक्षित फलश्रुती
5	<u>STATISTICAL INFORMATION REGARDING BUDGETARY ESTIMATES</u>	5	<u>अर्थसंकल्पीय अंदाजांची सांख्यिकी माहिती</u>
	1. CONSOLIDATED BUDGET ESTIMATES SUMMARY	5.1	एकत्रित अर्थसंकल्पीय गोषवारा
	2. OVERALL CONSOLIDATED FUNCTIONWISE BUDGET ESTIMATES	5.2 - 5.12	एकदरीत एकत्रित कार्यनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज
	3. FUND - WISE FUNCTION-WISE BUDGET ESTIMATES	5.13 - 5.30	निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज
	4. DEPARTMENT-WISE BUDGET ESTIMATES SUMMARY	5.31 - 5.34	खातेनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज गोषवारा
	5. CONSOLIDATED GEOGRAPHIC AREA - WISE BUDGET ESTIMATES	5.35 - 5.36	भौगोलिक क्षेत्रनिहाय एकत्रित अर्थसंकल्पीय अंदाज
	6. CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET ESTIMATES	5.37 - 5.38	एकत्रित - लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज
	7. FUND - WISE ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET ESTIMATES	5.39 - 5.58	निधीनिहाय - लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज
	8. EXTENSION OF SERVICES TO URBAN POOR	5.59	शहरातील गरीब जनतेला द्यावयाच्या सेवांमध्ये वाढ
	9. CONSOLIDATED WARD-WISE FUNCTION-WISE REVENUE INCOME BUDGET ESTIMATES	5.60 - 5.61	विभागनिहाय - कार्यनिहाय महसुली उत्पन्न अर्थसंकल्पीय अंदाज
	10. CONSOLIDATED WARD-WISE FUNCTION-WISE REVENUE EXPENDITURE BUDGET ESTIMATES	5.62 - 5.66	विभागनिहाय - कार्यनिहाय महसुली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	11. WOMAN AND CHILD WELFARE FUND	5.67 - 5.71	महिला व बाल कल्याण निधी
6	AUTHORISATION FOR REALLOCATION OF GRANT	6 - 6.2	निधीच्या पुनर्वाटपाकरिता प्राधिकार

सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ'(फंड कोड - ११, १२, ६०, ७०),
'ब'(फंड कोड- २१, २२, २३), 'ई'(फंड कोड ३०) आणि
'ग'(फंड कोड ४०)बाबतीतील महानगरपालिका आयुक्तांचे मनोगत

**NOTE OF THE MUNICIPAL COMMISSIONER ON THE BUDGET
ESTIMATES 'A'(FUND CODE-11,12,60,70),
'B'(FUND CODE-21,22,23), E (FUND CODE-30) &
'G'(FUND CODE-40)**

सन २००८-२००९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ' (निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०), 'ब' (निधी संकेतांक - २१, २२, २३), 'ई' (निधी संकेतांक - ३०), आणि 'ग' (निधी संकेतांक- ४०) बाबतीतील महानगरपालिका आयुक्तांचे मनोगत.

मी, मुंबई म.न.पा. अधिनियम १८८८ कलम १२५, १२६ ई च्या तरतुदीनुसार सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्प 'अ' (निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०), अर्थसंकल्प 'ब' (निधी संकेतांक - २१, २२, २३), अर्थसंकल्प 'ई' (निधी संकेतांक- ३०) आणि अर्थसंकल्प 'ग' (निधी संकेतांक - ४०) च्या प्राप्ती उत्पन्न व खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज, सन २००७-०८ च्या सुधारित अर्थसंकल्पीय अंदाजांसह शिक्षण समिती / स्थायी समितीस सादर करित आहे.

२. अर्थसंकल्पीय सुधारणा:

सन २००७-०८ च्या सर्वसाधारण अर्थसंकल्पासोबतच्या माझ्या टिप्पणीमध्ये बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने काही अर्थसंकल्पीय सुधारणा करण्यासाठी हाती घेतलेल्या उपक्रमांचा मी उल्लेख केला होता. या उपक्रमांपैकी दोन उपक्रम आता पूर्णपणे कार्यान्वित झाले आहेत. यापैकी, पहिल्या उपक्रमांतर्गत महानगरपालिकेच्या लेखा पध्दतीमध्ये आता उपार्जित तत्तावरील दुहेरी लेखा नोंद पध्दती उत्तमप्रकारे प्रस्तापित झालेली आहे आणि दुसऱ्या उपक्रमांतर्गत भारत सरकारच्या नियंत्रक व महालेखापाल यांनी निर्गमित केलेल्या नॅशनल म्युनिसिपल अकाऊंटस् मॅन्युअलमध्ये नमूद केलेल्या शिफारशींच्या अनुषंगाने उत्पन्न आणि खर्चाची संगणकीकृत विवरणपत्रे आता सॉफ्टवेअर प्रणालीमध्ये तयार करण्यात येत आहेत.

मी बृहन्मुंबई महानगरपालिका हाती घेणार असलेल्या अर्थसंकल्पीय सुधारणेसंबंधीच्या तिसऱ्या उपक्रमाचाही उल्लेख केला होता. "फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्प तयार करणे" असा तो उपक्रम असून त्यामुळे बृहन्मुंबई महानगरपालिका मुंबईच्या नागरिकांच्या जीवनमानाचा दर्जा सुधारण्याकरिता आणि मुंबईला जागतिक दर्जाचे शहर बनविण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात हाती घेणार असलेल्या कामांवरील खर्चाच्या निश्चित परिणामांची खात्री करणे आपणाला शक्य होईल. गेल्या वर्षभरामध्ये असे निदर्शनास आले आहे की, विद्यमान अर्थसंकल्पासंबंधीची प्रक्रिया फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पाच्या प्रक्रियेत स्थानांतरीत करण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात पूर्व तयारीची आवश्यकता आहे.

यास्तव सन २००७-०८ मध्ये आपण पूर्व तयारीचे काम हाती घेतले. "आऊटपूट" आणि "आऊटकम" या प्रमुख संकल्पनांचा अभ्यास केल्यानंतर आपण महानगरपालिकेचे महत्वाचे कार्यक्रम आणि उपक्रमांसाठी काही महत्वाच्या आऊटपूट आणि आऊटकम इंडिकेटर्ससह महत्वाच्या निर्धारित फलश्रुती विकसित करत आहोत. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमध्ये प्रस्तावित केलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतुदींसोबत महत्वाच्या निर्धारित फलश्रुती आणि संबंधित उपक्रम आणि त्यांची कार्यवाही करण्याकरिता भर देण्यात आलेली क्षेत्रे (Thrust Areas) सादर करित

असून त्याद्वारे प्रथमतः अपेक्षित 'आऊटपूटस' व तदनंतर अपेक्षित 'आऊटकम्स (फलश्रुती)' साध्य करण्याच्या दृष्टीकोनातून विविध कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणीचे प्रभावीपण अजमावण्याची मनिषा आहे. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमध्ये फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय प्रक्रिया सुरु करण्याचा हा पहिला टप्पा असून, माझ्या मते देशामधील स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये करण्यात येणारा अशा प्रकारचा हा पहिलाच प्रयत्न आहे.

फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय प्रक्रिया विकसित करण्याचा दुसरा टप्पा सन २००८-०९ मध्ये हाती घेण्यात येणार असून आपण त्यामध्ये "आऊटपूट" आणि "आऊटकम इंडिकेटर्सचा" सेट सादर करणार आहोत. त्या बाबतीतील कामाला यापूर्वीच चालना देण्यात आली आहे. हे काम बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या प्रमुख खात्यांमधील काही विशेष महत्वाच्या कार्यक्रमांच्या फलश्रुतीभिमुख मूल्यमापनावर आधारलेले असेल. या मूल्यमापनामुळे महत्वाच्या कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणीमध्ये व व्यवस्थापनामध्ये वारंवार उद्भवणाऱ्या समस्यांचे चांगल्याप्रकारे आकलन होईल आणि या समस्या व अडचणींचे युध्दपातळीवर व परिणामकारकरित्या निराकरण करण्याच्या दृष्टीकोनातून करण्यात आलेल्या उपाययोजनांचे दस्ताऐवजीकरण करण्यासाठी आपल्याला मदत होईल.

अर्थसंकल्पीय तरतुदींच्या वापरानंतर प्राप्त झालेल्या व मूल्यमापन केलेल्या आऊटकम्सचे स्थानांतर फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय पध्दतीमध्ये करणे हे अंतिम आव्हान असेल. पार पाडलेल्या कामगिरीच्या "आऊटकम इंडिकेटर्स"चा प्रकल्प तसेच योजना / कार्यक्रमांच्या नियोजन सांगाड्यामध्ये वापर करणे व तदनंतर फलश्रुतीभिमुख नियोजन प्रक्रियेचे रूपांतर अर्थसंकल्पीय सांगाड्यात करण्याची एक पध्दती विकसित करण्याचे काम हाती घेण्याचा उद्देश आहे. या कामगिरीकरिता प्रामुख्याने इनपूट पॅटर्नवर आधारित भक्कम माहिती, इनपूट आणि आऊटपूटचा प्रति युनिट खर्च या गोष्टींची विशेषत्वाने गरज आहे. ज्या 'एम.आय.एस.' सिस्टिमवर आधारित आपण उपक्रम सुरु केले आहेत, त्या सिस्टिममध्ये बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमध्ये परिपूर्ण फलश्रुतीवर आधारित सिस्टिमसाठी आवश्यक असलेल्या बाबींसंबंधीची माहिती आणि डाटा विकसित करण्याच्या कामांचादेखील समावेश असेल.

आपण सन २००८-०९ मध्ये हे उपक्रम अधिकाधिक हाती घेण्याचे ठरवित आहोत. सन २००९-१० मध्ये काही महत्वाच्या खात्यांसाठी "स्वीकारार्ह फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्प" सादर करण्याइतपत अनुभव आणि क्षमता आपण प्राप्त केलेली असेल अशी अपेक्षा आहे. फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय पध्दती विकसित करण्यात बृहन्मुंबई महानगरपालिका यशस्वी झाली तर पारदर्शक आणि जबाबदार शासनपध्दतीमधील एक प्रमुख साधन अंमलात आणण्याच्या बाबतीत ती जागतिक स्तरावर अग्रेसर बनेल.

३. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांची ठळक वैशिष्ट्ये :-

सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांची ठळक वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे आहेत :

- सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज अ (निधी संकेतांक -११, १२, ६०, ७०), ब(निधी संकेतांक -२१, २२, २३), ई (निधी संकेतांक- ३०), ग (निधी संकेतांक - ४०) आणि वृक्ष प्राधिकरण (निधी संकेतांक - ५०) यांचे एकूण आकारमान रु. १६८३१.५० कोटी इतके असून ते मागील वर्षाच्या रु. १२८७७.५२ कोटी इतक्या आकारमानापेक्षा रु. ३९५३.९८ कोटींनी जास्त आहे. अर्थसंकल्पीय अंदाजांच्या आकारमानात झालेली वाढ ही मुख्यत्वेकरून, महानगरपालिकेच्या महसुलात झालेली भरीव वाढ तसेच मालमत्ता पुनर्स्थापना निधी इत्यादीसारख्या विविध विशेष निधींमधील संचयीत निधीचा मोठ्या भांडवली कामांसाठी विनियोग करण्याचे ठरविल्यामुळे झाली आहे.
- या अर्थसंकल्पीय अंदाजांत मालमत्ता कर, जकात, जल आकार आणि इतर महत्त्वाचे कर यांच्यामध्ये कोणतीही वाढ प्रस्ताविलेली नाही. उलटपक्षी आगामी तयार कपडे आणि कापड यावरील जकात आकारणीत सूट देण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- केंद्र शासनाच्या निदेशानुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे लेखे उपार्जित तत्वावरील दुहेरी नोंद लेखा पध्दतीमध्ये ठेवण्याच्या दृष्टीने मुंबई महानगरपालिकेतील अर्थसंकल्प 'अ' (निधी संकेतांक -११, १२, ६०, ७०), अर्थसंकल्प 'ब' (निधी संकेतांक -२१, २२, २३), अर्थसंकल्प 'ई' (निधी संकेतांक- ३०) व वृक्ष प्राधिकरण (निधी संकेतांक - ५०) अंतर्गत प्रचलित रोख तत्वावरील दुहेरी नोंद लेखापध्दतीचे परिवर्तन उपार्जित तत्वावरील दुहेरी नोंद लेखा पध्दतीमध्ये करण्यात आले आहे. सदर लेखा पध्दतीनुसार तसेच नॅशनल म्युनिसिपल अकॉउंट्स मॅन्युअल (NMAM) च्या तत्वांनुसार महापालिकेच्या अर्थसंकल्पात विविध मालमत्तांसाठी घसारा निधी या नावाचा एक विशेष निधी निर्माण करणे आवश्यक आहे. त्या अनुषंगाने अर्थसंकल्प 'अ' (निधी संकेतांक -११, १२, ६०, ७०), अर्थसंकल्प 'ब' (निधी संकेतांक -२१, २२, २३), अर्थसंकल्प 'ई' (निधी संकेतांक- ३०) संबंधित मालमत्तांसाठी सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षापासून "घसारा निधी (Depreciation Fund)" असा नवीन विशेष निधी निर्माण करण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती, त्या अनुषंगाने भर देण्यात आलेली क्षेत्रे तसेच प्रस्तावित कामे / प्रकल्प / कार्यक्रम या स्वरूपातील संबंधित उपक्रम दर्शाविणारे फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज.
- मंजूर केलेल्या अर्थसंकल्पातील पार पाडलेल्या कामगिरीची पब्लिक रेकॉर्ड ऑफ ऑपरेशन्स अँड फायनान्स या संकल्पनेनुसार त्रैमासिक प्रसिध्दी.

४. अंदाजपत्रकीय उद्दिष्टे :

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मागील दोन वर्षांच्या अर्थसंकल्पांप्रमाणेच मुंबईचे जागतिक दर्जाच्या शहरामध्ये रुपांतर करण्याचे महत्त्वाचे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी महानगरपालिकेच्या विविध कार्यक्षेत्रांमध्ये बहुविध उपाययोजना अधिक प्रभावीपणे राबविण्याची आवश्यकता आहे. ही बाब खालील अंदाजपत्रकीय उद्दिष्टांमध्ये समाविष्ट आहे.

तक्ता - १

(रु. कोटीत)

अनु.क्र.	तपशील	२००६-०७	२००७-०८		२००८-०९
		प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज
१	नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण	२७३८.७१	५७२२.६३	४५४३.८७	७७७९.८६
२	सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयींची दर्जोन्नती	१३१३.६४	२३५०.२४	१९२८.००	२७५९.७२
३	स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा	६००.६९	१०७१.१७	९०२.५५	१३०९.१५
४	शहराचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती	४९.५९	३५५.१७	२२८.८६	२८१.२७
५	आपत्कालीन व्यवस्थापन आणि आपत्कालीन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा	७०.७९	३०२.६५	१२३.७३	३३७.९९
६	नागरी सेवा आणि सुविधा केंद्राची सुधारणा	१२७.६५	२०७.६४	१६०.९९	२२६.७५
७	संस्थांतर्गत सुधारणा व पुनर्रचना	८.००	२३८.९०	४०.९३	३४७.८०
८	समाज कल्याण	७४.६८	३४५.६५	२११.८४	४३९.७३
९	महापालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण	७९.८६	२०४.६५	१३८.५७	२४४.२३
१०	सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम	२१३०.१४	२०७८.८२	२८८१.८७	३१०५.००
	एकूण	७१९३.७५	१२८७७.५२	१११६१.२१	१६८३१.५०

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ'

निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०

५.१ महसुली अंदाज :

५.१.१ सन २००७-०८ आणि २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८ चा सुधारित अंदाज यांचा सारांश खालील तक्त्यामध्ये नमूद केला आहे :-

तक्ता - २

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
दि. १ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	७२.४२ (वर्ताळा)	६९०२३.७२ (वर्ताळा)	५०.६८ (वर्ताळा)	५०.६८ (वर्ताळा)	५०.६८ (वर्ताळा)
जमा रकमा व प्राप्ती					
निधी संकेतांक - ११	६५०१५७.९८	६३६७८५.७८	७५९३४४.२१	७५९३४४.२१	७५९३४४.२१
निधी संकेतांक - १२	७४९१.६४	७३००.८९	७९३५.०४	७९३५.०४	७९३५.०४
निधी संकेतांक - ६०	४६९.१९	४६९.१९	५१९.५९	५१९.५९	५१९.५९
निधी संकेतांक - ७०	१००१३५.२२	९०१३५.२२	९७६१०.१३	९७६१०.१३	९७६१०.१३
एकूण -	७५८२५४.०३	७३४६९१.०८	८६५४०८.९७	८६५४०८.९७	८६५४०८.९७
वजा - अर्थसंकल्पांतर्गत भ.नि.नि./नि.वे. अंशदाने	९८२०४.४१	८८२०४.४१	९५४२९.७२	९५४२९.७२	९५४२९.७२
एकूण निधी	६६००४९.६२	६४६४८६.६७	७६९९७९.२५	७६९९७९.२५	७६९९७९.२५
खर्च					
निधी संकेतांक - ११	५६८७१२.७६	६२५३९७.६१	६६३३९७.८४	६६३३९७.८४	६६३३९७.८४
निधी संकेतांक - १२	८८९१२.३७	८७६६२.१०	१०३८६६.०६	१०३८६६.०६	१०३८६६.०६
निधी संकेतांक - ६०	४६९.१९	४६९.१९	५१९.५९	५१९.५९	५१९.५९
निधी संकेतांक - ७०	१००१३५.२२	९०१३५.२२	९७६१०.१३	९७६१०.१३	९७६१०.१३
एकूण -	७५८२२९.५४	८०३६६४.१२	८६५३९३.६२	८६५३९३.६२	८६५३९३.६२
वजा - अर्थसंकल्पांतर्गत भ.नि.नि./नि.वे. अंशदाने	९८२०४.४१	८८२०४.४१	९५४२९.७२	९५४२९.७२	९५४२९.७२
	६६००२५.१३	७१५४५९.७१	७६९९६३.९०	७६९९६३.९०	७६९९६३.९०
दिनांक ३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	९६.९१ (वर्ताळा)	५०.६८ (वर्ताळा)	६६.०३ (वर्ताळा)	६६.०३ (वर्ताळा)	६६.०३ (वर्ताळा)

निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०

५.१.२ सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमध्ये रु. ७६९९७९.२५ लाख इतक्या प्राप्तीच्या तुलनेत रु. ७६९९६३.९० लाख इतका खर्च अंदाजिलेला आहे आणि त्यामुळे या वर्षामध्ये रु.१५.३५ लाख इतकी शिल्लक अंदाजिली आहे. आरंभीची रु. ५०.६८ लाख इतकी शिल्लक आणि प्रस्तुत वर्षातील रु. १५.३५ लाख इतकी अंदाजित शिल्लक विचारात घेता दिनांक ३१ मार्च २००९ रोजी अखेरची अंदाजित शिल्लक रु. ६६.०३ लाख इतकी राहिल.

५.१.३ उपरोक्त वित्तीय स्थितीमध्ये आरोग्य अर्थसंकल्प (निधी संकेतांक - १२) अंतर्भूत आहे. तथापि, दिनांक २२ जून १९७६ च्या महानगरपालिका ठराव क्रमांक १४० अन्वये महानगरपालिकेने स्वतंत्र आरोग्य अर्थसंकल्प सुरु केला असून तो, अर्थसंकल्प 'अ' चा भाग-दोन (निधी संकेतांक - १२) म्हणून दर्शविलेला आहे, त्याची आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे आहे :-

तक्ता - ३

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
जमा रकमा व प्राप्ती	७४९१.६४	७३००.८९	७९३५.०४	७९३५.०४	७९३५.०४
खर्च	८८९१२.३७	८७६६२.१०	१०३८६६.०६	१०३८६६.०६	१०३८६६.०६
प्राप्तीपेक्षा अधिक खर्च	८१४२०.७३	८०३६१.२१	९५९३१.०२	९५९३१.०२	* ९५९३१.०२

५.१.४ आरोग्य अर्थसंकल्पाचा एकूण अंदाजित खर्च हा त्यापासून मिळणाऱ्या प्राप्तीपेक्षा रु. * ९५९३१.०२ लाख इतका जास्त असून ही तफावत अर्थसंकल्प अ (भाग-एक-निधी संकेतांक ११) च्या सर्वसाधारण महसुलातून भागविण्याचे प्रस्ताविले आहे.

५.२ भांडवली अंदाज :

निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०

५.२.१ सन २००७-०८ आणि २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८ च्या सुधारित अंदाजांमधील भांडवली प्राप्ती आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहे: -

तक्ता - ४

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८ चे		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
दिनांक १ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	२८.३७ (वर्ताळा)	४१९५६.७६ (वर्ताळा)	२२.३७ (वर्ताळा)	२२.३७ (वर्ताळा)	२२.३७ (वर्ताळा)
प्राप्ती :					
(एक) अंतर्गत निधीतून उभारावयाचे कर्ज	१२००१३.००	---	१६००००.००	१६००००.००	१६००००.००
(दोन) बाह्य संस्थांकडून कर्ज					
(i) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडून कर्ज	६०६.६४	---	---	---	---
(ii) मुंबई नागरी वाहतूक प्रकल्पाकरिता जागतिक बँकेकडून कर्ज	१२७९४.८२	२८८३.६३	७३४२.७८	७३४२.७८	७३४२.७८
(तीन) ब्रिमस्टोवाड प्रकल्पासाठी अनुदान/बीएसयुपी/मिठी नदी/जे.एन.एन.आर.यु.एम (घ.क.व्य प्रकल्प)	४००००.००	४०००५.००	६२३००.००	६२३००.००	६२३००.००
(चार) विकास निधीमधून अंशदान	९९००.००	९९००.००	१०६८०.००	१०६८०.००	१०६८०.००
(पाच) अर्थसंकल्प अ च्या महसुली लेख्यातून अंशदान	९४२१८.९६	९८२२५.००	१३४७९०.००	१३१७६७.००	१३१३९२.००
(सहा) विशेष निधीतून काढावयाचे पैसे					
(i) मालमत्ता पुनर्स्थापना निधी	३००००.००	१५८५.००	१३२४६३.००	१३२४६३.००	१३२४६३.००
(ii) भूमी संपादन व विकास निधी	१५०००.००	५३४०.००	२१४००.००	२१४००.००	२१४००.००
(सात) इतर बाबींपासून प्राप्ती	१०१६२.०४	८७९५.६७	४०.००	४०.००	४०.००
एकूण	३३२६९५.४६	१६६७३४.३०	५२९०१५.७८	५२५९९२.७८	५२५६१७.७८
एकूण उपलब्ध निधी	३३२७२३.८३	२०८६९१.०६	५२९०३८.१५	५२६०१५.१५	५२५६४०.१५
भांडवली खर्च :					
दिनांक ३१ मार्च रोजी अंदाजित अखेरची शिल्लक	१२.२६ (वर्ताळा)	२२.३७ (वर्ताळा)	२१.३३ (वर्ताळा)	२१.३३ (वर्ताळा)	२१.३३ (वर्ताळा)

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ब'

निधी संकेतांक - २१

६. सुधार योजना

६.१ महसुली अंदाज

६.१.१ सन २००७-०८, २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८च्या सुधारित अंदाजाखाली प्राप्ती आणि खर्च दर्शविलेले आहेत :-

तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
एक - दिनांक १ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	---	---	---	---	---
दोन - प्राप्ती					
(अ) मालमत्तांचे भाडे व इतर					
उत्पन्न आणि संकीर्ण जमा	८७८.८४	१२६९.६४	१३००.६४	१३००.६४	१३००.६४
(ब) अर्थसंकल्प अ मधून वैधानिक	२९८६.२०	३१०३.४२	३२७९.२६	३२७९.२६	३२७९.२६
	३८६५.०४	४३७३.०६	४५७९.९०	४५७९.९०	४५७९.९०
तीन - खर्च					
(अ) महसुली खर्च	९४९०.३२	९१७०.३२	११२७०.८८	११२७०.८८	११२७०.८८
	९४९०.३२	९१७०.३२	११२७०.८८	११२७०.८८	११२७०.८८
चार - वर्षभरातील तूट	५६२५.२८	४७९७.२६	६६९०.९८	६६९०.९८	६६९०.९८
पाच - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून विशेष अंशदान	५६२५.२८	४७९७.२६	६६९०.९८	६६९०.९८	६६९०.९८
सहा - दिनांक ३१ मार्च रोजी अंदाजित अखेरची शिल्लक	---	---	---	---	---

६.२ भांडवली अंदाज

६.२.१ सन २००७-०८, २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८ चो सुधारित अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ६

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
एक) दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक वर्ताळा)	८९२५.२०	१२५३०.१७	१४९१८.३१	१४९१८.३१	१४९१८.३१
दोन) - प्राप्ती					
भूमी, इमारती, इ. च्या विक्रीपासून जमा	६९००.००	६८००.००	६७५०.००	६७५०.००	६७५०.००
एकूण	६९००.००	६८००.००	६७५०.००	६७५०.००	६७५०.००
तीन - आरंभीच्या शिल्लकीसह एकूण बेरीज	१५८२५.२०	१९३३०.१७	२१६६८.३१	२१६६८.३१	२१६६८.३१
चार - खर्च					
(अ) सुधार योजना	१०६९९.९२	४४११.८६	८७५२.९३	१००७५.९३	१२६२५.९३
एकूण	१०६९९.९२	४४११.८६	८७५२.९३	१००७५.९३	१२६२५.९३
पाच - दिनांक ३१ मार्च रोजीचा अखेरची शिल्लक (वर्ताळा)	५१२५.२८	१४९१८.३१	१२९१५.३८	११५९२.३८	९०४२.३८

७. गलिच्छ वस्ती निर्मूलन लेखा

७.१ महसुली अंदाज

निधी संकेतांक - २२

७.१.१ सन २००७-०८, २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८ च्या सुधारित अंदाजांचे प्राप्ती आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ७

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
एक - दिनांक १ एप्रिल रोजीची आरंभीची शिल्लक	---	---	---	---	---
दोन - प्राप्ती					
मालमत्तांचे भाडे व इतर प्राप्ती	११८.१५	१०१.७८	१०७.४३	१०७.४३	१०७.४३
एकूण	११८.१५	१०१.७८	१०७.४३	१०७.४३	१०७.४३
तीन - खर्च					
महसुली खर्च	२७५.१८	२७५.१८	५२६.०६	५२६.०६	५२६.०६
एकूण	२७५.१८	२७५.१८	५२६.०६	५२६.०६	५२६.०६
चार - वर्षभरातील तूट	१५७.०३	१७३.४०	४१८.६३	४१८.६३	४१८.६३
पाच - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून विशेष अंशदान	१५७.०३	१७३.४०	४१८.६३	४१८.६३	४१८.६३
सहा - दिनांक ३१ मार्च रोजीची अखेरची शिल्लक	---	---	---	---	---

७.२ भांडवली अंदाज

७.२.१ सन २००७-०८, २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८ च्या सुधारित अंदाजांचे प्राप्ती आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ८

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
एक - दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक	६९७.६२	६९४.१२	६९७.६२	६९७.६२	६९७.६२
दोन - प्राप्ती					
(अ) भूमी, इमारती इत्यादींच्या विक्रीपासून	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०
(ब) महसुली वर्ताळ्याचे सर्वसाधारण लेखेतून स्थानांतरण	---	---	---	---	---
एकूण	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०
तीन - आरंभीच्या शिल्लकीसह एकूण बेरीज	७०१.१२	६९७.६२	७०१.१२	७०१.१२	७०१.१२
चार - खर्च	---	---	---	---	---
पाच - दिनांक ३१ मार्च रोजी असलेली अखेरची शिल्लक	७०१.१२	६९७.६२	७०१.१२	७०१.१२	७०१.१२

८. गलिच्छ वस्ती सुधारणा

निधी संकेतांक - २३

८.१ महसुली अंदाज

८.१.१ सन २००७-०८, २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८ च्या सुधारित अंदाजांचे प्राप्ती आणि खर्चाचे अंदाज खालीलप्रमाणे

आहेत :-

तपशील	तक्ता - १		(रुपये लाखात)		
	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
एक - दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक	---	---	---	---	---
दोन - प्राप्ती	१७४०.००	१८४१.०६	२०००.४५	२०००.४५	२०००.४५
तीन - खर्च					
(अ) आस्थापना, परिरक्षण इत्यादी	२२५४३.००	२२०४३.००	१४६०९.०९	१४६०९.०९	१४८८४.०९
(ब) भांडवली लेखेला अंशदान	३२२७.००	३०८५.००	२३००.००	५१३६.००	५१३६.००
एकूण	२५७७०.००	२५१२८.००	१६९०९.०९	१९७४५.०९	२००२०.०९
चार - वर्षभरातील तूट	२४०३०.००	२३२८६.९४	१४९०८.६४	१७७४४.६४	१८०१९.६४
पाच - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून अंशदान	२४०३०.००	२३२८६.९४	१४९०८.६४	१७७४४.६४	१८०१९.६४
सहा - दिनांक ३१ मार्च रोजी असलेली अखेरची शिल्लक	---	---	---	---	---

८.२ भांडवली अंदाज

८.२.१ सन २००७-०८, २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८ च्या सुधारित अंदाजांचे प्राप्ती आणि खर्चाचे अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - १०

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
एक - दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक (वर्ताळा)	८.९३	४४४.९९	१७.९९	१७.९९	१७.९९
दोन - प्राप्ती					
(अ) विकास निधीमधून अंशदान	८२५.००	८२५.००	८९०.००	८९०.००	८९०.००
(ब) महसुली लेख्याकडून अंशदान	३२२७.००	३०८५.००	२३००.००	५१३६.००	५१३६.००
एकूण	४०५२.००	३९१०.००	३१९०.००	६०२६.००	६०२६.००
तीन - आरंभीच्या शिल्लकीसह एकूण बेरीज	४०६०.९३	४३५४.९९	३२०७.९९	६०४३.९९	६०४३.९९
चार - खर्च	४०५२.००	४३३७.००	३२००.००	६०३६.००	६०३६.००
पाच - दिनांक ३१ मार्च रोजी असलेली अखेरची शिल्लक (वर्ताळा)	८.९३	१७.९९	७.९९	७.९९	७.९९

८.२.२ सन २००८-०९ साठी गलिच्छ वस्ती सुधारणेकरिता करावयाच्या भांडवली कामांसाठी अर्थसंकल्प 'ब' च्या महसुली लेख्यातून रु.५१.३६ कोटी अंशदान भांडवली लेख्याकडे वर्ग करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ई'

निधी संकेतांक - ३०

९.१ महसुली अंदाज

९.१.१ सन २००७-०८, २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८ च्या सुधारित अंदाजांचा सारांश खालील तक्त्यात नमूद केला आहे.

तपशील	तक्ता - ११		(रुपये लाखात)		
	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	शिक्षण समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१
जमा रकमा व प्राप्ती (अर्थसंकल्प अ मधून मिळणाऱ्या विशेष अंशदानासह)	९३,००१.५४	८७,०९१.५४	१,१३,२९४.६२	१,१३,२९४.६२	१,१३,२९४.६२
एकूण जमा रकमा व प्राप्ती	९३,००१.७५	८७,०९१.७५	१,१३,२९४.८३	१,१३,२९४.८३	१,१३,२९४.८३
खर्च	९३,००१.५४	८७,०९१.५४	१,१३,२९४.६२	१,१३,२९४.६२	१,१३,२९४.६२
दि. ३१ मार्च रोजीची अखेरची शिल्लक	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१

९.१.२ सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांनुसार रु. १,१३,२९४.८३ लाख प्राप्तीच्या तुलनेत रु. १,१३,२९४.६२ लाख इतका खर्च अंदाजिलेला आहे. त्यामुळे

दि. ३१ मार्च, २००९ अखेर रु.०.२१ लाख एवढी शिल्लक अपेक्षित आहे.

९.१.३ बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने प्राथमिक शिक्षणावर केलेल्या अनुज्ञेय खर्चापोटी शासनाकडून ५०% अनुदान प्राप्त होते.

९.२ भांडवली अंदाज

निधी संकेतांक - ३०

९.२.१ सन २००७-०८, २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००७-०८ च्या सुधारित अंदाजांचे प्रस्तावित भांडवली प्राप्ती व खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालील तक्त्यात नमूद केले आहेत.

तक्ता - १२

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	शिक्षण समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	२२.३१	१.६५	७.५६	७.५६	७.५६
अंतर्गत कर्ज प्राप्ती	--	--	४४३०.००	४४३०.००	४४३०.००
विकास निधीतून अंशदान	१,६५०.००	१,६५०.००	१,७८०.००	१,७८०.००	१,७८०.००
महसुली लेख्यामधून अंशदान	---	१,४९०.००
प्राथमिक शालेय इमारत बांधकाम निधीतून अंशदान	९०.००	१.००	९०.००	९०.००	९०.००
प्राथमिक शालेय इमारत परिरक्षण निधीतून अंशदान	१५,१००.००	१,५००.००	१६,०००.००	१६,०००.००	१६,०००.००
सर्व शिक्षा अभियानकडून प्राप्ती	---	३.००	४६६.००	४६६.००	४६६.००
एकूण वर्षभरातील प्राप्ती	१६,८४०.००	४,६४४.००	२२,७६६.००	२२,७६६.००	२२,७६६.००
एकूण उपलब्ध प्राप्ती	१६,८६२.३१	४,६४५.६५	२२,७७३.५६	२२,७७३.५६	२२,७७३.५६
भांडवली खर्च	१६,८५३.०७	४,६३८.०९	२२,७६७.०३	२२,७६७.०३	२२,७६७.०३
दि. ३१ मार्च रोजीची अखेरची शिल्लक	९.२४	७.५६	६.५३	६.५३	६.५३

९.२.२ सन २००८-०९ करिता भांडवली प्राप्ती रु.२२,७६६.०० लाख इतकी होईल असे अपेक्षित आहे, तर भांडवली खर्च रु.२२,७६७.०३ लाख इतका अंदाजिलेला आहे. त्यामुळे आरंभीची रु.७.५६ लाखाची शिल्लक विचारात घेता दि.३१ मार्च, २००९ अखेर रु.६.५३ लाख इतकी शिल्लक अपेक्षित आहे.

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ग'

निधी संकेतांक - ४०

१०.१ महसुली अंदाज

१०.१.१ सन २००८-०९ या वर्षाकरिता जल व मलनिःसारण आकार व कर यामधील प्रस्तावित वाढ तसेच उत्पन्नाच्या इतर स्रोतापासून रु. २३१४३१.९७ लाख

इतका महसूल अंदाजित केला असून तो खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे आहे :-

तक्ता - १३

(रु. लाखात)

अनु. क्र.	भाब	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	जल आकार (जलमापक मोजणीद्वारे)	५०३०७.३८	४७०८४.९९	४८८३७.००	४८८३७.००	४८८३७.००
२.	जल कर (करपात्र मूल्यावर)	६०६२.००	९७३४.०२	९७३४.०२	९७३४.०२	९७३४.०२
३.	जल लाभकर (करपात्र मूल्यानुसार)	२९३१०.२४	३९०६२.००	४२९६८.००	४२९६८.००	४२९६८.००
४.	इतर जल महसूल	८५४९.००	११५२५.००	११५२५.००	११५२५.००	११५२५.००
५.	मलनिःसारण आकार (जलमापक मोजणीद्वारे)	२५१०४.९६	२३२९२.०५	२४१६३.००	२४१६३.००	२४१६३.००
६.	मलनिःसारण कर (करपात्र मूल्यावर)	६९०३.००	१६५८७.९८	१६५८७.९८	१६५८७.९८	१६५८७.९८
७.	मलनिःसारण लाभकर (करपात्र मूल्यानुसार)	१७५८६.३७	२३३०३.९७	२५६३३.९७	२५६३३.९७	२५६३३.९७
८.	इतर मलनिःसारण महसूल	३८५.००	२५००.००	२५००.००	२५००.००	२५००.००
९.	सर्वसामान्य महसूल	१७६२४.००	४०३१७.००	४९४८३.००	४९४८३.००	४९४८३.००
एकूण :		१६१८३१.९५	२१३४०७.०१	२३१४३१.९७	२३१४३१.९७	२३१४३१.९७

निधी संकेतांक - ४०

१०.१.२ सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय महसूली उत्पन्नाच्या अंदाजात रु. १८०२४.९६ लाखांची वाढ ही मुख्यत्वे करून जल लाभ कर व मलनिःसारण लाभ कर या मध्ये दरवर्षी करपात्र मूल्यात होणाऱ्या वाढीमुळे तसेच ३ अ मुंबई पाणी पुरवठा प्रकल्प पूर्ण झाल्यामुळे त्यापासून मिळणाऱ्या जास्त पाण्याच्या महसूलात होणारी अपेक्षित वाढ यांचा एकत्रित परिणाम आहे.

१०.१.३ महसूली (प्रचालन) खर्च :

१०.१.३.१ सन २००७-०८ या सालासाठी अंदाजिलेल्या सुधारित अंदाज रु. १२४९१९.३७ लाख एवढ्या प्रचालन खर्चाच्या तुलनेत २००८-०९ या सालाकरीता रु. १३२३३०.१० लाख इतका प्रचालन खर्च अंदाजिला आहे. सुधारित अंदाज २००७-०८ च्या तुलनेत अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९ चा बाबनिहाय प्रचालन खर्च खालील तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आलेला आहे:-

		तक्ता - १४		(रु. लाखात)		
अनु.क्र.	तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	कर्मचारी परिव्यय	४०२३०.८१	३३४१४.०३	३४३९०.५२	३४३९०.५२	३४३९०.५२
२.	प्रशासकीय खर्च	११७८९.३६	८१४१.२४	१०५०१.०५	१०५०१.०५	१०५०१.०५
३.	प्रचालन आणि परिरक्षण	३६८५३.१९	४३९२३.५९	४८०९८.२५	४८०९८.२५	४८०९८.२५
४.	व्याज आणि ऋणार्थिक आकार	१११९९.९३	१११९९.९३	१०३६०.९८	१०३६०.९८	१०३६०.९८
५.	कार्यक्रम खर्च	---	११०.१५	७०.८८	७०.८८	७०.८८
६.	महसूल, अनुदान, अंशदान आणि अर्थसहाय्य	५०००.००	१३५०२.९३	१४५०७.४२	१४५०७.४२	१४५०७.४२
७.	तरतूद आणि निर्लेखन	१७१२८.००	१४६२७.५०	१४४०१.००	१४४०१.००	१४४०१.००
एकूण खर्च :		१२२२०१.२९	१२४९१९.३७	१३२३३०.१०	१३२३३०.१०	१३२३३०.१०
वजा : बांधकामावरील खर्च		५१८६.६५	---	---	---	---
एकूण प्रचालन खर्च		११७०१४.६४	१२४९१९.३७	१३२३३०.१०	१३२३३०.१०	१३२३३०.१०

निधी संकेतांक - ४०

१०.१.४ प्रचालन खर्चाच्या सन २००७-०८ च्या सुधारित अंदाजाच्या तुलनेत अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९ मध्ये झालेली वाढ व घट याबद्दलची कारणे संक्षिप्त स्वरूपात खालीलप्रमाणे आहेत :-

- १) कर्मचारी परिव्यय या शिर्षामध्ये रु. ९.७७ कोटींची वाढ मुख्यत्वे सुधारित वेतनश्रेणीमुळे द्याव्या लागणाऱ्या अतिरिक्त अधिदानामुळे आहे.
- २) प्रचालन आणि परिरक्षण यामध्ये झालेली रु. ७४.११ कोटींची वाढ ही मुख्यत्वेकरून वीज, पेट्रोल व डिझेल यांच्या दरात झालेल्या वाढीमुळे आहे.

१०.१.५ महसुली शिल्लक :

१०.१.५.१ सन २००८-०९ च्या महसूल आणि प्रचालन खर्चाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजावर आधारीत रु. ८९१०१.८७ लाखांची महसुली शिल्लक खालील तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आली आहे.

		तक्ता - १५		(रु. लाखात)		
अनु. क्र.	तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	उत्पन्न	१६१८३१.९५	२१३४०७.०१	२३१४३१.९७	२३१४३१.९७	२३१४३१.९७
२.	वजा (अ) प्रचालन खर्च (बांधकामावर आकारलेल्या खर्चाची वजावट केल्यानंतर)	११७०१४.६४	१२४९१९.३७	१३२३३०.१०	१३२३३०.१०	१३२३३०.१०
	(ब) तरतुदी	५०००.००	७५००.००	१००००.००	१००००.००	१००००.००
३.	भांडवली खर्चात वर्ग करण्यासाठी शिल्लक	३९८१७.३१	८०९८७.६४	८९१०१.८७	८९१०१.८७	८९१०१.८७

१०.२ भांडवली लेखासाठी स्रोत :

१०.२.१ सन २००८-०९ चा भांडवली खर्च व कर्ज परतफेड पुढील पृष्ठावरील तक्त्यामध्ये दर्शविलेल्या निधीतून भागविण्यात येईल.

तक्ता - १६

(रु. लाखात)

अनु. क्र.	तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	महसुली शिल्लक : प्रचालन खर्च आणि तरतुदी यावरील खर्च भागवून	३९८१७.३१	८०९८७.६४	८९१०१.८७	८९१०१.८७	८९१०१.८७
२.	कर्ज : (१) घसारा निधीमधून अंतर्गत कर्ज					
	(अ) चार - मध्य वैतरणा प्रकल्प	१७३५०.००	---	३६७०३.००	३६७०३.००	३६७०३.००
	(ब) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प टप्पा - दोन	१०७५५.००	---	२३१९८.००	२३१९८.००	२३१९८.००
	एकूण :	२८१०५.००	---	५९९०१.००	५९९०१.००	५९९०१.००
	(२) बाह्य कर्ज					
	(अ) तीन - अ मुं.म.वि.प्रा.सं.	३९५८.००	४०४१.००	---	---	---
	एकूण कर्ज :	३२०६३.००	४०४१.००	५९९०१.००	५९९०१.००	५९९०१.००
३.	अंशदान / अनुदान					
	(अ) चार - मध्य वैतरणा प्रकल्पासाठी अनुदान Jn NURM	१७३५०.००	१२९६२.००	३६७०३.००	३६७०३.००	३६७०३.००
	(ब) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प (टप्पा - २) यासाठी अनुदान Jn NURM	१०७५५.००	५६२१.००	२३१९७.००	२३१९७.००	२३१९७.००
	(क) बोगदे बांधण्यासाठी अनुदान Jn NURM	६५००.००	२६६०.००	१३३५६.००	१३३५६.००	१३३५६.००
	(ड) बोगदे बांधण्यासाठी अनुदान संपदा पुनर्स्थापना व पुनर्वसन निधी	६५००.००	---	३११६२.००	३११६२.००	३११६२.००
	(ई) जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन Jn NURM	११५७८.००	---	---	---	---
	(फ) जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन संपदा पुनर्स्थापना व पुनर्वसन निधी	११५७८.००	---	---	---	---
	(ग) अर्थसंकल्प 'अ' कडून विकास निधीतील भाग	४१२५.००	४१२५.००	४४५०.००	४४५०.००	४४५०.००
	एकूण :	६८३८६.००	२५३६८.००	१०८८६८.००	१०८८६८.००	१०८८६८.००
४.	संचित वर्ताळ्यातून वर्ग	६४३११.००	३८५३.०८	४३८०४.६०	४३८०४.६०	४३८०४.६०
	एकूण (१ + २ + ३ + ४) :	२०४५७७.३१	११४२४९.७२	३०१६७५.४७	३०१६७५.४७	३०१६७५.४७

निधी संकेतांक - ४०

१०.२.२ भांडवली खर्च व कर्जाची परतफेड :

१०.२.२.१ सन २००८-०९ साठी भांडवली खर्च रु. २९४६८२.३० लाख इतका अंदाजिलेला आहे. या व्यतिरिक्त रु.६९०४.९६ लाख इतकी तरतूद कर्जाच्या परतफेडीसाठी प्रस्ताविण्यात आलेली आहे. खातेनिहाय भांडवली खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालील तक्त्यामध्ये दाखविलेले आहेत:-

तक्ता - १७

(रु. लाखात)

अनु. क्र.	विभाग	खाते	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
			अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	सर्वसाधारण	सर्वसाधारण	६८.८०	१५.९०	४८४.४०	४८४.४०	४८४.४०
२.	पाणी पुरवठा	१) जल प्रचालन	६९८१८.७७	४१३०५.२६	८१४०५.६०	८१४०५.६०	८१४०५.६०
		२) जल प्रकल्प	६४९१७.८७	३६२८२.९९	१३८२३१.३५	१३८२३१.३५	१३८२३१.३५
३.	मलनिःसारण	१) मलनिःसारण प्रचालन	२८५३९.६८	१६८७६.६९	२३७०२.०१	२३७०२.०१	२३७०२.०१
		२) मलनिःसारण प्रकल्प	१८२०८.००	९६८९.९६	२३७४३.५५	२३७४३.५५	२३७४३.५५
		३) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प	१६०५४.५६	३१०६.३०	२७११५.३९	२७११५.३९	२७११५.३९
एकूण भांडवली खर्च :			१९७६०७.६८	१०७२७७.१०	२९४६८२.३०	२९४६८२.३०	२९४६८२.३०
अधिक : कर्जाची परतफेड :			६९३०.७८	६९३०.७८	६९०४.९६	६९०४.९६	६९०४.९६
एकूण भांडवली लेखा :			२०४५३८.४६	११४२०७.८८	३०१५८७.२६	३०१५८७.२६	३०१५८७.२६

१०.२.३ तरतुदी :

सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पामध्ये प्रस्तावित करण्यात आलेल्या तरतुदी खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे आहेत :

तक्ता - १८

(रु. लाखात)

अनु. क्र.	तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	एकत्रित कर्जनिधी	२५००.००	२५००.००	२५००.००	२५००.००	२५००.००
२.	न वसूल होण्यासारख्या येण्यापोटी केलेली तरतूद	२५००.००	५०००.००	७५००.००	७५००.००	७५००.००
एकूण :		५०००.००	७५००.००	१००००.००	१००००.००	१००००.००

१०.२.४ निव्वळ शिल्लक / तुट :

निधी संकेतांक - ४०

सन २००८-०९ चे महसुली उत्पन्न व प्रचालन खर्च आणि भांडवली खर्च, तसेच वरील तक्त्यात दर्शविण्यात आलेल्या तरतुदी लक्षात घेता रु.८८.२१ लाख इतकी निव्वळ शिल्लक खालील तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.

तक्ता - १९

(रु. लाखात)

अनु. क्र.	तपशील	२००७-०८		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९		
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	महसुली शिल्लक - प्रचालन खर्च आणि तरतुदी यावरील खर्च भागवून	३९८१७.३१	८०९८७.६४	८९१०१.८७	८९१०१.८७	८९१०१.८७
२.	अधिक :					
	कर्जे	३२०६३.००	४०४१.००	५९९०१.००	५९९०१.००	५९९०१.००
	अंशदान	६८३८६.००	२५३६८.००	१०८८६८.००	१०८८६८.००	१०८८६८.००
	संचित वर्ताळ्यातून वर्ग	६४३११.००	३८५३.०८	४३८०४.६०	४३८०४.६०	४३८०४.६०
	एकूण (अ) :	२०४५७७.३१	११४२४९.७२	३०१६७५.४७	३०१६७५.४७	३०१६७५.४७
३.	वजा : (अ) भांडवली खर्च	१९७६०७.६८	१०७२७७.१०	२९४६८२.३०	२९४६८२.३०	२९४६८२.३०
	(ब) कर्जाची परतफेड	६९३०.७८	६९३०.७८	६९०४.९६	६९०४.९६	६९०४.९६
	एकूण (ब) :	२०४५३८.४६	११४२०७.८८	३०१५८७.२६	३०१५८७.२६	३०१५८७.२६
	निव्वळ शिल्लक (अ - ब) :	३८.८५	४१.८४	८८.२१	८८.२१	८८.२१

१०.२.५ अतिशय आवश्यक ठरलेल्या महत्वाकांक्षी भांडवली कामे कार्यक्रमाचे सन २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ग' (निधी ४०) तयार करतेवेळी, कर्ज/अनुदान स्वरूपात मिळणाऱ्या रु.५९९०१.०० लाख तसेच महसुलातून उपलब्ध होणारी रु. १०८८६८.०० लाख इतकी वर्ताळ्याची रक्कम जमेस धरूनसुध्दा रु. ४३७१६.३९ लाख एवढी तूट येत होती. सदर तूट भरून काढण्यासाठी संचित वर्ताळ्यातून रु.४३८०४.६० लाख एवढी रक्कम भांडवली लेख्यामध्ये वर्ग करून रु. ८८.२१ लाख एवढी नाममात्र शिल्लक दर्शवून अर्थसंकल्प 'ग' समतोल करण्यात आला आहे..

११. आगामी वर्षाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज तयार करताना विविध प्रकारच्या नागरी जबाबदाऱ्यांवर भर देण्यात आलेला आहे जेणेकरून नागरी सुविधा आणि सेवांच्या दर्जात सर्वांगीण सुधारणा होईल व त्याचवेळी नागरिकांवर करांचा भार वाढू नये यासाठी सुध्दा जाणीवपूर्वक प्रयत्न करण्यात आलेले आहेत. मुंबई शहराच्या पायाभूत सुविधा बळकट करून आणि नागरी सेवांमध्ये सुधारणा होऊन या शहराचे खऱ्या अर्थाने जागतिक दर्जाच्या शहरात रूपांतर होण्यासाठी हे अर्थसंकल्पीय अंदाज सहाय्यभूत ठरतील असा मला विश्वास वाटतो.

महानगरपालिका आयुक्तांचे
कार्यालय, मुंबई.

डॉ. ज.मो. फाटक
महानगरपालिका आयुक्त,
बृहन्मुंबई महानगरपालिका.

**NOTE OF THE MUNICIPAL COMMISSIONER ON THE BUDGET ESTIMATES 'A' (FUND CODE-11,12,60,70),
BUDGET ESTIMATES 'B' (FUND CODE-21,22,23), BUDGET ESTIMATES 'E' (FUND CODE-30), AND
BUDGET ESTIMATES 'G' (FUND CODE-40) FOR THE YEAR 2008-2009**

I am presenting to the Education Committee / Standing Committee, the estimates of receipt and income and expenditure pertaining to Budget 'A' (Fund Code-11,12,60,70), Budget 'B' (Fund Code-21,22,23), Budget 'E' (Fund Code-30), and Budget 'G' (Fund Code-40) for the year 2008-2009 in pursuance of the provisions of Sections 125 and 126 E of the M.M.C. Act 1888.

2. BUDGETARY REFORMS

In my note with the General Budget for the year 2007-08, I had mentioned about some budgetary reforms initiatives taken by the Municipal Corporation of Greater Mumbai. Two of these initiatives have now become fully operational. Firstly, the Accrual Based Double Entry Accounting System is now well established in the accounting system of the Corporation and secondly, the computerized statements of Income and Expenditure are now being prepared in the SAP system, in accordance with the recommendations contained in the National Municipal Accounts Manual, issued by the Comptroller & Accountant General of India.

I had mentioned about a third budgetary reform initiative that the MCGM was considering to introduce. This is the outcome-based budgetary process, so that we are able to ensure definite impact of the expenditure of the MCGM in its wide ranging operations that seek to improve the quality of life of the citizens of Mumbai and establish recognition of Mumbai as a world class city. We have found during the year that the process of shifting to an outcome based budget requires considerable preparatory work.

We have initiated the preparatory work during 2007-08. After studying the critical concepts of output and outcome, we are now developing a set of key targetted outcomes for major municipal programmes and activities, along with a few key output and outcome indicators. In the budgetary

estimates for 2008-09, we are presenting, along with the proposed budgetary provisions, a set of targetted key outcomes and corresponding thrust areas and activities and we wish to measure the effectiveness of implementation of various programmes in attaining first, the outputs and then the outcomes. This is the first phase of the development of an outcome based budget process in the MCGM and I understand, this would be the first such attempt by a Local Government in the country.

In the 2nd phase of developing the outcome based budgetary process, which will be undertaken in 2008-09, we shall present a set of output and outcome indicators on which the work has already been initiated. This will be based on outcome-oriented evaluation of a few flagship programmes of the MCGM in major departments. These evaluations will provide us a good insight into the problems that are often encountered during the implementation and management of major programmes and help us document the additional interventions made to address these problems and road blocks effectively, often on a fire-fighting basis.

The final challenge will be to transfer the assessed outcomes of the use of budgetary provisions into the framework of an outcome based budgetary system. We intend working on developing a mechanism to use the outcome indicators of performance into the planning framework for projects as well as schemes/ programmes and then translate the outcome-oriented planning process to the budgetary framework. A critical requirement for this task will be a strong database on the pattern of inputs, per unit cost of inputs and outputs. The MIS system, on which we have started preparatory work, will include development of information and data on these issues required for a full-fledged outcome based system in the MCGM.

We are planning to take these activities progressively during the year 2008-09. We hope that we will have the experience and capacity to present an acceptable outcome based budget for a few key departments for the year 2009-10. The success of the MCGM in developing the outcome-

based budget framework and system will contribute to it becoming a global leader in one of the critical tools for a transparent and accountable system of governance.

3. HIGHLIGHTS OF THE BUDGETARY ESTIMATES 2008-09 :

The highlights of the budgetary estimates 2008-09, are as follows -

- The total size of Budget Estimates for 2008-09 under Budget A(Fund Code-11,12,60,70), B(Fund Code-21,22,23), E (Fund Code-30), G (Fund Code-40) & Tree Authority is Rs. 16831.50 crores which is more by Rs.3953.98 crores, as compared to the last year's Budget of Rs.12877.52 crores. **The increase in the size of budgetary estimates is largely due to a robust growth in municipal revenues and also because of a move to utilize the accumulation in various special funds like Asset Replacement Fund etc. for taking up major capital works.**
- **There is no increase proposed in the Property Taxes, Octroi, Water Charges and other major levies in these Budget Estimates. On the contrary, it is proposed to exempt garments and textile from the levy of octroi in the ensuing year.**
- With a view to implementing the directives of the Central Government to maintain Accounts of the U.L.Bs on Accrual Based Double Entry Accounting System the present Cash-based, Double-Entry Accounting System of the M.C.G.M. pertaining to Budget 'A' (Fund Code -11,12, 60,70), Budget 'B' (Fund Code - 21,22,23), Budget 'E' (Fund Code - 30) and Tree Authority (Fund Code - 50) has been converted into Accrual-Based, Double Entry-Accounting System. As per this Accounting System and as per the principles of National Municipal Accounting Manual, it is necessary to create special fund viz. **"Depreciation Fund"** for various municipal properties. Accordingly, it is proposed to create a new special fund viz. **"Depreciation Fund"** from the year 2008-09 for all the properties pertaining to Budget 'A' (Fund Code -11,12, 60,70), Budget 'B' (Fund Code - 21,22,23), Budget 'E' (Fund Code- 30).

- Outcome-based Budget Estimates, showing key targetted outcomes and the corresponding budgetary thrust areas as well as related activities in the form of proposed works/projects/programmes.
- Quarterly publication of performance against the sanctioned budget, on the lines of the concept of PROOF (Public Record of Operations and Finance).

4. BUDGETARY OBJECTIVES :-

Like the last two municipal budgets, the central theme of transformation of Mumbai into a World Class City, is sought to be pursued through multipronged initiatives in various spheres of municipal functioning. This is reflected in the following Budgetary Objectives.

Table -1

(Rs. in crores)

Sr.No.	Particulars	2006-07	2007-08		2008-09
		Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates
1.	Strengthening of Civic Infrastructure	2738.71	5722.63	4543.87	7779.86
2.	Upgradation of Social Infrastructure and Amenities	1313.64	2350.24	1928.00	2759.72
3.	Cleanliness and Improvement of City Environment	600.69	1071.17	902.55	1309.15
4.	City Beautification and creation of places of tourist interest	49.59	355.17	228.86	281.27
5.	Disaster Management and Improving Disaster Preparedness	70.79	302.65	123.73	337.99
6.	Improving Civic Services and Citizen Facilitation	127.65	207.64	160.99	226.75
7.	Institutional Improvement and Reforms	8.00	238.90	40.93	347.80
8.	Social Welfare	74.68	345.65	211.84	439.73
9.	Improvement, Management and Maintenance of Municipal Assets	79.86	204.65	138.57	244.23
10.	Common Services and Miscellaneous Activities	2130.14	2078.82	2881.87	3105.00
	Total	7193.75	12877.52	11161.21	16831.50

Budget Estimates 'A'**Fund Code : 11, 12, 60, 70****5.1 REVENUE ESTIMATES :**

5.1.1 The Budget Estimates for the year 2007-08 and 2008-09 and the Revised Estimates for the year 2007-08 are summarized in the following table :-

Table -2*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on the 1 st April	72.42 (Surplus)	69023.72 (Surplus)	50.68 (Surplus)	50.68 (Surplus)	50.68 (Surplus)
Receipts and Income					
Fund Code - 11	650157.98	636785.78	759344.21	759344.21	759344.21
Fund Code - 12	7491.64	7300.89	7935.04	7935.04	7935.04
Fund Code - 60	469.19	469.19	519.59	519.59	519.59
Fund Code - 70	100135.22	90135.22	97610.13	97610.13	97610.13
Total-	758254.03	734691.08	865408.97	865408.97	865408.97
Less : Inter Budget Contributions for P.F. / Pension	98204.41	88204.41	95429.72	95429.72	95429.72
Total-	660049.62	646486.67	769979.25	769979.25	769979.25
Expenditure					
Fund Code - 11	568712.76	625397.61	663397.84	663397.84	663397.84
Fund Code - 12	88912.37	87662.10	103866.06	103866.06	103866.06
Fund Code - 60	469.19	469.19	519.59	519.59	519.59
Fund Code - 70	100135.22	90135.22	97610.13	97610.13	97610.13
Total-	758229.54	803664.12	865393.62	865393.62	865393.62
Less : Inter Budget Contributions for P.F. / Pension	98204.41	88204.41	95429.72	95429.72	95429.72
Total-	660025.13	715459.71	769963.90	769963.90	769963.90
Closing Balance as on the 31 st March	96.91 (Surplus)	50.68 (Surplus)	66.03 (Surplus)	66.03 (Surplus)	66.03 (Surplus)

Fund Code : 11, 12, 60, 70

5.1.2 The expenditure in the Budget Estimates for 2008-09 is estimated at Rs.769963.90 lakh as against the receipts of Rs.769979.25 lakh, leaving an estimated surplus of Rs.15.35 lakh during the year. The closing balance as on the 31st March 2009 is estimated at Rs.66.03 lakh, considering the opening balance of Rs.50.68 lakh and an estimated surplus of Rs.15.35 lakh during the year.

5.1.3 The aforesaid financial position includes the Health Budget Estimates (Fund Code –12). However the Corporation by their Resolution No.140 dated the 22nd June, 1976 have adopted a separate Health Budget, forming Part II (Fund Code –12) of the Budget ‘A’. Financial position thereof is shown as under:-

Table -3*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Receipts and Income	7491.64	7300.89	7935.04	7935.04	7935.04
Expenditure	88912.37	87662.10	103866.06	103866.06	103866.06
Excess of Expenditure over Income	81420.73	80361.21	95931.02	95931.02	* 95931.02

5.1.4 The estimated expenditure of the Health Budget exceeds by Rs. * 95931.02 lakh, the estimated receipts thereof, and the gap is proposed to be met from the general revenue of the Budget ‘A’ (Part- I, Fund Code -11).

Fund Code : 11, 12, 60, 70

5.2 CAPITAL ESTIMATES:

5.2.1 The Capital receipts and the estimated expenditure for the years 2007-08 and 2008-09 and the Revised Estimates for 2007-08 are summarised below :-

Table –4*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on the 1 st April	28.37 (Surplus)	41956.76 (Surplus)	22.37 (Surplus)	22.37 (Surplus)	22.37 (Surplus)
Receipts :					
I) Loans to be raised from internal funds	120013.00	---	160000.00	160000.00	160000.00
II) Loan from Outside Institutions					
i) Loan from M.M.R.D.A.	606.64	---	---	---	---
ii) Loan from World Bank for M.U.T.P.	12794.82	2883.63	7342.78	7342.78	7342.78
iii) Grants for BRIMSTOWAD Project / BSUP/ Mithi River JNNURM (SWM Project)	40000.00	40005.00	62300.00	62300.00	62300.00
IV) Contribution from Development Fund	9900.00	9900.00	10680.00	10680.00	10680.00
V) Contribution from Revenue Account of Budget A	94218.96	98225.00	134790.00	131767.00	131392.00
VI) Withdrawal from Special Funds					
i) Asset Replacement Fund	30000.00	1585.00	132463.00	132463.00	132463.00
ii) Land Acquisition and Development Fund	15000.00	5340.00	21400.00	21400.00	21400.00
VII) Receipts from other sources	10162.04	8795.67	40.00	40.00	40.00
Total	332695.46	166734.30	529015.78	525992.78	525617.78
Total Fund available	332723.83	208691.06	529038.15	526015.15	525640.15
Capital Expenditure:	332711.57	208668.69	529016.82	525993.82	525618.82
Estimated Closing Balance as on the 31 st March	12.26 (Surplus)	22.37 (Surplus)	21.33 (Surplus)	21.33 (Surplus)	21.33 (Surplus)

Budget Estimates 'B'**Fund Code : 21****6. IMPROVEMENT SCHEMES****6.1 REVENUE ESTIMATES:**

6.1.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2007-08 and 2008-09 and the Revised Estimates for 2007-08 are as shown below :-

Table -5*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-2008		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening balance as on the 1 st April	---	---	---	---	---
ii) Receipts					
(a) Rent and other Proceeds of municipal Properties and Miscellaneous Receipts	878.84	1269.64	1300.64	1300.64	1300.64
(b) Statutory Contribution from Budget A	2986.20	3103.42	3279.26	3279.26	3279.26
Total	3865.04	4373.06	4579.90	4579.90	4579.90
iii) Expenditure					
(a) Revenue Expenditure	9490.32	9170.32	11270.88	11270.88	11270.88
Total	9490.32	9170.32	11270.88	11270.88	11270.88
iv) Deficit during the year	5625.28	4797.26	6690.98	6690.98	6690.98
v) Special Contribution from Budget A to meet the aforesaid Revenue Deficit	5625.28	4797.26	6690.98	6690.98	6690.98
vi) Closing balance as on the 31 st March.	---	---	---	---	---

7. SLUM CLEARANCE ACCOUNT

Fund Code : 22

7.1 REVENUE ESTIMATES:

7.1.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2007-08 and 2008-2009 and the Revised Estimates for the year 2007-08 are as shown below :-

Table -7*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening balance as on the 1 st April	---	---	---	---	---
ii) Receipts					
Rent and other Proceeds of Properties	118.15	101.78	107.43	107.43	107.43
Total	118.15	101.78	107.43	107.43	107.43
iii) Expenditure					
Revenue Expenditure	275.18	275.18	526.06	526.06	526.06
Total	275.18	275.18	526.06	526.06	526.06
iv) Deficit during the year	157.03	173.40	418.63	418.63	418.63
v) Special Contribution from Budget A to meet the aforesaid Revenue Deficit	157.03	173.40	418.63	418.63	418.63
vi) Closing balance as on the 31 st March	---	---	---	---	---

7.2 CAPITAL ESTIMATES:**Fund Code : 22**

7.2.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2007-08 and 2008-2009 and the Revised Estimates for the year 2007-08 are as shown below :-

Table -8*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening Balance as on the 1 st April	697.62	694.12	697.62	697.62	697.62
ii) Receipts					
(a) Sale proceeds of land, building etc.	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50
(b) Transfer of Revenue Surplus from the Revenue Account	---	---	---	---	---
Total	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50
iii) Grand Total including the Opening Balance	701.12	697.62	701.12	701.12	701.12
iv) Expenditure	---	---	---	---	---
v) Closing Balance as on the 31 st March	701.12	697.62	701.12	701.12	701.12

Fund Code : 23

8. SLUM IMPROVEMENT

8.1 REVENUE ESTIMATES:

8.1.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2007-2008 and 2008-2009 and the Revised Estimates for the year 2007-08 are as shown below :-

Table -9

(Rs. in lakhs)

Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening balance as on the 1 st April	---	---	---	---	---
ii) Receipts	1740.00	1841.06	2000.45	2000.45	2000.45
iii) Expenditure					
(a) Establishment, Maintenance etc.	22543.00	22043.00	14609.09	14609.09	14884.09
(b) Contribution to Capital Account	3227.00	3085.00	2300.00	5136.00	5136.00
Total	25770.00	25128.00	16909.09	19745.09	20020.09
iv) Deficit during the year	24030.00	23286.94	14908.64	17744.64	18019.64
v) Contribution from Budget A to meet above Revenue Deficit	24030.00	23286.94	14908.64	17744.64	18019.64
vi) Closing balance as on the 31 st March	---	---	---	---	---

Fund Code : 23

8.2 CAPITAL ESTIMATES:

8.2.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2007-2008 and 2008-2009 and the Revised Estimates for the year 2007-08 are as shown below :-

Table –10

(Rs. in lakhs)

Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening Balance as on the 1 st April (Surplus)	8.93	444.99	17.99	17.99	17.99
ii) Receipts					
(b) Contribution from Development Fund	825.00	825.00	890.00	890.00	890.00
(c) Contribution from Revenue Account	3227.00	3085.00	2300.00	5136.00	5136.00
Total...	4052.00	3910.00	3190.00	6026.00	6026.00
iii) Grand Total Including the Opening Balance	4060.93	4354.99	3207.99	6043.99	6043.99
iv) Expenditure	4052.00	4337.00	3200.00	6036.00	6036.00
v) Closing Balance as on the 31 st March (Surplus)	8.93	17.99	7.99	7.99	7.99

8.2.2 A contribution of Rs.51.36 crore is proposed to be transferred from the Revenue Account to the Capital Account of Budget 'B' to carry out the Capital Works under Slum Improvement in the Budget Estimates for 2008-09.

Budget Estimates 'E'**Fund Code : 30****9.1 REVENUE ESTIMATES :-**

9.1.1 The Budget Estimates for the years 2007-08 and 2008-09 and the Revised Estimates for 2007-08 are shown in the following table.

Table -11

(Rs in lakh)

Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Education Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on the 1 st April	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21
Receipts (Including Special Contribution from Budget 'A')	93,001.54	87,091.54	1,13,294.62	1,13,294.62	1,13,294.62
Total Receipts Available	93,001.75	87,091.75	1,13,294. 83	1,13,294. 83	1,13,294. 83
Expenditure	93,001.54	87,091.54	1,13,294. 62	1,13,294. 62	1,13,294. 62
Closing Balance as on the 31 st March	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21

9.1.2 During 2008-09, an expenditure of Rs.1,13,294.62 lakh is estimated against the budgeted income of Rs.1,13,294.83 lakh. Hence, a balance of Rs.0.21 lakh is expected at the end of the 31st March, 2009.

9.1.3 50% Grant-in-aid is received from the Government on the admissible expenditure incurred on Primary Education by the Brihanmumbai Mahanagarpalika.

Fund Code : 30

9.2. CAPITAL ESTIMATES :

9.2.1 The Budget Estimates for the years 2007-08 and 2008-09 and the Revised Estimates for 2007-08 of the proposed capital receipts and expenditure are shown in the following table.

Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Education Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on the 1st April	22.31	1.65	7.56	7.56	7.56
Internal Loan Receipt	--	--	4430.00	4430.00	4430.00
Contribution from Development Fund	1,650.00	1,650.00	1,780.00	1,780.00	1,780.00
Contribution from Revenue Account	---	1,490.00	---	---	---
Contribution from Primary School Building Construction Fund	90.00	1.00	90.00	90.00	90.00
Contribution from Primary School Building Maintenance Fund	15,100.00	1,500.00	16,000.00	16,000.00	16,000.00
Receipt from Sarva Shiksha Abhiyan	---	3.00	466.00	466.00	466.00
Total receipts during the year	16,840.00	4,644.00	22,766.00	22,766.00	22,766.00
Total Receipts Available	16,862.31	4,645.65	22,773.56	22,773.56	22,773.56
Capital Expenditure	16,853.07	4,638.09	22,767.03	22,767.03	22,767.03
Closing Balance as on the 31st March	9.24	7.56	6.53	6.53	6.53

9.2.2 For the year 2008-09, the capital receipts are expected to reach Rs.22,766.00 lakh, where as capital expenditure is estimated at Rs.22,767.03 lakh. Hence, the balance at the end of the 31st March, 2009 is expected to be Rs.6.53 lakh, considering the opening balance of Rs.7.56 lakh.

Budget Estimates 'G'**Fund Code : 40****10.1 REVENUE ESTIMATES:**

10.1.1 For the year 2008-09, the revenue from water and sewerage charges and taxes as well as other sources is estimated at Rs.231431.97 lakhs, as shown in the Table below :-

Table -13

(Rs.in lakhs)

Sr. No.	Item	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
		Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Water Charges [by Meter Measurement]	50307.38	47084.99	48837.00	48837.00	48837.00
2.	Water Tax [On Rateable Value]	6062.00	9734.02	9734.02	9734.02	9734.02
3.	Water Benefit Tax [on Rateable Value]	29310.24	39062.00	42968.00	42968.00	42968.00
4.	Other Water Revenue	8549.00	11525.00	11525.00	11525.00	11525.00
5.	Sewerage Charges [by Meter Measurement]	25104.96	23292.05	24163.00	24163.00	24163.00
6.	Sewerage Tax [on Rateable Value]	6903.00	16587.98	16587.98	16587.98	16587.98
7.	Sewerage Benefit Tax [on Rateable Value]	17586.37	23303.97	25633.97	25633.97	25633.97
8.	Other Sewerage Revenue	385.00	2500.00	2500.00	2500.00	2500.00
9.	General Revenue	17624.00	40317.00	49483.00	49483.00	49483.00
	Total :	161831.95	213407.01	231431.97	231431.97	231431.97

Fund Code : 40

10.1.2 Increase in the Budget Estimates for the year 2008-09 to the tune of Rs. 18024.96 lakhs is due to the combined effect of yearly increase in the ratable value, resulting into increase in water benefit tax and sewerage benefit tax and increase in the expected revenue on account of additional water made available, following the commissioning of III-A Mumbai Water Supply Project.

10.1.3 REVENUE (OPERATIONAL) EXPENDITURE:

10.1.3.1 The Budget Estimates for 2008-09 are estimated at Rs. 132330.10 lakhs as against the Revised Estimates of Rs. 124919.37 lakhs for 2007-08. The table below summarizes item-wise comparison of the Revised Estimates for 2007-08 with the Budget Estimates for 2008-09, in respect of operational expenditure :-

Table -14

(Rs.in lakhs)

Sr. No.	Item	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
		Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Establishment Expenses	40230.81	33414.03	34390.52	34390.52	34390.52
2.	Administrative Expenses	11789.36	8141.24	10501.05	10501.05	10501.05
3.	Operation & Maintenance Expenses	36853.19	43923.59	48098.25	48098.25	48098.25
4.	Interest & Financing Charges	11199.93	11199.93	10360.98	10360.98	10360.98
5.	Programme Expenses	---	110.15	70.88	70.88	70.88
6.	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	5000.00	13502.93	14507.42	14507.42	14507.42
7.	Provisions & Write Off	17128.00	14627.50	14401.00	14401.00	14401.00
	Total Expenses :	122201.29	124919.37	132330.10	132330.10	132330.10
	Less : Expenses charged to construction	5186.65	---	---	---	---
	Charged to Operation	117014.64	124919.37	132330.10	132330.10	132330.10

Fund Code : 40

10.1.4 The reasons for increase/decrease in the Operational Expenditure, as compared to the Revised Estimates for 2007-08 are summarised below :

- 1) Increase in the Employees' Cost to the extent of Rs. 9.77 crores due to additional payment on account of revision of grades.
- 2) Increase in the Operation & Maintenance Expenses to the extent of Rs. 74.11 crores due to rise in the prices of electricity, petrol and diesel.

10.1.5 REVENUE SURPLUS:

10.1.5.1 On the basis of the estimates of Income and Expenditure for the year 2008-09, the estimates of Revenue surplus would be Rs. 89101.87 lakhs as shown in the Table below :

Table -15

(Rs. in lakhs)

Sr. No.	Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
		Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Income	161831.95	213407.01	231431.97	231431.97	231431.97
2.	Less : [a] Operational Expenditure [after deducting expenditure charged to construction]	117014.64	124919.37	132330.10	132330.10	132330.10
	[b] Provisions	5000.00	7500.00	10000.00	10000.00	10000.00
3.	Surplus to be transferred to meet Capital Expenditure	39817.31	80987.64	89101.87	89101.87	89101.87

10.2 SOURCES FOR CAPITAL ACCOUNT:

10.2.1 Sources from which the capital expenditure and repayment of loan of 2008-09 are to be met are indicated in the following

Table :

Table -16

(Rs.in lakhs)

Sr. No	Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
		Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Revenue Surplus after meeting Operational Expenditure and Provisions	39817.31	80987.64	89101.87	89101.87	89101.87
2.	Loans :1) Internal Loan from Depreciation Fund					
	a) IV Middle Vaitarna Project	17350.00	---	36703.00	36703.00	36703.00
	b) Mumbai Sewage Disposal Project (Stage - II)	10755.00	---	23198.00	23198.00	23198.00
	Total :-	28105.00	---	59901.00	59901.00	59901.00
	2)External Loan					
	a) MMRDA IIIA Project	3958.00	4041.00	---	---	---
	Total Loans:-	32063.00	4041.00	59901.00	59901.00	59901.00
3.	Contribution/Grant					
	a) IV Middle Vaitarna Project contribution (JNNURM)	17350.00	12962.00	36703.00	36703.00	36703.00
	b) MSDP Stage II (JNNURM)	10755.00	5621.00	23197.00	23197.00	23197.00
	c) Tunnel Works under (JNNURM)	6500.00	2660.00	13356.00	13356.00	13356.00
	d)Tunnel Works from Asset Replacement Fund	6500.00	---	31162.00	31162.00	31162.00
	e) Replacement of old Water Mains (JNNURM)	11578.00	---	---	---	---
	f) Replacement of old Water Mains from Asset Replacement Fund	11578.00	---	---	---	---
	g) Contribution from Budget 'A' [Development Charges]	4125.00	4125.00	4450.00	4450.00	4450.00
	Total :	68386.00	25368.00	108868.00	108868.00	108868.00
4	Transfer from Accumulated Surplus	64311.00	3853.08	43804.60	43804.60	43804.60
	Total (1+2+3+4) :	204577.31	114249.72	301675.47	301675.47	301675.47

10.2.2 CAPITAL EXPENDITURE AND REPAYMENT OF LOANS:**Fund Code : 40**

10.2.2.1 Capital Expenditure for the year 2008-09 is estimated at Rs.294682.30 lakhs. In addition, an amount of Rs. 6904.96 lakhs has been provided for Repayment of Loan. The division-wise Capital Expenditure is shown in the following Table:-

Table -17

(Rs.in lakhs)

Sr. No.	Group	Department	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
			Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	General	General Division	68.80	15.90	484.40	484.40	484.40
2.	Water Supply	1] Water Operation	69818.77	41305.26	81405.60	81405.60	81405.60
		2] Water Supply Project	64917.87	36282.99	138231.35	138231.35	138231.35
3.	Sewerage	1] Sewerage Operation	28539.68	16876.69	23702.01	23702.01	23702.01
		2] Sewerage Project	18208.00	9689.96	23743.55	23743.55	23743.55
		3] M.S.D.P.	16054.56	3106.30	27115.39	27115.39	27115.39
		Total Capital Expenditure :	197607.68	107277.10	294682.30	294682.30	294682.30
		Add : Repayment of Loan	6930.78	6930.78	6904.96	6904.96	6904.96
		Total Capital Expenditure :	204538.46	114207.88	301587.26	301587.26	301587.26

10.2.3 PROVISIONS:

Provisions, as indicated in the Table below, have been proposed in the Budget Estimates for 2008-09 :

Table -18

(Rs.in lakhs)

Sr.No	Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
		Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Provision for Consolidated Loan Fund	2500.00	2500.00	2500.00	2500.00	2500.00
2.	Provision for Bad & Doubtful Debts	2500.00	5000.00	7500.00	7500.00	7500.00
	Total :	5000.00	7500.00	10000.00	10000.00	10000.00

Fund Code : 40

10.2.4 NET SURPLUS / DEFICIT:

On the basis of the estimates of Income, Operational and Capital Expenditure for 2008-09 and considering the Provisions as mentioned above, a net surplus of Rs.88.21 lakhs is shown in the following Table:

Table -19

(Rs.in lakhs)

Sr.No.	Particulars	2007-08		Budget Estimates 2008-09		
		Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Revenue surplus after meeting Operational Expenditure and Provisions	39817.31	80987.64	89101.87	89101.87	89101.87
2.	Add :					
	Loan	32063.00	4041.00	59901.00	59901.00	59901.00
	Contributions	68386.00	25368.00	108868.00	108868.00	108868.00
	Accumulated surplus	64311.00	3853.08	43804.60	43804.60	43804.60
	Total [A]	204577.31	114249.72	301675.47	301675.47	301675.47
3.	Less : [a] Capital Expenditure	197607.68	107277.10	294682.30	294682.30	294682.30
	[b] Repayment of loan	6930.78	6930.78	6904.96	6904.96	6904.96
	Total [B]	204538.46	114207.88	301587.26	301587.26	301587.26
	Net Surplus [A]-[B]	38.85	41.84	88.21	88.21	88.21

10.2.5 Owing to an ambitious capital works programme, essential in the context of Mumbai's transformation, despite a revenue surplus of Rs.108868.00 lakhs and a Loan/Contribution of Rs.59901.00 lakhs, there was a deficit of Rs.43716.39 lakhs while preparing the budget estimates of Budget G (Fund 40)for 2008-09 and hence the budget was balanced with a nominal surplus of Rs.88.21 lakhs, by transferring Rs.43804.60 lakhs from the accumulated surplus to the capital account.

11. While preparing these budgetary estimates, the emphasis has been on addressing the entire gamut of civic responsibilities so as to achieve all round improvement in the level of civic amenities and services. At the same time, a conscious effort has been made not to increase the burden of civic taxes on the citizens. I am confident that these Budgetary Estimates will help in strengthening the city infrastructure and improving civic services of Mumbai and facilitate its gradual transformation into a truly world class city.

**Municipal Commissioner's Office,
Mumbai.**

**Dr. J.M. Phatak
Municipal Commissioner,
Brihanmumbai Mahanagarpalika.**

अंदाजपत्रकीय उद्दीष्टांच्या पार्श्वभूमीवर महत्वाचे उपक्रम

**MAJOR INITIATIVES IN THE CONTEXT OF
BUDGETARY OBJECTIVES**

FUND CODE / निधी संकेतांक : 11, 12, 21, 22, 23, 30,40, 50, 60 &70

BUDGETARY OBJECTIVES / अंदाजपत्रकीय उद्दिष्टे

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
A STRENGTHENING OF CIVIC INFRASTRUCTURE													नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण
● Storm Water Drains	1177102	3311630	4488732	3617236	5505151	9122387	3614636	4154536	7769172	2716988	15134657	17851645	● पर्जन्य जलवाहिन्या
– Mithi River Development													– मिठी नदीचा विकास
– Brimstowad Project													– ब्रिमस्टोवॉड प्रकल्प
● Roads, Traffic Operations	3413379	3719788	7133167	4690480	6779655	11470135	4565380	6874594	11439974	4786565	10096348	14882913	● रस्ते, वाहतूक प्रचालन
– C.C.Roads													– सिमेंट काँक्रीट रस्ते
– Asphalt Roads													– डांबरी रस्ते
● Bridges	443	237441	237884	40466	2728827	2769293	40466	1239330	1279796	39786	2741554	2781340	● पूल
– Development Programme of Sky Walks													– स्कायवॉकसंबंधी विकास कार्यक्रम
– Contribution to M.S.R.D.C. for Construction of Flyovers													– उड्डाण पुलांकरिता म.रा.र.वि. महामंडळास द्यावयाचे अंशदान

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Water Supply	5357560	3476864	8834424	7000074	12870164	19870238	6823540	7601995	14425535	7331657	21468195	28799852	● पाणी पुरवठा
– Middle Vaitarna Project													– मध्य वैतरणा प्रकल्प
– Construction of Tunnels to replace old water mains													– जुन्या जलवाहिन्या बदलण्याकरिता बोगद्याचे बांधकाम
– Replacement & Rehabilitation of old water pipelines													– जुन्या जलवाहिन्या बदलणे आणि पुनर्वसन करणे
– Universal Meterization													– एकाच प्रकारची मीटर पध्दती
– Water Distribution improvement programme													– जल वितरण सुधारणा कार्यक्रम
– P/L 2750 mm dai line by the side of Tansa (E) main													– तानसा पूर्व येथील अस्तित्वात असलेल्या मुख्य जलवाहिनी लागत २७५० मि.मि. व्यासाची जलवाहिनी टाकणे / पुरवणे
– Supply, installation, commissioning, maintenance & management of water meters in City, E & W Subs.													– शहर, पुर्व व पश्चिम उपनगरांमध्ये जलमापकांचा पुरवठा ,उभारणी कार्यान्वित करून त्यांचे परिरक्षण व व्यवस्थापन करणे
● Sewage Disposal	3924841	1432232	5357073	4701391	5884724	10586115	4305929	2807285	7113214	3980094	7074791	11054885	● मलनिःसारण
– MSDP (Stage - II)													– मुंबई मलनिःसारण (टप्पा - २)

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Upgradation of under-developed/undeveloped areas	328096	1007715	1335811	2313388	1094800	3408188	2263388	1147600	3410988	1535685	892300	2427985	● विकसित होत असलेल्या / अविकसित विभागांची दर्जोन्नती
– Integrated Koliwada Development Programme													– एकात्मिक कोळीवाडा विकास कार्यक्रम
– Integrated Adiwasi Pada Development Programme													– एकात्मिक आदिवासी पाडे विकास कार्यक्रम
– Integrated Development of Gaothans													– एकात्मिक गावठाणांचा विकास
– Improvement of Slums													– गलिच्छ वस्ती सुधारणा
	14201421	13185670	27387091	22363035	34863321	57226356	21613339	23825340	45438679	20390775	57407845	77798620	
B <u>UPGRADATION OF SOCIAL INFRASTRUCTURE AND AMENITIES</u>													<u>सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयींची दर्जोन्नती</u>
● Education													● शिक्षण
– Primary Education	5497819	129672	5627491	7300201	1685307	8985508	7500371	463809	7964180	8874180	2276703	11150883	– प्राथमिक शिक्षण
– Secondary Education	575057	...	575057	875583	1885	877468	851583	1885	853468	1205969	77478	1283447	– माध्यमिक शिक्षण

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Health	4887297	826213	5713510	7252297	3289221	10541518	7137870	1365099	8502969	8177829	3912448	12090277	● आरोग्य
- Modernisation & Upgradation of KEM Hospital													- रा.ए.स्मा रुग्णालयाचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती
- Providing Digital Radiology Services of Radiology Department in K.E.M. Hospital													- रा.ए.स्मा रुग्णालयातील रेडीओलॉजी डिपार्टमेंटमधील डिजिटल रेडिओलॉजी सेवा पुरविणे
- Construction of New OPD and Mortuary Building in LTMG Hospital													- लोकमान्य टिळक रुग्णालय येथे नवीन बाह्य रुग्ण विभाग व शव विच्छेदन इमारतीचे बांधकाम
- Improvement and Upgradation of Emergency Medical Service Centre in Nair Hospital													- बा.य.ल.नायर रुग्णालयातील तात्काळ वैद्यकीय सेवा केंद्राची दर्जोन्नती व सुधारणा
- Upgradation & Modernisation of Kasturba Hospital													- कस्तुरबा रुग्णालयाची दर्जोन्नती आणि आधुनिकीकरण
- Arogya Bhavan at Kasturba Hospital													- कस्तुरबा रुग्णालय येथे आरोग्य भवन बांधणे
- Reconstruction of Dr. R.N.Cooper Hospital													- डॉ. आर. एन. कूपर रुग्णालयाचे पुनर्बांधकाम
- Redevelopment of Centenary Hospital at Kandivali													- शताब्दी रुग्णालयाचा पुनर्विकास करणे
- Construction of new building for Centenary Hospital at Govandi													- गोवंडी येथील शताब्दी रुग्णालयाकरिता नवीन इमारतीचे बांधकाम

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
- Redevelopment of Bhagwati Hospital Complex at Borivali													- बोरिवली येथील भगवती रुग्णालयाच्या संकुलाचा पुनर्विकास
- Improvement of Municipal Hospital premises including Pavement & Signage													- पेवमेंट आणि साईनेजेस सह म.न.पा. रुग्णालयांच्या आवारात सुधारणा करणे
- Purchase of modern diagnostic equipments													- आधुनिक रोगनिदान साधनसामग्रीची खरेदी
- Medical equipment for Emergency Medical Service Ward													- अत्यावश्यक वैद्यकीय सेवाविभागासाठी वैद्यकीय साधनसामग्रीची खरेदी
- Upgradation of Public Health Institutions, Dispensaries & Construction of Regional Health Centre													- सार्वजनिक आरोग्य संस्था, दवाखाने यांची दर्जोन्नती व प्रादेशिक आरोग्य केंद्राचे बांधकाम
● Upgradation of Medical Colleges	536065	28307	564372	837082	390500	1227582	830582	199888	1030470	1006058	381244	1387302	● वैद्यकीय महाविद्यालयांची दर्जोन्नती
- Construction of new building for Students' Hostel at GSM College													- गो.सु.वैद्यकीय महाविद्यालय येथे विद्यार्थी वसतीगृहासाठी नविन इमारतीचे बांधकाम
- Comprehensive repairs of GSM College													- गो.सु.वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या व्यापक दुरुस्त्या
- Construction of new students' hostel building at B.Y.L.Nair Hospital Dental College													- बा.य.ल.नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालय येथे नविन विद्यार्थी वसतिगृह इमारतीचे बांधकाम

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Public Parking	...	576	576	...	50000	50000	50000	50000	● सार्वजनिक पार्कींग
– Preparation of Master Plan for constructing Car Parks in Mumbai													– मुंबईमध्ये वाहनतळ बांधण्याकरिता बृहत् आराखडा तयार करणे
● Swimming Pools	21248	6172	27420	37079	126786	163865	37079	17811	54890	41398	119130	160528	● तरण तलाव
– Development of MGMO Swimming Pool, Dadar													– दादर येथील म.गांधी स्मारक जलतरण तलावाचा विकास
– Development of Gen. Arun K.Vaidya Swimming Pool, Chembur													– चेंबूर येथील जन.अरुणकुमार वैद्य जलतरण तलावाचा विकास
– Upgradation of S.V.P. Swimming Pool, Kandivali													– कांदिवली येथील सरदार वल्लभभाई पटेल जलतरण तलावाची दर्जोन्नती
● Auditoria / Theatres	22209	25545	47754	27179	232714	259893	27179	34391	61570	29732	215495	245227	● प्रेक्षागृह / नाट्यगृहे
– Reconstruction of Birla Kreed Kendra													– बिरला क्रिडा केंद्राचे पुनर्बांधकाम
– Modernisation & Upgradation of Prabodhankar Thakare Natyamandir													– प्रबोधनकार ठाकरे नाट्यमंदिराचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती
– Structural repairs to Dinanath Mangeshkar Natyagriha													– दिनानाथ मंगेशकर नाट्यगृहाच्या संरचनात्मक दुरुस्त्या
● Museum	2483	51697	54180	23585	70000	93585	23585	70000	93585	20037	51920	71957	● संग्रहालय
– Bhau Daji Lad Museum													– भाऊ दाजी लाड संग्रहालय
● Municipal Markets	284835	36586	321421	384064	293489	677553	378064	52255	430319	450107	234555	684662	● पालिका बाजार
– Palika Bazar													– पालिका बाजार
– Conservation of M.J.P.Market													– म.ज्योतिबा फुले मंडईचे जतन
– Comprehensive repairs of Municipal Markets in Mumbai													– बृहन्मुंबईतील महापालिका बाजारांच्या व्यापक दुरुस्त्या

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Abattoir	179723	24864	204587	244417	260808	505225	242117	31250	273367	284363	163521	447884	● पशुवधगृह
– Modernisation & Upgradation of Deonar Abattoir													– देवनार पशुवधगृहाचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती
● Gymkhana	50	...	50	63	120100	120163	63	15100	15163	63	25000	25063	● जिमखाना
– Reconstruction of Krida Bhavan at Shivaji Park, Dadar													– दादर येथील शिवाजी पार्क क्रिडा भवनचे पुनर्बांधकाम
– Reconstruction of Krida Bhavan at C.S.T.													– क्रिडा भवन, सी.एस.टी. चे पुनर्बांधकाम
	12006786	1129632	13136418	16981550	6520810	23502360	17028493	2251488	19279981	20089736	7507494	27597230	
C <u>CLEANLINESS AND IMPROVEMENT OF CITY ENVIRONMENT</u>													<u>स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा</u>
● Cleanliness/S.W.M.	5366146	553120	5919266	8101875	2295263	10397138	7758275	964201	8722476	9491587	3183461	12675048	● स्वच्छता / घन कचरा व्यवस्थापन
– Door to Door Garbage Collection													– घोघरी जाऊन कचरा गोळा करणे
– Dattak Vasti Yojana													– दत्तक वस्ती योजना
– "Clean Area Scheme"													– "स्वच्छ परिसर योजना"
– Mechanical Sweeping													– यांत्रिकी साफसफाई
– Scientific disposal of garbage at Dumping sites													– शास्त्रीय पद्धतीने क्षेपणभूमीवर कचऱ्याची विल्हेवाट
– Scientific Closure of Dumping Grounds													– शास्त्रीय पद्धतीने क्षेपणभूमी बंद करणे

(Rs in thousands / रुपये हजारात)													
SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Eco Housing	...	1235	1235	...	5000	5000	...	1000	1000	54000	...	54000	● इको हाऊसिंग
– Implementation of Eco Housing Programme in Mumbai													– सल्लागारांमार्फत इको हाऊसिंगची अंमलबजावणी
– Refund of Property Tax under the incentives Scheme of Eco Housing													– इको हाऊसिंगसाठी प्रोत्साहने देण्याच्या योजनेअंतर्गत मालमत्ता कराचा परतावा
– Refund of Development Charges under the incentives Scheme of Eco Housing													– इको हाऊसिंगसाठी प्रोत्साहने देण्याच्या योजनेअंतर्गत विकास आकाराचा परतावा
● Tree Authority	54464	...	54464	238761	20600	259361	238761	20600	259361	232755	18000	250755	● वृक्ष प्राधिकरण
● Measures to Control Air Pollution	28282	3626	31908	39880	10300	50180	37780	4900	42680	56963	54695	111658	● वायु प्रदुषण नियंत्रणासाठी उपाययोजना
	5448892	557981	6006873	8380516	2331163	10711679	8034816	990701	9025517	9835305	3256156	13091461	
D	CITY BEAUTIFICATION AND CREATION OF PLACES OF TOURIST INTEREST												शहराचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती
● Gardens/Playgrounds	313661	132896	446557	623412	2131904	2755316	497412	1107894	1605306	557468	1539430	2096898	● उद्याने / मैदाने
– Development of Nursery													– रोपवाटीकांचा विकास करणे.
– Development of Botanical Garden													– बोटानिकल उद्यानांचा विकास करणे.
– Development of Theme-Gardens													– थीम गार्डनचा विकास
– Beautification of Shivaji Park, Dadar													– शिवाजी पार्क, दादर याचे सुशोभिकरण
– Development of "Water" Garden at Dr. Babasaheb Ambedkar Udyan, Powai													– पवई, येथील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उद्यानामध्ये "जल" उद्यानाचा विकास

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
- Development of "Flower Garden" at Dadar Pumping Station													- दादर उदंचन केंद्र येथे "फूल" उद्यानाचा विकास
- Development of Mural Garden at Bhandarwada Reservoir													- भंडारवाडा जलाशय येथे मूरल उद्यानाचा विकास
- Development of Garden at Versova Pumping Station													- वर्सोवा उदंचन केंद्र येथे उद्यानाचा विकास
- Development of Garden at Veravali Reservoir													- वेरावली जलाशय येथे उद्यानाचा विकास
● Zoo Improvement	15350	11952	27302	23100	500240	523340	23100	500240	523340	23005	450240	473245	● प्राणी संग्रहालयाची सुधारणा
- Modernisation & Upgradation of V.J.B. Zoo.													- वी.जि.भो.प्राणी संग्रहालयाचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती करणे
● Conservation of Historical Fountains/Statues	40000	40000	...	10000	10000	...	10000	10000	● ऐतिहासिक फाऊंटन आणि पुतळे यांचे जतन
● Conservation of Mahim Fort & Development of Dadar-Mahim Beach	10400	10400	...	5000	5000	...	100000	100000	● माहिम किल्ल्याचे जतन तसेच दादर व माहिमच्या समुद्र किनाऱ्यांचे सौंदर्यीकरण
● Beautification of Promenade at Haji Ali Sea Face	50000	50000	...	5000	5000	...	100000	100000	● हाजी अली समुद्रकिनाऱ्यालगतच्या प्रोमिनेडचे सुशोभिकरण
● Powai lake front Beautification	...	22000	22000	...	110000	110000	...	80000	80000	...	30000	30000	● पवई लेक समोरील भागाचे सुशोभिकरण
● Gateway Plaza Beautification	...	7	7	...	62596	62596	...	60000	60000	...	2596	2596	● गेटवे प्लाझाचे सुशोभिकरण
	329011	166855	495866	646512	2905140	3551652	520512	1768134	2288646	580473	2232266	2812739	

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
E	DISASTER MANAGEMENT AND IMPROVING DISASTER PREPAREDNESS												आपत्कालिन व्यवस्थापन आणि आपत्कालिन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा
	497968	97485	595453	939910	1299826	2239736	875310	253584	1128894	987340	1773945	2761285	● अग्निशमन दलाचे आधुनिकीकरण
													– विमोचक वाहनांची खरेदी
													– शोध आणि विमोचक कंटेनराईज्ड साधनसामग्री
													– सायमन स्नॉरकेल बदलणे
													– हायड्रॉलिक फ्लॉटफॉर्म बदलणे
													– प्रोटेक्टीव्ह उपकरणांची खरेदी
													– सुसज्ज तात्काळ वैद्यकीय सेवा व्हॅन खरेदी
	7652	104832	112484	181877	604900	786777	59770	48638	108408	94179	524400	618579	● आपत्कालिन व्यवस्थापन
													– उत्तम दर्जाची डिजिटल वायरलेस रेडिओ संदेशवहन यंत्रणा
													– सर्व विभाग कार्यालयांमध्ये अद्ययावत तात्काळ कृती केंद्र प्रस्थापित करणे
													– मुंबई शहर व उपनगरांसाठी तपशीलवार सेस्मिक मायक्रोज़ोनेशनचे काम
	505620	202317	707937	1121787	1904726	3026513	935080	302222	1237302	1081519	2298345	3379864	

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
F	IMPROVING CIVIC SERVICES AND CITIZEN FACILITATION												नागरी सेवा आणि सुविधा केंद्रांची सुधारणा
● e - governance	18665	1257875	1276540	670890	1353000	2023890	124964	1474971	1599935	627830	1587100	2214930	● ई - गव्हर्नन्स
– C.F.Cs in 24 Wards													– २४ विभागामध्ये नागरी सुविधा केंद्र
– Implementation of E.R.P./ SAP, GPS, GIS etc.													– इ.आर.पी., सॅप ची अंमलबजावणी , जी.पी.एस., जी.आय.एस.
– Setting up multi-services centres													– बहुविध सेवा केंद्रांची स्थापना
– Providing "Mahapalika Seva Cards"													– "महापालिका सेवा कार्ड्स" पुरविणे
● Adhar Kendras	52500	52500	...	10000	10000	...	52600	52600	● आधार केंद्रे
– Creating CBO run centres for providing market linkages for the products / services of the Urban Poor													– शहरातील गरीब जनतेने उत्पादित केलेल्या वस्तुंना आणि त्यांच्या कुशल सेवांना बाजारपेठ उपलब्ध करून देण्यासाठी सुयोग्य समाजविकास संस्थांनी चालविलेल्या केंद्रांची निर्मिती.
	18665	1257875	1276540	670890	1405500	2076390	124964	1484971	1609935	627830	1639700	2267530	

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

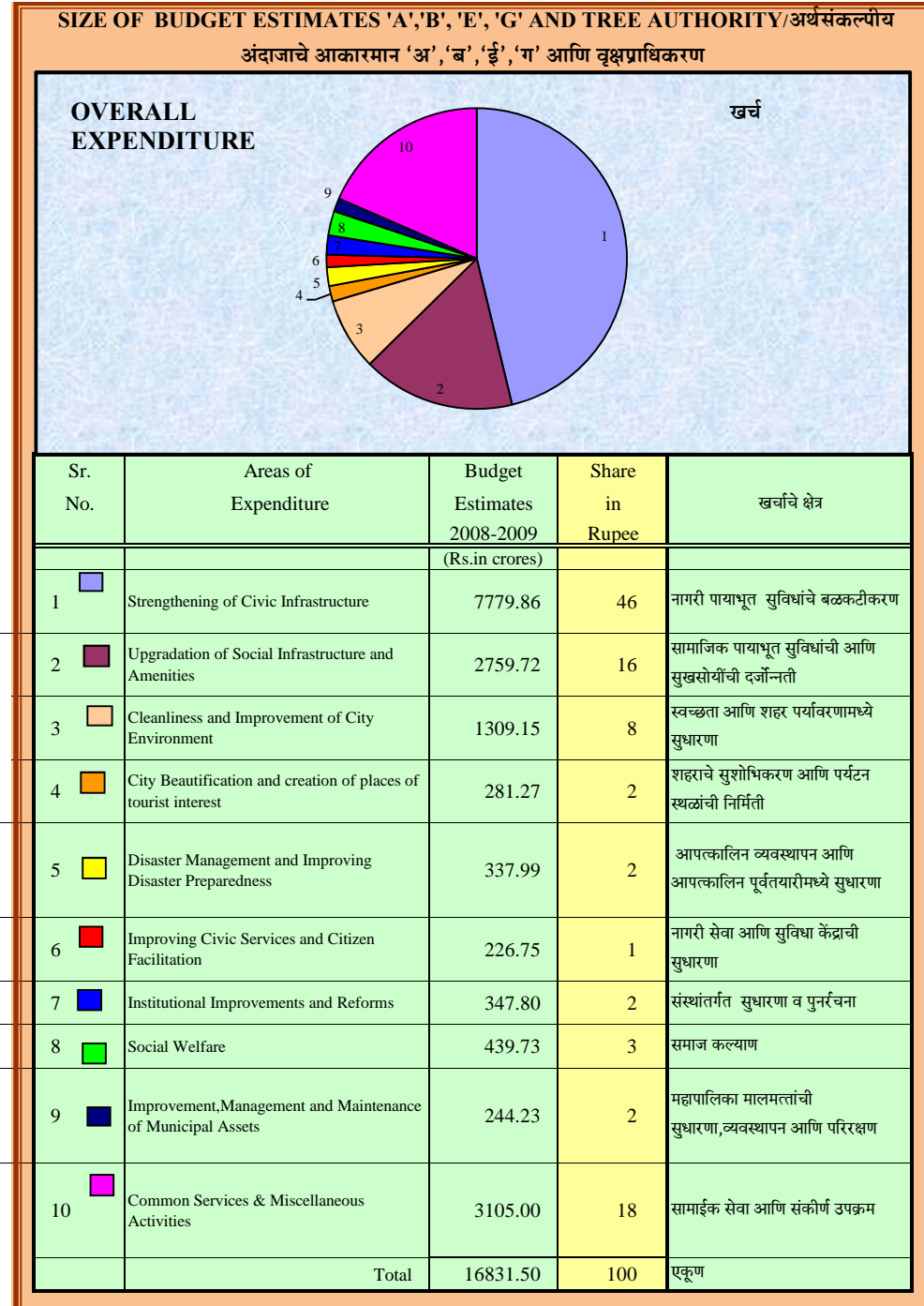
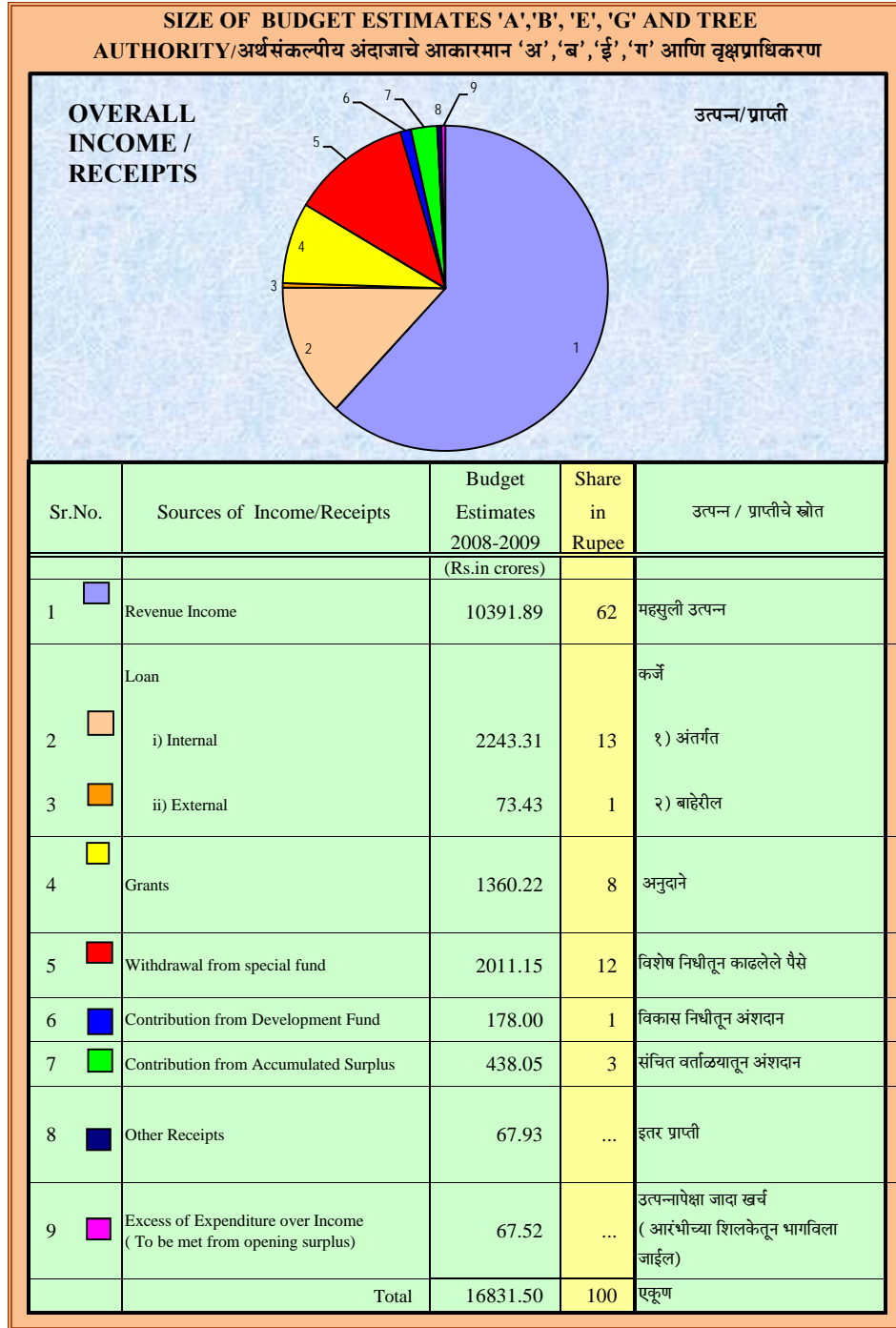
SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
G	INSTITUTIONAL IMPROVEMENT AND REFORMS												संस्थांतर्गत सुधारणा आणि पुनर्रचना
● Upgradation of C.T.I.&R.C.	17694	1389	19083	23296	150100	173396	23266	15130	38396	27831	305100	332931	● ना.प्र.सं. आणि संशोधन केंद्राची दर्जोन्नती
● Welfare Scheme for SWM labour staff	26400	...	26400	26400	...	26400	32900	...	32900	● घनकचरा व्यवस्थापन कामगारांसाठी कल्याण योजना
● Implementation of Biometric Access control system	● बायोमेट्रिक ॲक्सेस कंट्रोल सिस्टीमची अंमलबजावणी
● Employees' Welfare Programmes	15274	...	15274	36031	...	36031	36031	...	36031	55553	...	55553	● कर्मचारी कल्याणकारी कार्यक्रम
● Conservation & Modernisation of Municipal Head Office Building / Ward Offices	...	39816	39816	...	809544	809544	...	191094	191094	...	975431	975431	● मुख्य कार्यालय इमारत/विभाग कार्यालये जतन आणि आधुनिकीकरण
● Renovation and new construction of Composite chowkies	115500	115500	...	9886	9886	...	105000	105000	● संयुक्त चौक्यांचे नुतनीकरण व नवीन बांधकाम
● Upgradation of Octroi Nakas	...	4090	4090	...	1128094	1128094	...	77445	77445	...	1796195	1796195	● जकात नाक्यांची सुधारणा
– Upgradation & Modernisation of Major Octroi Nakas	– मुख्य जकात नाक्यांची दर्जोन्नती आणि आधुनिकीकरण
– Installation of Modern equipments & devices at Major Octroi Nakas	– मुख्य जकात नाक्यांवर आधुनिक साधनसामग्री व उपकरणे यांची उभारणी
● Upgradation of Printing Press	...	1713	1713	...	100000	100000	...	30000	30000	...	180000	180000	● मुद्रणालयाची दर्जोन्नती
– Modernisation & Upgradation of Municipal Printing Press	– मुद्रणालयाचा पुनर्विकास आणि दर्जोन्नती
	32968	47008	79976	85727	2303238	2388965	85697	323555	409252	116284	3361726	3478010	

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

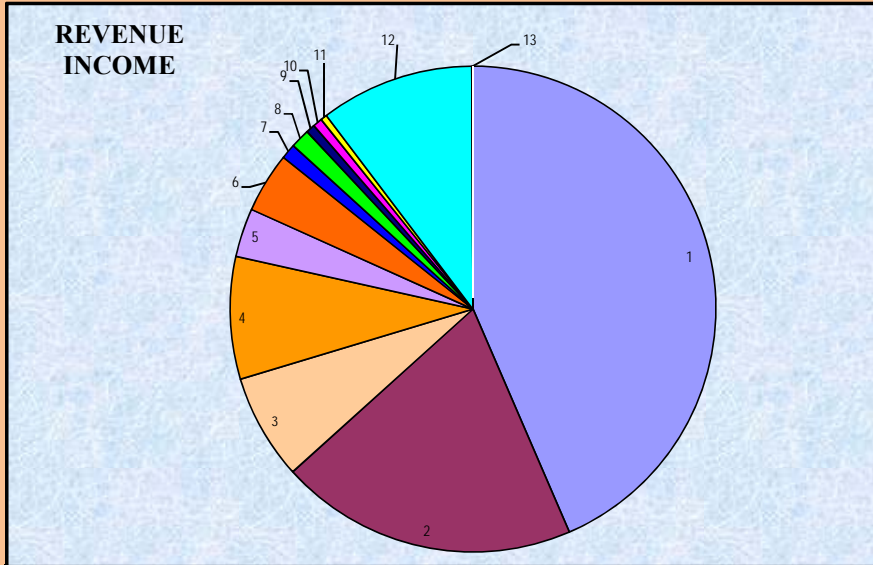
SECTOR	2006 - 2007			2007 - 2008						2008 - 2009			सेक्टर	
	ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज				
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total		
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण		
H	SOCIAL WELFARE												समाज कल्याण	
	● Woman and Child Welfare	706702	40062	746764	2778047	518429	3296476	1835877	122490	1958367	3591335	579934	4171269	● महिला आणि बाल कल्याण
	● Property Tax - payers' Welfare Scheme	160000	...	160000	160000	...	160000	160000	...	160000	● मालमत्ता करदात्यांसाठी कल्याण योजना
	● Artificial limbs to Physically handicapped Backward Class persons	30000	...	30000	● शारिरीक दृष्ट्या अपंग मागासवर्गीय व्यक्तींना कृत्रिम अवयव पुरविणे
	● Scholarship to Backward Class Students' passing S.S.C. Exam for higher Education	12000	...	12000	● माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परिक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती
	● Scholarship to Backward Class Students' passing H.S.C. Exam for Professional & Technical Courses	24000	...	24000	● उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परिक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक आणि तांत्रिक पाठ्यक्रमासाठी शिष्यवृत्ती
		706702	40062	746764	2938047	518429	3456476	1995877	122490	2118367	3817335	579934	4397269	
I	IMPROVEMENT, MANAGEMENT AND MAINTENANCE OF MUNICIPAL ASSETS	629751	168864	798615	976550	1069992	2046542	944550	441186	1385736	1179694	1262593	2442287	महानगरपालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण
J	COMMON SERVICES & MISCELLANEOUS ACTIVITIES	20664767	636688	21301455	18397532	2390705	20788237	27374861	1443787	28818648	24405069	6644949	31050018	सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम
	TOTAL :	54544583	17392952	71937535	72562146	56213024	128775170	78658189	32953874	111612063	82124020	86191008	168315028	एकूण
	Add : Contribution to Capital Account	11786965			13033248			17685686			21872491			अधिक : भांडवली लेखेला अंशदान
	Grand Total :	66331548			85595394			96343875			103996511			एकूण बेरीज

अर्थसंकल्पीय अंदाजांची आलेखीय माहिती

**GRAPHICAL INFORMATION ON BUDGETARY
ESTIMATES**

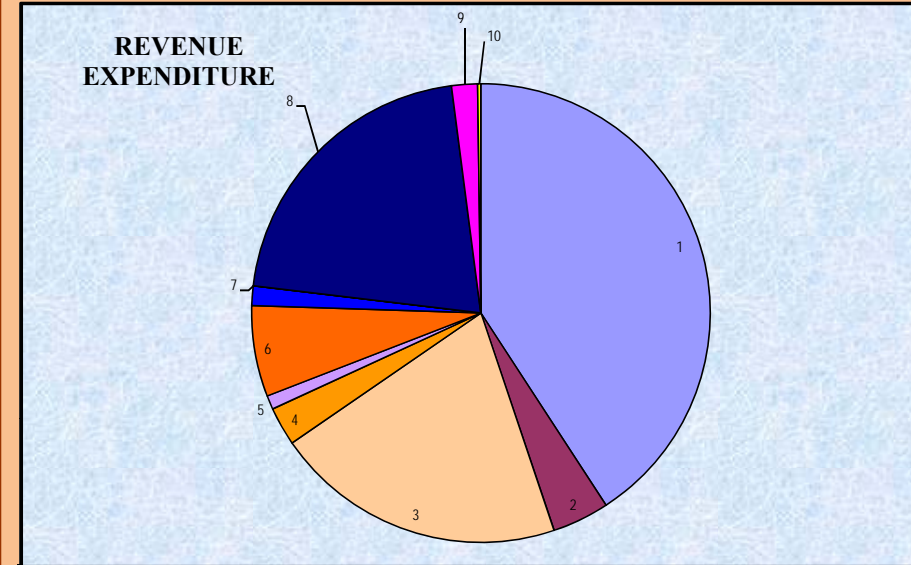

REVENUE ACCOUNT -BUDGET ESTIMATES 'A','B','E','G' AND TREE AUTHORITY
महसुली लेखा-अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

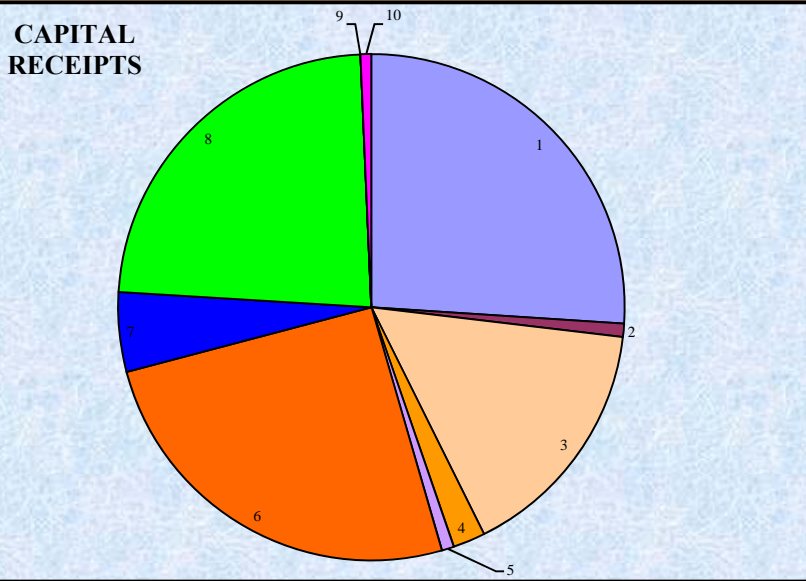
Sr.No.	Sources of Revenue Income	Budget Estimates 2008-2009 (Rs.in crores)	Share in Rupee	महसुली उत्पन्नाची साधने
1	Octroi (Net)	4525.00	44	जकात (नक्त)
2	Property Tax	2059.62	20	मालमत्ता कर
3	Water & Sewerage Charges	730.00	7	जल व मलनिःसारण आकार
4	Receipts from Development Plan Department	847.88	8	विकास नियोजन खात्याकडून प्राप्ती
5	Grant-in-Aid from Government	336.65	3	शासनाकडून अनुदाने
6	Supervision Charges	417.58	4	पर्यवेक्षण आकार
7	Solid Waste Management	105.05	1	घनकचरा व्यवस्थापन
8	Receipts from Roads & Bridges	133.20	1	रस्ते आणि पूल यापासून प्राप्ती
9	Receipts from License Department	62.01	1	अनुज्ञापन खात्याकडून प्राप्ती
10	Receipts from Hospitals & Medical Colleges	64.94	1	रुग्णालये व वैद्यकीय महाविद्यालये यापासून प्राप्ती
11	Receipts from Markets & Deonar Abattoir	42.95	...	बाजार व देवनार पशुवधमृहपासून प्राप्ती
12	Other Receipts	1067.01	10	इतर प्राप्ती
13	Excess of Expenditure over Income (To be met from opening surplus)	7.76	...	उत्पन्नापेक्षा जादा खर्च (आरंभीच्या शिल्लकेतून भागविला जाईल)
	Total	10399.65	100	एकूण

REVENUE ACCOUNT -BUDGET ESTIMATES 'A','B','E','G' AND TREE AUTHORITY
महसुली लेखा-अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

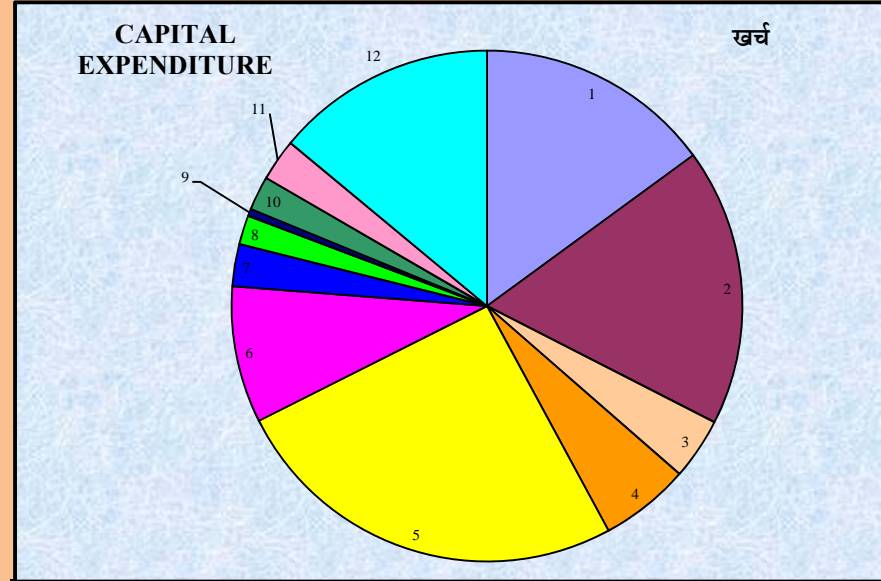
Sr. No.	Items of Revenue Expenditure	Budget Estimates 2008-09 (Rs.in crores)	Share in Rupee	महसुली खर्चाच्या बाबी
1	Establishment Expenses	4243.56	41	आस्थापना खर्च
2	Administrative Expenses	419.04	4	प्रशासकीय खर्च
3	Operation & Maintenance	2141.09	21	प्रचालन आणि परिरक्षण
4	Interest and Finance Charges	281.93	3	व्याज आणि वित्त आकार
5	Programme Expenses	101.75	1	कार्यक्रम खर्च
6	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	666.16	6	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
7	Provisions and Write-off	144.01	1	तरतुदी आणि निर्लेखन
8	Transferred to Capital A/c	2187.25	21	राखीव निधीला स्थानांतरण
9	Other Expenses	190.66	2	इतर खर्च
10	Refund of Taxes	24.20	...	करांचा परतावा
	Total	10399.65	100	एकूण

CAPITAL ACCOUNT -BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY
भांडवली लेखा-अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

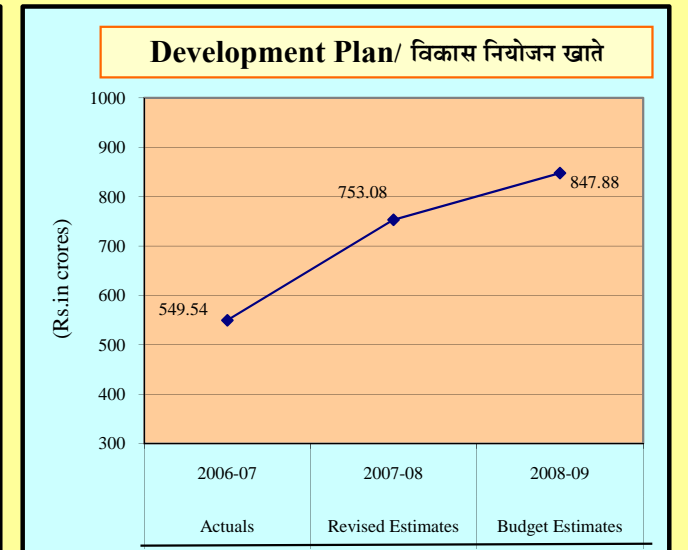
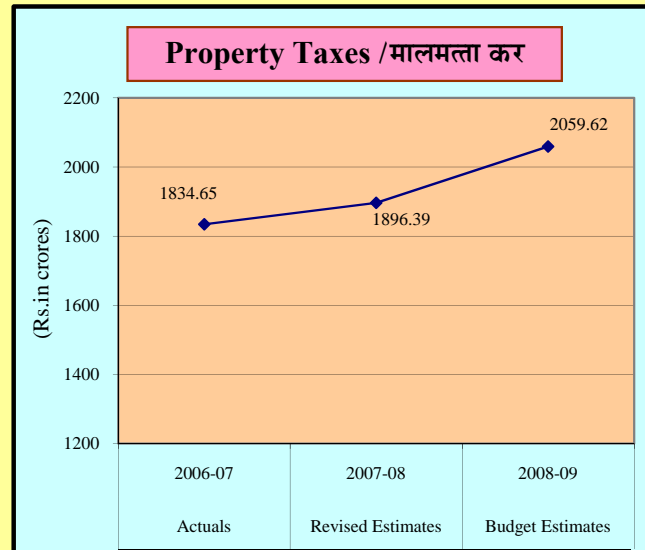
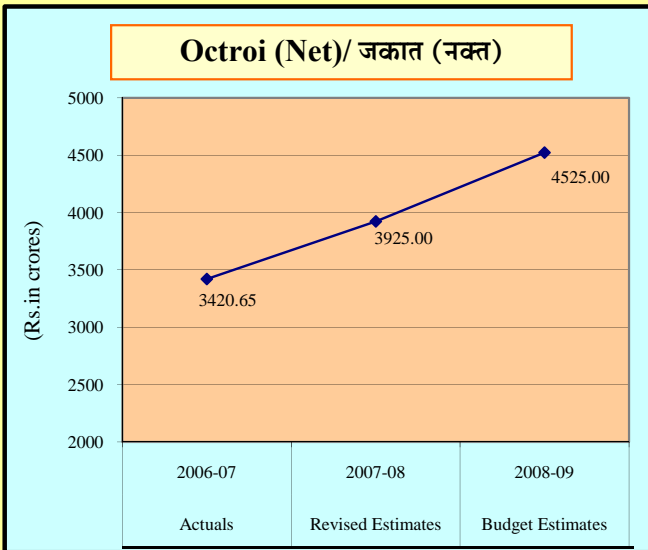
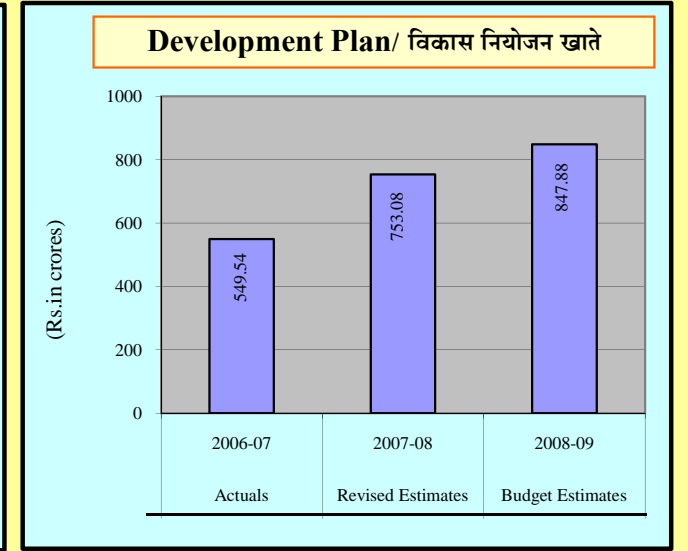
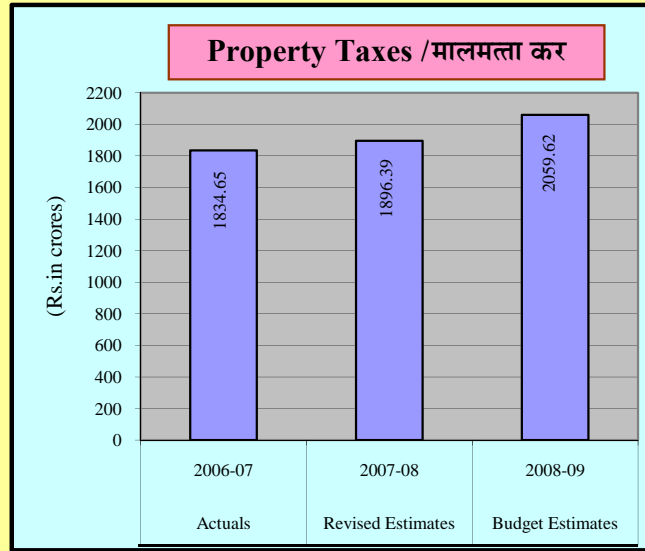
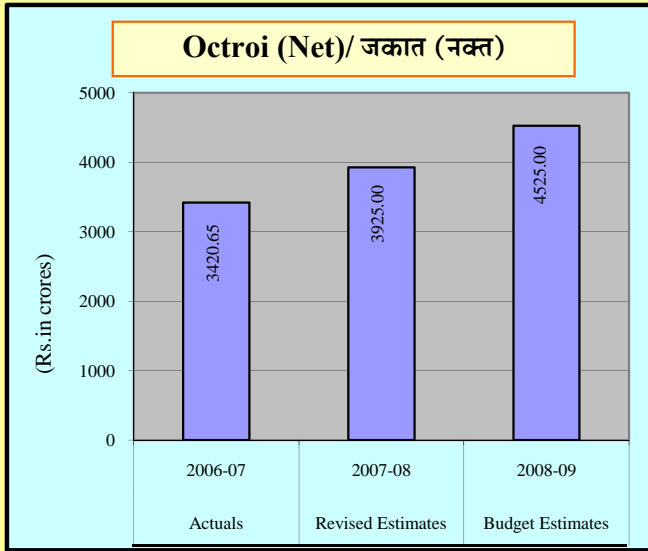

Sr.No.	Sources of Capital Receipts	Budget Estimates 2008-2009 (Rs.in crores)	Share in Rupee	भांडवली प्राप्तीची साधने
	Loan			कर्जे
1	Internal	2243.31	26	अंतर्गत
2	External	73.43	1	बाहेरील
3	Grants	1360.22	16	अनुदाने
4	Contribution from development Fund	178.00	2	विकास निधीतून अंशदान
5	Sale proceeds of land and buildings	67.53	1	जमिनी व इमारती इ.च्या विक्रीपासूनचे उत्पन्न
6	Contribution from Revenue A/c	2187.25	25	महसुली लेख्यातून अंशदान
7	Accumulated Surplus	438.05	5	संचित वर्ताव्हा
8	Withdrawal from special fund	2011.15	23	विशेष निधीतून काढलेले पैसे
9	Other receipts	0.40	...	इतर प्राप्ती
10	Excess of Expenditure over Income (To be met from opening surplus)	59.76	1	उत्पन्नापेक्षा जादा खर्च (आरंभीच्या शिल्लकेतून भागविला जाईल)
	Total	8619.10	100	एकूण

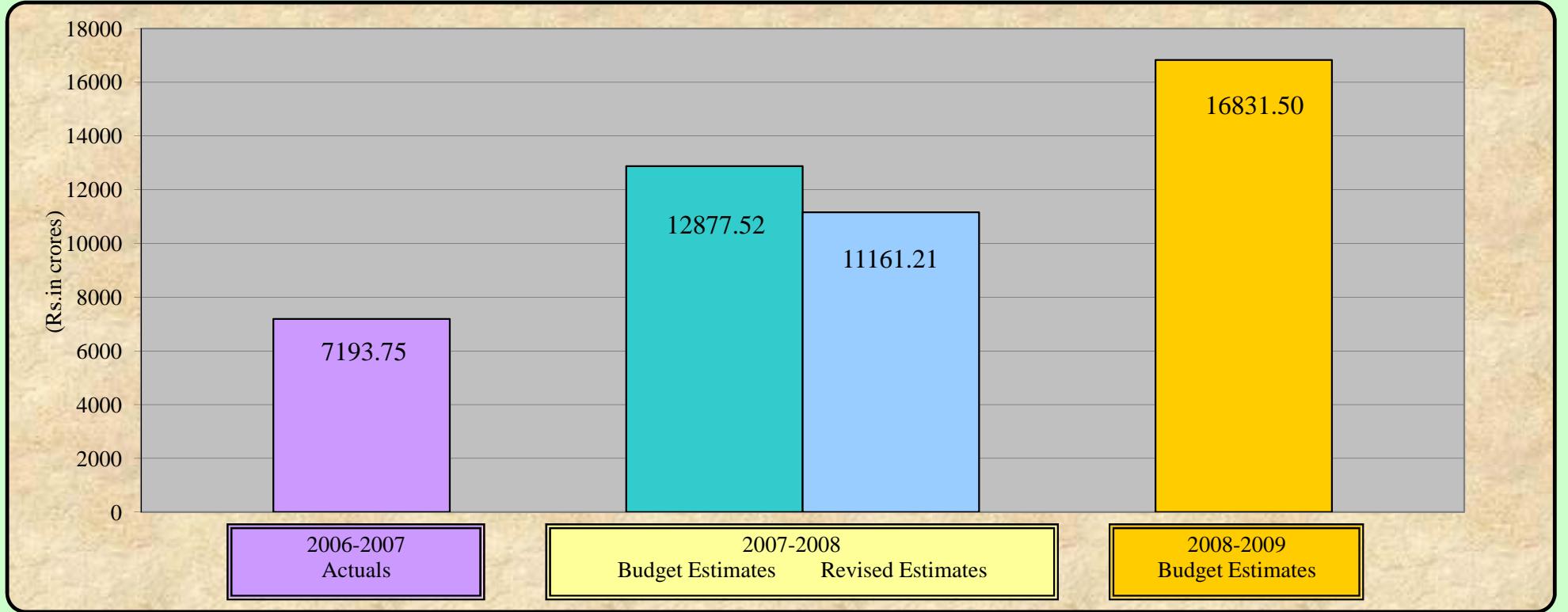
CAPITAL ACCOUNT -BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY
भांडवली लेखा-अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

Sr. No.	Items of Capital Expenditure	Budget Estimates 2008-2009 (Rs.in crores)	Share in Rupee	भांडवली खर्चाच्या बाबी
1	Traffic Operations, Roads & Bridges	1288.79	15	रस्ते, पूल व वाहतूक प्रचालन
2	Storm Water Drains	1513.47	18	पर्जन्य जलवाहिन्या
3	Solid Waste Management & Transport	336.27	4	घन कचरा व्यवस्थापन व परिवहन
4	Health Department	490.82	6	आरोग्य खाते
5	Water Supply	2196.37	24	पाणी पुरवठा
6	Sewage Disposal	745.61	9	मलनिःसारण
7	Fire Brigade & Disaster Management	229.83	3	अग्निशमन दल आणि आपत्कालिन व्यवस्थापन
8	Information Technology	158.71	2	माहिती व तंत्रज्ञान खाते
9	Market & Deonar Abattoir	39.81	0	बाजार व देवनार पशुवधगृह
10	Repairs to Mun.Properties & Slum Improvement (Budgets-B)	186.62	2	अर्थसंकल्प ब अंतर्गत महापालिका मालमत्तांच्या दुरुस्त्या व गलिच्छ वस्ती सुधारणा
11	Repairs to Primary School Buildings (Budget E)	227.67	3	प्राथमिक शाळांच्या दुरुस्त्या (अर्थसंकल्प ई)
12	Others	1205.13	14	इतर
	Total	8619.10	100	एकूण

MAJOR COMPONENTS OF REVENUES INCOME (BUDGET ESTIMATES A,B,E,G & TREE AUTHORITY) / महसुली उत्पन्नाच्या प्रमुख बाबी (अर्थसंकल्पीय अंदाज अ,ब,ई,ग आणि वृक्षप्राधिकरण)

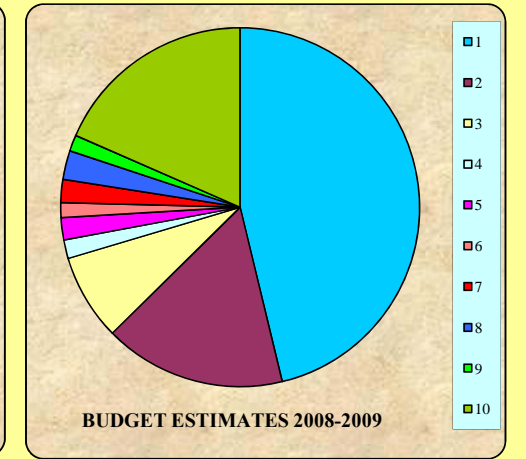
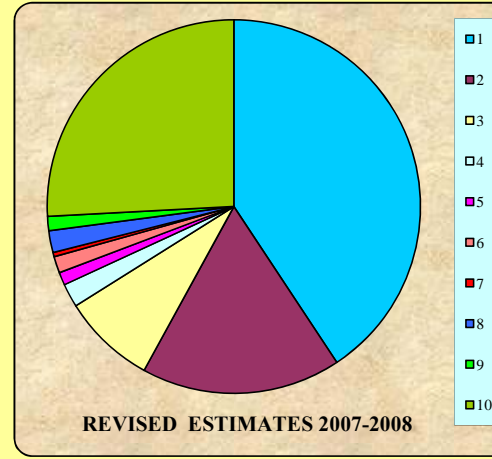
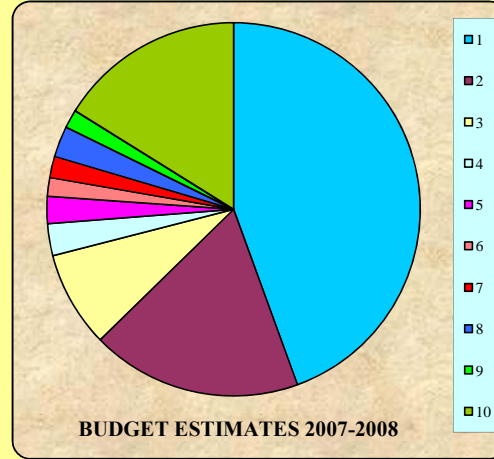
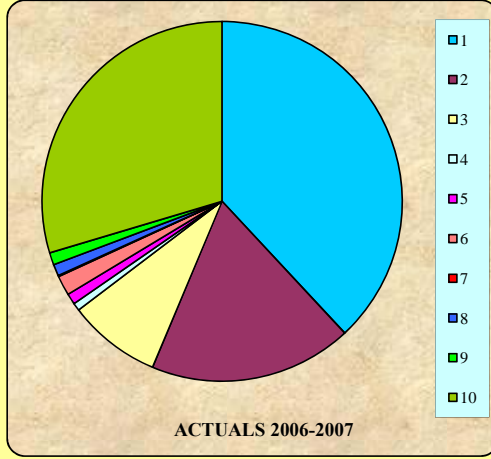
SIZE OF BUDGET ESTIMATES - A, B, E,G & TREE AUTHORITY /
अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे आकारमान अ,ब,ई,ग आणि वृक्ष प्राधिकरण

(Rs.in crores /रुपये कोटीत)

Particulars	2006-2007 Actuals	2007-2008		2008-2009 Budget Estimates	तपशील
		Budget Estimates	Revised Estimates		
Revenue Expenditure	5454.46	7256.22	7865.82	8212.40	महसुली खर्च
Project Works	1739.29	5621.30	3295.39	8619.10	प्रकल्प कामे
Total	7193.75	12877.52	11161.21	16831.50	एकूण

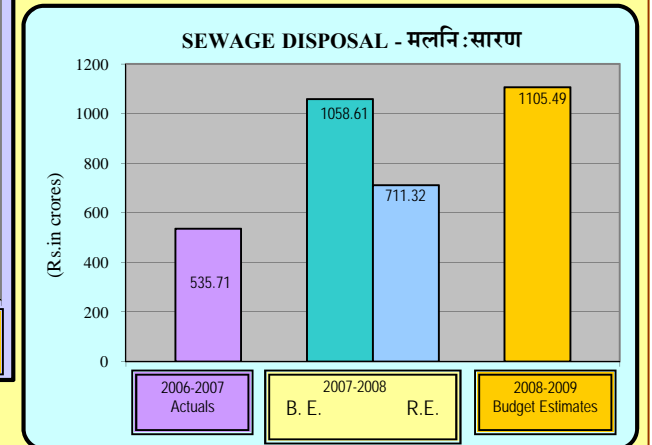
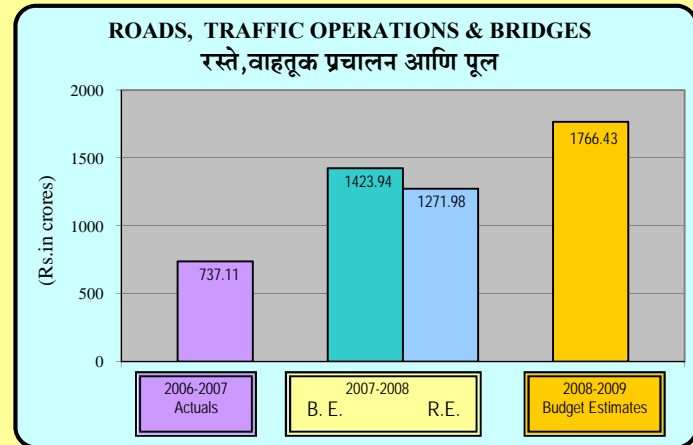
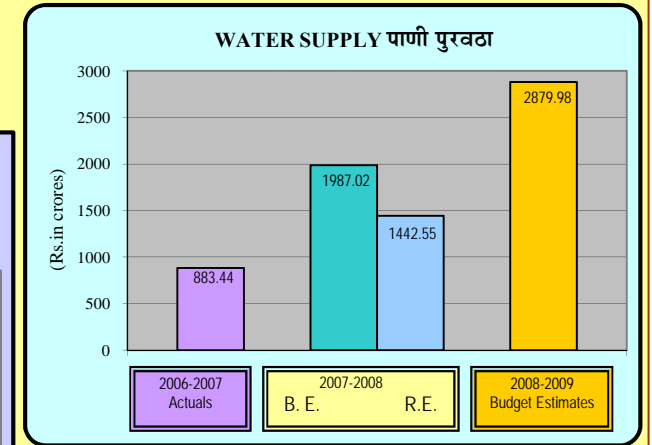
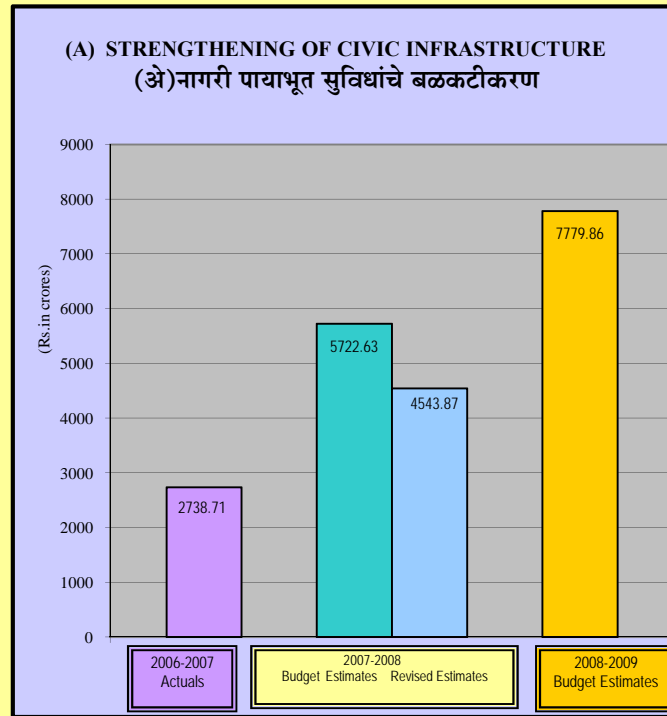
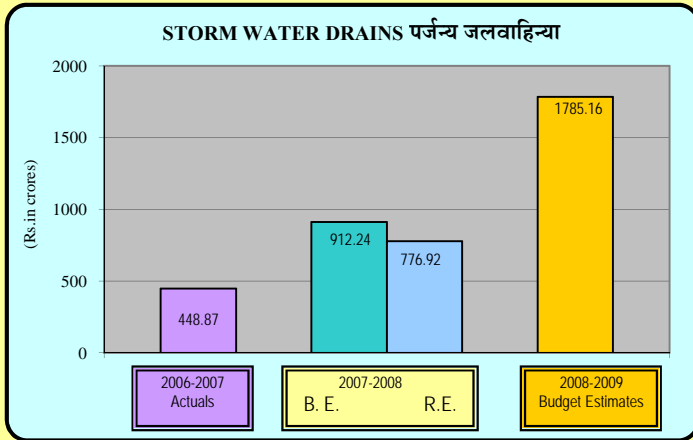
PROPOSED PROVISIONS FOR VARIOUS BUDGETARY OBJECTIVES / विविध अंदाजपत्रकीय उद्दीष्टांसाठी प्रस्तावित तरतुदी

Sr. No. अनु क्र.	PARTICULARS	ACTUALS	Share in	BUDGET ESTIMATES	Share in	REVISED ESTIMATES	Share in	BUDGET ESTIMATES	Share in	तपशिल
		प्रत्यक्ष आकडे	Rupee	अर्थसंकल्पीय अंदाज	Rupee	सुधारीत अंदाज	Rupee	अर्थसंकल्पीय अंदाज	Rupee	
		2006-07 (Rs.in crores/ रु.कोटीत)	रुपयातील हिस्सा	2007-08 (Rs.in crores/ रु.कोटीत)	रुपयातील हिस्सा	2007-08 (Rs.in crores/ रु.कोटीत)	रुपयातील हिस्सा	2008-09 (Rs.in crores/ रु.कोटीत)	रुपयातील हिस्सा	
1	Strengthening of Civic Infrastructure	2738.71	38	5722.63	44	4543.87	41	7779.86	46	नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण
2	Upgradation of Social Infrastructure and Amenities	1313.64	18	2350.24	18	1928.00	17	2759.72	16	सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयींची दर्जोन्नती
3	Cleanliness and Improvement of City Environment	600.69	8	1071.17	8	902.55	8	1309.15	8	स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा
4	City Beautification and creation of places of tourist interest	49.59	1	355.17	3	228.86	2	281.27	2	शहरांचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती
5	Disaster Management and Improving Disaster Preparedness	70.79	1	302.65	2	123.73	1	337.99	2	आपत्कालिन व्यवस्थापन आणि आपत्कालिन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा
6	Improving Civic Services and Citizen Facilitation	127.65	2	207.64	2	160.99	2	226.75	1	नागरी सेवा आणि सुविधा केंद्राची सुधारणा
7	Institutional Improvements and Reforms	8.00	0	238.90	2	40.93	0	347.80	2	संस्थात्मक सुधारणा व पुनर्रचना
8	Social Welfare	74.68	1	345.65	3	211.84	2	439.73	3	समाज कल्याण
9	Improvement, Management and Maintenance of Municipal Assets	79.86	1	204.65	2	138.57	1	244.23	2	महापालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण
10	Common Services & Miscellaneous Activities	2130.14	30	2078.82	16	2881.87	26	3105.00	18	सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम
	Total	7193.75	100	12877.52	100	11161.21	100	16831.50	100	एकूण

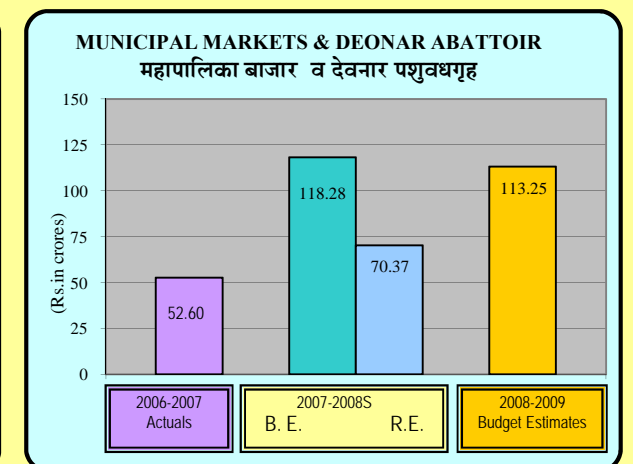
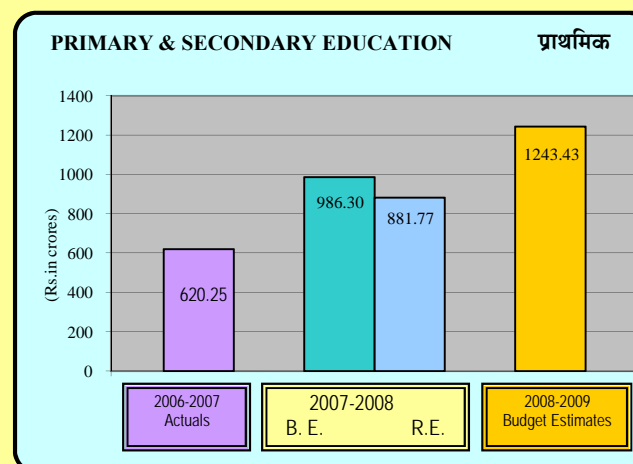
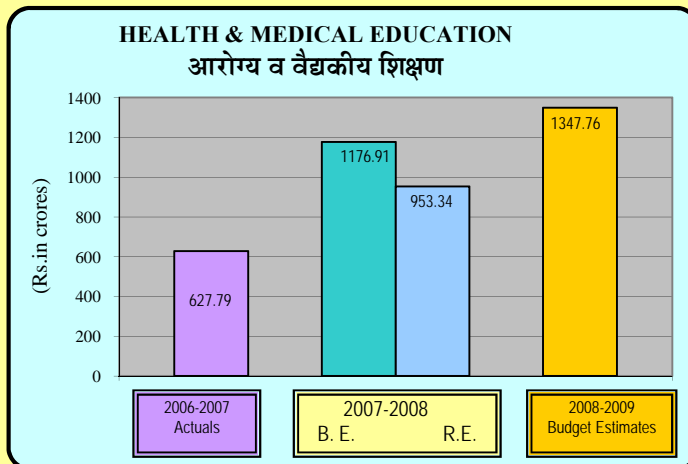
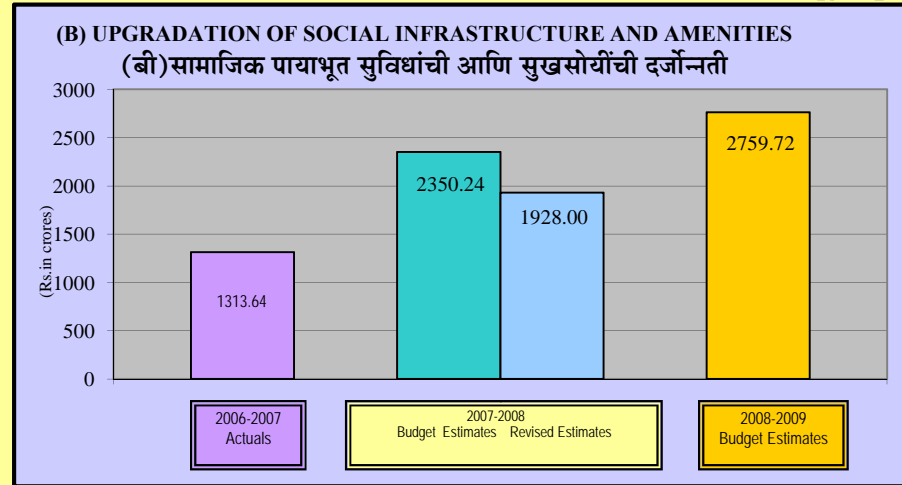
(A) STRENGTHENING OF CIVIC INFRASTRUCTURE

(अ) नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण

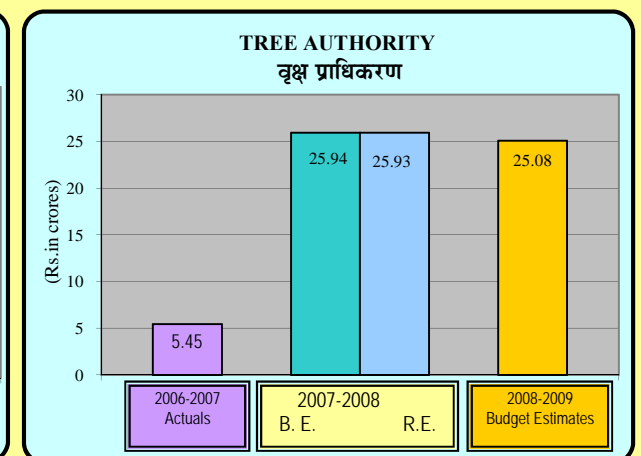
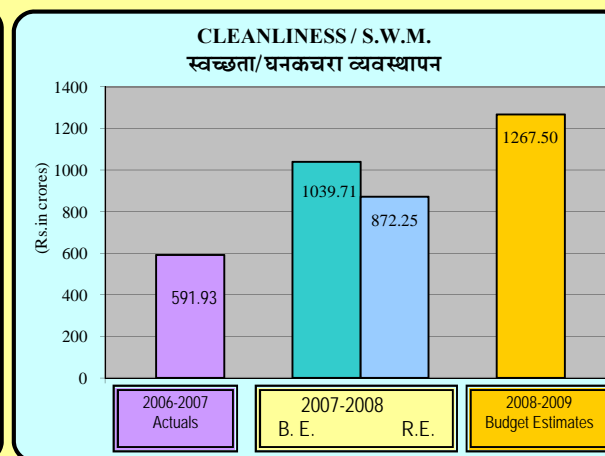
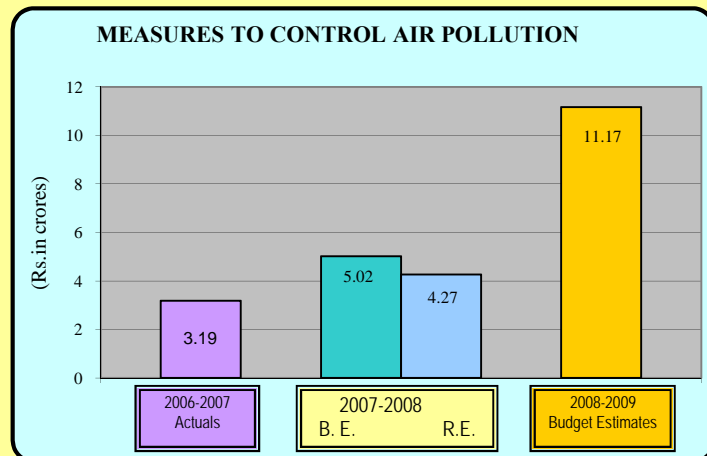
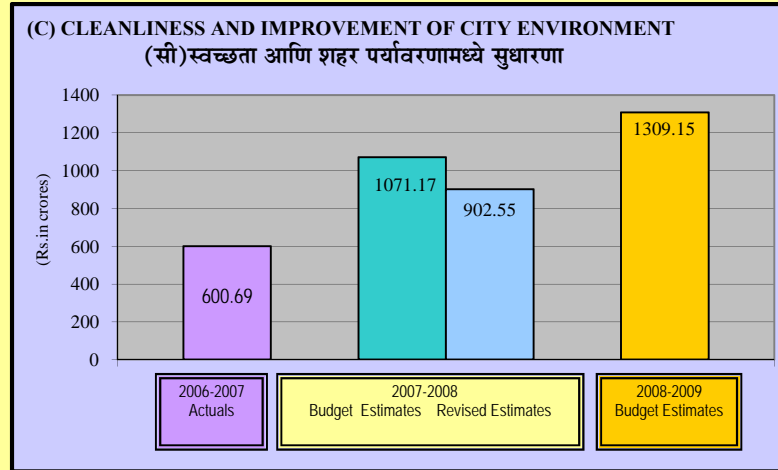
(B) UPGRADATION OF SOCIAL INFRASTRUCTURE AND AMENITIES

(बी) सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयींची दर्जोन्नती

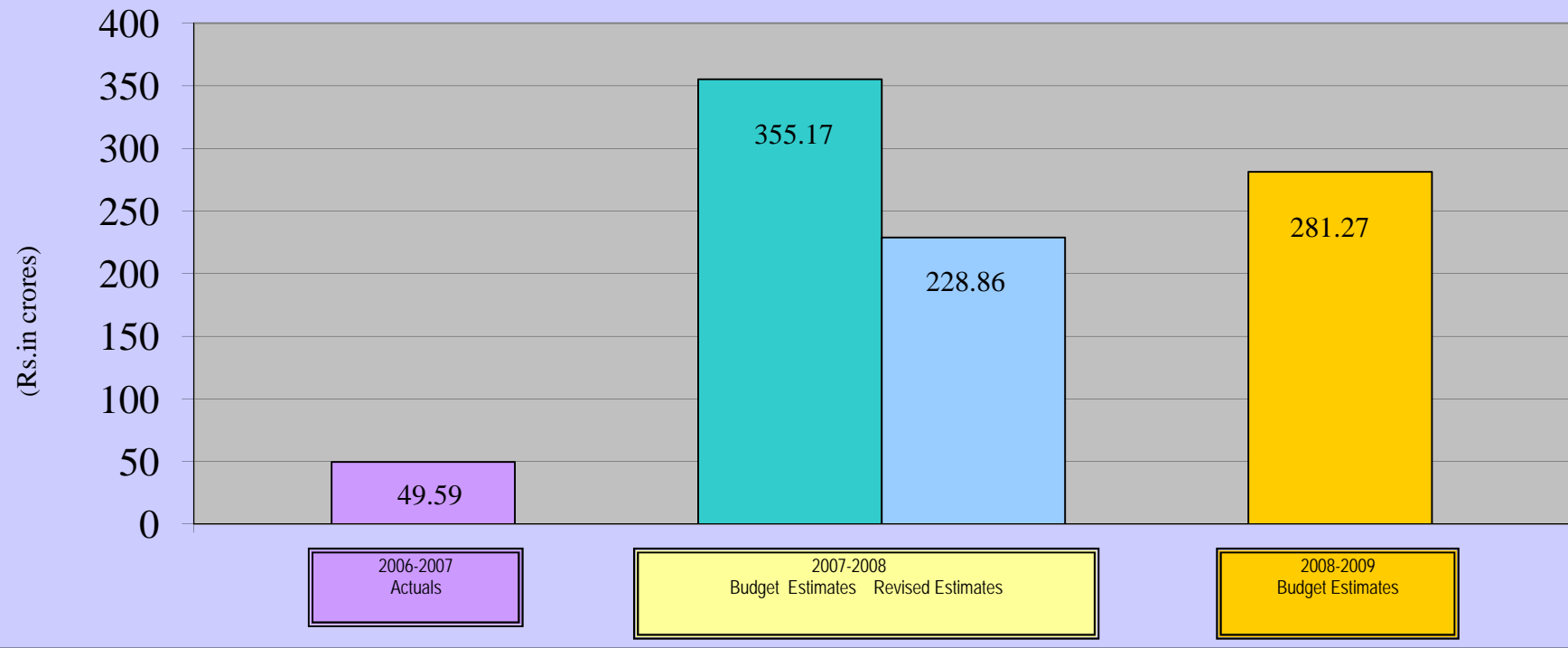
(C) CLEANLINESS AND IMPROVEMENT OF CITY ENVIRONMENT

(सी) स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा

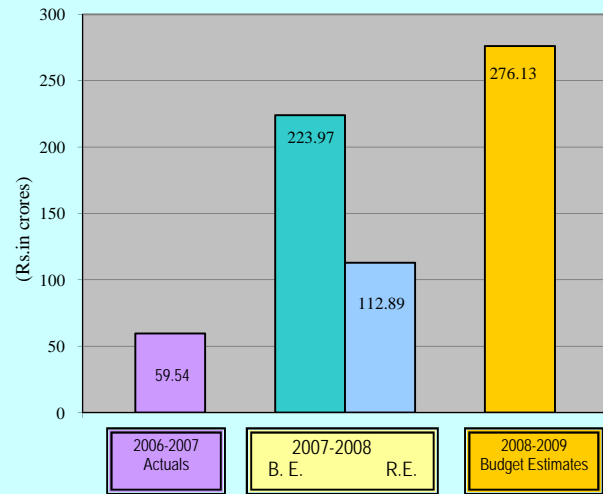
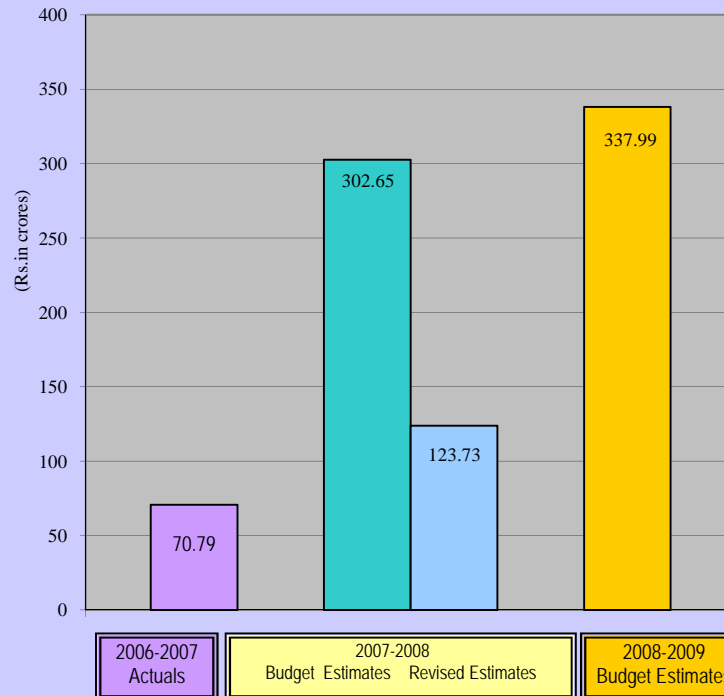
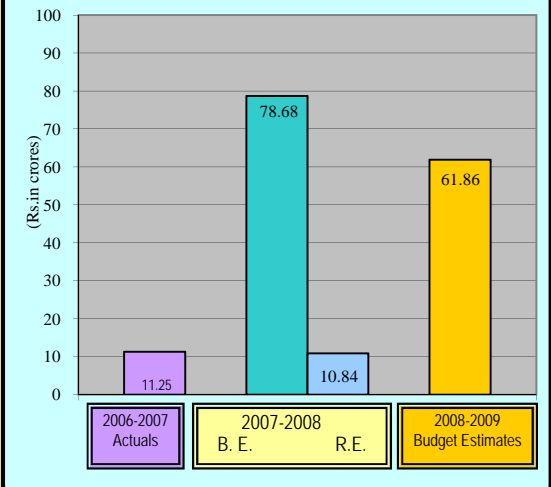
(D) CITY BEAUTIFICATION AND CREATION OF PLACES OF TOURIST INTEREST (डी)शहराचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती

(D) CITY BEAUTIFICATION AND CREATION OF PLACES OF TOURIST INTEREST
(डी)शहराचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती

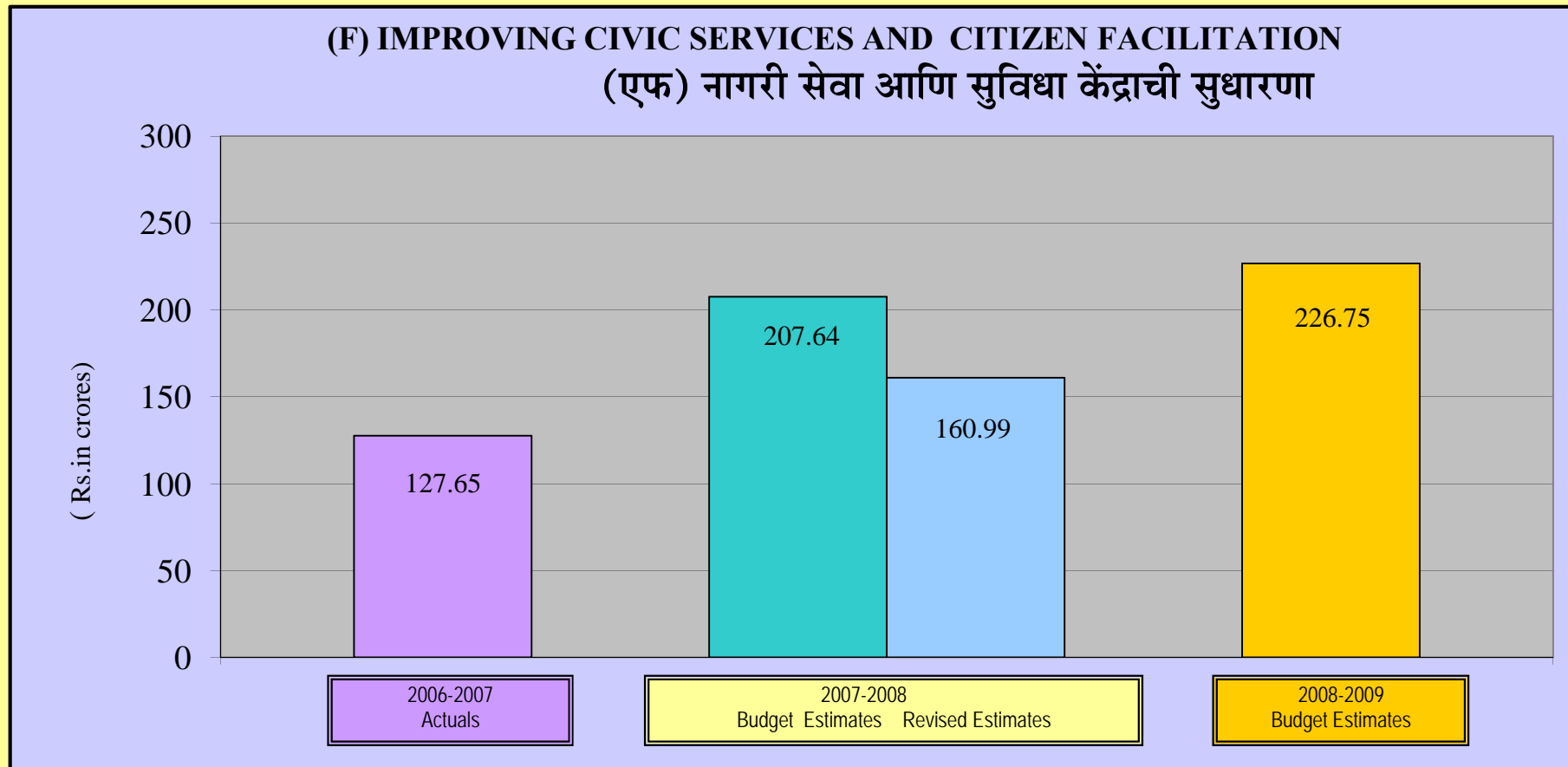

(E) DISASTER MANAGEMENT AND IMPROVING DISASTER PREPAREDNESS

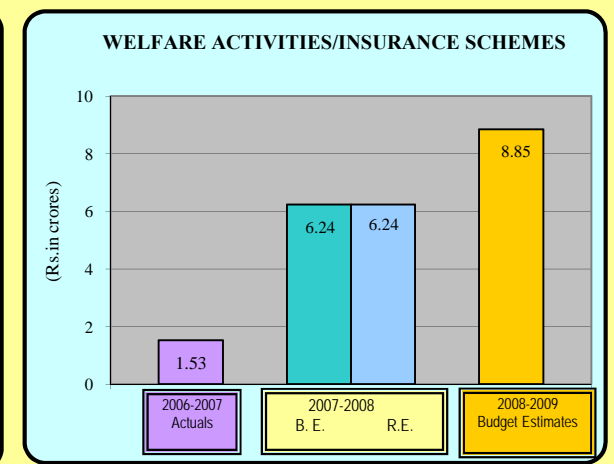
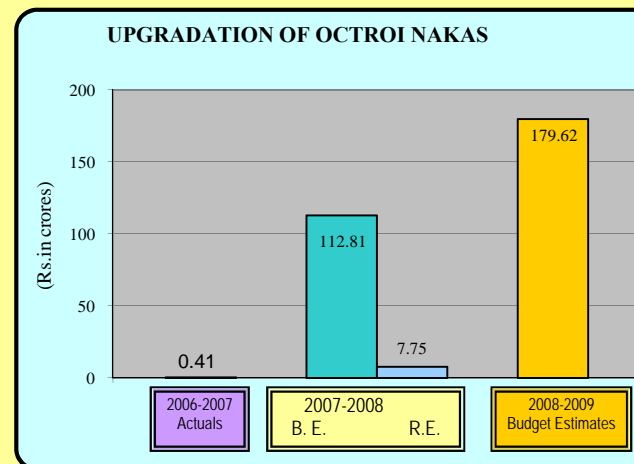
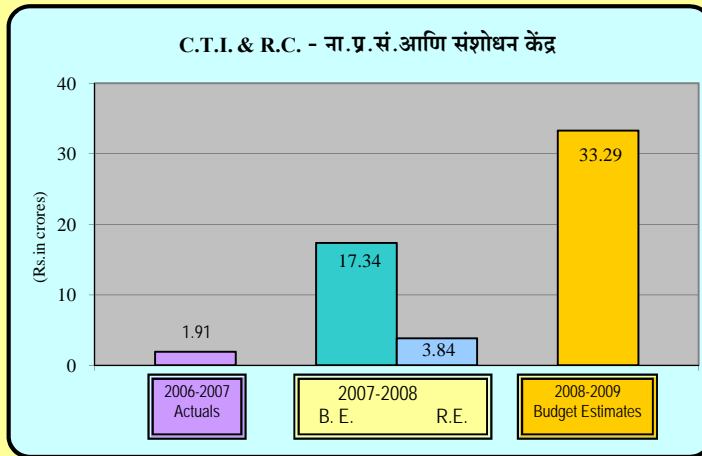
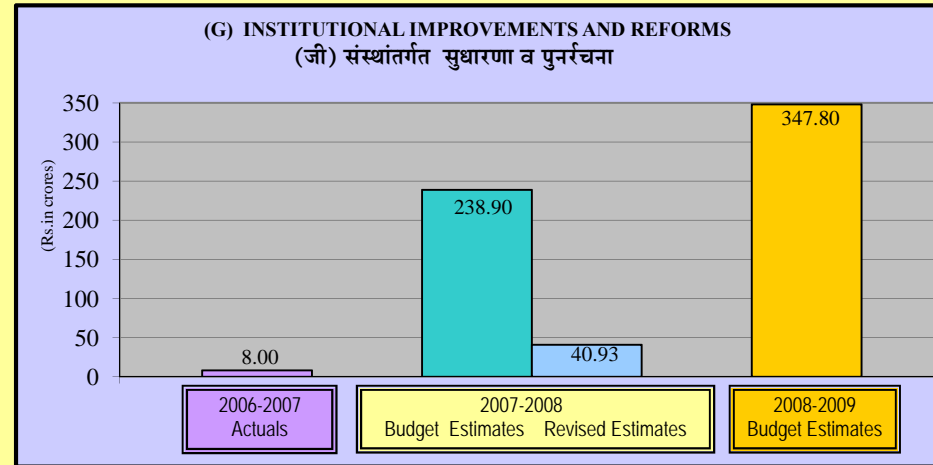
(ई) आपत्कालिन व्यवस्थापन आणि आपत्कालिन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा

MODERNISATION OF FIRE BRIGADE
अग्निशमन दलाचे आधुनिकीकरण

(E) DISASTER MANAGEMENT AND IMPROVING DISASTER PREPAREDNESS
(ई) आपत्कालिन व्यवस्थापन आणि आपत्कालिन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा

DISASTER MANAGEMENT
आपत्कालिन व्यवस्थापन

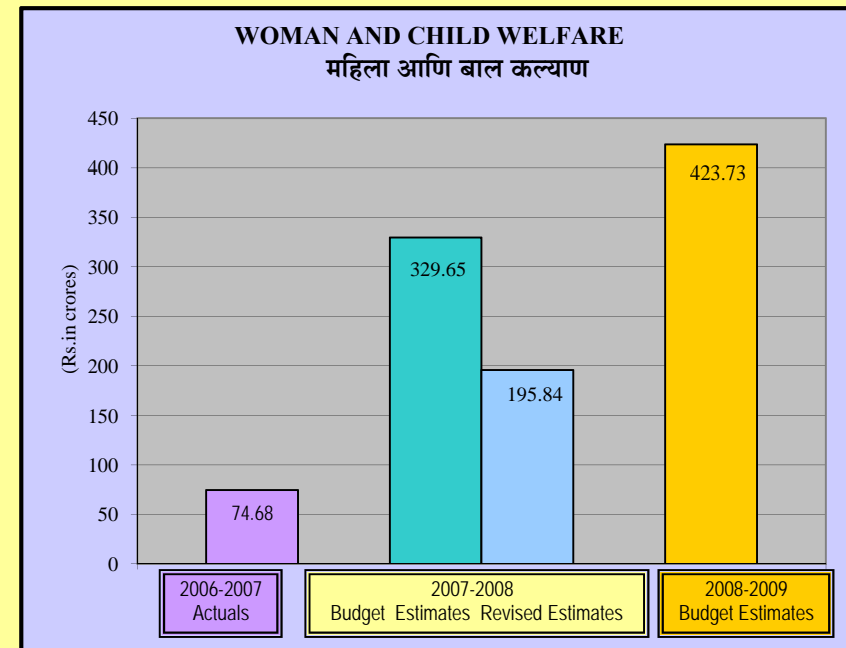
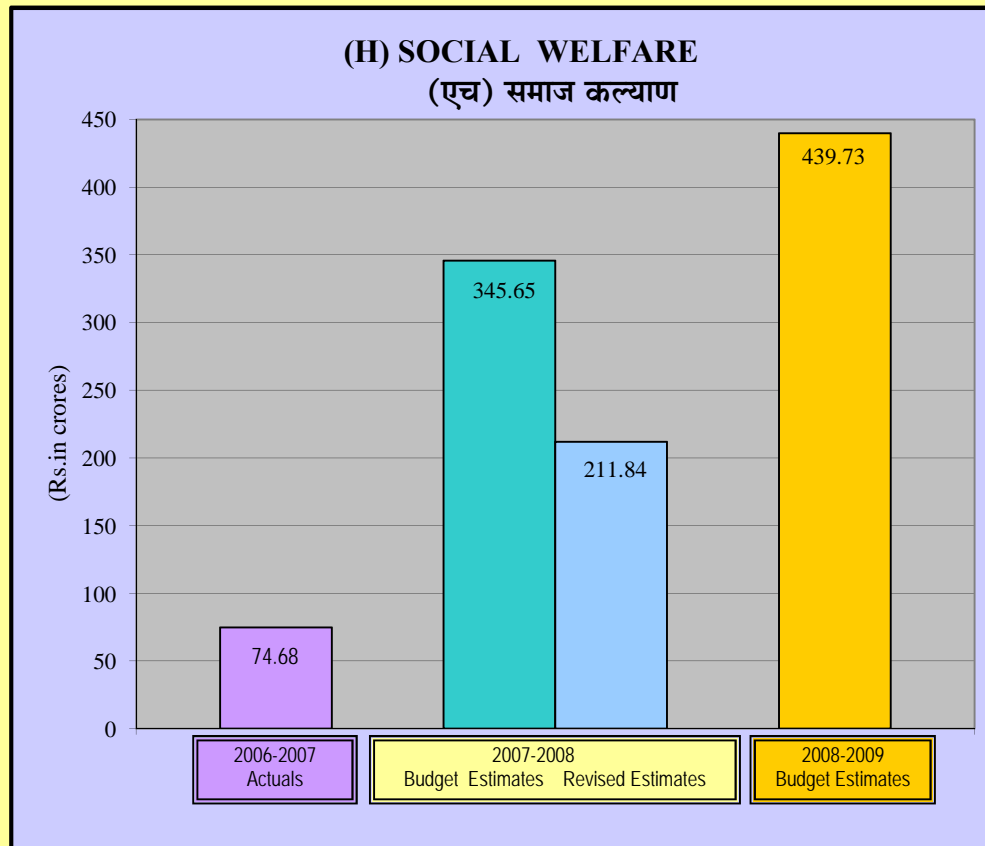
(F) IMPROVING CIVIC SERVICES AND CITIZEN FACILITATION (एफ) नागरी सेवा आणि सुविधा केंद्राची सुधारणा

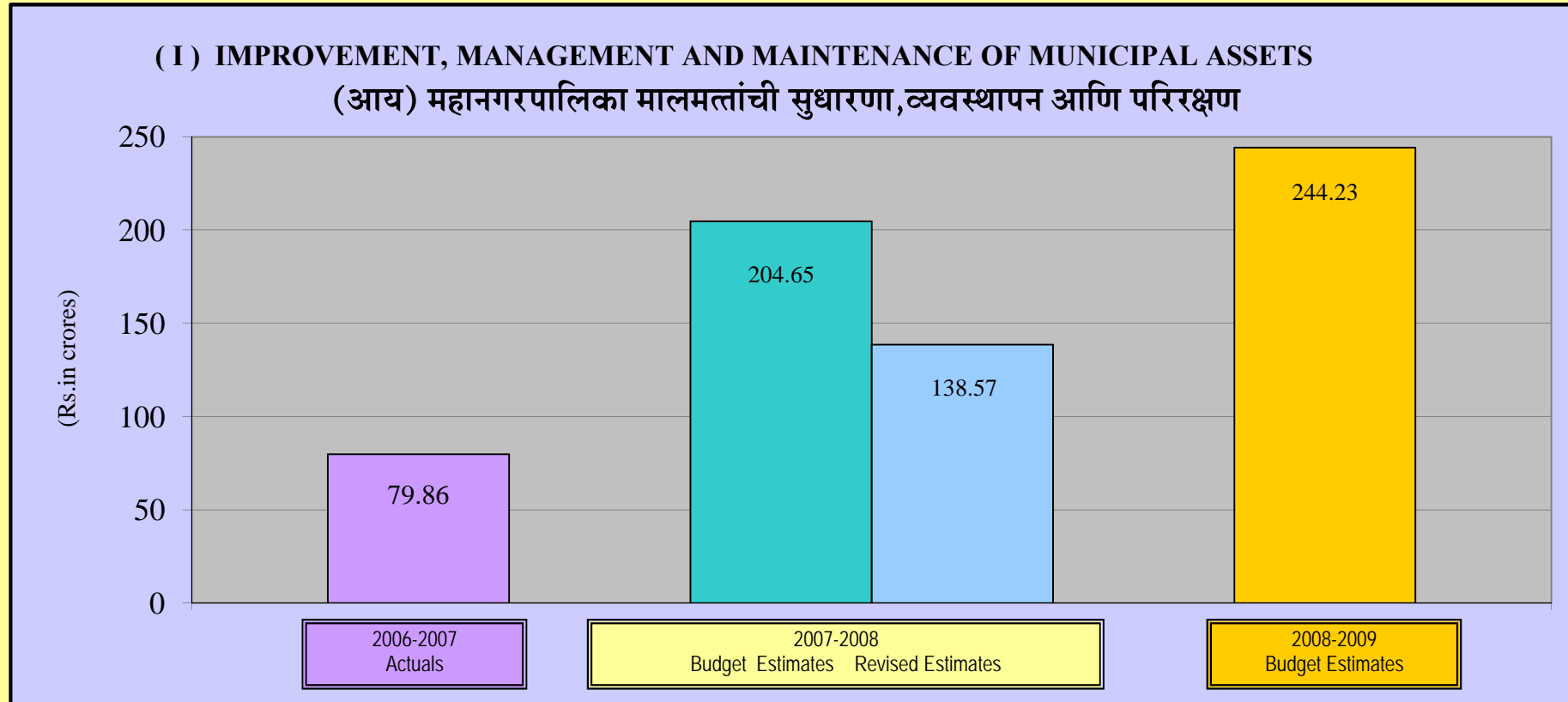
(G) INSTITUTIONAL IMPROVEMENTS AND REFORMS (जी) संस्थांतर्गत सुधारणा व पुनर्रचना

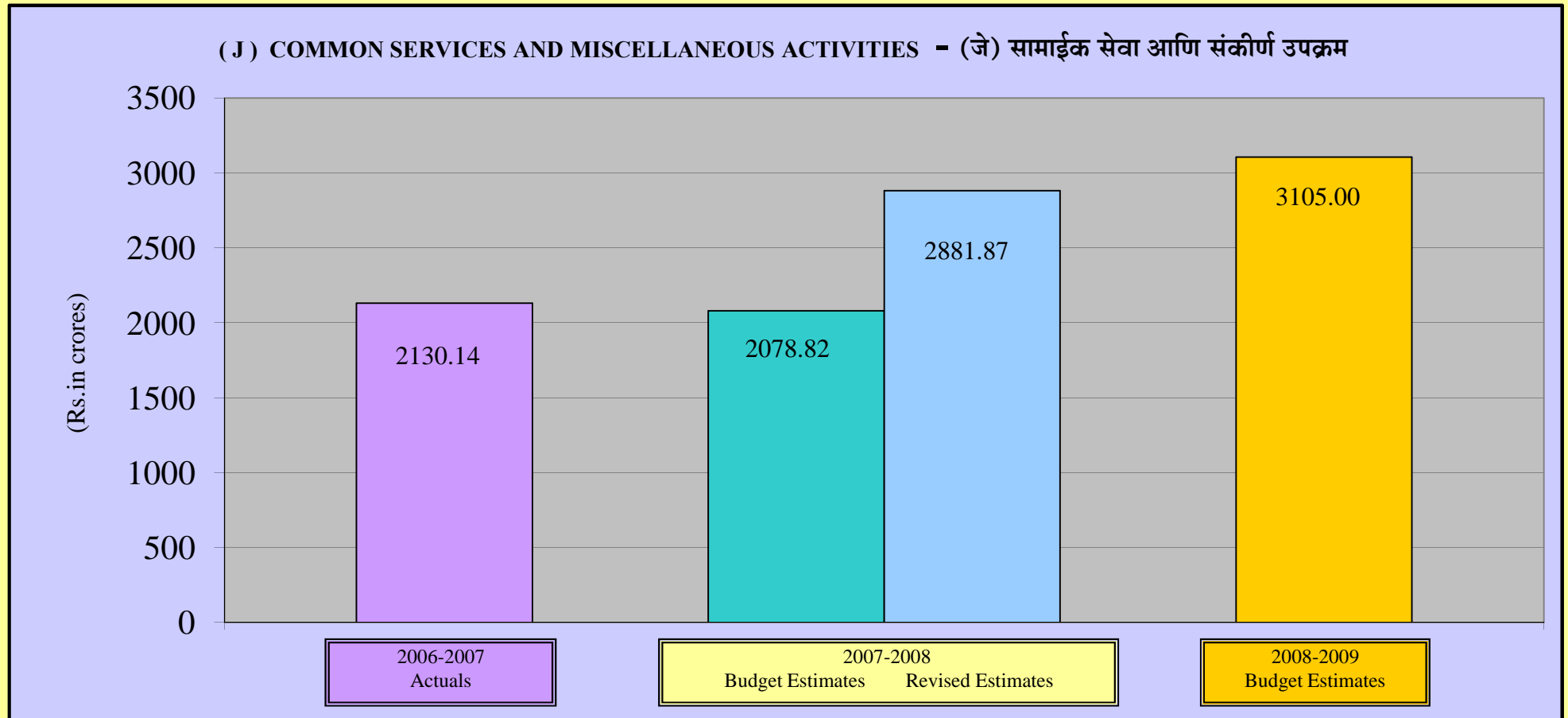
(H) SOCIAL WELFARE (एच) समाज कल्याण

(I) IMPROVEMENT, MANAGEMENT AND MAINTENANCE OF MUNICIPAL ASSETS
(आय) महानगरपालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण

(J) COMMON SERVICES AND MISCELLANEOUS ACTIVITIES (जे) सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम

प्रस्तावित अर्थसंकल्पातील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व अपेक्षित
फलश्रुती

पर्जन्य जलनिःसारण

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६१ (अ) अन्वये नाल्यांचे परिरक्षण व सफाई करणे आणि जलनिःसारणाची कामे करणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे.

२. पावसाचे पाणी तुंबणे आणि परिणामी नागरिकांची गैरसोय होणे हे टाळण्यासाठी पावसाच्या पाण्याचा जलद आणि कार्यक्षमतेने निचरा होणे, ही पर्जन्य जल व्यवस्थापनाच्या क्षेत्रामधील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यादृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- प्रतिताशी ५० मि.मी. पाऊस पडला तरी पाण्याचा योग्यप्रकारे निचरा व्हावा याकरिता विद्यमान पर्जन्य जलवाहिन्या प्रणालींची दर्जोन्नती करणे.
- अतिरिक्त पर्जन्य जलाचा उपसा करण्यासाठी उदंचन क्षमता निर्माण करणे.
- लहान/मोठे नाले / गटारे यांचे रुंदीकरण करणे / गाळ काढणे व त्यामधील अडथळे दूर करणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

		(रुपये कोटीत)
भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ प्रतिताशी ५० मि.मी. पाऊस पडला तरी पाण्याचा योग्यप्रकारे निचरा व्हावा याकरिता विद्यमान पर्जन्य जलवाहिन्या प्रणालींची दर्जोन्नती करणे.	(एक) पर्जन्य जलवाहिन्यांचे बांधकाम / पुनर्बांधकाम / सुधारणा / पुनर्रचना / ट्रेनिंग / रंंदीकरण करणे. - 'ब्रिमस्टोवाड' प्रकल्पांतर्गत कामे. - 'ब्रिमस्टोवाड' प्रकल्प कामांव्यतिरिक्तची कामे.	५६६.०१ ४४३.३६
	(दोन) नाल्यांच्या पडलेल्या भिंतींची आणि मोऱ्यांच्या कोसळलेल्या भागांची दुरुस्ती करणे.	१०.६९
	(तीन) नलिका मोऱ्यांचे पेटिका मोऱ्यांत रुपांतर करणे व विद्यमान मोऱ्यांची पुनर्रचना करणे.	३.५०
➤ अतिरिक्त पर्जन्य जलसाठ्याचा उपसा करण्यासाठी उदंचन क्षमता निर्माण करणे.	पर्जन्य जल उदंचन केंद्रे उभारणे ('ब्रिमस्टोवाड' प्रकल्पांतर्गत कामे)	२६०.००
➤ लहान/मोठे नाले/गटारे यांचे रंंदीकरण करणे / गाळ काढणे व त्यामधील अडथळे दूर करणे.	(एक) सर्वसाधारण स्थापत्य दुरुस्त्या. पर्जन्य जलवाहिन्या.	१०२.९७
	(दोन) मुंबई शहर व उपनगरात कमानीखालून जाणारी गटारे, बंद गटारे, ढापा गटारे, नाले गाळविरहीत करणे.	४५.००
	(तीन) ब्रिमस्टोवाड अहवाल आणि राज्य शासनाने नियुक्त केलेली सत्यशोधन समिती, तसेच सी.डब्ल्यू.पी. आणि आर.एस. या सल्लागारांच्या शिफारशीनुसार मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिपत्याखाली येणाऱ्या मिठी नदीच्या भागाचे आणि बृहन्मुंबईतील इतर नद्या, नाले यांचे रंंदीकरण आणि ट्रेनिंग करणे.	१५०.९१
	(चार) प्रकल्पबाधित नागरिकांचे पुनर्वसन करणे.	७९.००

४. अपेक्षित परिणाम :

- पर्जन्य जल उदंचन केंद्रांच्या उभारणीमुळे ग्रँट रोड, मुंबई सेंट्रल, ताडदेव, लालबाग, कुर्ला, कालिना, वांद्रे-कुर्ला संकुल, साकीनाका, एअर इंडिया कॉलनी, एल.बी.एस. मार्ग, मरोळ सैनिक वसाहत, वर्सोवा, गोरेगाव, कांदिवली, बोरिवली आणि दहिसर इत्यादी विभागात होणाऱ्या पूराचा धोका कमी होईल.
- मिठी नदी आणि दहिसर नदी / पोईसर नदी यासारख्या इतर नद्या यांचे रुंदीकरण आणि ट्रेनिंगद्वारे विकास केल्यामुळे तसेच खोलवर गाळ काढल्यामुळे या विभागात पूर परिस्थिती निर्माण होण्याचा संभव कमी होईल.
- अंदाजे ३३५ कि.मी. चे नाले गाळविरहित केल्यामुळे त्यांची पाणी वाहून नेण्याची क्षमता वाढेल.
- प्रति ताशी ५० मि.मी. पाऊस पडल्यास ते पाणी वाहून नेण्याच्या निकषानुसार सुमारे ४० कि.मी. पर्जन्य जलवाहिन्यांची दर्जोन्नती केल्यामुळे पावसाळ्यात पाणी तुंबण्याचे प्रमाण कमी होईल.

५. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१५१३.४७
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२७१.७०
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	१७८५.१७

रस्ते, वाहतूक व पूल

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८च्या कलम ६१(म) अन्वये सार्वजनिक रस्ते, पूल, कॉजवेज् व तत्सम गोष्टी बांधणे, ते सुस्थितीत ठेवणे, त्यात फेरफार व सुधारणा करणे आणि रस्त्यांवरील वाहने आणि पादचारी यांचा प्रवास सुरक्षित व सुसह्य व्हावा यादृष्टीने इतर उपाययोजना करणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे.

२. मुंबई शहराला जागतिक दर्जाचे शहर बनविण्याची आकांक्षा असल्याने वाहनांची वाहतूक आणि पादचाऱ्यांचा प्रवास सुरळीतपणे होण्यासाठी रस्तेविषयक पायाभूत सुविधा आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या करणे ही महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यादृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- सुयोग्य आखणी करून आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून वाहतुकीचा दर्जा सुधारण्याकरिता आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे रस्ते तयार करणे.
- पादचाऱ्यांच्या सोयीसाठी नवीन पदपथ बांधणे.
- शहरातील रस्त्यांचे सुशोभिकरण करून ते आकर्षक बनविणे.
- वाहतूक व्यवस्थेची दर्जोन्नती आणि वाहतूक बेटांचा विकास करणे.
- सार्वजनिक वाहनतळ विकसित करणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ सुयोग्य आखणी करून आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून वाहतुकीचा दर्जा सुधारण्याकरिता आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे रस्ते तयार करणे.	(एक) सिमेंट काँक्रीटचे रस्ते बांधणे.	४११.६१
	(दोन) स्टॅण्डिंग टेक्निकल अँडव्हायझरी कमिटीच्या अहवालानुसार उच्च दर्जाचे नवीन डांबरी रस्ते बांधणे, विद्यमान रस्त्यांच्या दुरुस्त्या करणे.	} ४९४.९५
	(तीन) विविध रस्त्यांचे रुंदीकरण व सुधारणा.	
	(चार) शहरातील रस्त्यांमध्ये सेटबॅक लॅण्ड समाविष्ट करून रस्त्यांचे रुंदीकरण करणे.	
	(पाच) रस्त्यांवरील प्रवासाचा दर्जा सुधारण्यासाठी चेंबर्स / मॅनहोल्स रस्त्यांच्या पातळीशी समतल करणे.	३.००
➤ पादचाऱ्यांच्या सोयीसाठी नवीन पदपथ बांधणे.	(एक) बृहन्मुंबईतील पदपथांचे बांधकाम / पुनर्बांधकाम व सुधारणा.	२१.२०
	(दोन) बृहन्मुंबईतील समुद्र भिंती दुरुस्त करणे.	१२.००
➤ शहरातील रस्त्यांचे सुशोभिकरण करून ते आकर्षक बनविणे.	(एक) शहर आणि उपनगरातील प्रमुख रस्ते आणि वाहतूक बेटे यांना सुशोभित व रमणीय करणे.	६.५५
	(दोन) वारसा वास्तु परिसरात विविध सायनेज, पदपथ, स्ट्रीट फर्निचर आणि रस्त्यांवर प्रकाश व्यवस्था यांची व्यवस्था करून अशा परिसराचा विकास करणे.	२.००
➤ वाहतूक व्यवस्थेची दर्जोन्नती आणि वाहतूक बेटांचा विकास करणे.	(एक) वाहतूकीची कोंडी टाळण्यासाठी विविध रस्त्यांच्या संगमस्थानावर वाहतूक नियंत्रक बसविणे व ते सुस्थितीत ठेवणे तसेच सुयोग्य रस्ता दुभाजक बसविणे.	} ७.५५
	(दोन) रस्त्यांवरील विद्युत प्रकाश व्यवस्थेचे परिरक्षण करणे व मार्गदर्शक फलक लावणे.	
	(तीन) स्ट्रीट फर्निचर पुरविणे.	१.००
	(चार) रस्ते पार करण्यासाठी पूल व भुयारी मार्ग बांधणे तसेच त्यांच्या दुरुस्त्या व सुधारणा.	२७४.१६
	(पाच) एम.यू.टी.पी. अंतर्गत परिसर वाहतूक नियंत्रणासंबंधीची कामे.	३८.००
	(सहा) व्हेरिएबल मेसेजिंग सिस्टीम उभारणे.	५.००
➤ सार्वजनिक वाहनतळ विकसित करणे	बृहन्मुंबईमध्ये सार्वजनिक वाहनतळांसाठी जागा विकसित करण्याकरिता बृहत् आराखडा तयार करणे.	५.००

४. अपेक्षित परिणाम :

- सुधारित संकल्पचित्रांवर आधारित बांधण्यात आलेले १५० कि.मी.लांबीचे डांबरी रस्ते दीर्घकाळ टिकतील. परिणामी भविष्यात रस्त्यांच्या देखभाल खर्चामध्ये लक्षणीय बचत होईल.
- विशेषतः पाणी तुंबणाच्या भागांमध्ये दीर्घकाळ टिकणारे ८० कि.मी.लांबीचे सिमेंट काँक्रीटचे रस्ते बांधण्यात येतील.
- पदपथांची निर्मिती, बांधकाम व सुधारणा केल्यामुळे पादचारी वाहतूक व्यवस्थेत लक्षणीय सुधारणा होईल.
- नवीन पूल व पादचारी पूल बांधण्यात येणार असल्यामुळे अपघातांच्या प्रमाणात घट होईल आणि वाहन चालकांसाठी येणारे अडथळे कमी होतील.
- रस्त्यांवरील दुभाजक, दिशा दर्शक/मार्गदर्शक फलक इत्यादींमुळे वाहतूक नियंत्रित तसेच सुरळीत होण्यास मदत होईल.
- व्हेरिएबल मेसेजिंग सिस्टीम व परिसर वाहतूक नियंत्रण (एटीएस) या आधुनिक वाहतूक सिग्नल पध्दतींच्या वापरामुळे वाहतूक नियंत्रित तसेच सुरळीत होण्यास मदत होईल.
- हेरीटेज वॉकमुळे पुरातन वारसा वास्तूंच्या विषयी मोठ्या प्रमाणावर जागृती निर्माण होईल आणि पुरातन वारसा वास्तू व परिसराकडे अधिकाधिक पर्यटक आकर्षित होतील.

५. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	
१) डांबरी रस्ते	४९९.९५
२) पदपथ	२१.२०
३) सिमेंट काँक्रीट रस्ते	४११.६१
४) वाहतूक प्रचालन	६६.५२
५) पूल	२७४.१५
६) इतर	१५.३६
एकूण (अ)	१२८८.७९
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	
१) रस्ते व वाहतूक प्रचालन	४७८.६६
२) पूल	३.९८
एकूण (ब)	४८२.६४
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	१७७१.४३

पाणी पुरवठा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजातील तरतूदींची ठळक वैशिष्ट्ये व प्रमुख अपेक्षित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६१(ब) अन्वये मुंबईतील नागरीकांना शुद्ध आणि स्वच्छ पाणी पुरविण्यासाठी, पाणी पुरवठा प्रणालीची संपूर्णतः उभारणी, कार्यान्वयन आणि तिचे परिरक्षण करणे हे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या कार्यापैकी एक मुख्य कार्य आहे. मुंबईला पाणी पुरवठा करण्याची जबाबदारी पाणी पुरवठा खात्याची असून राज्य शासनाने मा.श्री.एम.अ.चितळे यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीने केलेल्या शिफारशीप्रमाणे, मुंबई शहराच्या पाणी पुरवठ्यात वाढ आणि मुंबई शहराची पाण्याची वाढती मागणी भागविण्यासाठी पाणी पुरवठा प्रकल्प खात्याने तीन-अ मुंबई पाणी पुरवठा प्रकल्प तसेच मध्य वैतरणा पाणी पुरवठा प्रकल्प या सारखे प्रकल्प हाती घेण्याची जबाबदारी आहे. त्याचप्रमाणे, जल अभियंता खात्याकडे जल आकार निश्चिती आणि वसूली यासह पाणी पुरवठा प्रणालीचे प्रचालन, परिरक्षण आणि व्यवस्थापन करण्याची जबाबदारी आहे.

२. पाणी पुरवठा विभागाची निश्चित केलेली फलश्रुती म्हणजे सर्व नागरीकांना *स्वच्छ व पिण्यायोग्य पाण्याचा पुरेशा प्रमाणात पुरवठा, पाण्याचे कार्यक्षम उत्पादन व वितरण पद्धती* ही आहे. यासाठी खालीलप्रमाणे भर देण्यात येणाऱ्या क्षेत्रांची निवड केली आहे. :

भर देण्यात

आलेली क्षेत्रे

- मुंबईतील पाणी पुरवठ्यामध्ये वाढ.
- वितरण व्यवस्थेचा विस्तार व बळकटीकरण.
- महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण कमी करणे.
- परिणामात्मक मागणी व्यवस्थापन उपाययोजना.
- पाण्याचे दूषितीकरण कमी करून पाण्याचा दर्जा सुधारणे.
- ग्लोबल वार्मिंगच्या धोक्याची दखल आणि प्रचालन खर्च कमी करण्यासाठी ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर.
- विविध पाणी पुरवठा केंद्रांच्या ठिकाणी आणि परिसरातील पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा.
- मुंबईच्या सौंदर्यीकरणामध्ये वाढ होण्याच्या दृष्टीने सहभागाचे आवाहन.

३. वरील उद्दीष्टे साध्य करण्याच्या दृष्टीने आगामी वर्षामध्ये खालील कामे हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :

उद्दीष्टे	कामे	खाते	(रुपये कोटीत)
			तरतूद २००८-०९
➤ मुंबईतील पाणी पुरवठ्यामध्ये वाढ	तीन-अ मुंबई पाणी पुरवठा प्रकल्प	पा.पु.प्रकल्प	
	(i) पांजरापूर येथील प्रतिदिनी ४५५ द.ल. लिटर्स क्षमतेच्या जलशुध्दीकरण केंद्राच्या बांधकामाची कामे पूर्ण झाली असून ते कार्यान्वित झाले आहे.		१३.००
	(ii) मुलुंड-गोरेगांव जोडरस्ता/पूर्व द्रुतगती मार्ग जंक्शन पासून टागोरनगर, विक्रोळी (पूर्व) टप्पा-१ येथे ३००० मि.मी. अंतर्गत व्यासाची ६ कि.मी. लांबीची पोलादी जलवाहिनी टाकणे.		४३.३६
	(iii) टागोर नगर, विक्रोळी ते अमर महल येथे ३००० मि.मी. व्यासाची जलवाहिनी पुरविणे व टाकणे - टप्पा-२.		८६.१३
	(iv) चारकोप बोगद्यापासून १८०० मि.मी./१५०० मि.मी./१२०० मि.मी. व्यासाची जलवाहिनी पुरविणे व टाकणे (पूर्णत्वाच्या मार्गावर).		५.०७
	(v) पिसे व पांजरापूर येथील उदंचन केंद्राची स्थापत्य कामे (पूर्णत्वाच्या मार्गावर).		१.६३
	(vi) पांजरापूर आणि पिसे येथील उदंचन केंद्राची यांत्रिकी आणि विद्युत कामे (पूर्णत्वाच्या मार्गावर).		३.८५

(रुपये कोटीत)

चार मुंबई मध्य वैतरणा पाणी पुरवठा प्रकल्प	पा.पु.प्रकल्प	
(i) मध्य वैतरणा धरणाचे बांधकाम.		२१५.००
(ii) धरणाकडे जाणाऱ्या मार्गातील रस्ते व पुलांचे बांधकाम करणे.		४.१५
(iii) धरणाजवळील कार्यालये, वसाहती बांधणे व इतर पायाभूत कामे.		१.००
(iv) वन खात्याला अधिदान.		०.४६
(v) प्रकल्प बाधितांचे पुनर्वसन.		२.३०
(vi) धरणासंबंधी संकल्पचित्रे, अंदाजपत्रक, मसुदा निविदा बनविणे व इतर अनुषंगिक अभियांत्रिकी अभ्यास करण्यासाठी पाटबंधारे विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या अखत्यारितील मध्यवर्ती संकल्पचित्रे संघटना, नाशिक या संस्थेस सल्ल्यापोटी द्यावे लागणारे शुल्क.		३.००
(vii) मध्य वैतरणा प्रकल्पाकरिता वहन पध्दत - ३००० मि.मि. व्यासाची सिमेंटचा अंतर्गत गिलावा देऊन मृदू पोलादी जलवाहिनी पुरविणे, टाकणे व अनुषंगिक कामे.		३००.००
(viii) मोडक सागर येथे अंतर्गामी मनोरा उभा करणे आणि बेल नाला येथे शाफ्ट बांधणे आणि त्या दरम्यान भूमिगत बोगदयाचे बांधकाम करणे.		७०.४०
(ix) भांडूप येथे ९०० द.लि. प्रतिदिन क्षमतेचे नवीन जल प्रक्रिया केंद्र, क्लोरीन संपर्क टाकीसह बांधणे (स्थापत्य, यांत्रिकी व विद्युतीय कामे).		१००.००
(x) भांडूप येथे ९०० द.लि. प्रतिदिन क्षमतेचे, उर्ध्वगामी जलवाहिनीसह उदंचन केंद्र बांधणे. (स्थापत्य कामे).		१८.००

(रुपये कोटीत)

	(xi) भांडूप येथे महासंतुलित जलाशयाचे बांधकाम.		२५.००
	(xii) मध्य वैतरणा प्रकल्पाकरिता दूरसंचार व्यवस्था तसेच म.रा.वि.मं. कडून विद्युत पुरवठा यांची सोय करणे.		१८.९८
	(xiii) पांजरापूर येथे नवीन हरिणीकरण संयंत्र बसविणे.		१.३०
	प्रस्तावित गारगार्ड/पिंजाळ पाणी पुरवठा प्रकल्प	पा.पु.प्रकल्प	
	डॉ.एम.ऐ.चितळे यांच्या अध्यक्षतेखालील तज्ञ समितीने प्रस्तावित केलेल्या पाणी पुरवठा प्रकल्पांचा प्रारंभिक अभ्यास व सुसाध्यता अहवाल तयार करणे.		१.९४
➤ वितरण व्यवस्थेचा विस्तार व बळकटीकरण	जलवाहिन्यांच्या जाळ्याचा विस्तार	जल प्रचालन	
	८७ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्या (४ कि.मी. शहर, २३ कि.मी. पश्चिम उपनगरे व ६० कि.मी. पूर्व उपनगरे) टाकण्याचे प्रस्ताविले आहे.		८४.५०
	जलाशयाची पुनर्बांधणी	पा.पु.प्रकल्प	
	वरळी टेकडी जलाशयाच्या पुनर्बांधणीचे काम.		२.५३
	भूमिगत बोगदे	पा.पु.प्रकल्प	
	(i) मलबार उच्चस्तरीय जलाशयापासून ते क्रॉस मैदानापर्यंत भूमिगत बोगदा बांधणे (खर्च रु.१०२.१४ कोटी).		४६.००
(ii) रुपारेल कॉलेजपासून मरोशी पर्यंत भूमिगत बोगदा बांधणे (खर्च रु.३१५.५२ कोटी).		१२१.००	

(रुपये कोटीत)

	(iii) वेरावली ते यारी रस्त्यापर्यंत भूमिगत बोगदा बांधणे (खर्च रु. १८७.१४ कोटी).		६०.००
	(iv) गुंदवली ते भांडूप पर्यंत भूमिगत बोगदा बांधणे.		७०.००
	जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन	पा.पु.प्रकल्प	
	तानसा (पूर्व व पश्चिम) या १८०० मि.मी. व्यासाच्या सध्या अस्तित्वात असलेल्या मुख्य जलवाहिन्यांच्या जागी २७५० मि.मी. व्यासाच्या मृदू पोलदी वाहिन्या तानसा ते तराळी पर्यंत टाकण्याचे काम प्रस्तावित आहे (या कामाचा सुसाध्यता अहवाल बनविण्याचे काम चालू आहे).		१००.००
	जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन व पुनर्स्थापना पाण्याच्या दुषितीकरणस आळा घालण्यासाठी जल अभियंता खात्याने महत्त्वाकांक्षी प्रकल्प हाती घेतला असून याअंतर्गत रु.९८ कोटी खर्चाच्या १७१ कि.मी. लांबीच्या लहान व्यासाच्या जलवाहिन्या बदलणे आणि रु.१९६ कोटी खर्चाच्या २५४ कि.मी. लांबीच्या लहान व्यासाच्या जलवाहिन्यांच्या पुनर्वसनासह रु.९२ कोटी खर्चाच्या प्रेषण वाहिन्यांच्या पुनर्वसनाच्या कामासह काही जलद्वारे बदलण्याच्या कामांचा अंतर्भाव आहे. सदर कार्यक्रम दोन टप्प्यात राबविला जाईल.	जल प्रचालन	
	(i) जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन		
	अ) टप्पा-१ अंतर्गत सन २००६-०७ मध्ये ६० कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्या बदलण्यात आल्या.		
	ब) दुसऱ्या टप्प्यात सन २००७-०८ मध्ये ६४ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्या बदलण्यात आल्या.		
	क) दुसऱ्या टप्प्यात सन २००८-०९ मध्ये उर्वरित कामांतर्गत ४७ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्या बदलण्याचे अपेक्षित आहे.		११०.४२

(रुपये कोटीत)

	(ii) जुन्या जलवाहिन्यांची पुनर्स्थापना		
	अ) टप्पा-१ अंतर्गत सन २००६-०७ मध्ये ५० कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्यात आले.		
	ब) दुसऱ्या टप्प्यात सन २००७-०८ मध्ये ९५ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्यात आले.		
	क) सन २००८-०९ मध्ये उर्वरित कामामधील १०९ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्यात येईल.		५३.१५
➤ महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण कमी करणे	<p>‘सुजल मुंबई अभियान’ या बॅनरखाली महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण कमी करण्याच्या व २४ x ७ पाणी पुरवठ्याच्या उद्देशाने तज्ञांच्या मार्गदर्शनाखाली जल वितरण सुधारणा प्रकल्प हाती घेण्यात आला आहे व सदर प्रकल्प ५ वर्षांत पूर्ण करावयाचा असून तो खालीलप्रमाणे राबविण्यात येईल.</p> <p>अ) नामांकित सल्लागार, वितरण व्यवस्थापन क्षेत्रानुसार मुंबईचे विभाजन करतील आणि त्यानुसार जल लेखा परिक्षण करून जल वितरण व्यवस्थेच्या प्रणालीत सुधारणा आणि महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण कमी करून टप्पा-टप्प्याने मुंबईला २४ x ७ पाणी पुरवठा करण्यासाठी शिफारसी करतील.</p> <p>ब) जल अभियंता खाते आणि वरील सल्लागारांच्या मार्गदर्शन आणि पर्यवेक्षणाखाली सहा विभागीय कंत्राटदार प्राथमिकतः तृतीय स्तरातील पाण्याची गळती कमी करण्याचे काम करतील.</p>	जल प्रचालन	८७.००

(रुपये कोटीत)

<p>➤ मागणी व्यवस्थापन परिणामकारक होण्याच्या दृष्टीकोनातून उपाययोजना</p>	<p>जलमापके बसविणे</p> <p>घरगुती ग्राहकांकरिता पाण्याच्या नियमित दरडोई वापरासाठी आणि पाण्याच्या वाजवी वापराला उत्तेजन देण्याकरिता, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने दुरेक्ष दर पद्धती लागू करण्याचे यापूर्वीच ठरविले आहे. त्यासाठी सर्व जलमापके सुस्थितीत असणे आवश्यक आहे. याकरिता, सर्व जलजोडण्यांवर नवीन जलमापके बसविण्यासह, त्यांचा वापर, देखभाल आणि जलमापकांचे रिडींग या कामांची जबाबदारी नामांकित संस्थांकडे सोपविण्यात येईल. या क्षेत्रातील तज्ञांचे अहवाल प्राप्त झाले असून, त्या अनुषंगाने सन २००८ मध्ये निविदा मागविण्यात आल्या आहेत. या प्रक्रियेतून शहर, पश्चिम उपनगरे व पूर्व उपनगरात जलमापके बसविणे, त्यांचे प्रचालन व परिरक्षण त्याचप्रमाणे सर्व जलजोडण्यांवरील जलमापकांचे वाचन करण्यासाठी नामांकित संस्थांना नियुक्त करण्यात येईल.</p>	जल प्रचालन	१२०.००
<p>➤ पाण्याचे दूषितीकरण कमी करून पाण्याचा दर्जा सुधारणे</p>	<p>जुन्या, गळक्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन व पुनर्स्थापनेची कामे केल्यामुळे पाण्याचे दूषितीकरण कमी होणे अपेक्षित आहे. जल अभियंता खात्याने पाण्याचा दर्जा सुधारण्यासाठी खालीलप्रमाणे अतिरिक्त उपाययोजना हाती घेतल्या आहेत.</p> <p>(i) क्लोरीन बूस्टर डोस देण्याकरिता इलेक्ट्रो-क्लोरीनेशन in बसविणे.</p> <p>(ii) पॉली अॅल्युमिनियमचा वापर.</p>	जल प्रचालन	४.००

(रुपये कोटीत)

<p>➤ ग्लोबल वार्मिंगच्या धोक्याची दखल आणि प्रचालन खर्च कमी करण्यासाठी ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर</p>	<p>ऊर्जेचे लेखा परीक्षण</p>	<p>जल प्रचालन</p>	
	<p>(i) पाणी पुरवठा करण्यासाठी लागणाऱ्या विद्युतीय खर्चात बचत करण्यासाठी पाणी पुरवठा केंद्रांच्या उर्जा लेखा परिक्षणाचे काम हाती घेण्यात आले आहे, जेणेकरून प्रचालन खर्चात घट होईल. उर्जा लेखा परिक्षण सल्लागारांकडून अंतरिम अहवाल प्राप्त झाला असून सन २००८-०९ मध्ये त्याची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी करण्यासाठी पडताळणी सुरु आहे.</p>		३.००
	<p>(ii) लेखा परिक्षकांच्या शिफारशींची अंमलबजावणी.</p>		
	<p>विद्युत निर्मिती</p>	<p>पा.पु.प्रकल्प</p>	१.००
	<p>मध्य वैतरणा धरण प्रकल्पातून विद्युत निर्मिती करण्याचा विचार आहे. या कामाचा सुसाध्यता अहवाल तयार करण्याचे काम मे. मॉट मॅकडोनाल्ड आणि कंपनी यांचेकडे सोपविले आहे.</p>		
<p>➤ विविध पाणी पुरवठा केंद्रांच्या ठिकाणी आणि परिसरातील पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा</p>	<p>(i) पिसे संकुलाकडे सुकर प्रवेशासाठी पिसे ते पांजरापूर दरम्यानच्या रस्त्याचे क्राँकीटीकरण.</p>	<p>पा.पु.प्रकल्प</p>	२४.००
	<p>(ii) तीन-अ मुंबई पाणी पुरवठा प्रकल्पांतर्गत उभारण्यात आलेल्या पिसे उदंचन केंद्र व पांजरापूर प्रक्रिया केंद्रांच्या इमारतींची सुधारणा.</p>	<p>पा.पु.प्रकल्प</p>	६.७९
	<p>(iii) भांडूप, पांजरापूर व पिसे संकुलाच्या इमारतींची रंगरंगोटी करून सुधारणा करणे.</p>	<p>जल प्रचालन</p>	०.९९

(रुपये कोटीत)

<p>➤ मुंबई शहराच्या सौंदर्यीकरणामध्ये वाढ होण्याच्या दृष्टीने सहभागाचे आवाहन</p>	<p>(i) बगीचे सुशोभित व प्रेक्षणीय करण्यासाठी नियुक्त केलेल्या निष्णात सल्लागार मंडळाच्या मार्गदर्शनाखाली (१) भंडारवाडा जलाशय टेकडी येथील जॉन बाप्टीस्टा उद्यान आणि (२) पवई येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर उद्यानाचे वैशिष्ट्यपूर्ण संकल्पनेवर आधारीत निर्मिती करण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.</p>	<p>जल प्रचालन</p>	<p>४६.६०</p>
	<p>(ii) वरळी/वेरावली जलाशय येथील बगीच्यांचा विकास आणि विहार तलावाचे सुशोभिकरण आणि सौंदर्यीकरण करणे.</p>		
	<p>(iii) हॅगिंग गार्डन व कमला नेहरु उद्यान आणि परिसराचे सौंदर्यीकरण.</p>		
	<p>(iv) जल अभियंता खात्याकडे असणाऱ्या जमिनीचे संरक्षण करण्यासाठी वृक्ष लावणे, उद्यानांची निर्मिती, इत्यादी.</p>		
	<p><u>पवई तलावाचे सुशोभिकरण</u></p> <p>सन २००८-०९ मध्ये पवई तलावाच्या सुशोभिकरणाचे काम पूर्ण करण्याचे प्रस्ताविले असून यात तलावाची हद्द व आदि शंकराचार्य मार्ग यामध्ये विहार पथ, सुशोभित रस्ता, फर्निचर व संगीत कारंजे ही कामे अंतर्भूत आहेत.</p>	<p>जल प्रचालन</p>	<p>३.००</p>

सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामधील प्रस्तावित तरतूदी

(रुपये कोटीत)

खाते	भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	महसूली अर्थसंकल्पीय अंदाज	एकूण
अ) जल अभियंता	८१४.०६	७२२.८८	१५३६.९४
ब) पाणी पुरवठा प्रकल्प	१३८२.३१	१०.२९	१३९२.६०
एकूण - प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ+ब)	२१९६.३७	७३३.१७	२९२९.५४

मलनि:सारण**प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजातील तरतूदींची ठळक वैशिष्ट्ये व प्रमुख अपेक्षित फलश्रुती**

बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८, च्या कलम ६१(अ) अन्वये मुंबई महानगरपालिकेकडे विस्तृत प्रमाणातील मलनि:सारण प्रणालीच्या जाळ्याचे; ज्यामध्ये ४९ मलनि:सारण उदंचन केंद्रे, ७ सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रे आणि १४०० कि.मी. लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्यांची उभारणी, प्रचालन व परिरक्षण या कामांची जबाबदारी सोपविलेली आहे. मलनि:सारण संबंधीच्या कामांची जबाबदारी खालील खात्यांवर सोपविली आहे.

(१) मलनि:सारण प्रचालन खाते.

(२) मलनि:सारण प्रकल्प खाते.

मलनि:सारण प्रचालन खाते मलनि:सारणाच्या पायाभूत सुविधांचे प्रचालन, परिरक्षण आणि व्यवस्थापनाचे काम पाहते. त्याचप्रमाणे नवीन मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे, त्याची क्षमता वाढविणे/जुन्या मलनि:सारण वाहिन्या बदलण्याची जबाबदारी मलनि:सारण प्रकल्प खात्याची आहे.

२. मलनिःसारण विभागाची निश्चित केलेली फलश्रुती म्हणजे शहराचे स्वच्छ आणि आरोग्यसंपन्न वातावरण आणि मलनिःसारण प्रणालीत उर्जेचा कार्यक्षम वापर. यासाठी खालीलप्रमाणे भर देण्यात येणाऱ्या क्षेत्रांची निवड केली आहे. :

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- मलनिःसारण जाळ्यांचा विस्तार.
- जुन्या मलनिःसारण वाहिन्या व उदंचन केंद्रे यांचे पुनर्वसन व पुनर्स्थापना.
- मलनिःसारण उदंचन केंद्रांची गुणात्मक व संख्यात्मक सुधारणा करून दर्जोन्नती करणे.
- ग्लोबल वार्मिंगच्या धोक्याची दखल आणि प्रचालन खर्च कमी करण्यासाठी ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर.
- विविध सांडपाणी प्रक्रिया केंद्राच्या परिसरात पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा.
- झोपडपट्टी विभागांत स्वच्छता प्रणाली आणि सार्वजनिक शौचालयांची बांधणी/दुरुस्ती आणि पुनर्वसन.
- मुंबई शहराच्या सौंदर्यीकरणामध्ये वाढ होण्याच्या दृष्टीने सहभागाचे आवाहन.
- सांडपाण्यावर प्रक्रिया आणि पुनर्वापर.
- मलनिःसारण प्रचालनाचे काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी कामगार कल्याण उपाययोजना.

३. वरील उद्दीष्टये साध्य करण्याच्या दृष्टीने आगामी वर्षामध्ये खालील कामे करावयाचे प्रस्ताविले आहे :

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००८-०९
➤ मलनि:सारण जाळयांचा विस्तार	केंद्र शासनाने जवाहरलाल नेहरु राष्ट्रीय नागरी पुनर्निर्माण अभियांनांतर्गत (JNNURM) मान्यता दिल्याप्रमाणे मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प (टप्पा-२ प्राधान्य कामे- घटक-१) नुसार खालील कामे हाती घेण्यात आली आहेत :	मलनि:सारण प्रकल्प	
	(i) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ अंतर्गत २९ ठिकाणी चरविरहीत तंत्रज्ञानाने ५.९५ कि.मी.लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे.		६०.००
	(ii) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ अंतर्गत पूर्व आणि पश्चिम उपनगरातील ३८ ठिकाणी पाईप बस्टिंग पध्दतीने मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे व आवर्धन करणे.		२०.००
	(iii) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ अंतर्गत मुंबईतील मलनि:सारण क्षेत्रात पारंपारिक पध्दतीने मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे व त्यांचे आवर्धन करणे, आणि पारंपारिक पध्दतीने नवीन मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे. यामध्ये मुंबईतील विविध ठिकाणी १२ नविन कामे व इतर ठोक तरतूदी समाविष्ट आहेत.		५३.३३
	मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ कामाकरिता सल्लागार सेवा	मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प	
	(i) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्पासाठी सल्लागार सेवा (टप्पा-२ प्राधान्य कामे) – कामाचे विस्तृत अभियांत्रिकी आणि संकल्पचित्रे.		४७.००
	(ii) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्पासाठी (टप्पा-२) करिता सल्लागारांनी सुचविलेल्या कामांची अंमलबजावणी.		१३१.१४

(रुपये कोटीत)

<p>➤ जुन्या मलनि:सारण वाहिन्या व उदंचन केंद्रे यांचे पुनर्वसन व पुनर्स्थापना</p>	<p><u>मलनि:सारण वाहिन्यांची पुनर्स्थापना व पुनर्वसन</u></p>	मलनि:सारण प्रचालन	
	(i) दुसऱ्या टप्प्यामध्ये चरविरहीत तंत्रज्ञान वापरून ५.८ कि.मी. लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्यांचे व पाईप बस्टिंग पध्दतीने ६.३३ कि.मी. लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्यांचे पुनर्वसन करणे.		१०.७३
	(ii) चरविरहीत तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने मनुष्य प्रवेश शक्य असलेल्या मलवाहिन्यांचे पुनर्वसन.		५२.००
	(iii) चरविरहीत तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने मनुष्य प्रवेश शक्य नसलेल्या मलवाहिन्यांचे पुनर्वसन.		२५.००
	(iv) अे ते ई विभागा मधील २४० कि.मी. लांबीच्या जुन्या मलनि:सारण वाहिन्यांची परिस्थिती विषयक पाहणी (परिमंडळ १).		८.५०
	(v) परिमंडळ २ विभागातील जुन्या मलनि:सारण वाहिन्यांची परिस्थिती विषयक पाहणी.		५.००
<p>➤ मलनि:सारण उदंचन केंद्रांची गुणात्मक व संख्यात्मक सुधारणा करून दर्जोन्नती करणे.</p>	<p><u>मलनि:सारण उदंचन केंद्रातील यांत्रिकी आणि विद्युत कामे</u></p>	मलनि:सारण प्रकल्प	
	(i) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ अंतर्गत वांद्रे आयपीएस व नवीन घाटकोपर उदंचन केंद्राकडे येणाऱ्या खोल संकलक बोगदयामध्ये मलजल घेण्यापूर्वी ५ ठिकाणी ट्रॅश रॅक्सचा (कचरा अडकण्याकरिता मोठ्या जाळ्या) पुरवठा करणे.		७.००
	(ii) ग्लोब मिल पॅसेज आणि शिंपोली येथील यांत्रिकी व विद्युतीय कामे व उदंचन केंद्राच्या वाढीव कामांसंबंधीची (ऑगमेन्टेशनची) स्थापत्य कामे.		०.९६
	<p><u>आयएसओ ९००१-२०००</u></p>	मलनि:सारण प्रचालन	
पूर्व आणि पश्चिम उपनगरातील उदंचन केंद्रे व सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रांना सातत्याने गुणात्मक दर्जा राखण्याबद्दल आंतरराष्ट्रीय मानद संस्थेचे आयएसओ ९००१-२००० प्रमाणपत्र मिळविणे.		१.१०	

(रुपये कोटीत)

	सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र व उदंचन केंद्र यांच्या सेवा अव्याहत सुरु ठेवण्यासाठी पूर नियंत्रण उपाय योजना	मलनि:सारण प्रचालन	
	विविध सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रे/उदंचन केंद्रामध्ये पावसाचे पाणी प्रवेश करु नये यासाठी करावयाच्या उपाययोजना म्हणून संरक्षक भिंतीचे बांधकाम, रोहीत्र, विद्युत पॅनेल यांच्या पायाची उंची वाढविणे, पाण्याचा निचरा करण्याची व्यवस्था, पाण्याची गळती थांबविण्याकरिता जलरोधक, इत्यादी उपाययोजना हाती घेणे.		०.५०
➤ ग्लोबल वार्मिंगच्या धोक्याची दखल आणि प्रचालन खर्च कमी करण्यासाठी ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर	ऊर्जा लेखा परीक्षण	मलनि:सारण प्रचालन	
	(i) सांडपाणी उदंचन केंद्रामध्ये विजेच्या वापरापोटी होत असलेल्या प्रचालन खर्चात बचत करण्याच्या दृष्टीकोनातून ऊर्जा लेखापरिक्षणाचे काम हाती घेतले आहे. ऊर्जा लेखा परीक्षक सल्लागार यांचा अहवाल प्राप्त झाला असून सन २००८-०९ मध्ये प्रत्यक्ष अंमलबजावणी करण्यासाठी त्याची छाननी चालू आहे.		९.९०
	(ii) सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रामध्ये ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर करण्याकरिता ऊर्जा लेखा परीक्षकांच्या शिफारशीची अंमलबजावणी.		
➤ विविध सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रांच्या परिसरात पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा	कुलबा, लव्हगोव्ह, वांदे, वर्सोवा, भांडूप आणि घाटकोपर मलनि:सारण सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रे/उदंचन केंद्रे येथे भूसुशोभिकरण, दर्शनी भागाचे सुशोभिकरण व इमारतींची सुधारणा करणे.	मलनि:सारण प्रचालन	१३.५०
➤ झोपडपट्टी विभागांत स्वच्छता प्रणाली आणि सार्वजनिक शौचालयांची बांधणी/दुरुस्ती आणि पुनर्वसन.	झोपडपट्टी स्वच्छता कार्यक्रम	मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प	
	सन २०११ पर्यंत झोपडपट्टीतील रहिवाशांसाठी ३५००० शौचकूपे उपलब्ध करणे हे झोपडपट्टी स्वच्छता कार्यक्रम टप्पा-२ चे उद्दिष्ट आहे. यापैकी सध्या रु.३७.५० कोटी खर्चाच्या कामांची अंमलबजावणी सुरु आहे.		२६.१०

(रुपये कोटीत)

	<u>विद्यमान शौचालयांची दुरुस्ती व पुनर्बांधणी</u>	मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प	
	म्हाडा, मुंबई महानगरपालिका व इतर संस्थांनी बांधलेली शौचालये आवश्यक त्या देखभाली अभावी व विनावापरामुळे सुस्थितीत राहिलेली नाहीत. यास्तव, अस्तित्वात असलेल्या शौचालयांची पुनर्बांधणी व दुरुस्तीची कामे हाती घेऊन स्वारस्य अभिव्यक्तीद्वारे त्यांच्या दैनंदिन प्रचालन व परिरक्षणाकरिता स्थानिक वस्ती पातळीवरील संस्थांना हस्तांतरित करण्याचे प्रायोजिले आहे.		२०.००
➤ मुंबई शहराच्या सौंदर्यीकरणामध्ये वाढ होण्याच्या दृष्टीने सहभागाचे आवाहन	(i) दादर उदंचन केंद्र येथील उद्यानाचे सुशोभिकरण, सौंदर्यीकरण व विकास.	मलनि:सारण प्रचालन	२४.५८
	(ii) नागरिक आणि पर्यटकांना महाराष्ट्राच्या कला आणि वस्तुसंग्रहालयाची माहिती होण्यासाठी लव्हग्रेव्ह उदंचन केंद्र येथे कला व वस्तुसंग्रहालय उभारणे.	मलनि:सारण प्रचालन	१५.००
➤ सांडपाण्यावर प्रक्रिया आणि पुनर्वापर	भांडूप/घाटकोपर सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र येथे पथदर्शी पुनर्वापर संयंत्र उभारणे.	मलनि:सारण प्रचालन	५.००
➤ मलनि:सारण प्रचालनाचे काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी कामगार कल्याण उपाययोजना	मलनि:सारण जाळ्याची सफाई करताना कर्मचाऱ्यांना, आरोग्यास अपायकारक परिस्थितीला सामोरे जावे लागते. असा कोणताही कर्मचारी सेवेत असताना दुर्दैवाने मृत्यु पावल्यास त्याच्या कुटुंबाला आर्थिक सहाय्य करण्याकरिता कल्याण निधी स्थापन करण्याचे प्रस्ताविले आहे.	मलनि:सारण प्रचालन	०.५०

सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामधील प्रस्तावित तरतूदी

(रुपये कोटीत)

खाते	भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	महसूली अर्थसंकल्पीय अंदाज	एकूण
अ) मलनि:सारण प्रचालन	२३७.०२	३८५.१२	६२२.१४
ब) मलनि:सारण प्रकल्प	२३७.४४	११.०६	२४८.५०
क) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प	२७१.१५	३.८३	२७४.९८
एकूण - प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ+ब+क)	७४५.६१	४००.०१	११४५.६२

आरोग्य व वैद्यकीय सेवा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८च्या कलम ६१ (ग) आणि (गग) अन्वये घातक रोगांचा प्रतिबंध व फैलाव टाळण्यासाठी उपाययोजना करणे, सार्वजनिक रुग्णालये, दवाखाने आणि प्रसुतीगृहे यांची स्थापना व परिरक्षण करणे, ती सुस्थितीत ठेवणे आणि सार्वजनिक आरोग्य सहाय्यासाठी आवश्यक त्या इतर उपाययोजना करणे हे मुंबई महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे. महानगरपालिकेने तिची ३ प्रमुख रुग्णालये, ५ विशेष रुग्णालये, १६ उपनगरीय रुग्णालये, १६२ दवाखाने आणि १६८ आरोग्य केंद्रे यांच्यामार्फत नागरिकांना उच्च दर्जाच्या वैद्यकीय आणि आरोग्य सेवा पुरविण्याचे ठरविले आहे.

२. आरोग्य आणि वैद्यकीय सेवांच्या महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती खालीलप्रमाणे आहेत.

(अ) कार्यक्षम प्राथमिक, माध्यमिक आणि उच्चतम दर्जाच्या स्तरावरील आरोग्यविषयक पायाभूत सुविधांमार्फत रोगप्रतिबंधक आणि रोगनिवारक सेवा पुरवून सर्वांसाठी आरोग्य.

(ब) कार्यक्षम वैद्यकीय शिक्षणद्वारे प्रशिक्षित व तज्ञ डॉक्टरांची उपलब्धता करणे. .

या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे :-

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- साथरोग व इतर संसर्गजन्य रोगांवर नियंत्रण व त्यांच्या फैलावास प्रतिबंध.
- महानगरपालिकेच्या आरोग्यविषयक पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण.
- राष्ट्रीय आरोग्य कार्यक्रमांची अंमलबजावणी.
- स्मशानभूमींचा विकास आणि दर्जोन्नती.
- महानगरपालिकेच्या वैद्यकीय शिक्षण संस्थांचा विस्तार व दर्जोन्नती.
- समाज कल्याणविषयक वैद्यकीय सहाय्य उपाययोजना.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

		(रुपये कोटीत)
भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ साथरोग आणि इतर संसर्गजन्य रोगांवर नियंत्रण व त्यांच्या फैलावास प्रतिबंध.	(एक) किटक नियंत्रणासाठी किटक नाशके आणि साधनसामग्रीची खरेदी.	} ५४.९१
	(दोन) डासांचा प्रादुर्भाव कमी करण्यासाठी प्रभावी धुम्रफवारणी कार्यक्रम.	
	(तीन) संसर्गजन्य रोगांचा प्रतिबंध, उपचार व नियंत्रण करण्याकरिता औषधे आणि उपकरणे यांची खरेदी.	
➤ महानगरपालिकेच्या आरोग्यविषयक पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण .		
(अ) प्राथमिक आरोग्य सेवा	(एक) भारतीय लोकसंख्या प्रकल्प-५ अंतर्गत अस्तित्वात असलेल्या आरोग्य केंद्रांच्या दुरुस्त्या/वाढ/बदल करणे तसेच नवीन आरोग्य केंद्रांच्या इमारतींचे बांधकाम आणि फर्निचर, उपकरणे इत्यादींची खरेदी.	६.१५
	(दोन) सार्वजनिक आरोग्य संस्था, दवाखाने यांची दर्जोन्नती आणि प्रादेशिक आरोग्य केंद्रांचे बांधकाम. .	२०.००
	(तीन) महानगरपालिकेचे विविध दवाखाने, आरोग्य केंद्रे आणि प्रसुतिगृहे यांच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांब इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	२.५०
(ब) माध्यमिक आरोग्य सेवा.	(एक) कस्तुरबा रुग्णालयाच्या आवारात “आरोग्य भवन” बांधणे.	२.००
	(दोन) महापालिका प्रसुतिगृहांची दर्जोन्नती.	१४.९०
	(तीन) उपनगरीय रुग्णालयांची दर्जोन्नती.	
	- राजावाडी रुग्णालय, के.बी.भाभा रुग्णालय (कुर्ला), भाभा रुग्णालय (वांद्रे), व्हि.एन.देसाई रुग्णालय (सांताक्रुझ) या प्रमुख उपनगरीय रुग्णालयांच्या बाह्यरुग्ण विभागांच्या दर्शनी भागांचे नूतनीकरण व सौंदर्यीकरण.	७.५४

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
	— मुलुंड पश्चिम येथील श्रीम. म. तु. अगरवाल रुग्णालयाचा ५२५ खाटांच्या क्षमतेपर्यंत विस्तार व दर्जोन्नती.	०.५०
	— कांदिवली (प.) येथील शताब्दी रुग्णालयाचा पुनर्विकास.	३०.००
	— भगवती रुग्णालय संकुलाचा पुनर्विकास.	४.५०
	— आर.एन. कूपर रुग्णालयाचे पुनर्बांधकाम .	२०.००
	— गोवंडी येथील शताब्दी रुग्णालयाकरिता नवीन इमारतीचे बांधकाम .	०.५०
	— भगवती रुग्णालय व राजावाडी रुग्णालयात मज्जातंतूशास्त्र विभाग स्थापण्याकरिता वैद्यकीय साधनसामग्रीची खरेदी.	०.९०
	— के. बी. भाभा रुग्णालय (वांद्रे), भगवती रुग्णालय, राजावाडी रुग्णालय येथील तात्काळ वैद्यकीय सेवा विभागांकरिता वैद्यकीय साधनसामग्रीची खरेदी.	८.३४
	— भगवती रुग्णालय बोरिवली, राजावाडी रुग्णालय घाटकोपर, व्ही.एन. देसाई रुग्णालय सांताक्रुझ या रुग्णालयांत सी.टी.स्कॅन सेवा सुरु करणे.	६.३९
	— महानगरपालिकेचे विविध उपनगरीय रुग्णालयांच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांब इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	३.२०
	(चार) विशेष रुग्णालयांची दर्जोन्नती.	
	— कान-नाक-घसा रुग्णालयाच्या व्यापक दुरुस्त्या / पुनर्स्थापनेची कामे (वारसा वास्तू)	०.७३
	— क्षयरोग रुग्णालय समूह यांच्या महत्वाच्या दुरुस्त्या / दर्जोन्नती.	३.००
	— अँक्वर्थ कुष्ठरोग रुग्णालयाच्या महत्वाच्या दुरुस्त्या / दर्जोन्नती.	२.००
	— कस्तुरबा रुग्णालयातील ऑडीटोरीयमची दर्जोन्नती, रुग्णालयाच्या आवारात कार्यालयांकरिता नवीन इमारतीचे बांधकाम व आवारात सुधारणा करणे.	९.९५

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
	— महानगरपालिकेच्या विविध विशेष रुग्णालयांच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांब इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	१.३०
(क) उच्चतम दर्जाच्या स्तरावरील आरोग्य सेवा	रा. ए. स्मा. रुग्णालय :	
	- रुग्णालयाचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती.	१५.००
	- रेडिओलॉजी विभागाकरिता डिजिटल रेडिओलॉजी सेवा पुरविणे.	९.००
	- रुग्णालयाच्या मुख्य इमारतीच्या व्यापक दुरुस्त्या व वास्तू पूर्ववत करण्याची (रिस्टोरेशन) कामे (वारसा वास्तू)	१०.००
	- प्लाझ्मा सेंटरची दर्जोन्नती.	५.००
	- यंत्रे व संयंत्रांची खरेदी.	३३.००
	लो. टि. म. स. रुग्णालय :	
	- नवीन बाह्य रुग्ण विभाग आणि शक्य इमारतीवर तिसऱ्या, चौथ्या व पाचव्या मजल्यांचे अतिरिक्त बांधकाम.	१२.००
	- एम.आर.आय. मशीनची खरेदी.	११.००
	- रुग्णालयातील बाह्यरुग्ण कक्षाच्या दर्शनी भागाचे नूतनीकरण व सौंदर्यीकरण.	०.०५
	- सी.टी. स्कॅन मशीनची खरेदी.	४.००
	- डी.एस.ए. मशीनची खरेदी.	६.००
	- फ्लेक्झीबल युरेटेरेनोस्कोपची खरेदी.	१.००
	- यंत्रे व संयंत्रांची खरेदी.	९.८०
	नायर रुग्णालय :	
	- रुग्णालयातील बाह्यरुग्ण कक्षाच्या दर्शनी भागाचे नूतनीकरण .	१६.००

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
	– मोडकळीस आलेल्या इमारती / बांधकामे पाडून नवीन इमारतीचे बांधकाम.	१.००
	– एम.आर.आय. मशिनची खरेदी.	७.००
	– यंत्रे व संयंत्रांची खरेदी .	५.४१
	महानगरपालिकेच्या प्रमुख रुग्णालयांच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांब इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	३.५८
➤ राष्ट्रीय आरोग्य कार्यक्रमांची अंमलबजावणी.	(एक) पल्स पोलिओ लसीकरण कार्यक्रम	१०.७६
	(दोन) राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन कार्यक्रम.	} २०.६४
	(तीन) कुटुंब कल्याण कार्यक्रम.	
	(चार) सुधारित राष्ट्रीय क्षयरोग नियंत्रण कार्यक्रम.	
	(पाच) नॅशनल व्हेक्टर बोर्न डिसिज कंट्रोल प्रोग्राम.	
	(सहा) अंधत्व नियंत्रण कार्यक्रम.	
	(सात) अॅनिमल बर्थ कंट्रोल प्रोग्राम (एनजीओ मार्फत श्वान निर्बिजीकरण)	
➤ स्मशानभूमींचा विकास आणि दर्जोन्नती.	– स्मशानभूमींचा विकास/ सुधारणा.	१४.४५
	– महानगरपालिकेच्या विविध स्मशानभूमींच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांब इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	२.५०
➤ महानगरपालिकेच्या वैद्यकीय शिक्षण संस्थांचा विस्तार आणि दर्जोन्नती.	– गो. सु. वैद्यकीय महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे वसतिगृह, कार्डीयाक व न्युरोसायन्स केंद्र आणि इतर उपक्रमांसाठी नवीन इमारतीचे बांधकाम.	७.७९
	– गो. सु. वैद्यकीय महाविद्यालय इमारतीच्या व्यापक दुरुस्त्या / पुनर्स्थापनेची कामे (वारसा वास्तू).	२०.००

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
	– नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांसाठी नवीन विद्यार्थी वसतिगृहाच्या इमारतीचे बांधकाम.	५.००
	– नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालयासाठी डीजीटल ३०० एमए एक्स्ट्रा ओरल हेवी बॉडी मशिनची खरेदी.	०.५०
	– नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालयासाठी डीजीटल ओपीजी मशिनची खरेदी.	१.००
➤ समाज कल्याणविषयक वैद्यकीय सहाय्य उपाययोजना	– शारीरिकदृष्ट्या अपंग स्त्रिया आणि १४ वर्षाखालील मुले यांना कृत्रिम अवयव पुरविणे	१.२८
	– शारीरिकदृष्ट्या अपंग असलेल्या मागासवर्गीय व्यक्तींना कृत्रिम अवयव पुरविणे.	३.००

४. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	४९०.८२
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१०३८.६६
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	१५२९.४८

शिक्षण

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६१ (क्यू) अन्वये प्राथमिक शिक्षण देणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे. सदरची जबाबदारी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे शिक्षण खाते पार पाडीत असते. महापालिका शाळांचा शैक्षणिक दर्जा, पायाभूत सुविधा व शालेय विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक प्रगती याचा स्तर उंचावण्यासाठी पर्यायाने विद्यार्थ्यांच्या गळतीचे प्रमाण कमी करण्यासाठी व विद्यार्थ्यांची पटनोंदणी वाढविण्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिका सातत्याने प्रयत्नशील असते. प्राथमिक शिक्षण हे महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी विहित केलेली आणि मान्यता दिलेली पाठ्यपुस्तके, अभ्यासक्रम, कार्यक्रम, वेळापत्रक आणि मार्गदर्शक तत्त्वे यावर आधारित आहे.

२. शिक्षण क्षेत्रामध्ये महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती म्हणजे कार्यक्षम महापालिका शिक्षण पध्दतीच्याद्वारे सार्वत्रिक प्राथमिक शिक्षण देणे होय. या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- महापालिकेच्या शाळांमधील शैक्षणिक गुणवत्ता / दर्जा सुधारणे.
- महानगरपालिका शाळांमधील विद्यार्थ्यांसाठी कल्याणकारी योजना राबविणे.
- शालेय पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण आणि दर्जोन्नती करणे.
- प्राथमिक शिक्षणाच्या सार्वत्रिकीकरणाचे उद्दिष्ट साध्य करण्याकरिता खाजगी प्राथमिक शिक्षण संस्थांना सहाय्य करणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रूपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<p>➤ महापालिकेच्या शाळांमधील शैक्षणिक गुणवत्ता / दर्जा सुधारणे.</p>	<p>महानगरपालिका शाळांचा शैक्षणिक दर्जा उंचावण्याच्या दृष्टीने खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे.</p> <p>(एक) ८४ “मुंबई पब्लिक स्कूल” पैकी सन २००७-०८ या शैक्षणिक वर्षात इंग्रजी माध्यमाच्या ३२ “मुंबई पब्लिक स्कूल” सुरू.</p> <p>(दोन) महानगरपालिका शाळांच्या स्वच्छता व सुरक्षिततेसह देखभालीसाठी बाह्य सेवांचे आयोजन करणे.</p> <p>(तीन) महानगरपालिका शाळांमध्ये संगणक प्रयोग शाळा, भाषा विकास प्रकल्प, आधुनिक फर्निचर, खेळाची साधने, इत्यादी सोयी करणे.</p> <p>(चार) विद्यार्थ्यांकरिता संगणक शिक्षण.</p> <p>(पाच) बालकोत्सव, मेळावे, शिबीरे इत्यादींचे आयोजन.</p> <p>(सहा) महानगरपालिका शिक्षकांना प्रशिक्षण.</p> <p>(सात) पालक-शिक्षक सभेचे आयोजन.</p> <p>(आठ) शालेय इमारतीमध्ये कीटक नाशक फवारणी करणे.</p> <p>(नऊ) महानगरपालिका शाळा आय.एस.ओ. दर्जाच्या बनविणे.</p>	<p>४१.२१</p>

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<p>➤ महानगरपालिका शाळांमधील विद्यार्थ्यांसाठी कल्याणकारी योजना राबविणे.</p>	<p>(एक) महानगरपालिका शाळांमधील सर्व विद्यार्थ्यांना गणवेश, पाठ्यपुस्तके, वहा, दप्तर, वॉटरबॅग, टिफीन बॉक्स, शुज् आणि मोजे इत्यादी मोफत पुरविणे. (दोन) सर्व महानगरपालिका शाळांमधील विद्यार्थी व विद्यार्थिनींना सुगंधीत दुध देणे. (तीन) शालेय पोषण आहार योजना.(दुपारचा अल्पोपहार कार्यक्रम) (चार) शालेय आरोग्य कार्यक्रमांतर्गत शालेय विद्यार्थ्यांची नियमित आरोग्य तपासणी. (पाच) शालेय विद्यार्थ्यांसाठी शारिरीक शिक्षण, क्रीडा सुविधा आणि सहली. (सहा) बालवीर / वीरबाला आणि शारिरीक प्रशिक्षण (सात) महानगरपालिका शाळांमध्ये उपस्थित राहण्यासाठी विद्यार्थीनींना प्रोत्साहनपर रक्कम. (आठ) सर्व महानगरपालिका शाळांसाठी दिनदर्शिका आणि विद्यार्थ्यांना दैनंदिनी पुरविणे. (नऊ) महानगरपालिका शाळांमध्ये विद्यार्थी हक्क कक्ष स्थापन करणे. (दहा) शालांत परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर पुढील शिक्षणासाठी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती. (अकरा) उच्च माध्यमिक परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर व्यावसायिक / तांत्रिक शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना दरमहा शिष्यवृत्ती.</p>	<p>२२५.८६</p>
<p>➤ शालेय पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण आणि दर्जोन्नती करणे.</p>	<p>मा.मुंबई उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार स्थापन करण्यात आलेल्या “धनुका समितीच्या” शिफारशीनुसार सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात मुंबईतील शाळांच्या मूलभूत सेवांची दर्जोन्नती करण्यासाठी खालील कामे हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे. (एक) नवीन शालेय इमारतीचे बांधकाम. (दोन) जादा वर्गखोल्यांचे बांधकाम, यांत्रिकी आणि विद्युतीकरणाची कामे, जलाभेदीकरण, पिण्याच्या पाण्याच्या अतिरिक्त सोयी, आवार भिंतीचे बांधकाम व स्वच्छता गृहांच्या दुरुस्त्या इत्यादीसह १७९ शालेय इमारतींच्या दुरुस्त्या/पुनर्बांधकाम करणे.</p>	<p>२२७.६७</p>
<p>➤ प्राथमिक शिक्षणाच्या सार्वत्रिकीकरणाचे उद्दिष्ट साध्य करण्याकरिता खाजगी प्राथमिक शिक्षण संस्थांना सहाय्य करणे.</p>	<p>४३७ खाजगी प्राथमिक अनुदानित शाळांना महानगरपालिकेतर्फे सहाय्यक अनुदान देण्याचे प्रस्ताविले आहे.</p>	<p>१२९.४८</p>

४ सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२२७.६७
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	११३२.९५
एकूण – प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ+ब)	१३६०.६२

घन कचरा व्यवस्थापन आणि परिवहन सेवा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८, च्या कलम ६१ (क) अन्वये मुंबई शहरातील केरकचरा साफ करणे, हलविणे व त्याची विल्हेवाट लावणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे. ही जबाबदारी महानगरपालिकेचे घनकचरा व्यवस्थापन खाते पार पाडते. मुंबईचे जागतिक दर्जाच्या शहरामध्ये रुपांतर करण्याचे अंतिम उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी या शहराच्या स्वच्छतेची पातळी आंतरराष्ट्रीय दर्जाची करणे अत्यावश्यक आहे.

२. घन कचऱ्याचे शास्त्रोक्त पध्दतीने व्यवस्थापन करून आणि कचऱ्याचा साधनस्रोत म्हणून वापर करून शहरामध्ये जागतिक दर्जाची स्वच्छता राखणे ही या क्षेत्राच्या बाबतीतील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यासाठी खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- कचऱ्याचे घरगुती पातळीवर वर्गीकरण आणि 'घरोघरी जाऊन कचरा गोळा करणे' या योजनेचा विस्तार.
- स्वच्छता सेवा पुरविली न जाणारे परिसर स्वच्छता सेवेखाली आणणे.
- स्वच्छता व साफसफाई प्रक्रियेच्या कार्यक्षमतेत सुधारणा करणे.
- कचराकुंड्या बसविणे व स्वच्छतेसंबंधी जनतेमध्ये जागृती निर्माण करणे याद्वारे शहर कचरामुक्त राखणे.
- वाहन ताफ्यात सुधारणा व बंदिस्त वाहनांमधून कचऱ्याची अधिक कार्यक्षमतेने वाहतूक करणे.
- क्षेपणभूमीवर शास्त्रोक्त पध्दतीने कचऱ्याची विल्हेवाट लावणे.
- बायोगॅस संयंत्राची आणि कचऱ्याचे गांडूळ खतामध्ये रुपांतर करण्याच्या यंत्रणेची उभारणी करणे.
- सार्वजनिक सेवासुविधा पुरविणे.
- साफसफाई खात्यातील कर्मचाऱ्यांसाठी कल्याणकारी उपाययोजना.

३. उपरोक्त क्षेत्रांतील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ कचऱ्याचे घरगुती पातळीवर वर्गीकरण आणि 'घरोघरी जाऊन कचरा गोळा करणे' या योजनेचा विस्तार.	(एक) घरोघरी जाऊन कचरा संकलित करण्याच्या पध्दतीत सध्याच्या २८ टक्क्यांवरून किमान ६० टक्क्यांपर्यंत वाढ करण्याचे प्रस्तावित.	} २३३.६०
	(दोन) कचरा गोळा करणे आणि त्याची वाहतूक करणे यासाठी सर्वसमावेशक परिमंडळनिहाय कंत्राटे आणि एच/पूर्व, के/पूर्व आणि के/पश्चिम विभागासाठी 'एरिया बेस्ड' कंत्राटे.	
	(तीन) कचऱ्याचे ओला व सुका कचरा असे वर्गीकरण करण्याच्या योजनेची ठोस अंमलबजावणी.	
➤ स्वच्छता सेवा पुरविली न जाणारे परिसर स्वच्छता सेवेखाली आणणे.	सर्व गलिच्छ वस्त्यांमध्ये "दत्तक वस्ती योजना" सुरु करणे.	३९.७१
➤ स्वच्छता व साफसफाई प्रक्रियेच्या कार्यक्षमतेत सुधारणा करणे.	(एक) "स्वच्छ परिसर योजनेची" अंमलबजावणी.	२०.६९
	(दोन) प्रमुख रस्ते मेकॅनिकल स्विपींग मशिन्सने साफ करणे.	५.०३
	(तीन) जमिनी व प्रसाधनगृहे स्वच्छ करण्याच्या मशिन्ससह स्मॉल राईड ऑन मेकॅनिकल स्विपींग मशिन्सची खरेदी.	१४.८०
	(चार) समुद्र किनाऱ्यांची यांत्रिक झाडूने साफसफाई करणे.	११.५०
➤ कचराकुंड्या बसविणे व स्वच्छतेसंबंधी जनतेमध्ये जागृती निर्माण करणे याद्वारे शहर कचरामुक्त राखणे.	(एक) कचराकुंड्या आणि कचरापेटया उभारणे.	}
	(दोन) महसुलामधील हिश्यांच्या तत्वावर खाजगी संस्थांच्या सेवा उपयोगात आणण्याच्या नवीन योजनेद्वारे बृहन्मुंबई स्वच्छता आणि आरोग्य उपविधी - २००६, च्या तरतुदींची अंमलबजावणी करणे.	
	(तीन) सर्व विभागांत २४ तास कार्यरत असणाऱ्या घनकचरा तक्रार निवारण केंद्राची स्थापना करणे.	
	(चार) 'क्लिन-अप मुंबई चकाचक कॅम्पेन'च्या सृजनशील कामासाठी जाहिरात एजन्सीची नेमणूक.	
	(पाच) विविध एफएम रेडिओवर 'क्लिन-अप मुंबई चकाचक कॅम्पेन'ची प्रसिध्दी	
		०.२१
		०.०५

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ वाहन ताफ्यात सुधारणा व बंदिस्त वाहनांमधून कचऱ्याची अधिक कार्यक्षमतेने वाहतूक करणे.	(एक) कचऱ्याची वाहतूक बंदिस्त वाहनातून, म्हणजेच मोठे कॉम्पॅक्टर्स व छोटे कॉम्पॅक्टर्स आणि लहान वाहनांतून करणे.	६६.५०
	(दोन) आवश्यक असलेले बंदिस्त कॉम्पॅक्टर्स, स्टेशनरी कॉम्पॅक्टर्स यांची खरेदी.	
	(तीन) कॉम्पॅक्टर्ससह आयुर्मान संपलेली कचरा वाहने बदलणे.	
	(चार) परिवहन विभागातील जुनी वाहने बदलून नवीन वाहनांची खरेदी करणे.	
	(पाच) जी.पी.एस. यंत्रणेद्वारे कचरा वाहतुकीच्या वाहनांवर देखरेख/नियंत्रण.	
➤ क्षेपणभूमीवर शास्त्रोक्त पध्दतीने कचऱ्याची विल्हेवाट लावणे.	(एक) शास्त्रोक्त पध्दतीने क्षेपणभूमीतील कचऱ्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी (कचऱ्याचे रिसायकलींग आणि तत्सम कामे) विद्यमान आणि नवीन क्षेपणभूमी, भरावभूमीचे बांधकाम व पायाभूत सुविधेसह विकास करणे तसेच क्षेपणभूमी शास्त्रोक्त पध्दतीने बंद करणे.	१३०.५४
	(दोन) नवीन कचरा स्थानांतरण केंद्राचे बांधकाम / विकास.	१८.५०
➤ बायोगॅस संयंत्राची आणि कचऱ्याचे गांडूळ खतामध्ये रुपांतर करण्याच्या यंत्रणेची उभारणी करणे.	(एक) सुक्या कचऱ्याचे रिसायकलिंग.	
	(दोन) ओल्या कचऱ्याचे गांडूळ खतात रुपांतर.	
	(तीन) बायोगॅस प्रकल्पाची अंमलबजावणी	
➤ सार्वजनिक सेवासुविधा पुरविणे.	पूर्व आणि पश्चिम द्रुतगती महामार्गावर आणि २२७ महापालिका निवडणूक प्रभागांत शौचालयांचे बांधकाम.	१८.५०
➤ साफसफाई खात्यातील कर्मचाऱ्यांसाठी कल्याणकारी उपाययोजना.	घनकचरा व्यवस्थापन खात्यामधील कामगारवर्गासाठी कल्याणकारी योजना.	२.६४

४. अपेक्षित परिणाम :

- घरोघरी जाऊन कचरा संकलित करण्याची योजना किमान ६० टक्क्यांपर्यंत राबविली जाईल.
- १०० टक्के गलिच्छ वस्त्या 'दत्तक वस्ती योजने' अंतर्गत आणण्यात येतील.
- शहरातील कचऱ्याची वाहतूक बंदीस्त कंटनेर्समधून केल्यामुळे रस्त्यावर दुर्गंधी पसरणार नाही.
- कचरा कुंड्या हटविणे आणि "गलिच्छ वस्त्या नसलेल्या" विभागांमध्ये "सार्वजनिक कचराकुंड्याविरहित मुंबई" चे उद्दिष्ट साध्य करण्यात येईल.
- कचरा वाहतूक वाहनांसाठी जी.पी.एस. यंत्रणेची अंमलबजावणी केल्यामुळे कचरा संकलनाच्या कामावर प्रभावीपणे देखरेख ठेवणे शक्य होईल.
- ओला व सुका कचरा असे वर्गीकरण केल्यामुळे क्षेपणभूमींची क्षमता व आयुर्मान वाढेल.
- क्षेपण भूमीचा विकास व व्यवस्थापन केल्याने पर्यावरणाच्या हानीला प्रतिबंध होईल.
- कचरा गोळा करणे व त्याची वाहतूक करणे याच्या सुव्यवस्थापनामुळे मुंबई शहर अधिकाधिक स्वच्छ व आकर्षक होईल.
- रस्ते व परिसर स्वच्छ राखल्याने मुंबई रोगमुक्त होऊन नागरिकांकरिता आरोग्यदायी वातावरण निर्माण होईल.
- 'क्लिन-अप-मार्शल'च्या सेवा उपयोगात आणून संपूर्ण मुंबईमध्ये बृहन्मुंबई स्वच्छता आणि आरोग्य उपविधी, २००६ ची अंमलबजावणी करण्यात येईल.

५. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	
१) घन कचरा व्यवस्थापन	३१८.३५
२) परिवहन खाते	१७.९२
एकूण (अ)	३३६.२७
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	
१) घन कचरा व्यवस्थापन	९५२.४५
२) परिवहन खाते	२३२.९९
एकूण (ब)	११८५.४४
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	१५२१.७१

उद्याने आणि शहराचे सुशोभिकरण

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ कलम ६३(ड) अन्वये सार्वजनिक उपवने व उद्याने आणि मनोरंजनासाठी जागा उभारणे व त्या सुस्थितीत ठेवणे हे महानगरपालिकेचे स्वविवेकाधीन कर्तव्य आहे. मुंबई हे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे शहर बनण्याच्या दिशेने वाटचाल करित असताना तिचे सौंदर्यात्मक आकर्षण वाढविण्याची गरज आहे. त्यामुळे मुंबई शहराच्या सौंदर्यातच केवळ भर पडणार नाही तर देश विदेशातील पर्यटक मुंबई शहराकडे आकर्षित होतील, अशी अनेक कामे महानगरपालिकेने हाती घेणे आवश्यक आहे.

२. *मुंबईच्या नागरिकांसाठी सुंदर शहर आणि हरित/खुल्या जागा उपलब्ध करणे* ही या क्षेत्रामधील निर्धारित फलश्रुती आहे आणि त्यासाठी खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- मुंबईमधील हरित पट्ट्यांचा विस्तार.
- क्रीडांगणांची दर्जोन्नती.
- आधुनिक तंत्रज्ञानाद्वारे रोपवाटीकांचा विकास.
- मनोरंजन सुविधांसह लहान मुलांसाठीच्या उद्यानांचा विकास.
- विद्यमान उद्यानांचा विकास आणि सुंदर नियोजनबद्ध उद्याने आणि हरित जागांचा विकास.
- शहरातील प्राणी संग्रहालयाचे आधुनिकीकरण.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ मुंबईमधील हरित पट्ट्यांचा विस्तार.	शहर व उपनगरातील विद्यमान वृक्षांचे जतन आणि नवीन वृक्षांची लागवड आणि त्यांची निगा.	२३.२८
➤ क्रिडांगणांची दर्जोन्नती.	खुल्या जागा व्यवस्थापन योजनेअंतर्गत खेळाच्या मैदानांची दर्जोन्नती.	९.५५
➤ आधुनिक तंत्रज्ञानाद्वारे रोपवाटीकांचा विकास.	ग्रीन हाऊसेस, टिशू कल्चर लॅब आणि आधुनिक वंशवृद्धी यंत्रणा या सारख्या अद्ययावत तंत्रज्ञानाद्वारे रोपवाटीकांचा विकास.	२.५०
➤ मनोरंजन सुविधांसह लहान मुलांसाठीच्या उद्यानांचा विकास.	आधुनिक साधन सामग्री व मनोरंजन विषयक सुविधांसह मुलांच्या उद्यानांचा विकास.	१.५५
➤ विद्यमान उद्यानांचा विकास आणि नियोजनबद्ध उद्याने आणि हरित जागांचा विकास.	(एक) शहर आणि उपनगरांमध्ये थीम गार्डन्सचा विकास.	२२.१५
	(दोन) बोटॅनिकल गार्डनचा विकास.	५.००
	(तीन) दादर येथील शिवाजी पार्कचा विकास आणि सुशोभिकरण.	१.९०
	(चार) विद्यमान उद्यानांची दर्जोन्नती.	६.३३
	(पाच) नवीन उद्याने / मनोरंजन उद्यानांचा विकास.	५.४७
➤ शहरातील प्राणी संग्रहालयाचे आधुनिकीकरण.	वीरमाता जिजाबाई भोसले प्राणिसंग्रहालयाचे (Zoo) आधुनिकीकरण.	४५.००

४. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	११६.३०
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	५८.०५
क) वृक्ष प्राधिकरण	२५.०८
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब + क)	१९९.४३

महापालिका बाजार

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महापालिका अधिनियम १८८८ कलम ६१ (ह) नुसार सार्वजनिक बाजार बांधणे आणि त्यांचे परिरक्षण करणे तसेच इतर सर्व बाजारांचे नियमन करणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे.

२. जनतेला त्यांच्या दैनंदिन गरजा भागविणे सोयीचे व्हावे म्हणून सुधारित आणि सुनियोजित सार्वजनिक बाजार उपलब्ध करून देणे ही या क्षेत्रासाठी महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. यादृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- विद्यमान महानगरपालिका मंडयांचे योग्यप्रकारे परिरक्षण आणि दुरुस्त्या करणे.
- खाजगी मंडयांच्या धर्तीवर विद्यमान महानगरपालिकेच्या मंडयांचा पुनर्विकास आणि आधुनिकीकरण करणे.
- नागरिकांना दैनंदिन गरजेच्या वस्तू त्यांच्या सोयीनुसार एकाच छताखाली खरेदी करणे शक्य व्हावे म्हणून बाजाराची सुविधा उपलब्ध करून देणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ विद्यमान महानगरपालिका मंड्यांचे योग्यप्रकारे परिरक्षण आणि दुरुस्त्या करणे.	(एक) महात्मा ज्योतिबा फुले मंडईचे जतन.	९.५०
	(दोन) महानगरपालिका मंड्यांच्या विशेष स्वरूपाच्या दुरुस्त्या करणे.	} ७.००
➤ खाजगी मंड्यांच्या धर्तीवर विद्यमान महानगरपालिकेच्या मंड्यांचा पुनर्विकास आणि आधुनिकीकरण करणे.	मान्यताप्राप्त मार्गदर्शक तत्वांनुसार महापालिका मंड्यांचा पुनर्विकास करणे.	
➤ नागरिकांना दैनंदिन गरजेच्या वस्तू त्यांच्या सोयीनुसार एकाच छताखाली खरेदी करणे शक्य व्हावे म्हणून बाजाराची सुविधा उपलब्ध करून देणे.	विविध ठिकाणी 'पालिका बाजार'चे बांधकाम करणे.	५.००

४. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२३.४६
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	४५.०१
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	६८.४७

देवनार पशुवधगृह

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महापालिका अधिनियम १८८८ कलम ६१ (ह) नुसार कत्तलखाने बांधणे आणि सुस्थितीत ठेवणे आणि महानगरपालिकेच्या हद्दीतील सर्व कत्तलखान्यांचे विनियमन करणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे. सदर तरतुदीनुसार महानगरपालिका देवनार येथे मोठे पशुवधगृह चालवित आहे.

२. आरोग्यकारक आणि कार्यक्षमतेच्याबाबतीत आंतरराष्ट्रीय दर्जाशी सुसंगत अशी आधुनिक पध्दत वापरून प्राण्यांचा वध करणे आणि संस्करण करणे ही देवनार पशुवधगृहासाठी महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यादृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- पशुवधाचे विनियमन.
- प्राण्यांची आरोग्यपूर्ण वाहतूक आणि वध यासाठी आधुनिक सुविधेची तरतूद.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ प्राण्यांची आरोग्यपूर्ण वाहतूक आणि वध यासाठी आधुनिक सुविधेची तरतूद.	(एक) देवनार पशुवधगृह आणि कत्तलखाना विभाग यांचे आधुनिकीकरण करणे.	१५.००
	(दोन) देवनार पोलीस ठाण्याच्या इमारतीचे पुनर्बांधकाम	०.५०
	(तीन) देवनार पशुवधगृह येथील कॅटल अनलोडींग रॅम्प येथे सरकारी डॉक्टरांच्या कार्यालयाचे बांधकाम	०.५०
	(चार) देवनार पशुवधगृहासाठी यंत्रसामग्रीची खरेदी करणे.	०.२०

४. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१६.३५
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२८.४४
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	४४.७९

मुंबई अग्निशमन दल

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६१ (के) अन्वये आगीपासून मुंबईच्या नागरिकांच्या जीविताचे व मालमत्तेचे रक्षण करण्याचे अनिवार्य कर्तव्य अग्निशमन दल पार पाडीत असते.

अलिकडील काळात, मुंबई शहरात व उपनगरांत उत्तुंग इमारती, शॉपिंग मॉल, मल्टीप्लेक्स चित्रपटगृहे इत्यादींच्या बांधकामात मोठ्या प्रमाणात झालेली वाढ लक्षात घेता आग आणि इतर विविध प्रकारच्या धोक्यांची शक्यता वाढली आहे. अशा धोक्याच्या परिस्थितीला सामोरे जाण्यासाठी अग्निशमन दलाला लागणाऱ्या आवश्यक साधनसामग्रीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाढ करावी लागणार आहे. त्याचप्रमाणे मान्सून कालावधीत आपत्कालीन परिस्थिती उदभवल्यास त्यावर मात करण्यासाठी वॉटर रेस्क्यू बोट, जेट स्कीज व इतर विमोचन साधने अग्निशमन दलाकडे उपलब्ध असणे आवश्यक आहे; म्हणून अग्निशमन दलाचे आधुनिकीकरण तसेच विकास करणे ही काळाची गरज आहे.

२. आग आणि अन्य धोकादायक तसेच आपत्कालीन परिस्थितीमध्ये जीव व मालमत्ता यांची कमीत कमी हानी व्हावी यादृष्टीने अशा परिस्थितीशी जलद आणि प्रभावीपणे मुकाबला करणे ही मुंबई अग्निशमन दलाच्या कार्याची महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- आधुनिक आग विमोचक वाहने आणि साधनसामग्री खरेदी करणे आणि कालबाह्य यंत्रसामग्री पुढील काही वर्षांमध्ये टप्प्याटप्प्याने बदलून अग्निशमन दलाचे बळकटीकरण करणे.
- रिजनल कमांड सेंटर्सची स्थापना करून आणि नवीन अग्निशमन केंद्रे कार्यान्वित करून आपत्कालीन प्रसंगी अग्निशमन दल दुर्घटनास्थळी दाखल होण्याचा कालावधी कमी करणे.
- मुंबई अग्निशमन दलाची शोध आणि विमोचन यंत्रणाविषयक कार्यक्षमता व सामर्थ्य वाढविणे.
- कोणत्याही आपत्कालीन प्रसंगी मुंबई अग्निशमन दल आणि आपत्कालीन व्यवस्थापन केंद्र व मध्यवर्ती नियंत्रण कक्ष यांच्यात उत्तम समन्वय साधणे व एकत्रित योजनाबद्ध कार्यवाही करणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<p>➤ आधुनिक आग विमोचक वाहने आणि साधनसामग्री खरेदी करणे आणि कालबाह्य यंत्रसामग्री पुढील काही वर्षांमध्ये टप्प्याटप्प्याने बदलून अग्निशमन दलाचे बळकटीकरण करणे.</p>	(एक) ६ रिजनल कमांड सेंटरकरिता ६ इमर्जन्सी मेडीकल सर्व्हिस व्हॅन्सची खरेदी करणे.	२.४०
	(दोन) सायमन स्नॉर्केल बदलणे.	११.००
	(तीन) एरियल लॅडर प्लॅटफॉर्मची खरेदी करणे.	६.९५
	(चार) फायर फायटींग आणि रेस्क्यू व्हेइकल्सची खरेदी करणे.	२४.८८
	(पाच) प्रशिक्षणाकरिता सिम्युलेटर्सची खरेदी करणे.	३२.६५
	(अ) व्हर्टिकल रेस्क्यू सिम्युलेटर्स	
	(ब) इन्ट्रॅपेट सिम्युलेटर्स	
	(क) हॉट फायर सोयीसह बी.ए. गॅलरी	
	(सहा) वाहनांची खरेदी करणे.	
(सात) जुनी यंत्रे व संयंत्रे बदलून नवीन यंत्रे व संयंत्रे खरेदी करणे.		
<p>➤ रिजनल कमांड सेंटर्सची स्थापना करून आणि नवीन अग्निशमन केंद्रे कार्यान्वित करून आपत्कालीन प्रसंगी अग्निशमन दल दुर्घटनास्थळी दाखल होण्याचा कालावधी कमी करणे.</p>	- सहा रिजनल कमांड सेंटर्स बांधणे	४०.१६
<p>➤ मुंबई अग्निशमन दलाची शोध आणि विमोचन यंत्रणाविषयक कार्यक्षमता व सामर्थ्य वाढविणे.</p>	(एक) कंटेनराईज्ड सर्च आणि रेस्क्यू साधनसामग्रीचे दोन संच खरेदी करणे.	१०.५०
	(दोन) दोन शोध आणि विमोचन पथके स्थापन करणे.	४.४६
	(तीन) पूरपरिस्थितीवर मात करण्यासाठी विमोचन साधनसामग्रीची खरेदी करणे.	
	(चार) क्रेनची खरेदी करणे.	६.९०
	(पाच) पर्सनल प्रोटेक्टिव्ह साधनसामग्रीची खरेदी करणे.	२०.००
	(सहा) श्वसन उपकरण संच खरेदी करणे.	२.९९

४. अपेक्षित परिणाम :

- मुंबई अग्निशमन दलाच्या सेवा क्षमतेचे बळकटीकरण केल्यामुळे नागरिकांना या सेवा अधिक प्रभावीपणे पुरविता येतील.
- भविष्यात आपत्कालीन परिस्थिती उद्भवल्यास योग्य विमोचन साधनसामग्रीच्या उपलब्धतेमुळे नागरिकांना अत्यंत प्रभावी विमोचन सेवा उपलब्ध होतील.
- सात नवीन अग्निशमन केंद्रे आणि सहा रिजनल कमांड सेंटर्स पूर्णतः कार्यान्वित झाल्यानंतर आपत्कालीन परिस्थितीच्या कोणत्याही ठिकाणी पोहचण्याच्या वेळेत सुधारणा होईल आणि ती वेळ पूर्वीच्या साधारणतः १५ मिनीटांच्या ऐवजी ८ ते १० मिनिटे इतकी कमी होईल.

५. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१७७.३९
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	९८.७३
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	२७६.१२

आपत्कालीन व्यवस्थापन व मध्यवर्ती नियंत्रण कक्ष

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महापालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६३ (के) आणि ६४ (२अ) मध्ये असे स्पष्टपणे नमूद केले आहे की, नैसर्गिक आणि मानवनिर्मित आपत्ती निवारणासाठी आणि तिच्या व्यवस्थापनाकरिता बृहन्मुंबई महापालिकादेखील जबाबदार असून महानगरपालिकेने अशा आपत्कालीन परिस्थितीच्या काळात सार्वजनिक सुरक्षिततेचा दर्जा उंचावून जीवित व मालमत्ता यांना पोहचणाऱ्या धोका किंवा हानीचे प्रमाण कमी करण्यासाठी आवश्यक त्या सर्व उपाययोजना करणे आवश्यक आहे.

२. *विविध नैसर्गिक आणि मानवनिर्मित आपत्तीच्यावेळी जीवित व मालमत्ता यांची कमीत कमी हानी व्हावी या दृष्टीकोनातून जलद आणि प्रभावी प्रतिसाद देणे ही आपत्कालीन व्यवस्थापन क्षेत्रामधील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने सुसज्ज आपत्कालीन व्यवस्थापन केंद्र आणि मध्यवर्ती नियंत्रण कक्ष स्थापन केलेले असून खालील क्षेत्रांवर विशेष भर दिला आहे.*

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- नैसर्गिक आपत्तीच्या काळात जेथे जेथे शक्य आहे तेथे सर्व संबंधितांना पूर्व सूचना देणे.
- अत्याधुनिक स्वयंपूर्ण व निर्दोष संपर्क यंत्रणा विकसित करणे.
- नैसर्गिक किंवा मानवनिर्मित आपत्कालीन परिस्थितीमध्ये जलद व प्रभावी प्रतिसाद मिळून जीव आणि मालमत्ता यांची कमीत कमी हानी व्हावी या दृष्टीकोनातून सर्व संबंधित एजन्सीजमध्ये समन्वय साधणे.
- विमोचन / सहाय्य कार्यवाहीचे नियंत्रण करणे.
- आपत्ती निवारण आणि व्यवस्थापन यामध्ये सहभागी होणाऱ्या प्रशासकीय यंत्रणेची क्षमता वृद्धी करणे.
- मुंबई शहरासाठी मायक्रोझोनेशन पध्दतीचा अवलंब करून भूकंप जोखीमेचे निर्धारण करणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<ul style="list-style-type: none"> ➤ अत्याधुनिक स्वयंपूर्ण व निर्दोष संपर्क यंत्रणा विकसित करणे. ➤ नैसर्गिक आपत्तीच्या काळात जेथे जेथे शक्य आहे तेथे सर्व संबंधितांना पूर्व सूचना देणे. 	<p>भक्कम आणि विश्वासार्ह संदेशवहन यंत्रणेच्या उभारणीमध्ये खालील बाबी असतील.</p> <p>(एक) मुंबई शहराकरिता आधुनिक स्वयंपूर्ण व निर्दोष संपर्क यंत्रणा विकसित करणे.</p> <p>(दोन) व्हिडीओ कॉन्फरन्सींगची सुविधा.</p> <p>(तीन) पाच अतिरिक्त वेदर स्टेशन्स आणि दोन फ्लो मीटर्स.</p>	} ४०.००
<ul style="list-style-type: none"> ➤ नैसर्गिक किंवा मानवनिर्मित आपत्कालीन परिस्थितीमध्ये जलद व प्रभावी प्रतिसाद मिळून जीव आणि मालमत्ता यांची कमीत कमी हानी व्हावी या दृष्टीकोनातून सर्व संबंधित एजन्सीजमध्ये समन्वय साधणे. ➤ विमोचन / सहाय्य कार्यवाहीचे नियंत्रण करणे. 	<p>(एक) सर्व २४ विभाग कार्यालयांमध्ये सुसज्ज नियंत्रण कक्षाचा विकास.</p> <p>(दोन) सर्व अग्निशमन केंद्रे व महापालिका रुग्णालये यांजकरिता विद्युत जनित्रे पुरविणे.</p>	} ७.००
<ul style="list-style-type: none"> ➤ आपत्कालीन परिस्थिती निवारण आणि व्यवस्थापन यामध्ये सहभागी होणाऱ्या प्रशासकीय यंत्रणेची क्षमता वृद्धी करणे. 	परेल येथे प्रशिक्षण केंद्राचा विकास करणे.	०.४३
<ul style="list-style-type: none"> ➤ मुंबई शहरासाठी मायक्रोझोनेशन पध्दतीचा अवलंब करून भूकंपासंबंधीच्या जोखीमेचे निर्धारण करणे. 	भूकंपाच्या अतिसंवेदनशीलतेचा अभ्यास - बृहन्मुंबईकरिता सेस्मिक मायक्रोझोनेशन	५.००

३. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	५२.४४
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	९.४२
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	६१.८६

माहिती तंत्रज्ञान आणि ई-गव्हर्नन्स

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महापालिकेमध्ये संगणकाचा वापर वाढविणे आणि ई-गव्हर्नन्स सोल्युशनची अंमलबजावणी करणे ही महापालिकेतील माहिती तंत्रज्ञान कक्षाची प्राथमिक जबाबदारी आहे. महानगरपालिका प्रशासन गतिमान, पारदर्शक आणि लोकाभिमुख होण्यासाठी दैनंदिन कारभारात माहिती व तंत्रज्ञानाचा वापर आवश्यक आहे. यासाठी महापालिकेच्या कारभारात गतिमानता आणण्यासाठी महापालिकेने संगणकीकरणाचा महत्त्वाकांक्षी कार्यक्रम हाती घेतला आहे.

२. नागरिकांच्या गरजांना प्रतिसाद देणे आणि त्यांना आवश्यक ती माहिती उपलब्ध करून देणे या दृष्टीने महापालिकेचा कारभार पारदर्शी, कार्यक्षम आणि जबाबदार करणे ही जबाबदारीतील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यादृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- विद्यमान नागरी सुविधा केंद्रांची दर्जोन्नती करून आणि सिटिजन्स पोर्टल सुरु करून त्याद्वारे नागरिकांना अधिक चांगल्या प्रकारच्या सेवा पुरविणे
- महानगरपालिकेच्या विविध खात्यांच्या सर्व महत्त्वाच्या कार्यक्रमांचे / बाबींचे संगणकीकरण करण्यासाठी सॉफ्टवेअर सोल्युशनचा विकास / अंमलबजावणी करणे.
- महानगरपालिकेची सर्व कार्यालये आणि आस्थापना यांना जोडणारे भक्कम वाईड ऐरीया नेटवर्क स्थापन करणे.
- व्यापक माहिती तंत्रज्ञानाच्याद्वारे रियल टाईम एमआयएसमार्फत परफॉर्मन्स इंडिकेटर्सचे संनियंत्रण आणि प्रमुख कार्यक्रमांचे मूल्यमापन करणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<p>➤ विद्यमान नागरी सुविधा केंद्रांची दर्जोन्नती करून आणि सिटिजन्स पोर्टल सुरु करून त्याद्वारे नागरिकांना अधिक चांगल्या प्रकारच्या सेवा पुरविणे.</p>	<p>(एक) विद्यमान नागरी सुविधा केंद्रांची दर्जोन्नती करणे. (दोन) शहर व उपनगरांमध्ये मेगा नागरी सुविधा केंद्रे स्थापन करणे. (तीन) “महापालिका सेवा कार्डस” पुरविणे. (चार) सायबर कॅफेमार्फत नागरी सुविधा केंद्रांच्या सेवांचा विस्तार करणे. (पाच) मोबाईल टेलिफोनीद्वारे देयकांचे अधिदान करण्याची सोय उपलब्ध करून देणे</p>	<p>१०.२०</p>
<p>➤ महानगरपालिकेच्या विविध खात्यांच्या सर्व महत्त्वाच्या कार्यक्रमांचे / बाबींचे संगणकीकरण करण्यासाठी सॉफ्टवेअर सोल्युशनचा विकास / अंमलबजावणी करणे.</p>	<p>(एक) महापालिका खात्यांचे संगणकीकरण करण्यासाठी ई.आर.पी. सोल्युशन खालील क्षेत्रामध्ये कार्यान्वित करणे (अ) फायनान्स अँड अकाऊंटस् (ब) मटेरियल मॅनेजमेंट (क) ह्युमन रिसोर्सेस (ड) प्रोजेक्ट सिस्टीम्स (इ) फ्लीट अँड वर्कशॉप मॅनेजमेंट (फ) सिटिजन्स पोर्टल आणि वॉर्ड मॅनेजमेन्ट (दोन) बायोमेट्रिक अॅक्सेस कार्यप्रणाली कार्यान्वित करणे व परिरक्षण करणे. (तीन) जी.पी.एस. सिस्टीमवर आधारित व्हेहिकल्स ट्रॅकिंग सिस्टिमचा वापर करून घन कचरा वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर चांगल्या प्रकारे नियंत्रण व देखरेख ठेवणे. (चार) जिऑग्राफिकल इन्फरमेशन सिस्टीमची अंमलबजावणी. (पाच) पी.टॅक्स, अॅक्वा,बॉस या प्रणालींचा अवलंब करून महसूल संकलन यंत्रणेची दर्जोन्नती करणे.</p>	<p>१११.५०</p>

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ महानगरपालिकेची सर्व कार्यालये आणि आस्थापना यांना जोडणारे भक्कम वाईड ऐरीया नेटवर्क स्थापन करणे.	(एक) माहिती तंत्रज्ञान कक्षासाठी स्थापत्य, विद्युत कामे, फर्निचर, वातानुकूलन यंत्रणा यांसारख्या पायाभूत सुविधा पुरविणे आणि वरळी भांडार इमारतीमध्ये अभियांत्रिकी खात्यांना आणि डाटा सेंटरला सामावून घेणे.	३५.०१
	(दोन) प्राथमिक डाटा सेंटरचा विस्तार आणि डिझास्टर रिकव्हरी साईट स्थापन करणे. (तीन) संगणक नेटवर्क मार्फत महानगरपालिकेची सर्व विभाग कार्यालये मुख्यालयाला जोडणे.	वरील रु.१११.५० कोटींच्या तरतुदीमध्ये अंतर्भूत

४. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१५८.७१
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	६२.७८
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	२२१.४९

सुधार योजना

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

महानगरपालिकेने १९३३ साली ताब्यात घेतलेल्या पूर्वीच्या मुंबई सुधार विश्वस्त मंडळाच्या मालमत्ता आणि इतर संपादित केलेल्या मालमत्ता यांचे परिरक्षण करणे ही बाब प्रामुख्याने सुधार योजनेमध्ये अंतर्भूत आहे. सदर योजनेबाबतची कार्यवाही मालमत्ता खात्यामार्फत पार पाडण्यात येते.

२. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने ताब्यात घेतलेल्या / संपादित केलेल्या मालमत्तांचे योग्यप्रकारे परिरक्षण करणे आणि नियोजनबद्ध पुनर्विकास करणे ही सुधार योजनेची महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- महापालिकेच्या मालमत्तांचा व इतर संपादित मालमत्तांचा पुनर्विकास करणे.
- बी.आय.टी. चाळी, अर्धपक्क्या छपऱ्या आणि महापालिका सदनिका यांच्या दुरुस्त्या आणि परिरक्षण करणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

		(रुपये कोटीत)
भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ महापालिकेच्या मालमत्तांचा व इतर संपादित मालमत्तांचा पुनर्विकास करणे.	महापालिका कर्मचाऱ्यांच्या विविध निवासस्थानांचे बांधकाम आणि पुनर्बांधकाम करणे.	१२.९५
➤ बी.आय.टी. चाळी, अर्धपक्क्या छपऱ्या आणि महापालिका सदनिका यांच्या दुरुस्त्या आणि परिरक्षण करणे.	(एक) बी.आय.टी. चाळी, अर्धपक्क्या छपऱ्या, संपादित मालमत्ता आणि महापालिका वसाहती यांच्या विशेष दुरुस्त्या व पुनर्विकास करणे. (दोन) चाळी, अर्धपक्क्या छपऱ्या यांच्या दुरुस्त्या, पाण्याचे पंप बदलणे, रिवायरिंगची कामे करणे इत्यादींसह गरीब वर्गातील लोकांच्या मोडकळीस आलेल्या घरांच्या व्यापक दुरुस्त्या करणे.	७२.७१

४. अपेक्षित परिणाम :

- महापालिकेच्या मोडकळीस आलेल्या मालमत्तांचा विकास नियंत्रण नियमावलीच्या नियम क्र. ३३(७), ३३(८), ३३(९) मधील तरतुदीनुसार पुनर्विकास केल्यामुळे समाजामधील गरीब वर्गाला चांगल्या प्रकारची निवासस्थाने पुरविली जातीलच परंतु महापालिकेला मोठ्या संख्येने प्रकल्पबाधीत व्यक्तींसाठी निवासस्थानेही उपलब्ध होतील. परिणामी रस्ता रुंदीकरणाच्या प्रकल्पांसह अनेक प्रकल्प त्वरेने निकालात काढण्यासाठी प्रशासनाला मदत होईल.
- महापालिकेच्या धोकादायक इमारतींचे संरक्षण होईल.

ॡ. सन २००ॢ-०१ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	ॢॡ.ॢॢ
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	११२.७१
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	११ॢ.३७

गलिच्छ वस्ती सुधारणा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

महानगरपालिका/ शासन आणि खाजगी जमिनींवरील अधिसूचित गलिच्छ वस्त्यांमधील नागरी सुविधांमध्ये सुधारणा करण्याच्या अनेक उपाययोजना गलिच्छ वस्ती सुधार योजनेअंतर्गत पार पाडल्या जातात.

२. शहरातील गरीब जनतेला आरोग्यकारक पर्यावरण आणि उच्च दर्जाच्या नागरी सुविधा उपलब्ध करून देणे, ही गलिच्छ वस्ती सुधार योजनेची महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- अधिसूचित गलिच्छ वस्त्यांमधील मूलभूत नागरी सुविधांमध्ये सुधारणा.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

		(रुपये कोटीत)
भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ अधिसूचित गलिच्छ वस्त्यांमधील मूलभूत नागरी सुविधांमध्ये सुधारणा.	(एक) विविध गलिच्छ वस्त्यांमधील धुण्याच्या जागा, पाणी पुरवठ्याची व्यवस्था तसेच शौचकूपांच्या मुख्य दुरुस्त्या यासह सिमेंट काँक्रीटच्या मार्गिका, रस्ते, बंदिस्त गटारे, प्रकाश व्यवस्था, स्वच्छतेच्या सोयी यासारखी संकीर्ण कामे करणे.	१२५.३६
	(दोन) विविध गलिच्छ वसाहतींमधील ए.पी. ब्लॉक्स / पी.एस.सी. ब्लॉक्स यांच्या सेप्टिक टँकच्या दुरुस्त्या आणि त्यामधील मल काढणे तसेच संलग्न कामे करणे.	१७.७५
	(तीन) प्रिपेड कार्डाधारित जलमापके आणि जलजोडण्या पुरविणे.	१०.००
	(चार) गलिच्छ वस्तीमधील बंच कनेक्शन्स काढणे.	१०.००
	(पाच) गलिच्छ वस्तीमधील पाणी पुरवठा नेटवर्कची सुधारणा / दर्जोन्नती.	१०.००

४. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

		(रुपये कोटीत)
अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज		६०.३६
ब) महसुली अर्थसंकल्प अंदाज		२००.२०
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)		२६०.५६

करनिर्धारण व संकलन

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मालमत्ता कर आणि जकात हे मुंबई महानगरपालिकेच्या उत्पन्नाचे प्रमुख स्रोत आहेत. करनिर्धारण व संकलन खात्यामार्फत बृहन्मुंबईतील मालमत्तांवरील मालमत्ता कराचे व मुंबईत येणाऱ्या मालावरील जकातीचे संकलन केले जाते. ह्या स्रोतांपासून मिळणाऱ्या उत्पन्नामध्ये वाढ करण्यासाठी शक्य ते सर्व प्रयत्न करित असताना या व्यवहारातील पारदर्शकता आणि जनतेच्या सोयी याकडे दुर्लक्ष करून चालणार नाही.

२. महानगरपालिकेची मालमत्ता करांचे निर्धारण आणि संकलनाची प्रक्रिया सुसंगत आणि पारदर्शक करणे जेणेकरून करदात्यांना कर भरणा करण्यासाठी उत्साहित केले जाईल व प्रोत्साहन मिळेल आणि कर चुकवेगिरीलाही आळा बसेल ही या क्षेत्रातील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. यासाठी खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- नियमित व वेळेवर कर भरण्यासाठी करदात्यांना उत्तेजन देणे.
- वादग्रस्त प्रकरणांमध्ये अडकलेली रक्कम मिळविण्यासाठी अशी प्रकरणे लवकर निकालात काढणे.
- प्रशासकीय कार्यक्षमता आणि नागरिकांना पुरविण्यात येणाऱ्या सोयी यामध्ये वाढ करण्यासाठी जकात नाक्यांवरील सुविधांची दर्जोन्नती करणे.
- करनिर्धारण व संकलनाची प्रक्रिया तर्कसंगत आणि पारदर्शक करणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

		(रुपये कोटीत)
भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ नियमित व वेळेवर कर भरण्यासाठी करदात्यांना उत्तेजन देणे.	(एक) सर्व मूल्यनिर्धारित मालमत्तांच्या मालकांसाठी/ कायदेशीर रहिवाशांसाठी करदाता कल्याण योजना.	१६.००
	(दोन) "अली बर्ड" इन्सेटीव्ह स्कीम.	५.००
➤ वादग्रस्त प्रकरणांमध्ये अडकलेली रक्कम मिळविण्यासाठी अशी प्रकरणे लवकर निकालात काढणे.	(एक) मालमत्ता करनिर्धारणाची वादग्रस्त प्रकरणे सेटलमेंट अँडव्हायझरी बोर्डामार्फत न्यायालयीन बाह्य समझोत्याद्वारे लवकर निकालात काढणे.	१.००
	(दोन) पूर्व आणि पश्चिम उपनगरांमध्ये मालमत्ता करांच्या संदर्भातील अपिल प्रकरणांची सुनावणी लवकर करून ती निकालात काढण्यासाठी अतिरिक्त लघुवाद न्यायालयांची स्थापना.	२.००
➤ प्रशासकीय कार्यक्षमता आणि नागरिकांना पुरविण्यात येणाऱ्या सोयी यामध्ये वाढ करण्यासाठी जकात नाक्यांवरील सुविधांची दर्जोन्नती करणे.	(एक) जकात नाक्यांवरील व्यवहाराचा कालावधी कमी करणे आणि जकात चुकवेगिरीला आळा घालण्याच्या दृष्टीकोनातून सुनियोजित आरेखने, येणाऱ्या वाहनांचे चलचित्रण व स्कॅनर्स, 'इन-मोशन' वजन काटे इत्यादींसारख्या आधुनिक उपकरणांचा वापर करून जकात नाक्यांची दर्जोन्नती/आधुनिकीकरण करणे.	१४८.३१
	(दोन) पूर्व द्रुतगती महामार्ग जकात नाक्याच्या विस्तारीकरणासाठी भराव भूमीजवळील भूखंडाचा विकास करणे.	८.००
	(तीन) मुंबई-पनवेल महामार्गावरील मानखुर्द जकात नाक्याजवळ प्रवेशद्वार बांधणे.	१.००
	(चार) पश्चिम द्रुतगती महामार्गावरील दहिसर जकात नाक्याजवळ प्रवेशद्वार बांधणे.	४.२२
	(पाच) मानखुर्द-पनवेल द्रुतगती महामार्गावरील जकात नाक्यालगतच्या जकात आणि निर्यात	३.००

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
	कार्यालयाला पाणी पुरवठा करणे.	
	(सहा) पूर्व द्रुतगती महामार्गावरील जकात नाका येथे आर.सी.सी.ची आवारभित्त बांधणे.	१.५४
	(सात) मुलुंड-ऐरोली लिंक रोड जकात नाक्यावर एक्स्पोर्ट यार्डचा विकास करणे.	३.३२
	(आठ) मुलुंड-ऐरोली लिंक रोड जकात नाक्यावरील बाहेरील मोकळ्या जागेचे कॉंक्रीटकरण करणे.	५.२५
	(नऊ) एक्स्पोर्ट यार्डसह मुंबई-पनवेल महामार्गावरील जकात नाका येथे आर.सी.सी.ची आवारभित्त बांधणे.	२.८६
➤ करनिर्धारण व संकलनाची प्रक्रिया तर्कसंगत आणि पारदर्शक करणे.	मालमत्तांचा जीआयएस सर्व्हे आणि मालमत्तांचे मॅपिंग करणे.	१८.००

४. अपेक्षित परिणाम :

- नियमित व वेळेवर कर भरण्यासाठी करदात्यांना प्रोत्साहन दिल्यामुळे आणि अपिल प्रकरणांची त्वरित सुनावणी करून ती लवकर निकालात काढण्यासाठी पूर्व व पश्चिम उपनगरांमध्ये अतिरिक्त लघुवाद न्यायालयांची स्थापना केल्यामुळे मालमत्ता करांची थकबाकी कमी होऊन कर महसुलात वाढ होईल.
- प्रशासकीय कार्यक्षमता वाढल्यामुळे जकातीपासूनच्या महसुलात वाढ होईल आणि जकात चुकवेगिरीला आळा बसेल.
- जकात नाक्यावर वाहतूकदारांना जकात भरण्यासाठी लागणाऱ्या वेळेत घट होईल.

ॡ. सन २००ॢ-०१ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१७१.६६
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२११.६३
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	३९१.२९

विकास आराखडयाची अंमलबजावणी

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबईच्या विकासासाठी नियोजन आराखडयात रस्ता बांधणे व रुंदीकरण, उद्याने, मंडया, खुली नाटयगृहे इत्यादींसारख्या विविध हेतूसाठी भूखंड राखून ठेवलेले / आरक्षित केलेले असतात. महानगरपालिकेचे विकास नियोजन खाते विविध सार्वजनिक उद्दिष्टांसाठी आरक्षित भूखंड संपादन करण्याचे काम पार पाडते व त्याद्वारे नियोजन आराखडयाची उद्दिष्टे साध्य करण्याचा प्रयत्न करते.

२. मंजूर झालेल्या विकास आराखडयानुसार मुंबईचा नियोजनबद्ध विकास करणे ही या क्षेत्रातील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती असून त्यासाठी खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- विकासाच्या अग्रक्रमांनुसार करावयाच्या विविध सार्वजनिक प्रयोजनार्थ मुंबईतील राखीव भूखंडांचे संपादन.
- चांगल्या इमारत बांधकाम पध्दतींना उत्तेजन.
- विकास नियोजन खात्याच्या संपूर्ण कामकाजामध्ये अधिक गतिमानता व पारदर्शकता आणणे.
- विकास नियंत्रण नियमावली आणि इतर संबंधित सर्व वैधानिक तरतुदींच्या काटेकोर अंमलबजावणीची खातरजमा.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

		(रुपये कोटीत)
भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ विकासाच्या अग्रक्रमांनुसार करावयाच्या विविध सार्वजनिक प्रयोजनार्थ मुंबईतील राखीव भूखंडांचे संपादन.	(एक) रस्त्यांवरील चिंचोळेपण (बॉटल नेक) काढण्यासाठी भूमी संपादन.	} २१६.७८
	(दोन) क्रीडांगणे, मैदाने, खुले नाट्यगृह इत्यादीकरिता भूखंड संपादन.	
	(तीन) महानगरपालिका मंडयांच्या बांधकामाठी भूखंड संपादन.	
	(चार) शाळा, रुग्णालये याकरिता भूखंड संपादन.	
➤ चांगल्या इमारत बांधकाम पध्दतींना उत्तेजन.	(एक) इको-हाऊसिंग कार्यक्रमाची अंमलबजावणी.	०.३५
	(दोन) इको-हाऊसिंग कार्यक्रमांतर्गत मालमत्ता कराच्या हिश्याची परतफेड.	५.००
	(तीन) इको-हाऊसिंग कार्यक्रमांतर्गत विकास आकारांच्या हिश्याची परतफेड.	०.०५
➤ विकास नियोजन खात्याच्या संपूर्ण कामकाजामध्ये अधिक गतिमानता व पारदर्शकता आणणे.	(एक) इमारत प्रस्ताव परवानग्या व विकास आराखडा यांच्या अभिलेखांचे डीजीटायझेशन.	२.००
	(दोन) इमारत प्रस्तावांची ऑटो डीसीआर आणि बीपीएएमएस सॉफ्टवेअरच्या अंमलबजावणीमार्फत ऑटो स्क्रुटीनी.	२.००
	(तीन) विकास आराखड्याची सुधारणा.	५.००

४. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

		(रुपये कोटीत)
अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज		२३२.५०
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज		१७.५८
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ व ब)		२५०.०८

सुरक्षा सेवा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे स्वतःचे सुरक्षा खाते असून हे खाते महानगरपालिकेच्या विविध महत्त्वाच्या आस्थापना आणि कार्यालये यांची सुरक्षा करते.

२. महापालिका इमारती, कार्यालये, रुग्णालये, उद्याने, तलाव, धरणे इत्यादीसारख्या महापालिकेच्या मालमत्तांची संपूर्णतः सुरक्षा करणे, ही महापालिका सुरक्षा सेवांसाठीची महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यानुसार खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- महानगरपालिका मालमत्तांची सुरक्षितता वाढविणे.
- सुरक्षा दलाच्या कर्मचारीवर्गाच्या क्षमतेमध्ये वाढ करणे.

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

		(रुपये कोटीत)
भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ महानगरपालिका मालमत्तांची सुरक्षितता वाढविणे.	(एक) सुधारित संनिरीक्षणासाठी महापालिकेची महत्वाची कार्यालये आणि रुग्णालयांमध्ये सीसीटीव्ही / डीव्हीआर सिस्टीम बसविणे.	४.९०
	(दोन) मुख्यालय तसेच विभाग कार्यालये इत्यादींमध्ये डोअर फ्रेम मेटल डिटेक्टर मशिन्स बसविणे.	०.२७
	(तीन) सुरक्षा अधिकाऱ्यांची क्रियाशीलता वाढविणे व त्यांना त्यांच्या नियंत्रणाखालील कर्मचाऱ्यांवर निकट पर्यवेक्षण करणे शक्य व्हावे यासाठी जीपगाड्यांची खरेदी.	
	(चार) सुरक्षा चौक्यांचे बांधकाम.	०.४८
	(पाच) एक्स-रे बॅगेज इन्स्पेक्शन सिस्टिमची खरेदी.	
	(सहा) व्हेईकल सर्चिंग मिरर्सची खरेदी.	०.०३
➤ सुरक्षा दलाच्या कर्मचारीवर्गाच्या क्षमतेमध्ये वाढ करणे.	(एक) फायरिंग कौशल्याची दर्जोन्नती करण्यासाठी भांडुप संकुल प्रशिक्षण केंद्र येथे फायरिंग रेंज सेंटरचे बांधकाम.	०.११
	(दोन) फायरिंग सरावासाठी शूटर ट्रेनिंग सिस्टिमची खरेदी.	०.१०
	(तीन) बँड पथकाकरिता आधुनिक वाद्यसामग्रीची खरेदी.	०.१०

४. सन २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	६.७१
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	८९.४९
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	९६.२०

**HIGHLIGHTS OF THE PROPOSED BUDGETARY
PROVISIONS AND EXPECTED OUTCOMES**

Storm Water Drainage

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

It is an obligatory duty of the Corporation to maintain and clean drains and drainage works as per Section 61(a) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888.

2. The targetted key outcome in the area of Storm Water Management is *quick and efficient drainage of storm water so as to avoid water logging and consequent inconvenience to the citizens.* The focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Upgrading the existing SWD network to cater to a rainfall intensity of 50mm/hour.
- Creating pumping capacity to pump out excess storm water.
- Widening/Desilting and removal of obstructions from major/minor nallas/drains.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Upgrading the existing SWD network to cater to a rainfall intensity of 50mm/hour.	(i) Construction/ reconstruction/ improvement/ remodelling/ training/ widening of Storm Water Drains - BRIMSTOWAD Project Works - Works other than BRIMSTOWAD Project Works.	566.01 443.36
	(ii) Repairs of collapsed walls on nallas and collapsed portions of culverts.	10.69
	(iii) Converting pipe culverts into box culverts, remodelling of existing culverts.	3.50
➤ Creating pumping capacity to pump out excess storm water.	Setting up of storm water pumping stations (BRIMSTOWAD Project Works).	260.00
➤ Widening/Desilting and removal of obstructions from major/minor nallas/drains	(i) General civil repairs - S.W.D.	102.97
	(ii) Desilting of arch drains, box drains, dhapa drains, nallas in the City and the Suburbs.	45.00
	(iii) Widening, training and desilting of Mithi river within the jurisdiction of the M.C.G.M. and other rivers/nalla systems in Brihanmumbai as per the recommendations of the Brimstowad Report, the Fact Finding Committee, appointed by the State Govt. and the C.W.P. & R.S.	150.91
	(iv) Rehabilitation of project affected persons.	79.00

4. Expected Results :

- Minimizing risk of floods in Grant Road, Mumbai Central, Tardeo, Lal Baug, Kurla, Kalina, Bandra-Kurla Complex, Saki Naka, Air India Colony, L.B.S. Road, Marol Military Colony, Versova, Goregaon, Kandivali, Borivali, Dahisar etc. areas, following installation of storm water pumping stations.
- Development of Mithi river and other rivers like Dahisar river / Poisar river, along with widening and training and thorough desilting so as to minimise the chances of flooding in these areas.
- Desiltation of about 335 kms of drains will improve their carrying capacity.
- Upgradation of approximately 40 kms of storm water drains in accordance with 50 mm / per hour rainfall criteria so as to reduce water logging.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs.in crores)

a)	Capital Budget Estimates	1513.47
b)	Revenue Budget Estimates	271.70
	Total Budget Provision proposed (a + b)	1785.17

Roads, Traffic and Bridges

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per Section 61 (m) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, it is an obligatory duty of the Corporation to construct, maintain, alter and improve public streets, bridges, causeways and the like and to also take other measures for ensuring safe and orderly passage of vehicular and pedestrian traffic on roads.

2. Since Mumbai city aspires to become a world class city, the targetted key outcome here is a *road infrastructure of international standards, that ensures smooth movement of vehicular and pedestrian traffic*. Accordingly, the focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Preparing roads of International standards with improved riding quality, using appropriate design standards and modern technology.
- Construction of new footpaths for the convenience of pedestrian traffic.
- Improving the aesthetic appeal of the city roads.
- Upgradation of traffic system and development of traffic islands.
- Development of public parking places.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Preparing roads of International standards with improved riding quality, using appropriate design standards and modern technology.	(i) Constructing cement concrete roads.	411.61
	(ii) Construction of new high quality asphalt roads, repairs of existing roads as per the report of the Standing Technical Advisory Committee.	} 494.95
	(iii) Widening and improvement of various roads.	
	(iv) Widening of roads in the City by adding setback lands.	
	(v) Raising and lowering of Chambers/manholes on the different roads for smooth riding quality.	3.00
➤ Construction of new footpaths for the convenience of pedestrian traffic.	(i) Construction/reconstruction and improvement of footpaths in Greater Mumbai.	21.20
	(ii) Repairs to sea walls in Brihanmumbai.	12.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Improving the aesthetic appeal of roads.	(i) Beautification and landscaping of major roads and traffic islands in the city and the suburbs.	6.55
	(ii) Development of Heritage Walk in Heritage precincts with distinct signage, footpaths, street furniture, street light.	2.00
➤ Upgradation of traffic system and development of traffic islands.	(i) Providing and maintaining traffic signals at various junctions, providing road dividers to avoid traffic jam.	} 7.55
	(ii) Maintaining street lighting system and providing direction boards.	
	(iii) Providing street furniture.	1.00
	(iv) Construction of bridges and subways for crossing the road as well as repairs and improvements.	274.16
	(v) Works related to Area Traffic Control etc. under M.U.T.P.	38.00
	(vi) Setting up of Variable Messaging System.	5.00
➤ Development of public parking places.	Preparation of Master Plan for development of public parking places in Brihanmumbai.	5.00

4. Expected Results :

- 150 km of Asphalt roads, based on improved design, will last longer and there will be substantial saving in the expenditure on road maintenance in future.
- 80 km of longer lasting cement concrete roads, mostly in water logging prone areas would be constructed.
- Creation, construction and improvement of footpaths would considerably improve pedestrian traffic.
- Due to Construction of new Bridges and F.O.B.s, there will be reduction in the number of accidents and less obstruction for vehicle drivers.
- Control and streamlining of traffic will be facilitated by road dividers, direction / signage boards.
- Control and streamlining of traffic will be facilitated by using modern traffic signal systems like Variable Messaging System (V.M.S.), Area Traffic Control (A.T.C.) etc.
- Heritage walk will create greater awareness about Heritage Buildings and more and more tourists will be attracted towards Heritage Buildings and Heritage precincts.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	
	1) Asphalt Roads	499.95
	2) Footpaths	21.20
	3) Cement Concrete Roads	411.61
	4) Traffic Operation	66.52
	5) Bridges	274.15
	6) Others	15.36
	Total (a)	1288.79
b)	Revenue Budget Estimates	
	1) Roads and Traffic Operation	478.66
	2) Bridges	3.98
	Total (b)	482.64
	Total Budget provision proposed (a+b)	1771.43

Water Supply

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

One of the main functions of the MCGM as per Section 61(b) of the MMC Act 1888 is to construct, operate and maintain the entire water supply system to provide pure and clean water to the citizens in Mumbai. In the context of augmenting the water supply to Mumbai for meeting its rising demand, the Water Supply Project Department has the responsibility of taking up projects like the III-A Mumbai Water Supply Project and the Middle Vaitarna Water Supply Project, etc., taking into consideration the recommendations of the Committee set up by the State Govt. under the Chairmanship of Dr. M.A. Chitale. The Hydraulic Engineer's Department, on the other hand, is responsible for operation, maintenance and management of the entire water supply system, including fixing and recovery of user charges.

2. The targetted key outcomes in the water supply sector are, therefore, *clean, potable water in sufficient quantity to all the citizens and an energy efficient water production and delivery system.* In this connection, the following thrust areas have been identified :

Thrust Areas

- Augmentation of Water Sources.
- Expansion and strengthening of Water Delivery System.
- Reducing non-revenue water.
- Effective demand management measures.
- Improving quality of water by minimizing contamination.
- Efficient use of energy with a view to reducing operating costs and responding to the threat of global warming.
- Improving the infrastructure and ambience at various water supply installations.
- Contributing to enhancement of the aesthetic appeal of Mumbai.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year

(Rs.in crores)			
Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2008-09
➤ Augmentation of Water Sources	<u>IIIA Water Supply Project</u>	W.S.P.	
	(i) Construction of 455 MLD capacity Water Treatment Plant at Panjrapur is completed and commissioned.		13.00
	(ii) P/L 3000 mm.dia. (6km.) M.S.W.M. from Mulund-Goregaon Link Road Eastern Express Highway Junction to Tagore Nagar, Vikhroli (E) Phase-I.		43.36
	(iii) P/L 3000 mm. dia. water main between Tagore Nagar, Vikhroli (E) and Amar Mahal - Phase-II.		86.13
	(iv) P/L 1800 mm. dia./1500 mm. dia./1200 mm. dia. water mains from Charkop Tunnel (nearing completion).		5.07
	(v) Civil works at Pumping Stations at Pise & Panjrapur (nearing completion).		1.63
	(vi) Electrical & Mechanical works at the Pumping Plants at Panjrapur along with electrical & mechanical works at the Pumping Plants at Pise (nearing completion).		3.85
	<u>IV Mumbai Water Supply Project</u>	W.S.P.	
	(i) Construction of Middle Vaitarna Dam.		215.00
	(ii) Construction of approach roads at Dam site & bridges.		4.15

(Rs.in crores)

(iii)	Construction of offices, colonies & allied infrastructure at Dam site.		1.00
(iv)	Payment to the Forest Department.		0.46
(v)	Rehabilitation of Project Affected Persons.		2.30
(vi)	Consultancy charges of the Central Design Organisation (CDO) Nashik, a division of Irrigation Deptt. Govt. of Maharashtra for preparation of the design for the dam, the cost estimates, the draft tenders and for carrying out the related detail engineering studies for these works.		3.00
(vii)	Conveyance System for Middle Vaitarna Project - Providing & laying 3000 mm internal dia. M.S. water mains, including cement mortar lining from inside & allied works.		300.00
(viii)	Construction of Intake Tower at Modak Sagar and Shaft at Bell-Nalla and construction of Underground Tunnel in between.		70.40
(ix)	Construction of 900 MLD Water Treatment Plant with Chlorine Contact Tank at Bhandup. (Civil, Mech.& Elect. works)		100.00
(x)	Construction of 900 MLD Pumping Station, including Rising Main at Bhandup (Civil Works).		18.00
(xi)	Construction of Master Balancing Reservoir at Bhandup.		25.00
(xii)	Telecommunication works & electric power supply to Middle Vaitarna Project from MSEB .		18.98
(xiii)	New Chlorination Plant at Panjrapur.		1.30

(Rs.in crores)

	<u>Gargai/Pinjal Water Supply Project</u>	W.S.P.	
	Preparation of feasibility report for the Gargai/Pinjal Water Supply Projects proposed by the Expert Committee headed by Dr. M.A. Chitale.		1.94
➤ Expansion and strengthening of Water Delivery System	<u>Extension of Distribution Network</u>	H.E.	
	87 kms of water mains (4 kms. in City, 23 kms. in the Western Suburbs and 60 kms. in the Eastern Suburbs) are proposed to be laid.		84.50
	<u>Reconstruction of Reservoir</u>	W.S.P.	
	Work of reconstruction of Worli Hill Reservoir.		2.53
	<u>Tunnels</u>	W.S.P.	
	(i) Construction of Underground Tunnel from Malabar Hill Reservoir to Cross Maidan (costing Rs.102.14 crores).		46.00
	(ii) Construction of Underground Tunnel from Ruparel College to Maroshi (costing Rs.315.52 crores).		121.00
	(iii) Construction of Underground Tunnel from Veravali to Yari Road (costing Rs.187.14 crores).		60.00
	(iv) Construction of Underground Tunnel from Gundavali to Bhandup.		70.00
	<u>Rehabilitation of old water mains</u>	W.S.P.	
	Work of laying 2750 mm. dia. M.S. water mains in place of existing Tansa [East & West], 1800 mm. dia. water mains between Tansa to Tarali (feasibility report is under preparation).		100.00

(Rs.in crores)

		H.E.	
	<u>Replacement & Rehabilitation of old pipelines</u>		
	The H.E.'s Department has taken up an ambitious programme in hand which involves replacement of small dia. Water Mains of about 171 kms. at a cost of Rs.98 crores and rehabilitation of 254 kms. of small dia. Water Mains at a cost of Rs.196 crores, along with replacement of some of the Trunk Mains, including replacement of some of the Sluice Valves, at a cost of Rs.92 crores. This programme is being implemented in two phases.		
	(i) Replacement of old pipelines		
	a) In the year 2006-07, under Phase-I, water mains of 60 kms. were replaced.		
	b) In the year 2007-08, under Phase-II, water mains of 64 kms. length were replaced.		
	c) In the year 2008-09, the balance work of replacing 47 kms. of water mains will be carried out.		110.42
	(ii) Rehabilitation of old pipelines		
	a) In the year 2006-07, under Phase-I, water mains of 50 kms. length were rehabilitated.		
	b) In the year 2007-08, under Phase-II, Water Mains of the length of 95 kms. were rehabilitated.		
	c) In the year 2008-09, the balance work of the rehabilitation of 109 kms. of Water Mains will be carried out.		53.15

(Rs.in crores)

<p>➤ Reducing non-revenue water</p>	<p>A multi-pronged programme is taken up under the banner of Sujal Mumbai Abhiyan, which aims at reducing the non-revenue water through a comprehensive Water Distribution Improvement Project [WDIP], to be implemented over 5 years under expert guidance, culminating in 24 x 7 water supply. The WDIP would be implemented with the help of :</p> <ul style="list-style-type: none"> a) a reputed Consultant who shall divide Mumbai into DMAs, conduct DMA-wise water audit and make recommendations for improving the water supply network and minimising non-revenue water, with a view to introducing 24 x 7 water supply in Mumbai in a phased manner. b) six zonal contractors who shall work under the guidance and supervision of the H.E.'s department and the aforesaid Consultant towards minimization of leakages, primarily in the tertiary network. 	<p>H.E.</p>	<p>87.00</p>
<p>➤ Effective demand management measures</p>	<p><u>Universal metering</u></p> <p>The MCGM has already decided to introduce Telescopic Rate Structure for the domestic users in order to regulate per capita consumption and to promote judicious use of water, for which it is necessary to have all the water meters in working condition. For this, it is proposed to install new meters on all water connections through reputed Agencies, which would also be responsible for operating, maintaining and reading them. Report from a Committee of Experts in this field has been received and accordingly tenders have been invited in 2008. Through this process, reputed agencies will be appointed for the City, the Western Suburbs & the Eastern Suburbs for supply, installation, operation, maintenance and subsequent reading of water meters on all water connections.</p>	<p>H.E.</p>	<p>120.00</p>

(Rs.in crores)

➤ Improving quality of water by minimising contamination	While replacement/rehabilitation of old, leaky pipelines itself is expected to minimise contamination, the H.E.'s Department is taking up the following additional measures to improve the quality of water.	H.E.	4.00
	(i) Electro-chlorination for providing booster dose of chlorine.		
	(ii) Use of Poly Aluminum Chloride.		
➤ Efficient use of energy with a view to reducing operating costs and responding to the threat of global warming	<u>Energy Audit</u>	H.E.	
	(i) The Energy Audit of water supply installations has been taken up with a view to reducing the electrical consumption and thereby the operational costs. The interim report of the Energy Audit Consultants has been received and is under scrutiny for actual implementation during 2008-09.		3.00
	(ii) Implementation of recommendations of Auditor.		
	<u>Hydro Electricity Generation</u>	W.S.P.	1.00
	Generation of hydro electricity from Middle Vaitarna Dam Project is envisaged the work of preparation of detailed report is entrusted to M/s Mott MacDonald & Company.		
➤ Improving the infrastructure and ambience at various water supply installations	(i) Improving access to Pise-Complex through concretisation of road from Pise to Panjrapur.	W.S.P.	24.00
	(ii) Improving the premises of Pise Pumping Station & Panjrapur Treatment Plant, built under IIIA Mumbai Water Supply Project.	W.S.P.	6.79
	(iii) Improvement of premises and facelifting of Bhandup, Panjrapur and Pise Complex.	H.E.	0.99

(Rs.in crores)

➤ Contributing to enhancement of the aesthetic appeal of Mumbai	(i) Creation of Theme-based Gardens under the guidance of a panel of eminent consultants (i) John Baptista Garden at Bhandarwada Hill Reservoir and (ii) Dr.Babasaheb Ambedkar Udyan at Powai is in progress.	H.E.	46.60
	(ii) Development of Gardens at Worli/Veravali Water Reservoirs and landscaping, beautification at Vehar Lake.		
	(iii) Beautification of Hanging Garden and Kamala Nehru Park and the surrounding areas.		
	(iv) Provide plantation, gardens, etc. to protect H.E.'s lands.		
	<u>Beautification of Powai Lake front</u>	H.E.	
It is proposed to complete the beautification of Powai Lake during 2008-09, which involves construction of a promenade between the lake boundary and Adi Shankaracharya Marg along with decorative street furniture and musical fountains.		3.00	

Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09

(Rs.in crores)

Department	Capital Budget	Revenue Budget	Total Budget
A) Water Operation	814.06	722.88	1536.94
B) Water Supply Project	1382.31	10.29	1392.60
Total - Budget provision proposed (A + B)	2196.37	733.17	2929.54

SEWAGE DISPOSAL

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

Under section 61 (a) of the MMC Act 1888, the MCGM is entrusted with the work of construction, operation & maintenance of a vast sewerage network comprising 49 pumping stations, 7 Waste Water Treatment Facilities and 1400 Km. of sewer lines. The responsibilities pertaining to sewage disposal are discharged by the following Departments :

- (i) Sewage Operation Department
- (ii) Sewage Project Department

While the Sewage Operation Department operates, maintains and manages the entire sewage disposal infrastructure, the Sewerage Project Department is responsible for laying new sewer lines and upsizing/replacement of the ageing sewers.

2. The targetted key outcomes in the sewage disposal sector are, therefore, *clean and hygienic city environment and an energy efficient sewage disposal system*. In this connection, the following thrust areas have been identified :

Thrust Areas

- Expansion of sewerage network.
- Rehabilitation and replacement of old sewer lines and pumping stations.
- Upgradation of sewage pumping stations for qualitative and quantitative improvements.
- Efficient use of energy with a view to reducing operating costs and responding to the threat of global warming.
- Improving the infrastructure and ambience at various sewage installations.
- Construction/repair and rehabilitation of public toilets and sanitary system in slum settlements.
- Contributing to enhancement of the aesthetic appeal of Mumbai.
- Recycling and reuse of waste water.
- Welfare measures for the staff involved in sewage operations.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in ensuing year

(Rs.in crores)			
Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2008-09
➤ Expansion of sewerage network	Under the Component-I of the MSDP (Stage-II, Priority Works), approved under the JNNURM by the Central Government, the following works are taken up :	S.P.	
	(i) Laying sewer lines of 5.95 K.M. by Micro Tunneling Method at 29 locations under MSDP Stage-II.		60.00
	(ii) Laying and upsizing sewer lines at 38 locations in Eastern and Western suburbs by pipe bursting method under MSDP Stage-II.		20.00
	(iii) Laying and upsizing of sewer lines at Area Sewer & New Sewer by Conventional Method, which also includes 12 New Works at various locations in Mumbai including lumpsum provisions under MSDP Stage-II.		53.33
	<u>Consultancy Services for M.S.D.P. Stage-II Works</u>	M.S.D.P.	
	(i) Consultancy services for MSDP (Stage-II Priority Works) - Detailed engineering & designing of works.		47.00
	(ii) Implementation of works recommended by M.S.D.P. (Stage-II) Consultants.		131.14
➤ Rehabilitation and Replacement of old sewer lines and pumping stations	<u>Replacement and Rehabilitation of sewer lines</u>	S.O.	
	(i) Rehabilitation of 5.8 km. of sewer line by using trenchless technology and 6.33 km., by using pipe bursting method in phase II.		10.73
	(ii) Rehabilitation of man-entry sewer line by using trenchless technology.		52.00
	(iii) Rehabilitation of non man-entry sewer line by using trenchless technology.		25.00
	(iv) Condition Assessment of 240 kms. of old sewer lines in ward A to E (i.e. Zone-I).		8.50
	(v) Condition assessment of old sewer lines in the wards under Zone-II.		5.00

(Rs.in crores)

➤ Upgradation of sewage pumping stations for qualitative and quantitative improvements	<u>Mechanical & Electrical Works at Sewage Pumping Stations</u>	S.P.	
	(i) Providing trash racks at 5 locations before admitting sewage, in the deep collector tunnel, leading to Bandra IPS & New Ghatkopar Ppg. Station Under M.S.D.P. (Stage-II).		7.00
	(ii) Electrical works at Globe Mill passage & Shimpoli Pumping Station and for augmentation.		0.96
	<u>ISO 9001-2000</u>	S.O.	
	To secure ISO 9001-2000 certification for the Pumping Stations and the Waste Water Treatment Plants in the Eastern & Western Suburbs for maintaining consistent quality standards.		1.10
	<u>Anti-flooding Measures for Uninterrupted Operation of Sewage Treatment Plants & Pumping Stations</u>	S.O.	
	To undertake anti-flooding measures at Waste Water Treatment Plants/Pumping Stations such as construction of compound walls, raising the height of panels, providing dewatering arrangement, providing water proofing, etc. in order to prevent ingress of storm water at various pumping stations.		0.50
➤ Efficient use of energy with a view to reducing operating costs and responding to the threat of global warming	<u>Energy Audit</u>	S.O.	
	(i) The Energy Audit of sewage disposal installations has been taken up with a view to reducing the electrical consumption and thereby the operational costs. The Report of the Energy Audit Consultants has been received and is under scrutiny for actual implementation during 2008-09.		9.90
	(ii) Implementation of the recommendations of Energy Auditors for improving energy efficiency of sewage installations.		

(Rs.in crores)

➤ Improving the infrastructure and ambience at various sewage installations	Landscaping, facelifting and improvement of premises of Colaba, Love Grove, Bandra, Versova, Bhandup and Ghatkopar Sewage Treatment Plants/Pumping Stations.	S.O.	13.50
➤ Construction/repair and rehabilitation of public toilets and sanitary system in slum settlements	<u>Slum Sanitation Programme</u>	M.S.D.P.	26.10
	The objective of Slum Sanitation Programme-II is to make available 35,000 additional toilets in the slums upto 2011. Out of this, works costing Rs.37.50 crores are currently under implementation.		
	<u>Retrofitting of Existing Slum Toilets</u>	M.S.D.P.	20.00
Toilet blocks constructed by MHADA, MCGM and other agencies are not in good condition because of lack of proper maintenance and are lying unused. It is, therefore, proposed to take them over, carry out the work of retrofitting/revival of such existing toilet blocks and to hand over the same to the local Community Based Organisations [CBOs] for day to day operation and maintenance, by inviting Expression of Interest.			
➤ Contributing to enhancement of the aesthetic appeal of Mumbai	(i) Landscaping, beautification and development of Gardens at Dadar Pumping Station.	S.O.	24.58
	(ii) To set up an Art & Craft Centre at the LGP to showcase art & culture of Maharashtra.		15.00
➤ Recycling and reuse of waste water	To install Pilot Recycling Plants at Bhandup/Ghatkopar WWTF.	S.O.	5.00
➤ Welfare measures for the staff involved in sewage operations	While cleaning the sewage network, the employees are exposed to hazardous conditions. It is, therefore, proposed to establish a Welfare Fund for granting financial assistance to the family of any employee who unfortunately dies while in service.	S.O.	0.50

Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09

(Rs.in crores)

Department	Capital Budget	Revenue Budget	Total Budget
A) Sewerage Operation	237.02	385.12	622.14
B) Sewerage Project	237.44	11.06	248.50
C) Mumbai Sewage Disposal Project	271.15	3.83	274.98
Total - Budget provision proposed (A + B)	745.61	400.01	1145.62

Health and Medical Services

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per section 61(g) and (gg) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, taking measures to prevent and check spread of dangerous diseases, establishing as well as maintaining public hospitals, dispensaries and maternity homes and carrying out other measures necessary for maintenance of public health are obligatory duties of the M.C.G.M. The Corporation is determined to provide high quality medical and public health services to the citizens through its 3 major hospitals, 5 specialized hospitals, 16 peripheral hospitals, 162 dispensaries and 168 health posts.

2. The targetted key outcomes for the Health and Medical services are as follows –

- (a) *Health for all, through efficient primary, secondary and tertiary health care infrastructure and services, providing preventive, promotive and curative health care to all the citizens across Mumbai; and*
- (b) *Efficient medical education system to augment the pool of trained doctors.*

The focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Controlling and preventing Epidemics and other infectious diseases.
- Strengthening of municipal health care infrastructure.
- Implementation of National Health Programmes.
- Development and upgradation of cemeteries.
- Expansion and upgradation of Municipal Medical Teaching Institutions.
- Social Welfare Measures.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Controlling and preventing Epidemics and other infectious diseases	(i) Purchase of insecticides and equipments for vector control.	54.91
	(ii) Implementing fogging programme effectively to reduce mosquitoes.	
	(iii) Purchase of medicines and instruments for prevention, treatment and control of infectious diseases.	
➤ Strengthening of Municipal Health Care Infrastructure (a) <u>Primary Health Care.</u>	(i) Repairs/addition/alteration to the existing Health Posts, construction of new Health Posts and purchase of furniture, instruments etc. under I.P.P.-V in Brihanmumbai Mahanagarpalika.	6.15
	(ii) Upgradation of Public Health institutions, dispensaries and construction of Regional Health Center.	20.00
	(iii) Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing / fixing signage at various dispensaries, health posts and municipal maternity homes.	2.50

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
(b) <u>Secondary Health Care.</u>	(i) Construction of “Arogya Bhavan” in the premises of Kasturba Hospital.	2.00
	(ii) Upgradation of Maternity Homes	14.90
	(iii) Upgradation of Peripheral Hospitals - Facelift of OPDs of important Peripheral Hospitals viz. Rajawadi Hospital, K.B. Bhabha Hospital (Kurla), Bhabha Hospital (Bandra), V.N. Desai Hospital (Santacruz).	7.54
	- Upgradation and expansion of Smt.M.T. Agarwal Hospital (Mulund, West) upto 525 bed capacity.	0.50
	- Redevelopment of Kandivali Centenary Hospital, Kandivali (West)	30.00
	- Redevelopment of Bhagawati Hospital Complex	4.50
	- Reconstruction of R.N. Cooper Hospital	20.00
	- Construction of new building for Centenary Hospital, Govandi	0.50
	- Purchase of medical equipments to establish Neurology Department in Bhagawati Hospital and Rajawadi Hospital	0.90
	- Purchase of Medical equipments for emergency services wards at K.B. Bhabha Hospital, Bandra, Bhagavati Hospital and Rajawadi Hospital.	8.34
	- Starting C.T. Scan services at Bhagwati Hospital Borivali, Rajawadi Hospital Ghatkopar, V.N.Desai Hospital Santacruz.	6.39
	- Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing / fixing signage at various peripheral Municipal Hospitals	3.20

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
	(iv) Upgradation of Specialized Hospitals - Comprehensive repairs / Restoration of E.N.T. Hospital (Heritage Building)	0.73
	- Major Repairs / Upgradation of G.T.B. Hospitals	3.00
	- Major repairs / Upgradation of Acworth Leprosy Hospital	2.00
	- Upgradation of Auditorium, construction of new building for offices in the compound of Kasturba Hospital and improvement of Kasturba Hospital Campus	9.95
	- Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing/fixing signage at various specialized Municipal Hospitals	1.30
(c) <u>Tertiary Health Care</u> –	K.E.M. Hospital	
	- Modernisation and Upgradation of K.E.M. Hospital	15.00
	- Providing Digital Radiology Services to Radiology Department.	9.00
	- Comprehensive repairs/restoration of K.E.M Hospital main building (Heritage Building)	10.00
	- Upgradation of Plasma Centre	5.00
	- Purchase of Plant & Machinery	33.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
	L.T.M.G. Hospital - Construction of additional 3 rd , 4 th and 5 th floors over the new O.P.D. and Mortuary building. - Purchase of the M.R.I. machine. - Work of giving face-lift to the OPD of L.T.M.G. Hospital building. - Purchase of C.T. scan machine. - Purchase of D.S.A. machine. - Purchase of Flexible Ureteroscope - Purchase of Plant & Machinery	12.00 11.00 0.05 4.00 6.00 1.00 9.80
	B.Y.L. Nair Hospital - Work of giving face-lift to the OPD of B.Y.L. Nair Hospital building - Construction of new building by demolishing of dilapidated buildings / structures. - Purchase of M.R.I. machine. - Purchase of Plant & Machinery Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing /fixing signage at major Municipal Hospitals	16.00 1.00 7.00 5.41 3.58

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Implementation of National Health Programmes.	(i) Pulse Polio Immunization Programme.	10.76
	(ii) National Anti Malaria Programme.	} 20.64
	(iii) Family Welfare Programme.	
	(iv) Revised National Tuberculosis Control Programme.	
	(v) National Vector borne Disease Control Programme.	
	(vi) Blindness Control Programme.	
	(vii) Animal Birth Control Programme (Dog Control through N.G.O.).	
➤ Development and upgradation of cemeteries.	(i) Development and improvement of cemeteries	14.45
	(ii) Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing/fixing signage at various Municipal cemeteries.	2.50
➤ Expansion and upgradation of Municipal Medical Teaching Institutions.	(i) Construction of new buildings for students' hostels, Cardiac-and-Neuro-Science Centre and other activities in G.S. Medical College.	7.79
	(ii) Comprehensive repairs / Restoration of the G.S. Medical College building (Heritage Building)	20.00
	(iii) Construction of new students hostel building for students of Nair Hospital Dental College	5.00
	(iv) Purchase of Digital 300 MA extra oral heavy body machine for Nair Hospital Dental College	0.50
	(v) Purchase of Digital OPG machine for Nair Hospital Dental College	1.00
➤ Social Welfare Measures.	(i) Providing artificial limbs to physically handicapped women and children below 14 years	1.28
	(ii) Providing artificial limbs to physically handicapped backward class persons.	3.00

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	490.82
b)	Revenue Budget Estimates	1038.66
	Total Budget provision proposed (a+b)	1529.48

Education

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per section 61 (q) of Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, Primary education is an obligatory duty of the Corporation. This responsibility is discharged by the Education Department of Brihanmumbai Mahanagarpalika. Brihanmumbai Mahanagarpalika has been constantly trying to improve the standard of education in municipal schools as well as to enhance the level of infrastructural facilities to ensure educational progress of school children and to ultimately reduce the drop-out rate of students as well as improve enrollment of new students in the municipal schools. The Primary Education is based on the text books, course curriculum, programme, schedule and guide lines, prescribed and approved by the State Government from time to time.

2. The targetted key outcome in education sector is universal primary education through an efficient municipal education system. The focus in this sector is on the following thrust areas :

Thrust Areas

- Improvement in the standard/quality of education in municipal schools.
- Welfare measures for the municipal students.
- Strengthening and upgradation of school infrastructure.
- Supporting private institutions in the field of primary education so as to ensure universalization of primary education.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provision
<p>➤ Improvement in the standard/quality of education in municipal Schools</p>	<p>The following activities & programmes are proposed to be undertaken in order to improve the standard of education in municipal schools.</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) To open 84 Mumbai Public Schools for imparting primary education in English medium. 32 schools were started during 2007-08. (ii) To appoint outside agencies for comprehensive housekeeping including cleaning and security in Municipal Schools. (iii) To provide facilities such as Computer Laboratory, Language Development Project, modern furniture, sports material, etc. in municipal schools. (iv) Computer education to the students. (v) Organization of Balkotsav, Rallies, Camps, etc. (vi) Training to Municipal Teachers (vii) Organization of Parents-Teachers' meeting. (viii) Pest Control in municipal school buildings. (ix) To secure I.S.O. certification for municipal schools. 	<p>41.21</p>
<p>➤ Welfare measures for the municipal students.</p>	<ul style="list-style-type: none"> (i) To provide free uniform, text books, note books, school bag, water bag, tiffin box, shoes and socks, etc. to all the students in all the municipal schools. (ii) To provide flavoured milk to all the students in all the municipal schools (iii) School feeding programme. (Mid-day Meal Programme) (iv) School Health Programme involving regular health checkups for school children. (v) Physical education, sports facilities and excursion for school children. (vi) Scout / Guide and Physical Training (vii) Incentive to girl students attending municipal primary schools. (viii) To provide calendar to all municipal schools and diary to all the students. (ix) To open a Child Right Cell in municipal schools. (x) Scholarship to Backward Class students passing S.S.C. Exam for further education. (xi) Scholarship to Backward Class students passing H.S.C. Exam for professional and technical courses. 	<p>225.86</p>

		(Rs. in crores)
Thrust Areas	Activities	Provision
➤ Strengthening & upgradation of school infrastructure.	In accordance with the recommendations of 'Dhanuka Committee', constituted as per the orders of Hon'ble High Court Mumbai, the following works are proposed to be undertaken during the financial year 2008-09 to upgrade the school infrastructure in Mumbai. (i) Construction of new school buildings. (ii) Construction of additional class rooms, repairs / re-construction of school buildings, including mechanical and electrical works, water proofing treatment, additional facilities for drinking water, construction of compound walls, repairs of sanitary blocks, etc. of 179 identified school buildings.	} 227.67
➤ Supporting private institutions in the field of primary education so as to ensure universalization of primary education.	Grant-in-aid is proposed to be paid to 437 Private Primary Aided Schools by the Corporation.	129.48

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in crores)

A)	Capital Budget Estimates	227.67
B)	Revenue Budget Estimates	1132.95
	Total - Budget Provision proposed (A + B)	1360.62

Solid Waste Management and Transport Services

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per section 61(c) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, it is an obligatory duty of the Corporation to clean, remove and dispose of refuse in Mumbai. This responsibility is discharged by the Solid Waste Management Department of the Corporation. With a view to achieving the ultimate objective of transforming Mumbai into a World Class City, it is imperative to raise the level of cleanliness in the city to international standards.

2.: The targetted key outcome for this sector is *world class standards of city cleanliness through scientific management of solid waste and use of waste as a resource*. The focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Segregation of waste at household level, extension of door to door waste collection.
- Bringing unserved areas under coverage.
- Improving efficiency in cleaning and sweeping processes.
- Litter free city through installation of litter bins and creation of public awareness.
- Improvement in vehicle fleet and more efficient transportation of garbage in covered vehicles.
- Scientific disposal of garbage at dumping sites.
- Installation of Bio-Gas plants and systems of waste conversion into vermiculture manure.
- Creation of public conveniences.
- Welfare Measures for sanitation staff.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Segregation of waste at household level and extension of door to door waste collection.	(i) The present house to house collection is proposed to be increased from the existing 28% to at least 60%.	} 233.60
	(ii) Comprehensive zonal transportation contract for garbage collection and transportation, and Area-based contracts in H/East, K/East and K/West wards.	
	(iii) Gross implementation of scheme of segregation of dry and wet waste.	
➤ Bringing unserviced areas under coverage.	Making 'Dattak Vasti Yojana' applicable to all slums.	39.71
➤ Improving efficiency in cleaning and sweeping processes.	(i) Implementation of "Clean Area Scheme".	20.69
	(ii) Cleansing of major roads through mechanical sweeping machines	5.03
	(iii) Purchase of small ride-on mechanical sweeping machines including floor and toilet cleaning machines.	14.80
	(iv) Mechanised Beach cleaning.	11.50
➤ Litter free city through installation of litter bins and creation of public awareness.	(i) To install litter bins and refuse bins.	
	(ii) To implement the provisions of Greater Mumbai Cleanliness and Sanitation Bye-Laws-2006 through a novel scheme of engaging the services of private agencies on revenue sharing basis.	
	(iii) Setting up Solid Waste Complaint Redressal System which will be operational for 24 hours in all Wards .	
	(iv) Appointment of advertisement agency for creative work of "Clean-up Mumbai Chakachak Campaign".	0.21
	(v) Publicity of "Clean-up Mumbai Chakachak Campaign" on various FM Radios.	0.05

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Improvement in vehicle fleet and more efficient transportation of garbage in covered vehicles.	(i) Transportation of garbage in closed vehicles i.e. heavy compactors and mini compactors and small vehicles.	} 66.50
	(ii) Purchase of necessary Closed Compactors, Stationary Compactors.	
	(iii) Replacing outdated garbage vehicles including compactors.	
	(iv) Replacing old vehicles and purchasing new vehicles of Transport department .	} 13.46
	(v) Supervision/control over refuse vehicles through G.P.S.	
➤ Scientific disposal of garbage at dumping sites.	(i) Construction and development of infrastructure at the existing and new dumping grounds and landfill sites for scientific land filling including processing (recycling of waste and allied works) as well as closure activity.	130.54
	(ii) Construction and development of new Refuse Transfer Stations.	18.50
➤ Installation of Bio-Gas plants and systems of waste conversion into vermiculture manure.	(i) Recycling of dry waste.	
	(ii) Conversion of wet waste into vermiculture manure.	
	(iii) Implementation of Bio-gas Project	
➤ Creation of public conveniences.	Construction of toilets along the Eastern and the Western Express Highways and in 227 municipal electoral wards.	18.50
➤ Welfare Measures for sanitation staff.	Welfare scheme for S.W.M. labour staff.	2.64

Expected Results :

- At least 60% coverage of house to house collection scheme.
- 100% slum population will be brought under the umbrella of “Dattak Vasti Yojana”.
- Transportation of refuse in closed containers will avoid foul smell.
- Elimination of refuse bins and the objective of “Community Spot Free Mumbai” in “non slum” areas will be achieved.
- Effective supervision on collection can be exercised due to implementation of G.P.S. on refuse vehicles.
- Capacity and life of the dumping grounds will be increased due to segregation of waste into wet and dry garbage.
- Environmental degradation will be arrested following scientific development and management of dumping grounds.
- Mumbai city will be cleaner and more attractive due to well managed refuse collection and transportation.
- Clean roads and its surrounding area will create disease free and hygienic atmosphere for the citizens of Mumbai.
- Cleanliness & Sanitation Byelaws, 2006 will be implemented universally in the whole of Mumbai by engaging services of ‘Clean-up marshals’.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs.in crores)	
a) Capital Budget Estimates	
1) SWM Department	318.35
2) Transport Department	17.92
Total (a)	336.27
b) Revenue Budget Estimates	
1) SWM Department	952.45
2) Transport Department	232.99
Total (b)	1185.44
Total Budget Provision proposed (a+b)	1521.71

Gardens and City Beautification

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per Section 63(d) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, laying out or maintenance of public parks, gardens or recreation grounds is one of the discretionary functions of the Municipal Corporation. As Mumbai advances towards acquiring an international status, it is all the more necessary to enhance its aesthetic appeal. Accordingly, the Corporation needs to undertake a number of works that not only add beauty to the city –scape but also attract tourists from far and near.

2. The targetted key outcome in this area is *a beautiful city scape and improved availability of green/open spaces to the citizens of Mumbai* and the focus is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Expansion of green cover in Mumbai.
- Upgradation of playgrounds.
- Development of Nursery using modern techniques.
- Development of children's parks with recreation facilities.
- Upgradation of existing gardens and development of aesthetically planned gardens and green spaces.
- Modernisation of City Zoo.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Expansion of green cover in Mumbai.	Conservation of the existing trees in the City and the Suburbs and plantation and maintenance of new trees.	23.28
➤ Upgradation of playgrounds.	Upgradation of playgrounds under the open space management scheme.	9.55
➤ Development of Nursery using modern techniques.	Development of Nursery, using modern techniques like green house, tissue culture lab and modern propagation system.	2.50
➤ Development of children's parks with recreation facilities.	Development of children's parks with modern equipments and recreation facilities.	1.55
➤ Upgradation of existing gardens and development of aesthetically planned gardens and green spaces.	(i) Development of theme gardens in the City and the Suburbs.	22.15
	(ii) Development of Botanical Garden.	5.00
	(iii) Development and beautification of Shivaji Park, Dadar.	1.90
	(iv) Upgradation of existing gardens.	6.33
	(v) Development of new gardens/R.Gs.	5.47
➤ Modernisation of City Zoo.	Modernisation of Veermata Jijabai Bhosale Zoo.	45.00

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs.in crores)

a)	Capital Budget Estimates	116.30
b)	Revenue Budget Estimates	58.05
c)	Tree Authority	25.08
	Total Budget provision proposed (a+b+c)	199.43

Municipal Markets

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per section 61 (h) of the Mumbai Municipal Corporation Act 1888, it is an obligatory duty of the Corporation to construct and maintain public markets and to regulate all other markets.

2. The targetted key outcome for this sector is *improved availability of well-planned public markets to the citizens for easy access to daily needs and conveniences* and the focus is on the following thrust areas : -

Thrust Areas

- Proper maintenance and repairs of the existing municipal markets.
- Redevelopment and modernization of the existing municipal markets, in line with private markets.
- Providing market facility to the citizens, to enable them to procure their daily requirements under one roof.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Proper maintenance and repairs of the municipal markets.	(i) Conservation of M.J. Phule Market.	9.50
	(ii) Special repairs to Municipal Market Buildings.	} 7.00
➤ Redevelopment and modernisation of the municipal markets.	Redevelopment of municipal markets as per the approved guidelines.	
➤ Providing market facility to the citizens, to enable them to procure their daily requirements under one roof.	Construction of 'Palika Bazar' at various locations.	5.00

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	23.46
b)	Revenue Budget Estimates	45.01
	Total Budget provision proposed (a + b)	68.47

Deonar Abattoir

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per Section 61(h) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, construction and maintenance of slaughter house and regulation of all slaughter houses is an obligatory duty of the Corporation. Pursuant to these provisions, the Corporation has been running a major abattoir at Deonar.

2. The targetted key outcome for Deonar Abattoir is *a well-planned, state-of-the-art animal slaughter and processing system that conforms to international standards of hygiene and efficiency*. The focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Regulation of slaughtering.
- Provision of a state-of-the-art facility for hygienic transportation and slaughter of animals.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Provision of a state-of-the-art facility for hygienic transportation and slaughter of animals.	(i) Modernisation of Deonar Abattoir and the slaughtering unit.	15.00
	(ii) Reconstruction of Deonar Police Station building.	0.50
	(iii) Construction of Govt. Doctor's office at cattle unloading ramp in Deonar Abattoir.	0.50
	(iv) Purchase of Plant & Machinery for Deonar Abattoir.	0.20

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs.inCrores)

a)	Capital Budget Estimates	16.35
b)	Revenue Budget Estimates	28.44
	Total Budget Provision proposed (a + b)	44.79

Mumbai Fire Brigade

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per the Section 61(k) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, Mumbai Fire Brigade is discharging an obligatory duty of the Corporation regarding protecting the life and property of the citizens of Mumbai.

Of late, Mumbai City and the Suburbs have witnessed an increase in the construction of high-rise buildings, shopping malls, multiplexes etc. where possibility of fire and other allied dangers has put immense load on the logistical requirements of the Fire Brigade Department. Similarly if a disastrous situation arises in monsoon, the Fire Brigade must have equipments such as water rescue boats, jet skis and other rescue devices for overcoming it. Modernisation as well as development of Fire Brigade is, therefore, the need of the hour.

2. The targetted key outcome for Mumbai Fire Brigade is, therefore, *quick and effective response to the fire and allied dangers and disasters, with a view to minimizing damage to life and property.* In this connection, the following thrust areas have been identified :-

Thrust Areas

- Strengthening of Fire Brigade by purchasing modern Fire Fighting vehicles and equipments and replacing outdated machinery in future in a phased manner.
- Reducing response time through establishment of Regional Command Centers and commissioning of new fire stations.
- Increasing the efficiency and efficacy of the search and rescue operations of Mumbai Fire Brigade.
- Establishing better co-ordination between Mumbai Fire Brigade and Disaster Management Centre and the Central Control Room and taking concerted action in case of any disaster.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in Crores)		
Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Strengthening of Fire Brigade.	(i) Purchase of 6 Emergency Medical Service Vans for 6 Regional Command Centres.	2.40
	(ii) Replacement of Simon Snorkel.	11.00
	(iii) Purchase of Arial Ladder Platform	6.95
	(iv) Purchase of Fire Fighting and Rescue Vehicles.	24.88
	(v) Purchase of simulators for training purpose	} 32.65
	a) Vertical Rescue Simulators	
	b) Entrapment Simulators	
	c) B.A. Gallery with hot fire facility	
	(vi) Purchase of vehicles	
(vii) Purchase of new Plant & Machinery for replacing old Plant & Machinery		
➤ Reducing the response time.	- Construction of 6 Regional Command Centres.	40.16
➤ Increasing efficiency and efficacy of search and rescue operations.	(i) Purchase of two sets of Containerized Search and Rescue equipments.	10.50
	(ii) Establishing two Search and Rescue Teams.	} 4.46
	(iii) Purchase of rescue equipments to overcome flood-like situations.	
	(iv) Purchase of Crane	6.90
	(v) Purchase of Personnel Protective Equipments	20.00
	(vi) Purchase of Breathing Apparatus sets	2.99

4. Expected Results :

- More effective services will be provided to the citizens of Mumbai due to strengthening of Fire Brigade Services.
- More effective rescue services will be available to the citizens, in disastrous situations in future, due to availability of proper rescue equipments.
- Response time required for reaching any accident spot will be improved and brought down from 15 minutes to 8-10 minutes, following full commissioning of 7 new fire stations and 6 Regional Command Centres.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs.in crores)

a)	Capital Budget Estimates	177.39
b)	Revenue Budget Estimates	98.73
	Total Budget Provision proposed (a + b)	276.12

Disaster Management and Central Control Room

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

Sections 63(k) and 64(2A) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888 clearly indicate that the Municipal Corporation of Greater Mumbai is also responsible for mitigation and management of natural or man-made disasters and is expected to take all necessary measures to promote public safety and minimize danger or damage to life and property of the citizens.

2. The targetted key outcome in the area of disaster management is *quick and effective response to various natural and man-made disasters, with a view to minimizing damage to life and property*. Towards this, the M.C.G.M. has set up a full-fledged Disaster Management Centre and a Central Control Room and identified the following thrust areas :-

Thrust Areas

- To provide early warning to all the concerned in case of any natural disaster, wherever feasible.
- To develop a state-of-the-art and foolproof communication system.
- To co-ordinate with all the concerned agencies in order to provide quick and effective response to any disaster – natural or man made – so as to minimize damage to life and property.
- To control and monitor rescue/relief operations.
- To build capacity of the administrative machinery involved in disaster mitigation and management.
- To assess the seismic risk of Mumbai city by taking up Microzonation of Mumbai city.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
<ul style="list-style-type: none"> ➤ To develop a state-of-the-art and foolproof communication system. ➤ To provide early warning to all the concerned in case of any natural disaster, wherever feasible. 	Installation of a robust and reliable communication system involving <ul style="list-style-type: none"> (i) A state-of-the-art and foolproof communication system for Mumbai city. (ii) Video Conferencing Facility. (iii) Installation of additional five weather stations and two flow meters. 	} 40.00
<ul style="list-style-type: none"> ➤ To co-ordinate with all the concerned agencies in order to provide quick and effective response to any disaster – natural or man made – so as to minimize damage to life and property. ➤ To control and monitor rescue/relief operations. 	<ul style="list-style-type: none"> (i) Development of fully equipped ward level control rooms at all 24 Ward Offices. (ii) Providing Generator Sets to all the Fire Stations and Municipal Hospitals. 	} 7.00
<ul style="list-style-type: none"> ➤ To build capacity of the administrative machinery involved in disaster mitigation and management. 	Development of a Training Centre at Parel.	} 0.43
<ul style="list-style-type: none"> ➤ To assess the seismic risk of Mumbai city by taking up Microzonation of Mumbai city. 	Study for earthquake vulnerability Seismic Microzonation of Gr. Mumbai	} 5.00

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in Crores)

a)	Capital Budget Estimates	52.44
b)	Revenue Budget Estimates	9.42
	Total Budget provision proposed (a+b)	61.86

Information Technology & e-governance

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

The Information Technology Cell in the M.C.G.M. is primarily responsible for promoting the use of computers in the Corporation and implementing e-governance solutions. In order to make the Municipal Administration speedy, transparent and public-oriented, it is essential to use Information Technology in day-to-days administration. With this end in view, the M.C.G.M has embarked on an ambitious computerization initiative for bringing in smart governance in municipal functioning.

2. The targetted key outcome in this sector is, therefore, a *transparent, efficient and accountable system of local governance with enhanced responsiveness and accessibility* and the focus is on following thrust areas :-

- Better services to the citizens through upgradation of the existing Citizen Facilitation Centers and launching of Citizens' Portal.
- Development/implementation of software solutions for computerization of all the core activities of various municipal departments.
- Establishing a robust wide area network, linking all municipal offices/establishments.
- Monitoring of key performance indicators and evaluation of major programmes through a real time MIS, driven by a comprehensive I.T. backbone.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. In Crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
<p>➤ Better services to the citizens through upgradation of the existing Citizen Facilitation Centers and launching of Citizens' Portal.</p>	(i) Upgradation of the existing Citizen Facilitation Centres.	<p>10.20</p>
	(ii) Setting up of Mega CFC(s) in the City and the Suburbs.	
	(iii) Providing "Mahapalika Seva Cards".	
	(iv) Extending the reach of CFC services through Cyber Cafés.	
	(v) Providing access to bill payments through mobile telephony.	
<p>➤ Development/ implementation of software solutions for computerization of all the core activities of various municipal departments.</p>	<p>(i) Implementing E.R.P. solution for computerization of Municipal departments in the following Areas -</p> <p>(a) Finance and Accounts,</p> <p>(b) Materials Management,</p> <p>(c) Human Resources,</p> <p>(d) Project Systems,</p> <p>(e) Fleet and workshops management,</p> <p>(f) Citizens' Portal and Ward Management</p>	<p>111.50</p>
	(ii) Implementation and maintenance of Biometric Access Control System	
	(ii) Exercising better control and supervision over the vehicles carrying refuse, garbage etc. by implementing G.P.S. based Vehicles Tracking System.	
	(iv) Implementation of Geographical Information System	
	(v) Enhancement of revenue systems viz. P.Tax, AQUA, BOSS	

(Rs. In Crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Establishing a robust wide area network, linking all municipal offices/establishments.	(i) Providing infrastructure facilities like Civil works, Electrical works, Furniture, Air Conditioning facility for the Information Technology Cell and housing of the Engineering Deptt. and Data Centre in Worli Store Building.	35.01
	(ii) Enhancement of the primary Data Centre and setting up a Disaster Recovery Site.	Included in the abovesaid provision of Rs.111.50 crores.
	(iii) Connecting all Municipal Ward Offices to the Central Office through Computer Network.	

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	158.71
b)	Revenue Budget Estimates	62.78
Total Budget provision proposed (a+b)		221.49

Improvement Schemes

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

Improvement Schemes involve maintenance of properties taken over by the Municipal Corporation from the erstwhile Bombay Improvement Trust in the year 1933 and maintenance of other acquired properties. This scheme is implemented through the Estate Department of the Corporation.

2. The targetted key outcome of the Improvement Schemes is *proper maintenance and planned redevelopment of the properties taken over/acquired by the M.C.G.M.* The focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Redevelopment of Municipal and other acquired properties.
- Repairs and maintenance of B.I.T. Chawls, S.P.Sheds and municipal tenements.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Redevelopment of Municipal and other acquired Properties.	Construction and Reconstruction of various staff quarters	12.95
➤ Repairs and maintenance of B.I.T. Chawls, S.P.Sheds and municipal tenements	(i) Special repairs and redevelopment of B.I.T. chawls, S.P. Sheds, acquired properties and municipal tenements. (ii) Extensive repairs to the housing stock for the poorer classes which is in dilapidated condition, including repairs to chawls, S. P. Sheds, replacement of water pumps, rewiring works etc.	} 72.71

4. Expected Results :

- Redevelopment of dilapidated municipal properties, using the provisions contained in Regulations No33(7), 33(8), 33(9) of the DCR would not only provide better accommodation to the poorer sections of society but also give a big number of PAP tenements to the Corporation which in turn would help the administration expedite a number of projects including Road widening projects.
- Securing of dangerous municipal buildings.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	85.66
b)	Revenue Budget Estimates	112.71
	Total Budget provision proposed (a+b)	198.37

Slum Improvement

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

Slum Improvement Schemes consist of a host of measures for improving civic amenities in the notified slums on the Municipal/ Government/Private Lands.

2. The Targetted Key Outcome for the Slum Improvement Schemes is *healthy living environment and improved level of civic amenities for the urban poor*. The focus in this sector is on the following thrust area :-

Thrust Areas

- Improvement in the basic civic amenities in the notified slums.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Improvement in the basic civic amenities in the notified slums.	(i) Miscellaneous works such as concrete passages, Roads, Drainage, Lighting, sanitary conveniences including washing places and water supply arrangements at various slums including major repairs to W.C. Blocks.	125.36
	(ii) Repairs and desilting of septic tanks of A. P. blocks/ P.S.C. blocks and allied works in various slum colonies.	17.75
	(iii) Providing prepaid-card based water meters and water connections	10.00
	(iv) Removal of bunch of connections in slums	10.00
	(v) Improvement / upgradation of Slum Water Supply Network	10.00

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	60.36
b)	Revenue Budget Estimates	200.20
	Total Budget provision proposed (a+b)	260.56

Assessment & Collection

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

Property tax and Octroi are the main sources of income of the Municipal Corporation of Greater Mumbai. Collection of property tax on the properties situated in Mumbai as well as collection of octroi on the goods received in Mumbai is done by the Assessment and Collection Department. While every effort needs to be made to enhance the revenues from these sources, the imperatives of transparency and convenience to the public can never be overlooked.

2. So, the targetted key outcome in this sector is *a rational and transparent process of assessment and collection of municipal taxes that has buoyancy, encourages tax compliance and discourages evasion*. The focus, therefore, is on the following thrust areas :-

A square icon with rounded corners and a thick grey border, containing the text 'Thrust Areas' in bold black font.

Thrust Areas

- Encouraging the tax payers to pay their taxes regularly and on time.
- Facilitating early resolution of disputes in order to expedite realization of disputed amounts.
- Upgradation of facilities at Octroi Check Nakas in order to promote both administrative efficiency and convenience of the citizens.
- Making the process of assessment and collection rational and transparent.

3. To achieve the above, following are proposed to be undertaken in the ensuing year –

		(Rs. in crores)
Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Encouraging the tax payers to pay their taxes regularly and on time.	(i) Tax Payers' Welfare Scheme for the owners/legal occupants of all the assessed properties.	16.00
	(ii) "Early Bird" Incentive Scheme	5.00
➤ Facilitating early resolution of disputes in order to expedite realization of disputed amounts.	(i) To facilitate early extra judicial settlement of disputed cases of Property Tax Assessment through Settlement Advisory Board.	1.00
	(ii) Setting up of Additional Small Causes Courts in the Eastern / Western Suburbs to facilitate early hearing and disposal of appeals related with property taxes.	2.00
➤ Upgradation of facilities at Octroi Check Nakas in order to promote both administrative efficiency and convenience of the citizens.	(i) Upgradation/ modernization of Octroi Check Nakas through well designed layouts, Videography of incoming vehicles and installation of modern equipments like scanners, "in-motion" weigh bridges etc., in order to reduce transaction time and minimize chances of evasion.	148.31
	(ii) Developing the plot near dumping ground for the extension of Eastern Express Highway Octroi check naka.	8.00
	(iii) Construction of entrance gate at Mumbai Panvel Highway near Mankhurd Octroi Check Naka	1.00
	(iv) Construction of entrance gate at Western Express Highway near Dahisar Octroi Check Naka	4.22
	(v) Water Supply to Octroi and Export office near Mankhurd-Panvel Express Highway Octroi Check Naka	3.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
	(vi) Construction of R.C.C. Compound wall at the Eastern Express Highway Octroi Check Naka	1.54
	(vii) Development of Export Yard at Mulund-Airoli Link Road Octroi Check Naka	3.32
	(viii) Concretization of the outer open space at Mulund-Airoli Link Road Octroi Check Naka	5.25
	(ix) Construction of R.C.C. Compound wall at Mumbai-Panvel Highway Octroi Check Naka (including export yard)	2.86
➤ Making the process of assessment and collection rational and transparent.	G.I.S. Survey of properties and property mapping.	18.00

4. Expected Results :

- The incentive given to the Tax Payers for regular and prompt tax payment and similarly the setting up of Additional Small Causes Courts in the Eastern / Western Suburbs for expeditious hearing and disposal of appeals will result into reduction in property tax arrears and increase in tax revenue.
- Growth in octroi revenue due to increase in administrative efficiency and reduced chances of evasion.
- Reduction in time for remittance of octroi at Octroi Check Nakas.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	179.66
b)	Revenue Budget Estimates	219.63
	Total Budget provision proposed (a+b)	399.29

Implementation of Development Plan

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

For development of Mumbai, various plots are earmarked / reserved in the Development Plan for various purposes such as construction/ widening of roads, gardens, markets, open air theatres etc. The Development Plan Department of the Corporation handles the work of acquisition of the reserved plots for various public purposes and thereby tries to achieve the goals of the Development Plan.

2. The targetted key outcome in this sector is *planned development of Mumbai as per the sanctioned Development Plan for the city* and the focus is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Acquisition of reserved plots in Mumbai for various public purposes as per the developmental priorities.
- Promotion of good building practices.
- Increasing speed and transparency in the overall working of the Development Plan Department.
- Ensuing adherence to the Development Control Regulations and all other relevant statutory provisions.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Acquisition of reserved plots in Mumbai for various public purposes as per the developmental priorities.	(i) Acquisition of land for removing bottlenecks on roads.	} 216.78
	(ii) Acquisition of plots for playgrounds, gardens, open air theatre etc.	
	(iii) Acquisition of plots for construction of Municipal Markets.	
	(iv) Acquisition of plots for Schools and Hospitals.	
➤ Promotion of good building practices.	(i) Implementation of Eco-housing programme.	0.35
	(ii) Refund of part of Property Tax under Eco-Housing Programme	5.00
	(iii) Refund of part of development charges under Eco-Housing Programme	0.05
➤ Increasing speed and transparency in the overall working of the Development Plan Department.	(i) Digitization of records of Building Proposal Permissions and Development Plan	2.00
	(ii) Auto Scrutiny of Building Proposals through implementation of Auto DCR and BPAMS software.	2.00
	(iii) Revision of Development Plan	5.00

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	232.50
b)	Revenue Budget Estimates	17.58
	Total Budget provision proposed (a + b)	250.08

Security Services

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

The Municipal Corporation of Greater Mumbai has its own Security Department that provides security to various important municipal installations and offices.

2. Foolproof safety as well as security of the Municipal properties such as Buildings, Offices, Hospitals, Gardens, Lakes, Dams etc is the targetted key outcome for the Municipal Security Services. Accordingly, the focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Enhancing safety and security of Municipal Properties
- Capacity building for the Security staff.

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Enhancing safety and security of Municipal Properties.	(i) Installation of C.C.T.V./D.V.R. System in important municipal offices and Hospitals for improved Surveillance.	4.90
	(ii) Installation of Door Frame Metal Detector machines at Head Office, ward offices etc.	0.27
	(iii) Purchase of Jeeps for Security Officers in order to improve their mobility and facilitate closer supervision over subordinate staff.	
	(iv) Construction of Security Chowkies.	0.48
	(v) Purchase of X-Ray baggage inspection system.	
	(vi) Purchase of vehicle searching mirrors.	0.03
➤ Capacity building for the Security staff.	(i) Construction of Firing Range Centre at Bhandup Complex Training Centre for upgradation of firing skills.	0.11
	(ii) Purchase of shooter training system for firing practice	0.10
	(iii) Purchase of modern band instruments for the Band Unit	0.10

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2008-09

(Rs. in crores)

a) Capital Budget Estimates	6.71
b) Revenue Budget Estimates	89.49
Total Budget provision proposed (a+b)	96.20

अर्थसंकल्पीय अंदाजांची सांख्यिकी माहिती

**STATISTICAL INFORMATION REGARDING
BUDGETARY ESTIMATES**

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED BUDGET SUMMARY FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 2009

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित अर्थसंकल्पीय गोषवारा

(Rs. in thousands / रुपये हजारत)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		निधी
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09		
10	Main Budget (Budget A)																मुख्य अर्थसंकल्प (अर्थसंकल्प अ)	
11	General (Part 1)				65015798	63678578	75934421				56871276	62539761	66339784	16673430	52561778	19217143	47653657	सर्वसाधारण (भाग - एक)
12	Health (Part 2)				749164	730089	793504				8891237	8766210	10386606	1649726	4908225	आरोग्य (भाग - दोन)
	Total				65764962	64408667	76727925				65762513	71305971	76726390	16673430	52561778	20866869	52561882	एकूण
20	Improvement Schemes, Slum Clearance & Slum Improvement (Budget B)																	सुधार योजना, गलिच्छ वस्ती निर्मूलन आणि गलिच्छ वस्ती सुधारणा (अर्थसंकल्प ब)
21	Improvement Schemes				949032	917032	1127088				949032	917032	1127088	680000	675000	441186	1262593	सुधार योजना
22	Slum Clearance				27518	27518	52606				27518	27518	52606	350	350	गलिच्छ वस्ती निर्मूलन
23	Slum Improvement				2577000	2512800	2002009				2577000	2512800	2002009	391000	602600	433700	603600	गलिच्छ वस्ती सुधारणा
	Total	3553550	3457350	3181703	3553550	3457350	3181703	1071350	1277950	874886	1866193	एकूण
30	Education Budget (Budget E)				9300154	8709154	11329462				9300154	8709154	11329462	464400	2276600	463809	2276703	शिक्षण अर्थसंकल्प (अर्थसंकल्प ई)
40	Water Supply & Sewerage (Budget G)				16183195	21340701	23143197				16183195	21340701	23143197	10731893	29477051	10727710	29468230	पाणी पुरवठा आणि मलनिःसारण (अर्थसंकल्प ग)
50	Tree Authority				133153	154104	153634				238761	238761	232755	20600	18000	वृक्ष प्राधिकरण
60	Provident Fund				46919	46919	51959				46919	46919	51959	भविष्य निर्वाह निधी
70	Pension Fund				10013522	9013522	9761013				10013522	9013522	9761013	निवृत्ती वेतन निधी
	Grand Total				104995455	107130417	124348893	105098614	114112378	124426479	28941073	85593379	32953874	86191008	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
OVERALL CONSOLIDATED BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 2009

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-२००९ या वित्तीय वर्षाचा एकदरीत एकत्रित अर्थसंकल्प
 (Rs. in thousands / रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Estimates सुधारित अंदाज	Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज				Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Estimates सुधारित अंदाज	Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Estimates सुधारित अंदाज	Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Estimates सुधारित अंदाज	Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
0000000000	General Administration				10821012	9821012	10793811				19489419	17595719	18594366	सामान्य प्रशासन
0010000000	Municipal Body				महापालिका निकाय
0010100000	General Body/ Corporation							53622	53622	56857	850	850	सर्वसाधारण निकाय / महानगरपालिका
0010200000	Standing Committee							9878	9878	11052	300	300	स्थायी समिती
0010300000	Improvement Committee							5319	5319	6616	300	300	सुधार समिती
0010400000	Education Committee							2183	2183	3229	300	600	शिक्षण समिती
0010500000	Works Committee							5323	5323	7043	425	425	स्थापत्य समिती
0010600000	Special Committee							8364	8364	9905	625	625	विशेष समिती
0010700000	Ward Committee							33391	33391	37141	2080	2080	प्रभाग समिती
0010800000	Mayor							16964	16964	15162	500	500	महापौर
0010900000	Secretariat				309				22398	21398	25573	1500	1500	चिटणीस
0011000000	Tree Authority							1881	1881	1928	वृक्ष प्राधिकरण
0020000000	Administration				112722	112722	116423				प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner				672	2	2				149172	145131	278932	598206	3854140	महानगरपालिका आयुक्त
0020200000	Labour							74144	74144	71039	श्रमिक
0020300000	Personnel				...	40	43				73627	71627	74440	कर्मचारीवृंद
0020400000	Public Relations				656	553	705				118870	96880	148884	400	...	जनसंपर्क
00204010000	Publication of BMM Patrika				बृहन्मुंबई महानगरपालिका पत्रिका प्रकाशन
0020500000	Security				1408	1439	1619				887021	840878	1201334	220	80988	सुरक्षा
0020600000	Grievance/ Complaints Redressal							7245	7245	9275	तक्रार निवारण
0020700000	Civic Training and Research				2930	2930	2980				23296	23266	27831	15485	305100	नागरी प्रशिक्षण आणि संशोधन

(Rs. in thousands / रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
00208000000	Departmental Enquiries				...	7	84				25596	25596	33852	340	खात्यांतर्गत चौकशी
00209000000	Protocol							9715	9715	19148	राजशिष्टाचार
00210000000	Vigilance							34850	34850	40201	दक्षता
00211000000	Legal				21837	25070	35085				140912	140912	146906	270	270	विधी
00212000000	Information & Technology				577				670890	124964	627830	1474971	1587100	माहिती आणि तंत्रज्ञान
00213000000	Disaster Management				50	125	350				181877	59770	94179	48638	524400	आपत्कालीन व्यवस्थापन
00214000000	Upkeep & Maintenance of Municipal Offices							220747	218747	263404	100	...	महापालिका कार्यालयांची निगा आणि परिरक्षण
00300000000	Finance, Accounts, Audit				वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
00301000000	Finance, Treasury & Accounts				28637850	15517295	20906870				24838092	38256331	37898707	28260423	84871429	4690	10600	वित्त, कोषागार आणि लेखा
00302000000	Statutory Audit				385	385	2366				221187	211975	249454	840	840	वैधानिक लेखा परीक्षा
00303000000	Audit of BEST				22017	22156	23981				22156	22156	24077	मुं.वि.पु आणि प लेखा परीक्षा
00400000000	Election				31230	22030	14226				निवडणूक
00401000000	Preparation of Election Rolls							3460	3460	4397	मतदार याद्या तयार करणे
00402000000	Holding Elections							74617	51617	31042	निवडणुका घेणे
00500000000	Record Room				अभिलेख कक्ष
00600000000	Estate							86834	86834	...	680350	675350	10000	466000	मालमत्ता
00601000000	Industrial Estates							1965	1965	3050	औद्योगिक वसाहती
00602000000	Dhobighat				3550	3550	3550				35259	35259	36028	30000	धोबीघाट
00603000000	Estate and Land Management				163521	मालमत्ता आणि भुमी व्यवस्थापन

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09
0070000000	Stores & Purchase				भांडार आणि खरेदी
0070100000	Central Stores				268	532	3104				20774	20736	36432	38	23241	मध्यवर्ती भांडार
0080000000	Workshop				कार्यशाळा
0080100000	Mechanical and Electrical Services				30316	1729	2355				395205	368205	514118	10000	41080	यांत्रिकी आणि विद्युत सेवा
00801020100	Mechanical Maintenance				यांत्रिकी परिरक्षण
00801020200	Electrical Maintenance				विद्युत परिरक्षण
00801020300	Refrigeration Maintenance				प्रशितन परिरक्षण
00801020301	Office & Supervisory Section				कार्यालय आणि पर्यवेक्षी उपविभाग
00801030000	Municipal Foundry				महापालिका ओतशाळा
00802000000	Mechanical Transport				10231	30599	7854				2044358	1999796	2329935	152963	182200	यांत्रिकी परिवहन
00803000000	Asphalt Plant							96808	96808	93717	550	33550	धुम्रजतू संयंत्र
00804000000	Material Testing Laboratory							8584	8584	10284	1505	...	साहित्यसामग्री चाचणी प्रयोगशाळा
00805000000	Printing Press				406	406	8397				270978	245978	312309	30000	180000	मुद्रणालय
00806000000	Concrete Testing Laboratory				कॉक्रीट चाचणी प्रयोगशाळा
00900000000	Census							5	5	जनगणना
10000000000	Planning & Regulations				नियोजन व विनियमन
11100000000	City & Town Planning				26017	403674	402986				122751	122651	94605	शहर आणि नगर रचना
11101000000	Central Office							98797	94797	586213	मध्यवर्ती कार्यालय
11102000000	Architectural Services							15978	14978	58641	वास्तुशास्त्रविषयक सेवा
11103000000	Land Acquisition and Management				38148	31744	32306				156425	106425	158055	भूमी संपादन आणि व्यवस्थापन
11104000000	Supervision of derequisitioned buildings							1857	1857	4072	अधिगृहित्सोर्जन केलेल्या इमारतींचे पर्यवेक्षण
11105000000	Industrial Estates							1260	1260	795	औद्योगिक वसाहती
11106000000	Development Planning				7509500	7530785	8478766				2300763	2299763	2587787	550126	2268030	विकास नियोजन
11107000000	Town Planning Schemes							1050	1050	1050	850	850	नगर रचना योजना
11108000000	Implementation of Town Planning Schemes							7036	7036	7966	नगर रचना योजनेचे कार्यान्वयन

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09
11109000000	Works Branch							7302	7302	9351	कार्यशाखा
11110000000	Housing Branch							7271	7271	20503	गृहनिर्माण शाखा
11111000000	Conservation & Beautification of Public Places				80000	212596	सार्वजनिक ठिकाणांचे संवर्धन व सौंदर्यीकरण
11200000000	Building Regulation				183363	इमारत विनियमन
11201000000	Inspection & Supervision of Private Buildings							190305	190305	100000	25360	खाजगी इमारतींची तपासणी आणि पर्यवेक्षण
11202000000	Inspection & Supervision of factories, workshops & Work Places							27987	27987	कारखाने, कार्यशाळा आणि कामाची ठिकाणे यांची तपासणी आणि पर्यवेक्षण
11203000000	Works related to Municipal Properties							4500	4500	272938	1058326	महापालिका मालमत्तांशी संबंधित कामे
11300000000	Economic Planning							7354	7354	9398	आर्थिक नियोजन
11400000000	Encroachment Removal				अतिक्रमण निर्मूलन
11401000000	Removal of Encroachment & Unauthorised Structures				13200	5200	5947				82585	70585	70331	2178	अतिक्रमण आणि अनधिकृत बांधकामे काढून टाकणे
11402000000	Removal of Encroachment on Public Streets							132357	129357	144942	सार्वजनिक रस्त्यांवरील अतिक्रमण काढून टाकणे
11500000000	Trade License/ Regulation				62	35	35				500	1000	व्यवसाय अनुज्ञापन/विनियमन
11501000000	Trade Licensing				645000	620000	620050				102825	102825	106022	व्यवसाय अनुज्ञापन
11502000000	Administration of Shops and Establishment Act				144900	144900	160050				57046	56046	74410	दुकाने आणि तत्सम संस्था अधिनियमाचे प्रशासन
11503000000	Licensing for Private Markets				खाजगी बाजारांसाठी अनुज्ञापन
20000000000	Public Works				सार्वजनिक कामे
22100000000	Roads and Pavement				951720	1319203	1398959				1351069	1350969	1214690	6713040	9449596	रस्ते आणि पदपथ
22101000000	General							244006	237006	269176	सर्वसाधारण
22102000000	Road Planning & Design							45	45	45	रस्ते नियोजन व संकल्पचित्रे
22103000000	Road Maintenance							1554756	1541756	1585970	रस्ते परिरक्षण

(Rs. in thousands / रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
22200000000	Bridges and Fly overs				852				11731	1085530	2532065	पूल आणि उड्डाणपूल
22201000000	Bridge Planning & Design							36966	36966	24555	पूल नियोजन आणि संकल्पचित्रे
22202000000	Bridge Maintenance							3500	3500	3500	पूल परिरक्षण
22300000000	Subways and Causeways				153800	209489	भुयारी मार्ग आणि कॉजवे
22400000000	Street Lighting							1204878	1199878	1370549	रस्त्यावरील प्रकाश व्यवस्था
22500000000	Strom Water Drains				27000	54200	53472				3617236	3614636	2716988	4154536	15134657	पर्जन्य जलवाहिन्या
22600000000	Traffic Signals/ Operations				83276	99247	113080				161400	665200	वाहतूक सिग्नल्स/प्रचालन
22601000000	Traffic Planning							590	590	574	वाहतूक नियोजन
22602000000	Traffic Operation							219544	119544	224338	वाहतूक प्रचालन
22603000000	Ferry service at Manori, Marve and Gorai							10000	10000	16722	मनोरी, मार्वे आणि गोराई येथील तरबोट सेवा
22604000000	Pay and Park Scheme							200	200	500	सशुल्क वाहनतळ योजना
30000000000	Health							601276	548076	372951	आरोग्य
33100000000	Public Health				1	1	1				सार्वजनिक आरोग्य
33101000000	General Superintendence				111724	101307	106344				177782	176782	350011	सर्वसाधारण अधीक्षण
33102000000	Life Guard Services							4471	4471	24734	जीवरक्षक सेवा
33103000000	Out Reach Services				49417	49500	49500				58642	58642	76088	रुग्णद्वार सेवा
33105000000	Greater Mumbai Leprosy Control Scheme							1800	1800	2177	बृहन्मुंबई कुष्ठरोग नियंत्रण योजना

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09
33200000000	Epidemic/ Prevention Control								साथरोग/प्रतिबंधक कक्ष
33201000000	Epidemics							135970	135970	153799					साथरोग
33202000000	Vector & Pest Control				21769	21763	22763				480179	470179	475626					रोगवाहक आणि किटक नियंत्रण
33203000000	Rodent Control							61465	59465	73485					मूषक नियंत्रण
33204000000	Malaria Eradication Programme							81600	81600	97634					हिवताप निर्मूलन कार्यक्रम
33205000000	Rabies Control				776	776	876				62922	57922	75590					रेबीज नियंत्रण
33300000000	Family Planning				27763	27763	30000				56999	56093	63768					कुटुंब नियोजन
33400000000	Primary Health Care						101501	774821	प्राथमिक आरोग्य दक्षता
33401000000	Maternity Homes, Children Welfare Services, etc.				73795	73795	73795				614829	613735	919088					प्रसुती गृहे आणि बालकल्याण सेवा इ.
33401040000	Indian Population Project V								भारतीय लोकसंख्या प्रकल्प पाच
33401050000	Immunization Programme & Multipurpose Worker Scheme								रोग प्रतिबंधक आणि बहुउद्देशीय कामगार योजना
33402000000	Dispensaries				33288	33288	33933				251100	251100	297978					दवाखाने
33402010100	Allopathic								विषमचिकित्सा
33402010200	Ayurvedic/ Unani								आयुर्वेदिक / युनानी
33402020000	Municipal Clinic for Sexually Transmitted Diseases								लैंगिक संबंधातून उदभवणाऱ्या रोगांसाठी महानगरपालिका चिकित्सालय
33402030000	Drug De-Addiction Centre								अंमली पदार्थ व्यसन प्रतिबंधक केंद्र
33500000000	Hospital Services				178	7296	7463								रुग्णालय सेवा
33501000000	Main Hospitals				201378	191667	235141				3052155	3030235	3513064			701731	1750196	मुख्य रुग्णालये
33502000000	Peripheral Hospitals				68567	55936	63481				2012914	2011645	2379089			511499	1347578	उपनगरीय रुग्णालये
33502030000	Speciality Hospital				3445	3445	3916				61853	61815	79825			82503	257951	महानगरपालिका विशेषता रुग्णालय
33600000000	Burial and Cremations				7222	7405	7405						38699	301855	प्रेत दफन आणि प्रेत दहन
33601000000	Cemeteries							167442	147442	234756					स्मशाने
33602000000	Electric Crematorium							62751	62751	69023					विद्युत दहनभूमी

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09
33700000000	Vital Statistics				महत्वाची आकडेवारी
33800000000	Prevention of Food Adulteration				अन्नभेसळीला प्रतिबंध
33801000000	Laboratory				14960	16000	17000				12283	12283	16634	प्रयोगशाळा
40000000000	Sanitation and Solid Waste Management				स्वच्छता आणि घनकचरा व्यवस्थापन
44100000000	Solid Waste Management				937060	940594	1050466				167993	148293	53754	964201	3185994	घनकचरा व्यवस्थापन
44101000000	Superintendence & Inspection							1405213	1328213	1522929	अधीक्षण आणि तपासणी
44102000000	Conservancy Services							4442933	4383933	6589576	साफसफाई सेवा
44103000000	Maintenance of Dumping Ground & Refuse Transport Station							297725	244825	532892	भरावभूमी आणि कचरा स्थानांतरण केंद्राचे परिरक्षण
44104000000	Collection, Transportation & Disposal of Bio-Medical Waste							35000	35000	35000	जीववैद्यकीय कचरा गोळा करणे, वाहून नेणे आणि विल्हेवाट लावणे
44105000000	Projects Division - Infrastructure Services, etc.							1019721	886721	1700	प्रकल्प विभाग - पायाभूत सेवा इ.
44300000000	Veterinary Services							827	827	1106	4000	पशूवैद्यकीय सेवा
44400000000	Cattle Pounding				4600	4600	4600				20578	20578	12237	3000	गुरांसाठी कोंडवाडा
44500000000	Slaughter Houses				174777	156150	217749				244417	242117	284363	31250	163821	कत्तल खाने

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09
55700000000	Museums							23585	23585	20037	70000	51920	संग्रहालये
55800000000	Municipal Markets				143219	120136	211725				78281	78281	75900	53095	235015	महानगरपालिका बाजार
55801000000	Central Supervision & Administration							62977	57977	75660	मध्यवर्ती पर्यवेक्षण आणि व्यवस्थापन
55802000000	Municipal Markets - Maintenance & Administration							241979	240979	297441	महानगरपालिका बाजार - परिरक्षण आणि व्यवस्थापन
60000000000	Urban Forestry				नागरी वनसंवर्धन
66100000000	Parks, Gardens				4999	5702	5780				623412	497412	557468	595312	610297	मैदाने, उद्याने
66200000000	Play Grounds				322329	156786	खेळांची उद्याने
66400000000	Urban Forestry				53666	74617	66993				21732	21764	23906	20600	18000	नागरी वनसंवर्धन
66401000000	Regulation of felling trees							17322	17322	18571	वृक्षांचे पतनापासून विनियमन
66402000000	Maintenance of existing trees							143715	143715	148596	विद्यमान वृक्षांचे परिरक्षण
66403000000	Plantation of new trees							24763	24763	16787	नवीन वृक्षांची लागवड
66404000000	Development of Nurseries							21632	21632	23587	रोपवाटीकांचा विकास
66405000000	Publicity and horticultural show							4800	4800	4800	प्रसिध्दी व उद्यान विद्याविषयक प्रदर्शन
66406000000	Census of existing trees							15000	15000	7500	विद्यमान वृक्षांची गणना
66407000000	Plantation of trees at various dumping grounds							5150	5150	5940	विविध भरावभूमीवर वृक्षांची लागवड
66500000000	Environment Conservation							4024	1924	161	पर्यावरण संरक्षण
66501000000	Measures to Control Environmental Air Pollution in Mumbai				21698	26554	27104				32106	32106	52533	4900	54695	मुंबईतील वायु प्रदूषण नियंत्रणासाठी उपाययोजना
66501010000	General Supervision				सर्वसाधारण पर्यवेक्षण
66501030000	Health Survey Unit							3750	3750	4269	5808	1300	आरोग्य पाहणी पथक
66600000000	Zoos				11006	11006	11006				23100	23100	23005	500240	450240	प्राणीसंग्रहालये

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09
7710000000	Welfare of Women				500	महिला कल्याण
7760000000	Slum Improvements				174000	184106	200045				167500	300000	गलिच्छ वस्ती सुधारणा
7760100000	Conservancy Services in Municipal & Government Slums							728726	726726	782848	महानगरपालिका आणि शासनाच्या जमिनी वरील गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
7760200000	Conservancy Services in Declared Private Slums							4564	4564	5788	घोषित खाजगी गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
7760300000	Maintenance of Properties & Streets				99699	137142	140807				538719	537719	617690	446475	892693	मालमत्ता आणि रस्त्यांचे परिरक्षण
7760400000	Maintenance of Slums							2254300	2204300	1481061	266200	303600	गलिच्छ वस्त्यांचे परिरक्षण
7780000000	Urban Poverty Alleviation							59088	59088	47276	1170925	939452	शहरी दारिद्र्य निर्मूलन
8820000000	Education				835394	835394	997467				255787	244787	381494	247467	427982	शिक्षण
8820100000	Remedial Measures for Qualitative Improvements							58883	18883	गुणवत्तेमध्ये सुधारणा करण्याकरीता केलेल्या उपाययोजना
8820200000	Municipal Primary Schools							5621907	5326847	7327022	300	46600	214527	1838846	महानगरपालिका प्राथमिक शाळा
88202010000	Supervision of Schools				180809	शाळांचे पर्यवेक्षण
88202060000	Libraries				8434	ग्रंथालये
8820300000	Private Primary Schools				92814	92814	120743				1032494	962494	1294802	खाजगी प्राथमिक शाळा
8820400000	Medical Inspection of School Children							60934	60934	78477	शालेय विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी
8820500000	Educational Activities							267010	151010	शैक्षणिक उपक्रम
88205010000	Teacher's College				15517	1590	3150	शिक्षक महाविद्यालय
8820700000	Extra Curricular Activities							901	901	अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त उपक्रम
8820900000	Secondary Education				2438054	684023	1716995				891699	867699	1262266	1885	77478	माध्यमिक शिक्षण
8821000000	Medical Education				105033	105443	106632				837082	830582	1006058	203085	386829	वैद्यकीय शिक्षण
8821100000	Operating Mumbai Public Schools							73145	58145	97058	मुंबई पब्लिक शाळांचे प्रचालन
8830000000	Transportation				378034	42500	परिवहन
9000000000	Revenues				महसूल
9910000000	Property Taxes				10497357	10450317	11716544				752550	651610	1378153	27900	450	मालमत्ता कर

(Rs. in thousands / रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09
99200000000	Octroi/ Entry Cess				39250000	39250000	45250000				585762	583762	855841	77445	1796195	जकात/प्रवेश उपकर
99600000000	Tax on Vehicles				585	585	585				वाहनांवरील कर
99900000000	Other Taxes				इतर कर
99901000000	Theatre Tax				3644	3644	3742				1602	1602	2032	रंगभूमी कर
99902000000	Entertainment Tax				71461	70000	100000				करमणूक कर
99903000000	Non-Agri Asmt Tax & Land R				70743	70000	86000				कृषीतर कर आणि भुमी महसुलाचा हिस्सा
	Charge to Construction										-518664							बांधकाम आकार
	TOTAL				104995455	107130417	124348893	105098614	114112378	124426479	28941073	85593379	32953874	86191008	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09
Fund Code : 11

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च		
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget	
		2004-05	2005-06	2006-07	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	2004-05	2005-06	2006-07	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
0000000000	General Administration				1000340	1000340	1250561				7548023	6874323	7001137					सामान्य प्रशासन
0010000000	Municipal Body																	महापालिका निकाय
0010100000	General Body/ Corporation										53622	53622	56857			850	850	महानगरपालिका
0010200000	Standing Committee										9878	9878	11052			300	300	स्थायी समिती
0010300000	Improvement Committee															300	300	सुधार समिती
0010400000	Education Committee															300	300	शिक्षण समिती
0010500000	Works Committee										5323	5323	7043			425	425	स्थापत्य समिती
0010600000	Special Committee										8364	8364	9905			625	625	विशेष समिती
0010700000	Ward Committee										33391	33391	37141			2080	2080	प्रभाग समिती
0010800000	Mayor										16964	16964	15162			500	500	महापौर
0010900000	Secretariat					...	309				22398	21398	25573			1500	1500	चिटणीस
0020000000	Administration				112722	112722	116423											प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner				672	2	2				127457	124857	257658			597756	3853765	महानगरपालिका आयुक्त
0020200000	Labour										74144	74144	71039					श्रमिक
0020300000	Personnel					40	43				73627	71627	74440					कर्मचारीवृंद
0020400000	Public Relations				656	553	705				118870	96880	148884			400	...	जनसंपर्क
0020500000	Security				1408	1439	1619				608845	568845	894871			220	76498	सुरक्षा
0020600000	Grievance/ Complaints Redressal										7245	7245	9275					तक्रार निवारण
0020700000	Civic Training and Research				2930	2930	2980				23296	23266	27831			15485	305100	नागरी प्रशिक्षण आणि संशोधन
0020800000	Departmental Enquiries					7	84				25596	25596	33852			...	340	खात्यांतर्गत चौकशी

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
00209000000	Protocol											9715	9715	19148					राजशिष्टाचार
00210000000	Vigilance											34850	34850	40201					दक्षता
00211000000	Legal				21837	25070	35085					139203	139203	144717			270	270	विधी
00212000000	Information & Technology					...	577					670890	124964	627830			1474971	1587100	माहिती आणि तंत्रज्ञान
00213000000	Disaster Management				50	125	350					181877	59770	94179			48638	524400	आपत्कालीन व्यवस्थापन
00214000000	Upkeep & Maintenance of Municipal Offices											220747	218747	263404			100	...	महापालिका कार्यालयांची निगा आणि परिरक्षण
00300000000	Finance, Accounts, Audit																		वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
00301000000	Finance, Treasury & Accounts				2782901	2548590	5084537					19761580	27826296	26199993	16673430	52561778	3100	3100	वित्त, कोषागार आणि लेखा
00302000000	Statutory Audit				385	385	2366					165407	165397	200318			840	840	वैधानिक लेखा परीक्षा
00303000000	Audit of BEST				22017	22156	23981					22156	22156	24077					मुं.वि.पु आणि प लेखा परीक्षा
00400000000	Election				31230	22030	14226												निवडणूक
00401000000	Preparation of Election Rolls											3460	3460	4397					मतदार याद्या तयार करणे
00402000000	Holding Elections											74617	51617	31042					निवडणुका घेणे
00600000000	Estate																10000	60000	मालमत्ता
00601000000	Industrial Estates											1965	1965	3050					औद्योगिक वसाहती
00700000000	Stores & Purchase																		भांडार आणि खरेदी
00701000000	Central Stores				268	532	3104					20554	20516	36146			38	23241	मध्यवर्ती भांडार

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
0080000000	Workshop																	कार्यशाळा	
0080100000	Mechanical and Electrical Services				30316	1729	2355						395205	368205	514118		9600	39580	यांत्रिकी आणि विद्युत सेवा
0080200000	Mechanical Transport				10231	30599	7854						2044358	1999796	2329935		152963	182200	यांत्रिकी परिवहन
0080300000	Asphalt Plant												96808	96808	93717		550	33550	धुम्रजतू संयंत्र
0080400000	Material Testing Laboratory												8584	8584	10284		1505	...	साहित्यसामग्री चाचणी प्रयोगशाळा
0080500000	Printing Press				406	406	8397						270978	245978	312309		30000	180000	मुद्रणालय
1000000000	Planning & Regulations																		नियोजन व विनियमन
1110000000	City & Town Planning				26017	403674	402986						122751	122651	94605				शहर आणि नगर रचना
1110100000	Central Office												98797	94797	586213				मध्यवर्ती कार्यालय
1110200000	Architectural Services																		वास्तुशास्त्रविषयक सेवा
1110300000	Land Acquisition and Management				38148	31744	32306						156425	106425	158055				भूमी संपादन आणि व्यवस्थापन
1110400000	Supervision of derequisitioned buildings												1857	1857	4072				अधिगृहित्सोर्जन केलेल्या इमारतीचे पर्यवेक्षण
1110500000	Industrial Estates												1260	1260	795				ओद्योगिक वसाहती
1110600000	Development Planning				7509500	7530785	8478766						2300763	2299763	2587787		550126	2268030	विकास नियोजन
1110700000	Town Planning Schemes												1050	1050	1050		850	850	नगर रचना योजना
1110800000	Implementation of Town Planning Schemes												7036	7036	7966				नगर रचना योजनेचे कार्यान्वयन
1111100000	Conservation & Beautification of Public Places																80000	212596	सार्वजनिक ठिकाणांचे संवर्धन व सौंदर्यीकरण

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
11200000000	Building Regulation													183363				इमारत विनियमन	
11201000000	Inspection & Supervision of Private Buildings												190305	190305	100000		...	25360	खाजगी इमारतींची तपासणी आणि पर्यवेक्षण
11202000000	Inspection & Supervision of factories, workshops & Work Places												27987	27987	...				कारखाने, कार्यशाळा आणि कामाची ठिकाणे यांची तपासणी आणि पर्यवेक्षण
11203000000	Works related to Municipal Properties												4500	4500	...		272938	1058326	महापालिका मालमत्तांशी संबंधित कामे
11300000000	Economic Planning												7354	7354	9398				आर्थिक नियोजन
11400000000	Encroachment Removal																		अतिक्रमण निर्मूलन
11401000000	Removal of Encroachment & Unauthorised Structures				13200	5200	5947						82585	70585	70331		...	2178	अतिक्रमण आणि अनधिकृत बांधकामे काढून टाकणे
11402000000	Removal of Encroachment on Public Streets												132357	129357	144942				सार्वजनिक रस्त्यांवरील अतिक्रमण काढून टाकणे
11500000000	Trade License/ Regulation				62	35	35										500	1000	व्यवसाय अनुज्ञापन/विनियमन
11501000000	Trade Licensing				645000	620000	620050						102825	102825	106022				व्यवसाय अनुज्ञापन
11502000000	Administration of Shops and Establishment Act				144900	144900	160050						57046	56046	74410				दुकाने आणि तत्सम संस्था अधिनियमाचे प्रशासन
20000000000	Public Works																		सार्वजनिक कामे
22100000000	Roads and Pavement				951720	1319203	1398959						1351069	1350969	1214690		6713040	9449596	रस्ते आणि पदपथ
22101000000	General												244006	237006	269176				सर्वसाधारण
22102000000	Road Planning & Design												45	45	45				रस्ते नियोजन व संकल्पचित्रे
22103000000	Road Maintenance												1554756	1541756	1585970				रस्ते परिरक्षण

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
22200000000	Bridges and Fly overs					...	852					11731			1085530	2532065	पूल आणि उड्डाणपूल
22201000000	Bridge Planning & Design											36966	36966	24555					पूल नियोजन आणि संकल्पचित्रे
22202000000	Bridge Maintenance											3500	3500	3500					पूल परिरक्षण
22300000000	Subways and Causeways																153800	209489	भुयारी मार्ग आणि कॉजवे
22400000000	Street Lighting											1204878	1199878	1370549					रस्त्यावरील प्रकाश व्यवस्था
22500000000	Strom Water Drains				27000	54200	53472					3617236	3614636	2716988			4154536	15134657	पर्जन्य जलवाहिन्या
22600000000	Traffic Signals/ Operations				83276	99247	113080										161400	665200	वाहतूक सिग्नल्स/प्रचालन
22601000000	Traffic Planning											590	590	574					वाहतूक नियोजन
22602000000	Traffic Operation											219544	119544	224338					वाहतूक प्रचालन
22603000000	Ferry service at Manori, Marve and Gorai											10000	10000	16722					मनोरी, मार्वे आणि गोरई येथील तरबोट सेवा
22604000000	Pay and Park Scheme											200	200	500					सशुल्क वाहनतळ योजना
40000000000	Sanitation and Solid Waste Management																		स्वच्छता आणि घनकचरा व्यवस्थापन
44100000000	Solid Waste Management				937060	940594	1050466					167993	148293	53754			964201	3185994	घनकचरा व्यवस्थापन
44101000000	Superintendence & Inspection											1405213	1328213	1522929					अधीक्षण आणि तपासणी
44102000000	Conservancy Services											4442933	4383933	6589576					साफसफाई सेवा

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
44103000000	Maintenance of Dumping Ground & Refuse Transport Station											297725	244825	532892					भरावभूमी आणि कचरा स्थानांतरण केंद्राचे परिरक्षण
44104000000	Collection, Transportation & Disposal of Bio-Medical Waste											35000	35000	35000					जीववैद्यकीय कचरा गोळा करणे, वाहून नेणे आणि विल्हेवाट लावणे
44105000000	Projects Division - Infrastructure Services, etc.											1019721	886721	1700					प्रकल्प विभाग - पायाभूत सेवा इ.
44300000000	Veterinary Services											827	827	1106				4000	पशूवैद्यकीय सेवा
44500000000	Slaughter Houses				174777	156150	217749					244417	242117	284363			31250	163821	कत्तल खाने
55300000000	Fire Services				202970	188512	230157					939910	875310	987340			253934	1776195	अग्निशमन सेवा
55400000000	Arts and Culture				25865	24865	25940					27179	27179	29732			36191	215925	कला आणि संस्कृती
55600000000	Amusement																15000	25000	करमपूक
55601000000	Swimming Pools				26165	23700	20104					37079	37079	41398			17811	119130	तरण तलाव
55700000000	Museums											23585	23585	20037			70000	51920	संग्रहालये
55800000000	Municipal Markets				143219	120136	211725					78281	78281	75900			53095	235015	महानगरपालिका बाजार
55801000000	Central Supervision & Administration											62977	57977	75660					मध्यवर्ती पर्यवेक्षण आणि व्यवस्थापन
55802000000	Municipal Markets - Maintenance & Administration											241979	240979	297441					महानगरपालिका बाजार - परिरक्षण आणि व्यवस्थापन

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा		
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च				
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget			
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज			
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09		
60000000000	Urban Forestry																	नागरी वनसंवर्धन		
66100000000	Parks, Gardens				4999	5702	5780						623412	497412	557468			मैदाने, उद्याने		
66200000000	Play Grounds															322329	156786	खेळांची मैदाने		
66400000000	Urban Forestry												21732	21764	23906			नागरी वनसंवर्धन		
66600000000	Zoos				11006	11006	11006							23100	23100	23005		500240	450240	प्राणीसंग्रहालये
77600000000	Slum Improvements																	गलिच्छ वस्ती सुधारणा		
77601000000	Conservancy Services in Municipal & Government Slums													728726	726726	782848			महानगरपालिका आणि शासनाच्या जमिनी वरील गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा	
77602000000	Conservancy Services in Declared Private Slums													4564	4564	5788			घोषित खाजगी गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा	
77603000000	Maintenance of Properties & Streets																5914	37600	मालमत्ता आणि रस्त्यांचे परिरक्षण	
77800000000	Urban Poverty Alleviation										59088	59088	47276		718600	311400	शहरी दारिद्र्य निर्मूलन
88200000000	Education																	शिक्षण		
88209000000	Secondary Education				2198054	444023	1446995							651699	627699	992266		1885	77478	माध्यमिक शिक्षण
90000000000	Revenues																		महसूल	
99100000000	Property Taxes				8438058	8391018	9452111							729087	631087	1301594		27900	450	मालमत्ता कर

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
99200000000	Octroi/ Entry Cess				39250000	39250000	45250000					585762	583762	855841			77445	1796195	जकात/प्रवेश उपकर
99600000000	Tax on Vehicles				585	585	585												वाहनांवरील कर
99900000000	Other Taxes																		इतर कर
99901000000	Theatre Tax				3644	3644	3742					1602	1602	2032					रंगभूमी कर
99902000000	Entertainment Tax				71461	70000	100000												करमणूक कर
99903000000	N.A.Assesment Tax				70743	70000	86000												विगरशेती निर्धारण कर
	TOTAL	65015798	63678578	75934421		56871276	62539761	66339784	16673430	52561778	19217143	47653657	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09
Fund Code : 12

बृह-मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : १२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च		
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09
00600000000	Estate																	मालमत्ता
00602000000	Dhobighat				3550	3550	3550									...	30000	धोबी घाट
00900000000	Census											5	5	...				जनगणना
30000000000	Health											601276	548076	372951				आरोग्य
33100000000	Public Health				1	1	1											सार्वजनिक आरोग्य
33101000000	General Superintendence				111724	101307	106344					177782	176782	350011				सर्वसाधारण अधीक्षण
33102000000	Life Guard Services											4471	4471	24734				जीवरक्षक सेवा
33103000000	Out Reach Services				49417	49500	49500					58642	58642	76088				रुग्णद्वार सेवा
33104000000	Aids Control Programme																	एड्सनियंत्रण कार्यक्रम
33105000000	Greater Mumbai Leprosy Control Scheme											1800	1800	2177				बृह-मुंबई कुष्ठरोग नियंत्रण योजना
33200000000	Epidemic/ Prevention Control																	साथरोग/प्रतिबंधक कक्ष
33201000000	Epidemics											135970	135970	153799				साथरोग
33202000000	Vector & Pest Control				21769	21763	22763					480179	470179	475626				रोगवाहक आणि किटक नियंत्रण
33203000000	Rodent Control											61465	59465	73485				मूषक नियंत्रण
33204000000	Malaria Eradication Programme											81600	81600	97634				हिवताप निर्मूलन कार्यक्रम
33205000000	Rabies Control				776	776	876					62922	57922	75590				रेबीज नियंत्रण
33300000000	Family Planning				27763	27763	30000					56999	56093	63768				कुटुंब नियोजन

Fund Code : 12

निधी संकेतांक : १२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
3340000000	Primary Health Care															101501	774821	प्राथमिक आरोग्य दक्षता	
3340100000	Maternity Homes, Children Welfare Services, etc.				73795	73795	73795					614829	613735	919088				प्रसुती गृहे आणि बालकल्याण सेवा इ.	
3340200000	Dispensaries				33288	33288	33933					251100	251100	297978				दवाखाने	
3350000000	Hospital Services				178	7296	7463											रुग्णालय सेवा	
3350100000	Main Hospitals				201378	191667	235141					3052155	3030235	3513064			701731	1750196	मुख्य रुग्णालये
3350200000	Peripheral Hospitals				68567	55936	63481					2012914	2011645	2379089			511499	1347578	उपनगरीय रुग्णालये
3350203000	Speciality Hospital				3445	3445	3916					61853	61815	79825			82503	257951	महानगरपालिका विशेषता रुग्णालय
3360000000	Burial and Cremations				7222	7405	7405										38699	301855	प्रेत दफन आणि प्रेत दहन
3360100000	Cemeteries											167442	147442	234756					स्मशाने
3360200000	Electric Crematorium											62751	62751	69023					विद्युत दहनभूमी
3380000000	Prevention of Food Adulteration																		अन्नभेसळीला प्रतिबंध
3380100000	Laboratory				14960	16000	17000					12283	12283	16634					प्रयोगशाळा
4440000000	Cattle Pounding				4600	4600	4600					20578	20578	12237			...	3000	गुरांसाठी कोंडवाडा
6650000000	Environment Conservation											4024	1924	161					पर्यावरण संरक्षण
6650100000	Measures to Control Environmental Air Pollution in Mumbai				21698	26554	27104					32106	32106	52533			4900	54695	मुंबईतील वायु प्रदूषण नियंत्रणासाठी उपाययोजना
6650103000	Health Survey Unit											3750	3750	4269			5808	1300	आरोग्य पाहणी पथक
8820000000	Education																		शिक्षण
8821000000	Medical Education				105033	105443	106632					837082	830582	1006058			203085	386829	वैद्यकीय शिक्षण
	TOTAL				749164	730089	793504					8891237	8766210	10386606			1649726	4908225	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09
Fund Code : 21

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : २१

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
0000000000	General Administration											294972	264972	286866					सामान्य प्रशासन
0010000000	Municipal Body																		महापालिका निकाय
0010300000	Improvement Committee											5319	5319	6616					सुधार समिती
0020000000	Administration																		प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner											5037	5037	4544			225	...	महानगरपालिका आयुक्त
0021100000	Legal											1567	1567	2006					विधी
0030000000	Finance, Accounts, Audit																		वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts				861148	790068	997024					13331	13331	9670					वित्त, कोषागार आणि लेखा
0060000000	Estate											86834	86834	163521	680000	675000	...	406000	मालमत्ता
0070000000	Stores & Purchase																		भांडार आणि खरेदी
0070100000	Central Stores											220	220	286					मध्यवर्ती भांडार
0080000000	Workshop																		कार्यशाळा
0080100000	Mechanical and Electrical Services																400	1500	यांत्रिकी आणि विद्युत सेवा
1000000000	Planning & Regulations																		नियोजन व विनियमन
1110000000	City & Town Planning																		शहर आणि नगर रचना
1110200000	Architectural Services											15978	14978	58641					वास्तुशास्त्रविषयक सेवा
1110900000	Works Branch											7302	7302	9351					कार्यशाखा
1111000000	Housing Branch											7271	7271	20503					गृहनिर्माण शाखा
1120000000	Building Regulation																		इमारत विनियमन
1120300000	Works related to Municipal Properties																		महापालिका मालमत्तांशी संबंधित कामे
7760000000	Slum Improvements																		गलिच्छ वस्ती सुधारणा
7760300000	Maintenance of Properties & Streets				87884	126964	130064					511201	510201	565084			440561	855093	मालमत्ता आणि रस्त्यांचे परिरक्षण
	TOTAL	949032	917032	1127088	949032	917032	1127088	680000	675000	441186	1262593	एकूण	

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09
Fund Code : 22

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : २२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget		
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
00300000000	Finance, Accounts, Audit																		वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
00301000000	Finance, Treasury & Accounts				15703	17340	41863									वित्त, कोषागार आणि लेखा
00600000000	Estate													350	350			...	मालमत्ता
77600000000	Slum Improvements																		गलिच्छ वस्ती सुधारणा
77603000000	Maintenance of Properties & Streets				11815	10178	10743						27518	27518	52606				मालमत्ता आणि रस्त्यांचे परिरक्षण
	TOTAL	27518	27518	52606			27518	27518	52606	350	350	...	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09
Fund Code : 23

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : २३

(Rs. in thousands रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
00300000000	Finance, Accounts, Audit																	वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण	
00301000000	Finance, Treasury & Accounts				2403000	2328694	1801964					322700	308500	520948	391000	602600		वित्त, कोषागार आणि लेखा	
77600000000	Slum Improvements				174000	184106	200045										167500	300000	गलिच्छ वस्ती सुधारणा
77604000000	Maintenance of Slums											2254300	2204300	1481061			266200	303600	गलिच्छ वस्त्यांचे परिरक्षण
	TOTAL	2577000	2512800	2002009					2577000	2512800	2002009	391000	602600	433700	603600	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

FUND - WISE FUNCTION - WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 30

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : ३०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय	सुधारित	अर्थसंकल्पीय				अर्थसंकल्पीय	सुधारित	अर्थसंकल्पीय	सुधारित	अर्थसंकल्पीय	सुधारित	अर्थसंकल्पीय		
			अंदाज	अंदाज	अंदाज				अंदाज	अंदाज	अंदाज	अंदाज	अंदाज	अंदाज	अंदाज	अंदाज			
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
0000000000	General Administration				231	231	278					1862921	1672921	1810230					सामान्य प्रशासन
0010000000	Municipal Body																		महापालिका निकाय
0010400000	Education Committee											2183	2183	3229			...	300	शिक्षण समिती
0020000000	Administration																		प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner											3534	3534	4295			225	225	महानगरपालिका आयुक्त
0030000000	Finance, Accounts, Audit																		वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts				6391903	5800903	8033182					38582	187582	52769	464100	2230000	...	6200	वित्त, कोषागार आणि लेखा
7710000000	Welfare of Women											500					महिला कल्याण
8820000000	Education				928208	835394	997467					255787	244787	381494			247467	427982	शिक्षण
8820100000	Remedial Measures for Qualitative Improvements											58883	18883	...					गुणवत्तेमध्ये सुधारणा करण्याकरीता केलेल्या उपाययोजना
8820200000	Municipal Primary Schools													7327022	300	46600	214527	1838846	महानगरपालिका प्राथमिक शाळा
88202010000	Supervision of Schools											5621907	5326847	180809					शाळांचे पर्यवेक्षण
88202060000	Libraries													8434					ग्रंथालये
88203000000	Private Primary Schools					92814	120743					1032494	962494	1294802					खाजगी प्राथमिक शाळा
88204000000	Medical Inspection of School Children											60934	60934	78477					शालेय विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी
88205000000	Educational Activities													267010	151010			...	शैक्षणिक उपक्रम
88205010000	Teacher's College													901	901			...	शिक्षक महाविद्यालय
88207000000	Extra Curricular Activities																		अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त उपक्रम
88210000000	Medical Education																		वैद्यकीय शिक्षण
88211000000	Operating Mumbai Public Schools											73145	58145	97058					मुंबई पब्लिक शाळांचे प्रचालन
90000000000	Revenues																		महसूल
99100000000	Property Taxes				1979812	1979812	2177792					21873	18933	74826					मालमत्ता कर
99900000000	Other Taxes																		इतर कर
99901000000	Theatre Tax																		रंगभूमी कर
	TOTAL				9300154	8709154	11329462					9300154	8709154	11329462	464400	2276600	463809	2276703	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09
Fund Code : 40

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ४०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates	
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
0000000000	General Administration																	सामान्य प्रशासन
0020000000	Administration																	प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner										12804	11363	11927				150	महानगरपालिका आयुक्त
0020500000	Security										276908	270765	305095				4490	सुरक्षा
0030000000	Finance, Accounts, Audit																	वित्त, लेखा आणि लेखा परिक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts				16183195	4031700	4948300				4664178	9882901	11067699	10731893	29477051	1590	1300	वित्त, कोषागार आणि लेखा
0030200000	Statutory Audit										55405	46203	48671					वैधानिक लेखा परीक्षा
5000000000	Civic Amenities																	नागरी सुखसोई
5510000000	Water Supply																	पाणी पुरवठा
5510100000	Administration										1641586	1556609	1608838			24310	48489	प्रशासन
5510200000	Distribution										865035	754528	821320			वितरण
5510300000	Construction										324804	275414	296156			6575307	18178014	बांधकाम
5510400000	Meter Workshop										19342	16862	81808			मीटर कार्यशाळा
5510500000	Maintenance										3999396	4110601	4423244			1146208	3660592	परिरक्षण
5510600000	Planning & Designing										38635	34126	35757			3000	46600	नियोजन आणि संकल्पचित्रे
5510700000	Revenue Collection				...	10740601	11306402				85276	75400	64534			महसूल संकलन
5520000000	Sewerage																	मलनिःसारण
5520100000	Administration										2548184	2314907	1888924			50993	83956	प्रशासन
5520500000	Maintenance										1984433	1842664	1212846			912839	662470	परिरक्षण
5520600000	Purification & Revenue										426660			...	31450	शुध्दीकरण आणि महसूल
5520700000	Drainage & Workshop										327250			...	46575	मलनिःसारण कार्यशाळा
5520800000	Construction										156712	123769	123912			1561138	6033592	बांधकाम
5520900000	Planning and Design										29161	24589	20522			नियोजन आणि संकल्पचित्रे
5521000000	Revenue Collection				...	6568400	6888495				महसूल संकलन
7780000000	Urban Poverty Alleviation															452325	628052	शहरी दारिद्र्य निर्मूलन
8830000000	Transport															...	42500	परिवहन
	Charge to Construction										-518664					बांधकाम आकार
	TOTAL				16183195	21340701	23143197				16183195	21340701	23143197	10731893	29477051	10727710	29468230	

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09
Fund Code : 50

बृह-मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ५०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
00000000000	General Administration																	सामान्य प्रशासन	
00100000000	Municipal Body																	महापालिका निकाय	
00110000000	Tree Authority											1881	1881	1928				वृक्ष प्राधिकरण	
00200000000	Administration																	प्रशासन	
00201000000	Municipal Commissioner											340	340	508					
00205000000	Security											1268	1268	1368					
00211000000	Legal											142	142	183					
00300000000	Finance, Accounts, Audit																	वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण	
00301000000	Finance, Treasury & Accounts											783	783	789				वित्त, कोषागार आणि लेखा	
00302000000	Statutory Audit											375	375	465				वैधानिक लेखा परीक्षा	
66400000000	Urban Forestry				53666	74617	66993									20600	18000	नागरी वनसंवर्धन	
66401000000	Regulation of felling trees											17322	17322	18571				वृक्षांचे पतनापासून विनियमन	
66402000000	Maintenance of existing trees											143715	143715	148596				विद्यमान वृक्षांचे परिरक्षण	
66403000000	Plantation of new trees											24763	24763	16787				नवीन वृक्षांची लागवड	
66404000000	Development of Nurseries											21632	21632	23587				रोपवाटीकांचा विकास	
66405000000	Publicity and horticultural show											4800	4800	4800				प्रसिध्दी व उद्यान विद्याविषयक प्रदर्शन	
66406000000	Census of existing trees											15000	15000	7500				विद्यमान वृक्षांची गणना	
66407000000	Plantation of trees at various dumping grounds											5150	5150	5940				विविध भरावभूमीवर वृक्षांची लागवड	
90000000000	Revenues																	महसूल	
99100000000	Property Taxes				79487	79487	86641					1590	1590	1733				मालमत्ता कर	
	TOTAL				133153	154104	153634					238761	238761	232755	20600	18000	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09
Fund Code : 60

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ६०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget		
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
00000000000	General Administration				46919	46919	51959					31615	31615	33165	सामान्य प्रशासन
00300000000	Finance, Accounts, Audit																		वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
00301000000	Finance, Treasury & Accounts											15304	15304	18794	वित्त, कोषागार आणि लेखा
	TOTAL				46919	46919	51959					46919	46919	51959	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09
Fund Code : 70

बृह-मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ७०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure / महसुली खर्च						Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च			
					Estimates	Estimates	Estimates				Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget		
					अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज				अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates		
			2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
0000000000	General Administration				9773522	8773522	9491013					9751888	8751888	9462968					सामान्य प्रशासन
0030000000	Finance, Accounts, Audit																		वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts											21634	21634	28045					वित्त, कोषागार आणि लेखा
8820000000	Education																		शिक्षण
8820900000	Secondary Education				240000	240000	270000					240000	240000	270000					माध्यमिक शिक्षण
	TOTAL				10013522	9013522	9761013					10013522	9013522	9761013	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
DEPARTMENT-WISE BUDGET SUMMARY FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा खातेनिहाय अर्थसंकल्पीय गोषवारा
(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Dept. Code खाते संकेतांक	Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		खाते
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
10	Municipal Secretary Department				231	231	587				157442	156442	172578			6880	7180	महानगरपालिका चिटणीस खाते
11	Municipal Chief Auditor's Department				22402	22541	26347				242968	233756	273066			840	840	महानगरपालिका मुख्य लेखा परीक्षक खाते
12	Municipal Commissioner's Office				1066242	1054147	1302597				1729535	1677794	1478720			1431576	4530248	महानगरपालिका आयुक्तांचे कार्यालय
13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury/ WSSD)				38600817	24478038	30636169				45381804	56940075	58155617	28260423	84871429	4690	10600	प्रमुख लेखापालांचे खाते (वित्त/ कोषागार/ पा.पु.म.नि.)
14	Labour Department							74472	74472	71460			कामगार खाते
15	Public Relations Department				656	553	705				118870	96880	148884			400	...	जन संपर्क खाते
16	Mumbai Municipal Security Force Department				1408	1439	1619				885753	839610	1199966			200	71558	मुंबई महानगरपालिका सुरक्षा दल खाते
17	Civic Training Institute and Research Centre				2930	2930	2980				23296	23266	27831			15130	305100	नागरी प्रशिक्षण आणि सशोधन केंद्र
18	Information Technology Department				577				670890	124964	627830			1474971	1587100	माहिती तंत्रज्ञान कक्ष
19	Enquiry Department				...	7	84				25596	25596	33852			...	340	चौकशी खाते
21	Disaster Management Cell				50	125	350				181877	59770	94179			48638	524400	आपत्कालीन व्यवस्थापन कक्ष
24	Assessor and Collector Department				49864308	49817268	57087294				1369014	1266074	2271145			105345	1796645	कर निर्धारक व संकलक खाते
25	Central Procurement Authority				268	532	3104				20774	20736	36432			38	23241	मध्यवर्ती खरेदी प्राधिकरण
27	Legal Department				21837	25070	35085				140770	140770	146723			270	270	विधी खाते
28	Election Department				31230	22030	14226				78077	55077	35439			निवडणूक खाते
29	Museums Department							522	522	5242			...	100	संग्रहालय खाते
30	Education Department				3366262	1612231	2835205				8262760	7691700	10645879	300	46600	460969	2282116	शिक्षण खाते
31	Solid Waste Management Department				937060	940594	1050466				8101875	7758275	9524487			964201	3183461	घन कचरा व्यवस्थापन खाते
32	Transport Department				10231	30599	7854				2044358	1999796	2707969			152363	221700	परिवहन खाते
33	Storm Water Drains Department				27000	54200	53472				3617236	3614636	2716988			4154536	15134657	पर्जन्य जलवाहिन्या खाते
34	Mechanical & Electrical Department				30180	1593	2219				395205	368205	514118			181393	566997	यांत्रिकी आणि विद्युत खाते
35	City Engineer's Department				221731	614353	630681				3263112	3153912	3141946			1068195	2518645	नगर अभियंता खाते

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Dept. Code खाते संकेतांक	Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		खाते
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
36	Estate Department				137831	168867	172567				406088	405088	552251	680350	675350	10000	466000	मालमत्ता खाते
37	Development Plan Department				7509500	7530785	8478766				125337	124337	175773			556683	2365179	विकास नियोजन खाते
38	Fire Brigade Department				202970	188512	230157				939910	875310	987340			253584	1773945	अग्निशमन दल खाते
39	License Department				645000	620000	620050				239342	236342	254313			500	1000	अनुज्ञापन खाते
40	Shops & Establishment Department				144900	144900	160050				57046	56046	74410			दुकाने आणि आस्थापना खाते
41	Garden Department				69671	91325	83779				885273	759273	813228			1434645	1180962	उद्यान खाते
42	Markets Department				143281	120171	211760				384064	378064	450107			52255	234555	बाजार खाते
43	Deonair Abattoir Department				174777	156150	217749				244417	242117	284363			31250	163521	देवनार पशुवधगृह खाते
44	Roads & Traffic Department				1034989	1418443	1512032				4690480	4565380	4786565			6874594	10146348	रस्ते आणि वाहतूक खाते
45	Bridges Department				852				40466	40466	39786			1239330	2741554	पूल खाते
46	Printing Press Department				406	406	8397				270978	245978	312309			30000	180000	महानगरपालिका मुद्रणालय
47	Health Department				348945	340028	350047				2892303	2799103	3358756			118043	927908	आरोग्य खाते
49	Water Operation Department				...	10740601	11306402				6860499	6725140	7228796			4298026	8440560	जल प्रचालन खाते
50	Water Supply Project Department							113575	98400	102861			3628299	13823135	पाणी पुरवठा प्रकल्प खाते
51	Sewerage Operation Department				...	6568400	6888495				4454223	4082239	3851188			1687669	2370201	मलनिःसारण प्रचालन खाते
52	Sewerage Project Department							209956	187989	110617			968996	2374355	मलनिःसारण प्रकल्प खाते
53	Mumbai Sewerage Disposal Project							54311	35701	38309			310630	2711539	मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प
61	King Edward Memorial Hospital				113947	102565	120047				1314137	1295216	1448576			270663	767406	राजे एडवर्ड स्मारक रुग्णालय
62	Lokmanya Tilak Municipal General Hospital				49640	51000	65048				1006715	1004715	1141200			186697	490099	लोकमान्य टिळक म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय
63	Bai Yamunabai L. Nair Charitable Hospital				37791	38102	50046				733993	732994	922507			148290	382485	बा.य.ल.नायर धर्मादाय रुग्णालय
64	Mumbai Municipal Corporation - Dr. Bhajekar Hospital							1060	1060	5050			मुंबई म.न.पा.डॉ. भाजेकर रुग्णालय
65	Seth AJB Municipal Ear, Nose & Throat Hospital				2188	2188	2549				27069	27031	43110			4200	15600	सेठ ए.जे.बी. महानगरपालिका कान, नाक आणि घसा रुग्णालय

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Dept. Code खाते संकेतांक	Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		खाते
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	
66	Municipal Eye Hospital				1257	1257	1367				19263	19263	20205			9410	9765	महानगरपालिका नेत्र रुग्णालय
67	K.B. Bhabha Hospital, Kurla				3151	3179	3520				111820	111820	126179			41317	67980	के.बी.भाभा रुग्णालय, कुर्ला
68	K.B. Bhabha Hospital, Bandra				9989	9989	10047				164342	164342	225315			55554	61507	के.बी.भाभा रुग्णालय, वांद्रे
69	Seth V.C.Gandhi & M.A. Vora Mun. Gen. Hospital, Rajawadi, Ghatkopar				13326	10000	14047				260064	259947	269334			47383	101825	सेठ व्ही.सी.गांधी अणि एम.ए.वोरा म.न.पा. सर्वसाधारण रुग्णालय, राजावाडी, घाटकोपर
70	Shri Harilal Bhagwati Municipal General Hospital, Borivali				9501	9586	10047				185951	185951	217001			64420	154745	श्री. हरिलाल भगवती म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, बोरीवली
71	Smt. M. T. Agarwal Municipal General Hospital Mulund West				3224	3224	3548				96604	96604	124761			13765	36535	श्रीमती.एम.टी.अगरवाल.म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पश्चिम)
72	Dr. R.N. Cooper Municipal General Hospital, Juhu, Vile Parle (W)				7001	7001	7143				220765	220663	274912			20225	241710	डॉ. आर.एन.कूपर म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, जुहू - विलेपार्ले (पश्चिम)
73	Smt. Diwalibai Mohanlal Mehta Municipal Gen. Hospital, Chembur				1088	1088	1191				39351	39351	42664			750	3550	श्रीमती. दिवालीबाई मोहनलाल मेहता म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, चेंबूर
74	V.N. Desai Municipal General Hospital, Santacruz				3997	3997	4264				91266	91266	145855			21700	88051	व्ही.एन.देसाई म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, सांतानुक्रुझ
75	M.W.Desai Municipal General Hospital, Malad East				1417	980	1549				56266	56266	64453			9184	22150	म.वा.देसाई म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)
76	Swatantryaveer VD Savarkar Municipal General Hospital - Mulund (E)				3454	945	994				46225	46225	64950			9325	10500	स्वातंत्रवीर वि.दा.सावरकर म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पूर्व)
77	Sant Muktabai Mun. General Hospital, Barve Nagar, Ghatkopar (West)				1266	1291	1650				46294	46294	52813			2000	29100	संत मुक्ताबाई म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, बर्वे नगर, घाटकोपर (पश्चिम)
78	S K Patil Municipal General Hospital - Malad (E)				567	506	647				18075	18075	20554			11323	12500	स.का.पाटील म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)
79	Centenary Municipal General Hospital, Kandivali				1211	1211	1260				46965	46965	54286			152100	328138	म.न.पा. शताब्दी सर्वसाधारण रुग्णालय,कांदिवली
80	Centenary Municipal General Hospital, Govandi				3841	3861	4026				73922	73922	90521			31499	22920	म.न.पा. शताब्दी सर्वसाधारण रुग्णालय,गोवंडी

Dept. Code खाते संकेतांक	Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न						Revenue Expenditure महसुली खर्च						Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		खाते	
		Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज		
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09	2007-08	2008-09		
81	Krantiveer Mahatma Jyotiba Phule Mun. Gen. Hospital, Kannamwar Nagar, Vikhroli (E)				1267	1267	1349					44067	44017	53260			2397	27180	क्रांतीवीर महात्मा ज्योतिबा फुले म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, कन्नमवार नगर, विक्रोळी (पूर्व)
82	Municipal General Hospital, New Siddhartha Nagar, Goregaon (W)				1726	1726	1854					41994	41994	42833			17752	46172	म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, न्यु सिध्दार्थ नगर, गोरेगाव (पश्चिम)
83	Kasturba Hospital				1946	2380	2729					218508	217508	205253			40897	127170	कस्तुरबा रुग्णालय
84	GTB Hospital				514	562	615					243685	243685	294819			26436	70886	क्षयरोग रुग्णालय समूह
85	Acworth Leprosy Hospital								17321	17321	18687			1560	25830	अँक्वर्थ कुष्ठरोग रुग्णालय
86	Gordhandas Sundardas Medical College				40001	40001	40050					315525	311525	316573			128560	278890	गोर्धनदास सुंदरदास वैद्यकीय महाविद्यालय
87	Topiwalla National Medical College				25611	26021	26571					209542	208542	244950			टोपीवाला राष्ट्रीय वैद्यकीय महाविद्यालय
88	Nair Hospital Dental College				12000	12000	12542					79317	79317	100654			65078	96554	नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालय
89	Lokmanya Tilak Medical College				27421	27421	27469					232698	231198	343881			6250	5800	लोकमान्य टिळक वैद्यकीय महाविद्यालय
	Charge to Construction (Budget G)								-518664	बांधकाम आकार
	Total :				104995455	107130417	124348893					105098614	114112378	124426479	28941073	85593379	32953874	86191008	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED GEOGRAPHIC AREA - WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा भौगोलिक क्षेत्रनिहाय एकत्रित अर्थसंकल्प

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Geographic Area	Revenue Income Budget Estimates / महसुली उत्पन्न अर्थसंकल्पीय अंदाज										Revenue Expenditure Budget Estimates/ महसुली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज						Surplus/ (Deficit) वर्ताळा/ तूट	Capital Receipts भांडवली प्राप्ती	Capital Expenditure भांडवली खर्च	Surplus/ (Deficit) वर्ताळा/ तूट	भौगोलिक क्षेत्र
	Tax Revenue कर महसूल	Assign Revenues & Compensation ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई	Rental Income from Municipal Properties महानगरपालिका मालमत्तांच्या भाड्यापासूनचे उत्पन्न	Fees and User Charges शुल्क आणि उपयोगकर्ता आकार	Sale & Hire Charges विक्री आणि भाडे आकार	Revenue Grants, Contributions & Subsidies महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य	Income From Investments गुंतवणूकीपासूनचे उत्पन्न	Interest Earned अर्जित व्याज	Total Income (excl. other income) एकूण उत्पन्न (इतर उत्पन्न वगळून)	Other Income इतर उत्पन्न	Establishment Expenses आस्थापना खर्च	Administrative Expenses प्रशासकीय खर्च	Operations & Maintenance प्रचालन आणि परिरक्षण	Programme Expenses कार्यक्रम खर्च	Other Expenses इतर खर्च	Total Expenses एकूण खर्च		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज		
Head Office																				मुख्यालय	
Budget A - Part 1	45157151	121343	7862	1080420	25834	1624279	4941140	48075	53006104	1930801	3687729	1415102	2421822	218207	34916165	42659025	12277880	52561778	11173625	अर्थसंकल्प अ - भाग - एक	
Budget A - Part 2	5302	312565	11617	116000	5	164	445653	45144	4021272	173775	1514355	35000	120876	5865278	-5374481	...	3057446	अर्थसंकल्प अ - भाग - दोन	
Budget B	35000	6	8	35014	2844986	146684	54428	180	...	969223	1170515	1709485	1277950	617063	अर्थसंकल्प ब	
Budget E	2842	2118	3013	1088414	10894	...	1107281	8022631	420966	109464	381828	110090	2169803	3192151	5937761	2276600	512207	अर्थसंकल्प ई	
Budget G	705057	2000000	...	2705057	2948300	1072322	781131	3315819	7088	13837127	19013487	-13360130	29477051	11255567	अर्थसंकल्प ग	
Tree Authority	3153	41687	...	44840	24356	10243	12750	9065	32058	37138	...	18000	वृक्ष प्राधिकरण	
Provident Fund	51959	51659	200	100	51959	भविष्य निर्वाह निधी	
Pension Fund	270000	270000	9491013	9758783	430	1800	9761013	निवृत्ती वेतन निधी	
HO:- TOTAL	45163146	121343	48164	2100166	40472	3098693	6993726	48239	57613949	25359190	19169658	2547280	7643069	370385	52015094	81745486	1227653	85593379	26633908	एकूण - मुख्यालय	
Division I																				विभाग - एक	
Budget A - Part 1	2052390	...	203280	2514316	3970	4773956	107812	5828150	286538	2848040	65778	869503	9898009	-5016241	...	11936842	अर्थसंकल्प अ - भाग - एक	
Budget A - Part 2	250	...	1194	67501	68945	3866	713511	34623	103872	19737	116108	987851	-915040	...	139893	अर्थसंकल्प अ - भाग - दोन	
Budget B	8	...	106158	207	106373	24438	499194	126094	213157	838445	-707634	...	627030	अर्थसंकल्प ब	
Budget E	504765	...	13519	50	518334	1012	1138983	94320	509051	32460	287887	2062701	-1543355	...	653080	अर्थसंकल्प ई	
Budget G	3719487	2332276	6051763	...	1089245	136068	486844	1712157	4339606	...	3150489	अर्थसंकल्प ग	
Tree Authority	19991	300	20291	150	13467	625	56190	70282	-49841	वृक्ष प्राधिकरण	
DIV-I :- Total	6296891	...	324151	4914350	4270	11539662	137278	9282550	678268	4217154	117975	1273498	15569445	-3892505	...	16507334	एकूण - विभाग - १	

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				55086187	57968823	65601341	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				157393	158418	214343	ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				488383	545615	658489	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				19454224	20121760	21542868	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				28322	66749	60091	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				3644753	1880439	3098693	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				2679320	2458447	4993726	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				1888659	3091220	2138254	अर्जित व्याज
180000000	Other Income				21568214	20838946	26041088	इतर उत्पन्न
	Total Revenue Income (A)				104995455	107130417	124348893	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				36576363	34794393	42435563	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				3379778	2677355	4190423	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				21160131	20324484	21410949	प्रचालन आणि परिरक्षण

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				4170629	3955429	2819299	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				885642	718157	1017513	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				23388860	30934297	27091562	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसंहय्य
270000000	Provisions and Write-off				1712800	1462750	1440100	तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				241994	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				13649997	18552435	23088580	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
290000105	Repayment of Loan				693078	693078	690496	कर्जाची परतफेड
	Charged to Construction				-518664	बांधकामाप्रती आकार
	Total Revenue Expenditure (B)				105098614	114112378	124426479	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				-103159	-6981961	-77586	महसुली वर्ताळा/ (तूट) (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				55813748	28941073	85593379	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				56213024	32953874	86191008	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				-399276	-4012801	-597629	भांडवली वर्ताळा/ (तूट)

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 11

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				47040019	47040019	53843703	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				157393	158418	214343	ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				223466	233346	324577	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				10469462	11142976	12246337	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				20635	56191	43893	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				2374409	621626	1624279	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				2638074	2396282	4941140	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				139585	151066	138075	अर्जित व्याज
180000000	Other Income				1952755	1878654	2558074	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				65015798	63678578	75934421	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				12170462	12070170	15987012	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				1420119	1109948	2130304	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				11357941	10211041	10601196	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				2397292	2237392	1421756	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				593559	553559	696568	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				19396688	26421832	21949679	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off				तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				201680	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				9535215	9935819	13351589	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)				56871276	62539761	66339784	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				8144522	1138817	9594637	महसुली वर्ताळा/ (तूट) (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				33269546	16673430	52561778	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				29120453	19217143	47653657	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				4149093	-2543713	4908121	भांडवली वर्ताळा/ (तूट)

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 12

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : १२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				700	700	800	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				10642	10696	10703	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				550174	538375	593990	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				7087	9958	12577	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				125294	113763	116000	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				5	5	5	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				174	154	179	अर्जित व्याज
180000000	Other Income				55088	56438	59250	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				749164	730089	793504	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				5933299	5933299	7462941	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				350900	338400	391144	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				1954338	1897111	2051761	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 12

निधी संकेतांक : १२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				446729	391429	179447	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				50500	50500	107648	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				152041	152041	189965	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off				तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				3430	3430	3700	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)				8891237	8766210	10386606	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				-8142073	-8036121	-9593102	महसुली वर्ताळा/ (तूट) (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				4150704	1649726	4908225	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				-4150704	-1649726	-4908225	भांडवली वर्ताळा/ (तूट)

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 21

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : २१

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				8	8	8	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				57835	96672	99962	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				41	284	45	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				4	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				अर्जित व्याज
180000000	Other Income				891148	820068	1027069	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				949032	917032	1127088	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				415595	415595	583855	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				119796	117796	180475	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				76690	76690	42255	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 21

निधी संकेतांक : २१

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				29310	29310	22810	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				307641	277641	297693	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off				तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)				949032	917032	1127088	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				महसुली वर्ताळा/ (तूट) (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				690000	680000	675000	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				1069992	441186	1262593	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				-379992	238814	-587593	भांडवली वर्ताळा/ (तूट)

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 22

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : २२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				11300	9663	10163	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				15	15	31	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				4	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				अर्जित व्याज
180000000	Other Income				16203	17840	42408	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				27518	27518	52606	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				14109	14109	38459	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				10339	10339	10972	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				3070	3070	3175	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 22

निधी संकेतांक : २२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off				तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)				27518	27518	52606	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				350	350	350	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				350	350	350	भांडवली वर्ताळा/ तूट

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 23

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : २३

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				163391	173489	189382	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				235	243	244	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				अर्जित व्याज
180000000	Other Income				2413374	2339068	1812383	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				2577000	2512800	2002009	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				117552	117552	171164	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				37347	37347	42134	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				1955432	1905432	1139991	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 23

निधी संकेतांक : २३

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				97470	97470	91470	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				46499	46499	43650	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off				तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				322700	308500	513600	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)				2577000	2512800	2002009	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				405200	391000	602600	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				405200	433700	603600	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				...	-42700	-1000	भांडवली वर्ताळा/ तूट

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 30

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : ३०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				1979812	1979812	2177792	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				19249	19249	21202	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				2163	2163	2221	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				3013	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				905050	905050	1088414	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				10707	10707	10894	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				अर्जित व्याज
180000000	Other Income				6383173	5792173	8025926	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				9300154	8709154	11329462	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				3803291	3803291	4898991	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				247411	234471	370034	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				1943543	1654983	2588263	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 30

निधी संकेतांक : ३०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				78335	78335	65818	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				241583	103083	206209	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				2985991	2685991	3159833	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off				तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				40314	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				...	149000	...	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)				9300154	8709154	11329462	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				1684000	464400	2276600	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				1685307	463809	2276703	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				-1307	591	-103	भांडवली वर्ताळा/ तूट

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008-09

Fund Code : 40

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : ४०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
11000000	Tax Revenue				5986161	8868797	9492397	करांपासून महसूल
13000000	Rental Income from Municipal Properties				2500	2500	2500	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
14000000	Fees and User Charges				8432134	8437704	8700000	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
17100000	Interest Earned				1748900	2940000	2000000	अर्जित व्याज
18000000	Other Income				13500	1091700	2948300	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				16183195	21340701	23143197	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
21000000	Establishment Expenses				4023081	3341403	3439052	आस्थापना खर्च
22000000	Administrative Expenses				1178936	814124	1050105	प्रशासकीय खर्च
23000000	Operations & Maintenance				3685319	4392359	4809825	प्रचालन आणि परिरक्षण
24000000	Interest and Finance Charges				1119993	1119993	1036098	व्याज आणि वित्त आकार
25000000	Programme Expenses				...	11015	7088	कार्यक्रम खर्च
26000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				500000	1350293	1450742	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य

Fund Code : 40

निधी संकेतांक : ४०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
270000000	Provisions and Write-off				1712800	1462750	1440100	तरतुदी व निर्लेखन
290000000	Transfer to Reserve Fund				3788652	8155686	9219691	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
290000105	Repayment of Loan				693078	693078	690496	कर्जाची परतफेड
	Charged to Construction				-518664	बांधकामाप्रती आकार
	Total Revenue Expenditure (B)				16183195	21340701	23143197	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				19764652	10731893	29477051	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				19760768	10727710	29468230	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				3884	4183	8821	भांडवली वर्ताळा/ तूट

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 50

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : ५०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				79487	79487	86641	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				600	600	600	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				30534	51453	41687	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				अर्जित व्याज
180000000	Other Income				22532	22564	24706	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				133153	154104	153634	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				40515	40515	43647	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				14448	14448	14625	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				183798	183798	174483	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 50

निधी संकेतांक : ५०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off				तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)				238761	238761	232755	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				-105608	-84657	-79121	महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				20600	20600	18000	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				-20600	-20600	-18000	भांडवली वर्ताळा/ तूट

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 60

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : ६०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				अर्जित व्याज
180000000	Other Income				46919	46919	51959	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				46919	46919	51959	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				46765	46765	51659	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				154	154	200	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 60

निधी संकेतांक : ६०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				100	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off				तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)				46919	46919	51959	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				भांडवली वर्ताळा/ तूट

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

Fund Code : 70

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : ७०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
	<u>Revenue Income</u>							महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue				करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation				ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties				महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges				शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges				विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies				240000	240000	270000	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments				गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned				अर्जित व्याज
180000000	Other Income				9773522	8773522	9491013	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>				10013522	9013522	9761013	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>							महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses				10011694	9011694	9758783	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses				328	328	430	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance				प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 70

निधी संकेतांक : ७०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual / प्रत्यक्ष आकडे			Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2004-05	2005-06	2006-07	2007-08		2008-09	
240000000	Interest and Finance Charges				1500	1500	1800	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses				कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies				महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off				तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses				संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation				घसारा
280000000	Prior Period Expenses				पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund				राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)				10013522	9013522	9761013	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)				महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates				भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates				भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)				भांडवली वर्ताळा/ तूट

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

EXTENSION OF SERVICES TO URBAN POOR FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षामध्ये शहरातील गरीब जनतेला द्यावयाच्या सेवांमध्ये वाढ

(Rs in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Function Code कार्य संकेतांक	Function Description	Establishment Expenses आस्थापना खर्च	Administrative Expenses प्रशासकीय खर्च	Operations & Maintenance प्रचालन आणि परिरक्षण	Programme Expenses कार्यक्रम खर्च	Other Expenses इतर खर्च	Total Expenses एकूण खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	कार्याचा तपशील
11	70000000000	Urban Poverty Alleviation and Social Welfare								शहरी दारिद्र्य निर्मूलन आणि समाज कल्याण
	77800000000	Urban Poverty Alleviation					47276	47276	311400	शहरी दारिद्र्यनिर्मूलन
21		Improvement of Chawls	583855	180475	42255	...	320503	1127088	1262593	चाळींच्या सुधारणा
22		Slum Clearance	38459	10972	3175	52606	...	गलिच्छ वस्त्या हटविणे
23		Upgradation of Slum	171164	42134	1139991	...	135120	1488409	603600	गलिच्छ वस्त्यांची दर्जोन्नती
30		Primary Education	4898991	370034	2588263	246209	3225965	11329462	2276703	प्राथमिक शिक्षण
40	77800000000	Urban Poverty Alleviation						...	628052	शहरी दारिद्र्यनिर्मूलन आणि समाज कल्याण
		Total :	5692469	603615	3773684	246209	3728864	14044841	5082348	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

WARD-WISE FUNCTION-WISE REVENUE INCOME BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा विभागनिहाय - कार्यनिहाय महसुली उत्पन्न अर्थसंकल्प

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Division I विभाग १										Division II विभाग २										Division III विभाग ३						Total एकूण	कार्य
		A ए	B बी	C सी	D डी	E ई	F (South) एफ (दक्षिण)	F (North) एफ (उत्तर)	G (South) जी (दक्षिण)	G (North) जी (उत्तर)	H (East) एच (पूर्व)	H (West) एच (पश्चिम)	K (East) के (पूर्व)	K (West) के (पश्चिम)	P (South) पी (दक्षिण)	P (North) पी (उत्तर)	R (South) आर (दक्षिण)	R (North) आर (उत्तर)	R (Central) आर (मध्य)	L एल	M (East) एम (पूर्व)	M (West) एम (पश्चिम)	N एन	S एस	T टी				
		4010	4020	4030	4040	4050	4060	4070	4080	4090	4100	4110	4120	4130	4140	4150	4160	4170	4180	4190	4200	4210	4220	4230	4240				
0020000000	Administration	9026	4790	11111	10829	5888	4545	4398	4950	4775	4622	3931	6319	5206	3441	3162	3247	3141	3849	3346	2761	3149	3082	3650	3156	116374	प्रशासन		
0020100000	Municipal Commissioner																									...	महानगरपालिका आयुक्त		
0020500000	Security	5	5	5	5	5	3	3	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	...	1	1	1	1	51	सुरक्षा		
0030000000	Finance, Accounts, Audit																											वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण	
0030100000	Finance, Treasury & Accounts																									...	वित्त, कोषागार आणि लेखा		
1000000000	Planning & Regulations																										...	नियोजन व विनियमन	
1110000000	City & Town Planning	11213	3939	1447	11889	8851	1651	8357	26294	18285	2604	11531	54681	28038	9627	83081	3416	12280	14007	15055	29985	15848	3468	8055	1931	385533	शहर आणि नगर रचना		
1110300000	Land Acquisition and Management	500	1280	1837	3434	3820	3200	4502	6676	1653	...	729	360	100	...	253	28344	भूमी संपादन आणि व्यवस्थापन		
1110600000	Development Planning	70000	180000	40000	180000	16000	29400	35020	11000	22010	10000	10000	20000	20000	643430	विकास नियोजन		
1150000000	Trade License/ Regulation	18	2	11	2	2	...	35	व्यवसाय अनुज्ञापन/विनियमन		
1150100000	Trade Licensing	66603	22743	35595	48937	19360	11957	21489	39292	50681	23014	60047	37858	35696	22907	10305	12071	5419	7811	25025	6139	11843	14663	16091	14454	620000	व्यवसाय अनुज्ञापन		
1150200000	Administration of Shops and Establishment Act	16000	4950	9800	7450	5150	4250	4450	7000	8200	5170	4870	17380	9500	7210	7150	4960	2610	4250	8300	3110	4330	4800	5440	3670	160000	दुकाने आणि तत्सम संस्था अधिनियमाचे प्रशासन		
2000000000	Public Works																										...	सार्वजनिक कामे	
2210000000	Roads and Pavement	29929	30241	28868	33313	28504	31750	32116	34622	42593	30544	30923	67236	41316	38202	55426	29887	28739	29152	154758	28285	21025	33594	30144	29080	940247	रस्ते आणि पदपथ		
2260000000	Traffic Signals/ Operations	2563	...	277	4215	413	...	229	872	5482	3	20636	1313	578	3881	...	561	109	105	229	662	42128	वाहतूक सिग्नल्स/प्रचालन		
3000000000	Health																										...	आरोग्य	
3310000000	Public Health																										...	सार्वजनिक आरोग्य	
3310100000	General Superintendence	3208	3405	2579	2975	4080	3598	4160	4405	4165	4730	6130	7830	7620	4730	3680	3425	4225	5230	5070	3575	4195	4208	3633	4108	104964	सर्वसाधारण अधीक्षण		
3310300000	Out Reach Services	रुग्णद्वार सेवा
3320000000	Epidemic/ Prevention Control																										...	सायरोग/प्रतिबंधक कक्ष	
3320200000	Vector & Pest Control	682	659	669	688	683	773	726	840	783	837	899	1116	1133	809	949	921	779	949	874	836	808	985	751	780	19929	रोगवाहक आणि किटक नियंत्रण		
3330000000	Family Planning	कुटुंब नियोजन
3340000000	Primary Health Care																										...	प्राथमिक आरोग्य दक्षता	
3340100000	Maternity Homes, Children Welfare Services, etc.	1239	...	1215	1215	1215	1215	1215	600	...	3300	1555	1500	2300	1100	...	4500	1422	4444	1622	1622	4244	1622	37145	प्रसूती गृहे आणि बालकल्याण सेवा इ.		
3340104000	Indian Population Project - V	150	150	भारतीय लोकसंख्या प्रकल्प- ५	

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

WARD-WISE FUNCTION-WISE REVENUE EXPENDITURE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 2009

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा विभागनिहाय - कार्यनिहाय महसुली खर्च अर्थसंकल्प

(Rs. in thousands रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Division I विभाग १										Division II विभाग २										Division III विभाग ३						Total एकूण	कार्य
		A ए	B बी	C सी	D डी	E ई	F (South) एफ (दक्षिण)	F (North) एफ (उत्तर)	G (South) जी (दक्षिण)	G (North) जी (उत्तर)	H (East) एच (पूर्व)	H (West) एच (पश्चिम)	K (East) के (पूर्व)	K (West) के (पश्चिम)	P (South) पी (दक्षिण)	P (North) पी (उत्तर)	R (South) आर (दक्षिण)	R (North) आर (उत्तर)	R (Central) आर (मध्य)	L एल	M (East) एम (पूर्व)	M (West) एम (पश्चिम)	N एन	S एस	T टी				
		4010	4020	4030	4040	4050	4060	4070	4080	4090	4100	4110	4120	4130	4140	4150	4160	4170	4180	4190	4200	4210	4220	4230	4240				
0000000000	General Administration	14000	10500	14000	24500	28000	24500	35000	31500	38500	38500	21000	52500	45500	28000	56000	38500	24500	35000	52500	45500	28000	42000	45500	21000	794500	सामान्य प्रशासन		
0010000000	Municipal Body	महापालिका निकाय	
0010700000	Ward Committee	2344	2346	2340	...	2284	2285	2343	...	2286	2284	2287	2284	2284	...	2514	2284	2344	...	2286	...	2346	37141	प्रभाग समिती		
0020000000	Administration	प्रशासन	
0020100000	Municipal Commissioner	2333	1893	1206	3318	1097	3913	2577	2006	4461	2892	1014	2396	2144	1620	1603	5722	1463	1362	2881	5347	1156	7270	3021	3982	66677	महानगरपालिका आयुक्त		
0020500000	Security	17004	10908	14062	24552	21210	21356	24300	31492	27450	15156	13426	12734	13473	14953	19415	13791	14682	19894	17821	...	32674	15847	35799	20690	452689	सुरक्षा		
0020600000	Grievance/ Complaints Redressal	347	331	336	353	348	289	332	339	517	290	307	323	335	332	359	318	338	543	332	315	329	336	325	320	8294	तक्रार निवारण		
0021100000	Legal	विधी	
0021200000	Information & Technology	1963	2163	2063	1963	2286	2063	1963	1963	1963	1963	1938	1963	1963	2113	1963	1963	2563	1963	1963	2063	2163	1963	2563	1938	49435	माहिती आणि तंत्रज्ञान		
0021400000	Upkeep & Maintenance of Municipal Offices	13407	8415	4854	7878	8794	3958	4655	4480	14645	4345	6189	12740	8685	5920	6064	9885	8095	9975	5740	2869	11305	4749	13880	5334	186861	महापालिका कार्यालयांची निगा आणि परिरक्षण		
0030000000	Finance, Accounts, Audit	वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण	
0030100000	Finance, Treasury & Accounts	3798	4288	4333	5512	10746	6014	4372	5119	6356	3704	3592	4128	5103	3316	3475	3421	2965	3163	4172	3427	3141	5264	4290	3919	107618	वित्त, कोषागार आणि लेखा		
0060000000	Estate	मालमत्ता	
0060100000	Industrial Estates	838	754	1458	3050	औद्योगिक वसाहती	
0060300000	Estates and Land Management	565	3741	2859	5809	11027	6944	5433	4476	5657	...	2291	5	2395	195	...	6	21	3799	2089	9309	66621	मालमत्ता आणि भुमी व्यवस्थापन		
1000000000	Planning & Regulations	नियोजन व विनियमन	
1110000000	City & Town Planning	शहर आणि नगर रचना	
1110100000	Central Office	13448	435	549	46465	80524	...	790	48604	48738	962	3100	59830	36428	2441	15624	9010	4355	5870	3795	1283	35812	7232	2825	6925	435045	मध्यवर्ती कार्यालय		
11101010000	Central Planning	मध्यवर्ती नियोजन
1110200000	Architectural Services	3538	827	1300	2144	1844	1865	1476	2287	1674	16955	वास्तुशास्त्रविषयक सेवा	
1110300000	Land Acquisition and Management	872	1447	1842	6058	9226	10642	60	9866	977	...	2575	30	1148	50	215	760	185	30	50	2	...	2	46037	भूमी संपादन आणि व्यवस्थापन		
1110400000	Supervision of derequisitioned buildings	321	497	...	1236	...	161	2215	अधिगृहत्सोर्जन केलेल्या इमारतीचे पर्यवेक्षण	
1110500000	Industrial Estates	375	150	270	795	औद्योगिक वसाहती	
1110800000	Implementation of Town Planning Schemes	...	1179	6787	7966	नगर रचना योजनेचे कार्यान्वयन	
1110900000	Works Branch	292	943	...	1233	665	338	560	4031	कार्यशाखा	

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Division I विभाग १										Division II विभाग २									Division III विभाग ३						Total एकूण	कार्य
		A ए	B बी	C सी	D डी	E ई	F (South) एफ (दक्षिण)	F (North) एफ (उत्तर)	G (South) जी (दक्षिण)	G (North) जी (उत्तर)	H (East) एच (पूर्व)	H (West) एच (पश्चिम)	K (East) के (पूर्व)	K (West) के (पश्चिम)	P (South) पी (दक्षिण)	P (North) पी (उत्तर)	R (South) आर (दक्षिण)	R (North) आर (उत्तर)	R (Central) आर (मध्य)	L एल	M (East) एम (पूर्व)	M (West) एम (पश्चिम)	N एन	S एस	T टी			
		4010	4020	4030	4040	4050	4060	4070	4080	4090	4100	4110	4120	4130	4140	4150	4160	4170	4180	4190	4200	4210	4220	4230	4240			
1120000000	Building Regulation	4345	6263	10001	10471	9604	8551	7542	9281	12235	4900	7221	18983	5694	319	825	732	461	21038	3906	4874	4516	380	4294	1484	157920	इमारत विनियमन	
1120100000	Inspection & Supervision of Private Buildings	खाजगी इमारतींची तपासणी आणि पर्यवेक्षण
1120200000	Inspection & Supervision of factories, workshops & Work Places	कारखाने, कार्यशाळा आणि कामाची ठिकाणे यांची तपासणी
1140000000	Encroachment Removal	अतिक्रमण निर्मूलन
1140200000	Removal of Encroachment on Public Streets	9507	7899	10710	9745	7874	7477	8110	7017	7226	3180	5315	4612	6124	3484	3858	2698	3062	3157	3003	2367	1911	4867	3779	2272	129254	सार्वजनिक रस्त्यांवरील अतिक्रमण काढून टाकणे	
1150000000	Trade License/ Regulation	व्यवसाय अनुज्ञापन/विनियमन
1150100000	Trade Licensing	5592	5341	7987	5417	6144	3295	3026	4196	4634	2366	2548	4523	2651	3053	2570	1499	1900	2084	3990	2665	3282	2711	2619	2398	86491	व्यवसाय अनुज्ञापन	
1150200000	Administration of Shops and Establishment Act	4352	3659	6455	4505	3459	1997	2179	2614	3007	1437	2355	3041	2719	2540	2373	1890	1520	1793	3284	1321	1130	1810	2447	1493	63380	दुकाने आणि तत्सम संस्था अधिनियमाचे प्रशासन	
2000000000	Public Works	सार्वजनिक कामे
2210000000	Roads and Pavement	रस्ते आणि पदपथ
2210100000	General	1416	1780	2538	2247	5080	5521	2448	465	674	736	1665	13209	2746	3127	517	498	363	237	919	1290	820	2222	1331	1935	53784	सर्वसाधारण	
2210101000	General Supervision	सर्वसाधारण पर्यवेक्षण
2210102000	Construction	बांधकाम
2210300000	Road Maintenance	68479	45494	45703	73643	71245	53431	35765	50194	46766	49668	84134	89124	73019	75665	64975	39739	34368	46501	76731	54804	52109	51430	58690	56754	1398431	रस्ते परिरक्षण	
2240000000	Street Lighting	63000	27000	27000	90392	54874	42500	58544	58000	63500	42064	55500	83412	70799	51600	53000	43000	42500	71696	48500	28500	56500	57800	92500	69200	1351381	रस्त्यावरील प्रकाश व्यवस्था	
2250000000	Strom Water Drains	42031	38328	40390	43441	40448	38615	39219	39643	38050	60878	63538	74143	79684	87672	62131	48053	90388	92037	87814	78000	78304	75409	79207	66241	1483664	पर्जन्य जलवाहिन्या	
2260000000	Traffic Signals/ Operations	वाहतूक सिग्नल/प्रचालन
2260200000	Traffic Operation	208	3783	25	340	...	4	50	10	30	35	4485	वाहतूक प्रचालन
2260300000	Ferry service at Manori, Marve and Gorai	16722	16722	मनोरी, मार्वे आणि मोरारई येथील तरबोट सेवा
2260400000	Pay and Park Scheme	300	300	सशुल्क वाहनतळ योजना
3000000000	Health	आरोग्य
3310000000	Public Health	सार्वजनिक आरोग्य
3310100000	General Superintendence	6563	5747	9467	9740	12897	8783	4828	7173	6600	3887	6191	4899	6252	3717	4642	4535	4173	3773	5111	3108	4455	5816	5209	3770	141336	सर्वसाधारण अधीक्षण	
3310200000	Life Guard Services	3680	...	3798	7478	जीवरक्षक सेवा
3310300000	Out Reach Services	1207	912	1570	1879	3642	8309	3011	3473	4355	1620	2715	3183	3491	1811	3504	2305	2225	3122	3174	4768	2699	3849	3747	5302	75873	रुग्णद्वार सेवा	

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

WOMEN AND CHILD WELFARE FUND FOR THE FINANCIAL YEAR 2008 - 09

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००८-०९ या वित्तीय वर्षाचा महिला व बाल कल्याण निधी

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure Budget Estimate भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज	शीर्ष
			Primary Education			प्राथमिक शिक्षण
30		220809903	Child Right Cell	1000		विद्यार्थी हक्क कक्ष
30		230303005	Text Books	10000		पाठ्यपुस्तके
30		230303006	Slates	1296		पाटया
30		230303007	Scholarship Books	9165		शिष्यवृत्ती पुस्तके
30		230303008	Scout Uniform	5442		बालवीर गणवेश
30		230303018	Spectacles	205		चश्मे
30		230303020	Uniform	300923		गणवेश
30		230303022	Note Books	55283		वह्या
30		230303023	Education Kits	82976		शैक्षणिक साधने
30		230303024	School Bags	128797		शालेय दप्तरे
30		230303025	Study Material for pre-primary school	1987		पूर्व-प्राथमिक शाळांकरिता अभ्यास-साहित्य
30		230303027	Shoes & Socks	89530		बुट आणि मोजे
30		230803010	Supply of midday snacks	240792		शालेय पोषण आहार पुरवठा
30		230803011	Scholarship to students for primary education	5000		विद्यार्थ्यांना प्राथमिक शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती
30		230803012	Supply of milk	1280013		दुधाचा पुरवठा
30		230803013	Incentive to girl students attending Municipal schools	60263		महानगरपालिका शाळांमध्ये उपस्थित राहण्यासाठी विद्यार्थिनींना प्रोत्साहनपर रक्कम
30		250203014	Balkotsav	3557		बालकोत्सव
30		250203017	Scouting related Rallies & Functions	7692		बालवीर विषयक मेळावे आणि समारंभ
30		250203018	Sports Events	38962		क्रिडा कार्यक्रम
30		250203020	Road Safety Patrolling	1584		रस्ते सुरक्षा गस्त
30		250203021	Excursions	8647		सहली
30		250203031	Bus Fare to Students	1425		विद्यार्थ्यांना बस भाडे
30		260100900	Grant for Supply of Midday Snacks to Students	120743		विद्यार्थ्यांना दुपारचा अल्पोपहार पुरविण्यासाठी अनुदान

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure Budget Estimate भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज	शीर्ष
			Secondary Education			माध्यमिक शिक्षण
11		230803013	Incentive to girl students attending Municipal schools	10297		महानगरपालिका शाळांमध्ये उपस्थित राहण्यासाठी विद्यार्थिनींना प्रोत्साहनपर रक्कम
11		250203040	Special Assistance to Girl students studying in Municipal Schools for Higher Education	10000		महानगरपालिका शाळांमध्ये शिक्षण घेण्याच्या विद्यार्थिनींना उच्च शिक्षणासाठी विशेष सहाय्य
			Health			आरोग्य
12	33401000000		Maternity Homes	297147		प्रसुती गृहे
12	33300000000		Family Welfare	63768		कुटुंब कल्याण योजना
12	33401040000		Indian Population Project -V	488967		भारतीय लोकसंख्या प्रकल्प पाच
12	33401050000		Immunization Programme & Multipurpose Worker Scheme	132974		रोग प्रतिबंधक आणि बहुउद्देशीय कामगार योजना
12		230804718	Artificial Limbs to Physically Handicapped Female & Children below the age of 14 Years	12750		शारीरिकदृष्ट्या अपंग स्त्रिया आणि १४ वर्षाखालील मुले यांना कृत्रिम अवयव पुरविणे
12		260100502	Grant-in-Aid to The Nawrooji Wadia Maternity Hospital	80000		नवरोजी वाडीया प्रसुतीगृहला अनुदान
12		260100503	Grant-in-Aid to The Bai Jerabai Wadia Maternity Hospital for Children	40000		बाई जेरबाई वाडीया प्रसुतीगृह, मुलांचे हॉस्पिटल
12		260100504	Grant-in-Aid to The Children Aid Society (Children's Home at chembur)	150		चिल्ड्रन एड सोसायटी
			Health			आरोग्य
12	33400000000	410400006	Sonography Machine		4900	सोनोग्राफी यंत्र
12	33400000000	503400192	Provision for replacement of lifts at various hospitals and maternity homes		38500	विविध रुग्णालये आणि प्रसुती गृहे येथील उदवाहने बदलण्यासाठी तरतूद.
12	33400000000	503400193	Providing solar water heating system at Chita camp maternity home in M/E ward		500	एम/पूर्व विभागातील चिता कॅम्प प्रसुती गृहासाठी सौर ऊर्जेवर चालणारी वॉटर हिटिंग सिस्टीम पुरविणे.
12	33400000000	503400194	Providing solar water heating system at Chembur naka maternity home		500	चेंबूर नाका येथील प्रसुती गृहासाठी सौर ऊर्जेवर चालणारी वॉटर हिटिंग सिस्टीम पुरविणे.
12	33400000000	503400197	Providing power saver units at various maternity home in N ward		500	एन विभाग कार्यालयातील विविध प्रसुती गृहांसाठी वीज बचत युनिट्स पुरविणे.
12	33400000000	503400198	Providing power saver units at various maternity home in S ward		500	एस विभागातील विविध प्रसुती गृहांसाठी वीज बचत युनिट्स पुरविणे.
12	33400000000	503400199	Providing D.G.Set for Savitribai Phule Maternity Home in S ward		2000	एस विभागातील सावित्रीबाई फुले प्रसुती गृहासाठी डि.जी. सेट पुरविणे.

Fund Code निधी संकेतांक	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure Budget Estimate भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज	शीर्ष
12	3340000000	503400200	S.I.T.C. of Invertor for O.T. at Mulund Maternity Hospital		100	मुलुंड प्रसुतिगृहातील शस्त्रक्रिया कक्षासाठी इन्व्हर्टरचा पुरवठा, उभारणी, चाचणी व कार्यान्वयन करणे.
12	3340000000	503400201	Shifting of electric meter cabine at Goregaon Maternity home in P/South ward		70	पी/दक्षिण विभागातील गोरेगाव प्रसुती गृहातील इलेक्ट्रिक मीटर्सची केबिन हलविणे.
12	3340000000	504700017	Provision for repairs of existing Health Posts, construction/addition/ alteration of premises for new Healthposts and purchase of furniture,instruments etc.under IPP-V in Brihanmumbai		61540	बृहन्मुंबई मध्ये भा.लो.प्र.-पाच अंतर्गत अस्तित्वात असलेल्या आरोग्य केंद्रांच्या दुरुस्त्या, नवीन आरोग्य केंद्रांसाठी इमारतींमध्ये बांधकाम/अतिरिक्त फेरफार करणे तसेच उपस्कर,उपकरणे इत्यादींच्या खरेदासाठी तरतूद
12	3340000000	504700022	Provision for water proofing treatment and major structural repairs to Mahim Maternity Home.Phase II		129	माहिम प्रसुतिगृहाचे जलाभेदीकरण आणि मुख्य संरचनात्मक दुरुस्त्या करण्यासाठी तरतूद.टप्पा - दोन
12	3340000000	504700023	Special repairs and Renovation of Oshiwara Maternity Home & Squatters colony Maternity Home in Western Suburbs		167	पश्चिम उपनगरातील ओशिवरा प्रसुतीगृह व स्काॅटर्स कॉलनी प्रसुतीगृह यांच्या दुरुस्त्या व नूतनीकरण
12	3340000000	504700024	Reconstruction of Kherwadi Maternity Home		15000	खेरवाडी प्रसुतीगृहाचे पुनर्बांधकामकरणे.
12	3340000000	504700025	Construction of additional floor for Maternity home on the dispensary at Bharat Nagar, H/E ward.		118	एच/पूर्व विभाग, भारतनगर येथील म.न.पा. च्या दवाखान्यावर प्रसुतिगृहाकरिता अतिरिक्त मजला बांधणे.
12	3340000000	504700027	Construction of Maternity Home at T.P.S. No.657, 16 th Road, Khar(W).		1800	खार (प.), १६ वा रस्ता येथील टि.पी.एस. क्र.६५७ या भूखंडावर प्रसुतिगृहाचे बांधकाम करणे.
12	3340000000	504700028	Repairs to Building & reconstruction of compound wall of Marol Mat.Home in K/ East Ward		2300	के/ पूर्व विभागातील मरोळ प्रसुतिगृहाच्या इमारतीची दुरुस्ती आणि आवार भिंतीचे पुर्नबांधकाम करणे.
12	3340000000	504700029	Major repairs to Choksy Mat. Home & Staff quarters in P/N ward.		7000	पी/उत्तर विभाग येथील चोक्सी प्रसुतिगृहाच्या आणि कर्मचारीवृंद निवासस्थानांच्या मुख्य दुरुस्त्या करणे.
12	3340000000	504700030	Structural & General repairs to Akurli Road Maternity Home in R/South ward		5195	आर/ दक्षिण विभागातील आकुर्ली रोड प्रसुतिगृहाच्या संरचनात्मक व सर्वसाधारण दुरुस्त्या करणे.
12	3340000000	504700031	Major & Minor repair works to Borivali Municipal Maternity Home Bldg.		8000	म.न.पा.च्या बोरिवली प्रसुतिगृहाच्या इमारतीच्या मुख्य व किरकोळ दुरुस्त्या करणे.
12	3340000000	504700032	Major structural repairs at Chunabhatti Maternity Home		200	चूनाभट्टी प्रसूतीगृह येथे मोठ्या संरचनात्मक दुरुस्त्या
12	3340000000	504700033	Reconstruction of kasaiwada Dispensary and Maternity Home,Kurla (E) in L Ward		1560	कुर्ला (पू) येथील कसाईवाडा दवाखाना आणि प्रसूतीगृहाची पुनर्बांधणी करणे.

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure Budget Estimate भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज	शीर्ष
12	3340000000	504700036	Repairs to Dr.Babasaheb Ambedkar Municipal Maternity Home,Tagore Nagar,Vikhroli (E)		7916	विक्रोळी (पूर्व),टागोर नगर येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर महानगरपालिका प्रसूतीगृहाच्या दुरुस्त्या.
12	3340000000	504700038	Repairs to Mulund Maternity Home in T Ward		2373	टी विभागातील मुलुंड प्रसूतीगृहाच्या दुरुस्त्या
12	3340000000	504700039	Upgradation of Public Health institutions, Dispensaries and Construction of regional health Centre.		200000	सार्वजनिक आरोग्य संस्था, दवाखाने यांची दर्जोन्नती आणि प्रादेशिक आरोग्य केंद्राचे बांधकाम.
12	3340000000	504700042	Upgradation of Maternity Homes(Civil)		100000	प्रसूतीगृहाची दर्जोन्नती करणे (स्थापत्य)
12	3340000000	504700045	Major repairs to Bhardawadi Maternity Home Building & Staff quarters Building of Bhardawadi Maternity Home at Andheri (West) in K/West Ward.		6500	अंधेरी (प.), के/पश्चिम विभागातील भरडावाडी प्रसूतिगृह इमारत आणि भरडावाडी प्रसूतिगृह कर्मचारीवृंद वसाहत येथील मुख्य दुरुस्त्या करणे
12	3340000000	504700047	Proposed Construction of Maternity Home & Dispensary Building on plot bearing C.T.S.No.349 of Village Eksar, Borivali (West).		900	बोरीवली (प.) येथील एक्सर गावठाण सी.टी.एस.क्र. ३४९ येथे प्रस्तावित प्रसूतीगृह आणि दवाखाना इमारतीचे बांधकाम
12	3340000000	504700048	Special Repairs including Water Proofing Work at Charkop Municipal Maternity Home		1700	चारकोप प्रसूतीगृहाच्या जलभेदीकरणच्या कामासह विशेष दुरुस्त्या.
12	3340000000	504700049	Major repairs to Matoshri Ramabai Thackery Maternity Home		15000	मातोश्री रमाबाई ठाकरे प्रसूतीगृहाच्या मुख्य दुरुस्त्या
12	3340000000	504700050	Constrution of Dispensary and Health Post alongwith Maternity Home at Chembur Colony		900	चेंबूर कॉलनी येथे प्रसूतीगृहासह दवाखाना आणि आरोग्य केंद्राचे बांधकाम.
12	3340000000	504700051	Additional construction at Deonar Maternity Home		900	देवनार प्रसूतिगृह येथे अतिरिक्त बांधकाम करणे
12	3340000000	504700052	Major repairs such as Water Proofing Treatment to terrace, sanitary arrangement etc. to be carried out at Bhandup Maternity Home		4500	भांडूप प्रसूतिगृहाच्या मुख्य दुरुस्त्या जसे गच्चीचे जलाभेदीकरण,आरोग्यकारी व्यवस्था, रंगकाम आणि इतर कामे.
12	3340000000	504700060	Purchase Boyles Aparatus for Cheeta Camp Maternity Home		200	चिता कॅम्प प्रसूतिगृहाकरिता बॉयल्स सामुग्री खरेदी करणे
12	3340000000	504700061	Major Repairs to Abdul Kalam Maternity Home at Malwani, Malad		4900	मालाड, मालवणी येथील अब्दुल कलाम प्रसूतिगृहाची दुरुस्ती करणे.
12	3340000000	504700079	Upgradation of Maternity Homes(Equipments)		49000	प्रसूतीगृहाची दर्जोन्नती करणे(साधन सामग्री)
12	3340000000	504700085	Major Repairs works to Rawli Camp Maternity Home at Sion Koliwada		12470	सायन कोळीवाडा येथील रावळी प्रसूतिगृहांच्या महत्त्वाच्या दुरुस्त्यांची कामे
12	3340000000	504700093	Development of Diagnostic Centre cum-Maternity Home at Punjabi galli Borivali (w)		500	बोरीवली (प) येथील पंजाबी गल्ली येथील रोगनिदान - नि - प्रसूतिगृहाचा विकास करणे
12	3340000000	504700105	Major repairs to Shahaji Nagar Maternity Home at ward no.135 in M/East ward		1500	एन विभागातील प्रभाग क्र.१२५ येथील पंतनगर महापालिका दवाखाना इमारतीची पुनर्बांधणी करणे

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure Budget Estimate भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज	शीर्ष
			Children Parks & Play apparatus			मुलांसाठी उद्याने आणि खेळाची साहित्ये
11	6610000000	504100022	Development of Children parks with modern Equipments & Recreation facilities.		15500	आधुनिक साधनसामग्री आणि मनोरंजन विषयक सुविधांसह मुलांच्या उद्यानांचा विकास करणे.
11	6610000000	504100025	Providing new play apparatus		4396	खेळाचे नवीन साहित्य पुरविणे
11	6610000000	504100085	Provision for children park in Bhagwan Gautam Buddh Garden in Ward No.189 in G/South Ward		100	प्रभाग क्र. १० (एच/पूर्व विभाग) मधील उद्यानांच्या सुधारणा करणे.
11	6610000000	504100097	Improvement of play apparatus and indoor games for children in Late Bindumadhav Thakare Udyan in front of main gate at Anushakti Nagar Ward No.136 in M/East Ward		100	एम/पूर्व विभागातील प्रभाग क्र. १३६ मधील अणुशक्तीनगर, मुख्य प्रवेशद्वारासमोरील कै. बिंदूमाधव ठाकरे उद्यानामध्ये लहान मुलांच्या खेळांचे साहित्य व इनडोअर गेमची सुधारणा करणे
				3591335	579934	

निधीच्या पुनर्वाटपाकरिता प्राधिकार

**AUTHORISATION FOR REALLOCATION OF
GRANT**

निधीच्या पुनर्वाटपाकरिता प्राधिकार

अनु.क्र.	बाबी	पुनर्वाटप करणारे सक्षम अधिकारी	अधिकार क्षेत्र			
१	कोणत्याही बाबतीत	खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	विविध फंड सेंटर्सच्या एकाच लेखा शीर्षात
२	आस्थापना खर्च	खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
३	प्रशासकीय खर्च	खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
४	प्रचालन आणि परिरक्षण खर्च	संबंधित अति. आयुक्तांच्या मंजूरीने खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
५	व्याज व वित्त आकार	खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
६	कार्यक्रम खर्च	संबंधित अति. आयुक्तांच्या मंजूरीने खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
७	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थ सहाय्य	संबंधित अति. आयुक्तांच्या मंजूरीने खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये

व्याख्या :

निधी : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने ज्यांच्याबाबतीत स्वतंत्र लेखे परिरक्षित करणे आवश्यक आहे अशा सेवा/विशिष्ट उपक्रमांना 'निधी' म्हणतात.

कार्य : बृहन्मुंबई महानगरपालिका पुरवित असलेल्या विविध सेवा किंवा पार पाडीत असलेली विशिष्ट कर्तव्ये यांना 'कार्य' म्हणतात.

खाते : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेची विविध कार्ये/उपक्रम जे पार पाडतात त्यांना 'खाते' म्हणतात.

कॉस्ट सेंटर : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेला उत्पन्न मिळवून देणाऱ्या आणि खर्च करणाऱ्या खात्याच्या भौगोलिक क्षेत्राला 'कार्यक्षेत्र' म्हणतात. मुख्य कार्यालय (Head Office),

विभाग कार्यालये - एक, दोन आणि तीन (Div.- I, II and III), परिमंडळ एक ते सहा (Zone – I to VI), विभाग (Wards) आणि स्थानिय घटक / शाखा (Location Unit)

यांचा अंतर्भाव कार्यक्षेत्रात असून त्यांना 'कॉस्ट सेंटर' म्हणतात.

लेखा शीर्ष : व्यवहारातील देवाण-घेवाणीची नोंद ठेवण्यासाठी तयार करण्यात आलेल्या लेखा शीर्षाला 'जी.एल. कोड' म्हणतात.
(G.L. Code)

Authorisation for Reallocation of Grant

Sr.No.	Items	Authority Compentent to reallocate	Limits of Power			
1	Any Items	Head Of the Deptt.	Same Fund	Same Function	Same Functionary	Same <u>G.L.Code</u> within various <u>Fund Centre</u>
2	Establishment Expenditure	Head Of the Deptt.	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from <u>One G.L.Code</u> to another <u>G.L.Code</u>
3	Administrative Expenditure	Head Of the Deptt.	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from <u>One G.L.Code</u> to another <u>G.L.Code</u>
4	Operation & Maintenance Expenditure	Head Of the Deptt.with the sanction of A.M.C. incharge of the department	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from <u>One G.L.Code</u> to another <u>G.L.Code</u>
5	Interest & Finance Charges	<u>Head Of the Deptt.</u>	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from <u>One G.L.Code</u> to another <u>G.L.Code</u>
6	Programme Expenditure	<u>Head Of the Deptt.with the sanction of A.M.C. incharge of the department</u>	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from <u>One G.L.Code</u> to another <u>G.L.Code</u>
7	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	<u>Head Of the Deptt.with the sanction of A.M.C. incharge of the department</u>	<u>Same Fund</u>	<u>Same Function</u>	<u>Same Functionary</u>	from <u>One G.L.Code</u> to another <u>G.L.Code</u>

Definitions:-

Fund	:	Funds described as services / specific activities for which separate books of accounts are required to be maintained by M.C.G.M.
Function	:	Functions represents various services offered or specific functions performed by M.C.G.M.
Functionaries	:	Functionaries represents departments which carries out the various functions / activities of the M.C.G.M.
Cost Centre	:	Geographical area and location unit to be appropriately linked with functionaries to provide consolidated details for higher level of geographic area.
Account Head (G.L.Code)	:	Represent the actual heads useds to record the transactions.